

Budapest,

2007. június 27.,

szierda

81. szám

Ára: 5124,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
153/2007. (VI. 27.) Korm. r.	Az Élelmiszersegély Egyezmény kihirdetéséről.	5717
154/2007. (VI. 27.) Korm. r.	A Bosznia és Hercegovina Minisztertanácsa, valamint a Magyar Köztársaság Kormánya közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről.	5736
155/2007. (VI. 27.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Horvát Köztársaság Kormánya közötti kulturális, oktatási és tudományos együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről.	5739
156/2007. (VI. 27.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Kubai Köztársaság Kormánya között Havannában, 2006. február 14-én aláírt, a kulturális, az oktatási és a tudományos cserekapcsolatokról szóló egyezmény kihirdetéséről.	5741
157/2007. (VI. 27.) Korm. r.	A Magyar Népköztársaságban és a Lengyel Népköztársaságban kiállított, iskolai végzettséget, valamint tudományos fokozatot tanúsító okiratok egyenértékűségének kölcsönös elismeréséről szóló, Varsóban, 1980. évi április hó 25. napján aláírt megállapodás kihirdetéséről szóló 60/1980. (XII. 27.) MT rendelet hatályon kívül helyezéséről.	5742
158/2007. (VI. 27.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Lett Köztársaság Kormánya között a kulturális, tudományos és oktatási együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről.	5743
159/2007. (VI. 27.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Litván Köztársaság Kormánya között a kulturális, tudományos és oktatási együttműködésről szóló egyezmény kihirdetéséről.	5745
160/2007. (VI. 27.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Macedón Köztársaság Kormánya közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről.	5748
161/2007. (VI. 27.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és Mongólia Kormánya között a kultúra, az oktatás, a tudomány és a sport területén történő együttműködésről szóló egyezmény kihirdetéséről.	5752
162/2007. (VI. 27.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság és a Portugál Köztársaság között az oktatás, a tudomány, a felsőoktatás, a kultúra, az ifjúság, a sport és a társadalmi kommunikáció területén történő együttműködésről szóló egyezmény kihirdetéséről.	5753
163/2007. (VI. 27.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági együttműködésről szóló Egyezménynek a Montenegrói Köztársaság vonatkozásában történő kihirdetéséről.	5757
164/2007. (VI. 27.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági együttműködésről szóló Egyezmény Szerbia Köztársaság vonatkozásában történő kihirdetéséről.	5761

A tartalomjegyzék az 5716. oldalon folytatódik.

TARTALOMJEGYZÉK

31/2007. (VI. 27.) EüM r.	Az Európai Közösségi irányelvek hatálya alá tartozó, feltétel nélkül elismerésre kerülő, egyes egészségügyi oklevelek, bizonyítványok és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok megnevezéséről szóló 30/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet módosításáról.	5765
32/2007. (VI. 27.) EüM r.	A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek és a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi tartózkodásával összefüggő közegészséget veszélyeztető betegségekről . .	5808
50/2007. (VI. 27.) FVM r.	A mezőgazdasági vállalkozások által de minimis támogatásként igénybe vehető intézményi kezességvállalásról.	5809
51/2007. (VI. 27.) FVM r.	A nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 88/2006. (XII. 28.) FVM rendelet módosításáról	5813
27/2007. (VI. 27.) HM r.	A honvédelmi ágazat katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól szóló 23/2005. (VI. 16.) HM rendelet módosításáról	5829
23/2007. (VI. 27.) KvVM r.	A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KÖM rendelet módosításáról	5831
60/2007. (VI. 27.) OGY h.	Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 14/2006. (V. 31.) OGY határozat módosításáról	5848
61/2007. (VI. 27.) OGY h.	A Kutatási és innovációs eseti bizottság tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról	5848
62/2007. (VI. 27.) OGY h.	Az állami intézményeknek és szervezeteknek az „Együtt Egymásért, Egy-másért Alapítvány” működésével kapcsolatos korrupciógyanús ügyekben való részvételének körülményeit és az „Együtt Egymásért, Egy-másért Alapítvány” működésének nemzetbiztonsági kockázatait vizsgáló bizottság létrehozásáról	5848
63/2007. (VI. 27.) OGY h.	Dr. Lomnici Zoltán, a Legfelsőbb Bíróság elnöke mentelmi ügyében	5850
64/2007. (VI. 27.) OGY h.	A Magyar Távirati Iroda Zrt. 2006. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról	5850
65/2007. (VI. 27.) OGY h.	A Sport XXI. Nemzeti Sportstratégiáról.	5851
66/2007. (VI. 27.) OGY h.	A Szentgotthárd és térsége környezeti állapotának megóvásáról és javításáról	5884
43/2007. (VI. 27.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	5885
44/2007. (VI. 27.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	5888
45/2007. (VI. 27.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	5894
46/2007. (VI. 27.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	5897
1039/2007. (VI. 27.) Korm. h.	Gripen Vadászpülőgépek Beszerzését Vizsgáló Bizottság létrehozásáról.	5911
	Az Országgyűlés Elnökének közleménye a társadalmi és érdekképviseleti szervezetek listájáról	5911
	Az Országos Választási Bizottság 154/2007. (VI. 25.) OVB határozata	5927
	Az Országos Választási Bizottság 155/2007. (VI. 25.) OVB határozata	5929
	Az Országos Választási Bizottság 156/2007. (VI. 25.) OVB határozata	5932
	Az Országos Választási Bizottság 157/2007. (VI. 25.) OVB határozata	5935
	Az Országos Választási Bizottság 158/2007. (VI. 25.) OVB határozata	5936
	Az Országos Választási Bizottság 159/2007. (VI. 25.) OVB határozata	5936
	Az Országos Választási Bizottság 160/2007. (VI. 25.) OVB határozata	5937
	Az Országos Választási Bizottság 162/2007. (VI. 25.) OVB határozata	5937

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 153/2007. (VI. 27.) Korm. rendelete

az Élelmiszersegély Egyezmény kihirdetéséről

1. §

A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad az Élelmiszersegély Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) kötelező hatályának elismerésére.

2. §

A Kormány az Egyezményt e rendelettel kihirdeti.

3. §

Az Egyezmény hiteles szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Food Aid Convention 1999

Preamble

The Parties to this Convention,

Having reviewed the Food Aid Convention 1995 and its objective of securing at least 10 million t of food aid annually in the form of grain suitable for human consumption, and wishing to confirm their desire to maintain international cooperation on food aid matters among member governments;

Recalling the Declaration on World Food Security and the World Food Summit plan of action adopted in Rome in 1996, in particular the commitment to achieve food security for all and to an ongoing effort to eradicate hunger;

Desiring to enhance the capacity of the international community to respond to food emergency situations and to improve world food security, through the assurance of supplies of food aid irrespective of world food price and supply fluctuations;

Recalling that, in their 1994 Marrakesh decision on measures concerning least-developed countries and net food-importing developing countries, ministers of WTO member countries agreed to review the level of food aid

established under the Food Aid Convention as further elaborated at the 1996 Singapore Ministerial Conference;

Recognising that the recipients and members have their own policies on food aid and related matters, and that the ultimate objective of food aid is the elimination of the need for food aid itself;

Desiring to improve the effectiveness and quality of food aid as a tool in support of food security in developing countries, particularly to alleviate poverty and hunger of the most vulnerable groups, and to improve member coordination and cooperation in the field of food aid, have agreed on the following:

PART I

OBJECTIVES AND DEFINITIONS

Article I

Objectives

The objectives of this Convention are to contribute to world food security and to improve the ability of the international community to respond to emergency food situations and other food needs of developing countries by:

(a) making appropriate levels of food aid available on a predictable basis, as determined by the provisions of this Convention;

(b) encouraging members to ensure that the food aid provided is aimed particularly at the alleviation of poverty and hunger of the most vulnerable groups, and is consistent with agricultural development in those countries;

(c) including principles for maximising the impact, the effectiveness and quality of the food aid provided as a tool in support of food security;

(d) providing a framework for cooperation, coordination and information-sharing among members on food aid related matters to achieve greater efficiency in all aspects of food aid operations and better coherence between food aid and other policy instruments.

Article II

Definitions

(a) Under this Convention, unless the context otherwise requires, any reference to:

(i) ‘cif’ means cost, insurance and freight;

(ii) ‘commitment’ means the minimum amount of food aid to be provided annually by a member under Article III(e);

(iii) 'Committee' means the Food Aid Committee referred to in Article XV;

(iv) 'contribution' means the amount of food aid provided and reported to the Committee by a member annually in accordance with the provisions of this Convention;

(v) 'Convention' means the Food Aid Convention 1999;

(vi) 'DAC' means the Development Assistance Committee of the OECD;

(vii) 'developing country' means any country or territory eligible to receive food aid under Article VII;

(viii) 'eligible product' means a product, referred to in Article IV, which may be provided as food aid by a member as its contribution under this Convention;

(ix) 'Executive Director' means the Executive Director of the International Grains Council;

(x) 'fob' means free on board;

(xi) 'food' or 'food aid' includes, as appropriate, a reference to seed for food crops;

(xii) 'member' means a party to this Convention;

(xiii) 'micro-nutrients' means vitamins and minerals used to fortify or complement food aid products which are eligible, under Article IV (c), to be counted as a member's contribution;

(xiv) 'OECD' means the Organisation for Economic Cooperation and Development;

(xv) 'products of primary processing' include:

- cereal flours,
- cereal groats and cereal meal,
- other worked cereal grains (e.g. rolled, flaked, polished, pearled and kibbled, but not further prepared) except husked, glazed, polished or broken rice,
- germ of cereals, whole, rolled, flaked or ground,
- bulgur, and
- any other similar grain product which the Committee may decide;

(xvi) 'products of secondary processing' include:

- macaroni, spaghetti and similar products, and
- any other product, whose manufacture involves the use of a product of primary processing, which the Committee may decide;

(xvii) 'rice' includes husked, glazed, polished or broken rice;

(xviii) 'Secretariat' means the Secretariat of the International Grains Council;

(xix) 'tonne' means a metric ton of 1 000 kilograms;

(xx) 'transport and other operational costs', as listed in Annex A, mean costs beyond the fob stage or, in the case of local purchases, beyond the point of purchase, associated with a food aid operation, which may be counted in whole or in part towards a member's contribution;

(xxi) 'value' means the commitment of a member in a convertible currency;

(xxii) 'wheat equivalent' means the amount of a member's commitment or contribution as evaluated in accordance with Article V;

(xxiii) 'WTO' means the World Trade Organisation;

(xxiv) 'year' means the period from 1 July to the following 30 June, unless otherwise stated.

(b) Any reference in this Convention to a 'government' or 'governments' or 'member' shall be construed as including a reference to the European Community (hereinafter referred to as the EC). Accordingly, any reference in this Convention to 'signature' or to the 'deposit of instruments of ratification, acceptance, or approval' or 'an instrument of accession' or 'a declaration of provisional application' by a government shall, in the case of the EC, be construed as including signature or declaration of provisional application on behalf of the EC by its competent authority and the deposit of the instrument required by the institutional procedures of the EC to be deposited for the conclusion of an international agreement.

(c) Any reference in this Convention to a 'government', or 'governments', or 'member', shall be understood, where appropriate, to include a reference to any separate customs territory within the meaning of the General Agreement on Tariffs and Trade or of the Agreement Establishing The World Trade Organisation.

PART II

CONTRIBUTIONS AND NEEDS

Article III

Quantities and quality

(a) Members agree to provide food aid to developing countries or the cash equivalent thereof in the minimum annual amounts specified in paragraph (e) below (hereinafter referred to as 'the commitment').

(b) The commitment of each member shall be expressed in either tonnes of wheat equivalent or in value or in a combination of tonnage and value. Members expressing their commitment in value terms shall also specify a guaranteed annual tonnage.

(c) In the case of members expressing their commitment in value terms or in a combination of tonnage and value, the value may include the transport and other operational costs associated with the food aid operations.

(d) Whether its commitment is expressed in tonnage, in value, or in a combination of tonnage and value, a member may also include an indicative value representing its total estimated cost, including the transport and other operational costs associated with the food aid operations.

(e) Subject to the provisions of Article VI, the commitment of each member shall be:

Member	Tonnage ⁽¹⁾ (wheat equivalent)	Value ⁽¹⁾ (millions)	Total indicative value (millions)
Argentina	35 000	–	
Australia	250 000	–	AUD 90 ⁽²⁾
Canada	420 000	–	CAD 150 ⁽²⁾
European Community and its Member States	1 320 000	EUR 130 ⁽²⁾	EUR 422 ⁽²⁾
Japan	300 000	–	
Norway	30 000	–	NOK 59 ⁽²⁾
Switzerland	40 000	–	
United States of America	2 500 000	–	USD 900 to 1 000 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Members shall report their food aid operations in line with the relevant Rules of Procedure.

⁽²⁾ Includes transport and other operational costs.

(f) Transport and other operational costs, when counted towards a member's commitment, must be incurred as part of a food aid operation which is also eligible to be counted towards a member's commitment.

(g) In respect of transport and other operational costs, a member cannot count more than the acquisition cost of eligible products towards its commitment, except in the case of internationally recognised emergency situations.

(h) Any member which has acceded to this Convention under paragraph (b) of Article XXIII shall be deemed to be listed in paragraph (e) of this Article, together with its commitment.

(i) The commitment of an acceding member referred to in paragraph (h) of this Article shall not be less than 20 000 tonnes or an appropriate value as the Committee may approve. This will normally apply in full starting in the first year during which the country is deemed by the Committee to have acceded to the Convention. However, to facilitate the accession of governments other than those referred to in paragraph (e) of this Article, the Committee may agree that an acceding member's commitment should be phased in over a period of not more than three years, provided that the commitment is at least 10 000 tonnes or an appropriate value in the first year, and increases by at least 5 000 tonnes a year or an appropriate value in each succeeding year.

(j) All products provided as food aid shall meet international quality standards, be consistent with the dietary habits and nutritional needs of recipients and, with the exception of seeds, shall be suitable for human consumption.

Article IV

Products

(a) The following products are eligible to be supplied under this Convention, subject to the specifications set out in the relevant Rules of Procedure:

(i) grains (wheat, barley, maize, millet, oats, rye, sorghum or triticale), or rice;

(ii) grain and rice products of primary or secondary processing;

(iii) pulses;

(iv) edible oil;

(v) root crops (cassava, round potatoes, sweet potatoes, yams, or taro), where these are supplied in triangular transactions or in local purchases;

(vi) skimmed-milk powder;

(vii) sugar;

(viii) seed for eligible products;

(ix) within the limits of paragraph (b) below, products which are a component of the traditional diet of vulnerable groups, or a component of supplementary feeding programmes, and which meet the requirements set out in Article III (j) of this Convention.

(b) The amount of food aid provided by a member in any year in fulfilling its commitment in the form of:

(i) all products included in paragraph (a)(vi) to (viii) of this Article shall not together exceed 15%, and no product category may individually exceed 7%, of its commitment excluding transport and other operational costs;

(ii) all products included in paragraph (a)(ix) of this Article shall not together exceed 5%, and no product may individually exceed 3%, of its commitment excluding transport and other operational costs;

(iii) in the case of commitments expressed as a combination of tonnage and value, the percentages in subparagraphs (i) and (ii) above shall be calculated separately for tonnage and value, excluding transport and other operational costs.

(c) For the purposes of fulfilment of their commitments, members may provide micro-nutrients in conjunction with eligible products. They are encouraged to provide, when appropriate, fortified food aid products, particularly in emergency situations and targeted development projects.

Article V

Equivalence

(a) Contributions shall be counted in terms of their wheat equivalent, as follows:

(i) grain for human consumption shall be equal to wheat;

(ii) rice shall be determined by the international export price relationship between rice and wheat, in accordance with the methods set out in the Rules of Procedure;

(iii) products of primary or secondary processing of grains or of rice shall be determined by their respective grain or rice content, in accordance with the specifications set out in the Rules of Procedure;

(iv) pulses, seed of grain, rice or other food crops, and all other eligible products, shall be based on the costs of acquisition in accordance with the methods set out in the Rules of Procedure.

(b) In the case of contributions in the form of blends or mixtures of products, only the proportion of the blend or mixture which is made from eligible products shall be counted towards a member's contribution.

(c) The Committee shall establish a Rule of Procedure to determine the wheat equivalent of fortified products and micro-nutrients.

(d) Contributions of cash for the purchase of eligible products supplied as food aid shall be evaluated either in accordance with the wheat equivalent of these products, or at prevailing international market prices of wheat, in accordance with the methods laid down in the Rules of Procedure.

Article VI

Carryover and carryforward

(a) Each member shall ensure that operations in respect of its commitment for one year are made to the maximum extent possible within that year.

(b) If a member is unable to provide that amount specified in paragraph (e) of Article III in a particular year, it shall report the circumstances to the Committee as soon as possible and, in any case, no later than the first session held after the end of that year. Unless the Committee decides otherwise, the unfulfilled amount shall be added to the member's commitment for the following year.

(c) If a member's contribution exceeds its commitment for any year, up to 5% of its overall commitment, or the amount of the excess, whichever is the smaller, may be counted as part of the member's commitment for the following year.

Article VII

Eligible recipients

(a) Food aid under this Convention may be provided to the developing countries and territories which are listed in Annex B, namely:

- (i) least-developed countries;
- (ii) low-income countries;

(iii) lower middle-income countries, and other countries included in the WTO list of net food-importing developing countries at the time of negotiation of this Convention, when experiencing food emergencies or internationally recognised financial crises leading to food shortage emergencies, or when food aid operations are targeted on vulnerable groups.

(b) For purposes of paragraph (a), any changes made to the DAC list of developing countries and territories in Annex B(a) to (c) shall also apply to the list of eligible recipients under this Convention.

(c) When allocating their food aid, members shall give priority to least-developed countries and low-income countries.

Article VIII

Needs

(a) Food aid should only be provided when it is the most effective and appropriate means of assistance.

(b) Food aid should be based on an evaluation of needs by the recipient and the members, within their own respective policies, and should be aimed at enhancing food security in recipient countries. In responding to those needs, members shall pay attention to meeting the particular nutritional needs of women and children.

(c) Food aid for free distribution should be targeted on vulnerable groups.

(d) The provision of food aid in emergency situations should take particular account of longer-term rehabilitation and development objectives in the recipient countries and should respect basic humanitarian principles. Members shall aim to ensure that the food aid provided reaches the intended recipients in a timely manner.

(e) To the maximum extent possible, non-emergency food aid shall be provided by members on a forward planning basis, so that recipient countries may be able to take account, in their development programmes, of the likely flow of food aid they will receive during each year of this Convention.

(f) If it appears that, because of a substantial production shortfall or other circumstances, a particular country, region or regions is faced with exceptional food needs, the matter shall be considered by the Committee. The Committee may recommend that members should respond to the situation by increasing the amount of food aid provided.

(g) At the time of the identification of food aid needs, members or their partners shall endeavour to consult with each other at the regional and recipient country level, with a view to developing a common approach to needs analysis.

(h) Members agree, where appropriate, to identify priority countries and regions under their food aid programmes. Members will ensure transparency as to their priorities, policies and programmes, by providing information for other donors.

(i) Members will consult with each other, directly or through their relevant partners, on the possibilities for the establishment of common action plans for priority countries, if possible on a multiannual basis.

Article IX

Forms and terms of aid

(a) Food aid under this Convention may be supplied as:

(i) grants of food or of cash to be used to purchase food for or by the recipient country;

(ii) sales of food for the currency of the recipient country, which is not transferable and is not convertible into currency or goods and services for use by the donor members;

(iii) sales of food on credit, with payment to be made in reasonable annual amounts over periods of 20 years or more and with interest at rates which are below commercial rates prevailing in world markets.

(b) With respect only to food aid counted against a member's commitment, all food aid provided to least-developed countries shall be made in the form of grants.

(c) Food aid under this Convention provided in the form of grants shall represent not less than 80% of a member's contribution and, to the extent possible, members will seek progressively to exceed this percentage.

(d) Members shall undertake to conduct all food aid transactions under this Convention in such a way as to avoid harmful interference with normal patterns of production and international commercial trade.

(e) Members shall ensure that:

(i) the provision of food aid is not tied directly or indirectly, formally or informally, explicitly or implicitly, to commercial exports of agricultural products or other goods and services to recipient countries;

(ii) food aid transactions, including bilateral food aid which is monetised, are carried out in a manner consistent with the FAO 'Principles of surplus disposal and consultative obligations'.

Article X

Transport and delivery

(a) The costs of transporting and delivering food aid beyond the fob stage shall, to the extent possible, be borne

by the donors, particularly in the case of emergency food aid or food aid provided to priority recipient countries.

(b) In planning food aid operations, due account shall be taken of potential difficulties which may affect transport, processing or storage of food aid, and the effects that the delivery of the aid may have on marketing of local harvests in the recipient country.

(c) In order to make optimum use of available logistical capacity, members shall establish, as far as possible, with other food aid donors, recipient countries, and any other parties involved in the delivery of the food aid, a coordinated timetable for the delivery of their aid.

(d) Due reference to the payment of transport and other operational costs shall be made in any review of the performance of members under this Convention.

(e) Transport and other operational costs must be incurred as part of a food aid operation which is also eligible to be reported as part of a member's contribution.

Article XI

Channelling

(a) Members may provide their food aid bilaterally, through intergovernmental or other international organisations, or non-governmental organisations.

(b) Members shall give full consideration to the advantages of directing food aid through multilateral channels, in particular the World Food Programme.

(c) In developing and implementing their food aid operations, members shall make use, whenever possible, of information and competencies available within the relevant international organisations, whether intergovernmental or non-governmental, active in the field of food aid.

(d) Members are encouraged to coordinate their food aid policies and activities in relation to international organisations active in the field of food aid, with a view to strengthening the coherence of food aid operations.

Article XII

Local purchases and triangular transactions

(a) In order to promote local agricultural development, strengthen regional and local markets and enhance the longer-term food security of recipient countries, members shall give consideration to using or directing their cash contributions for the purchase of food:

(i) for supply to the recipient country from other developing countries (triangular transactions); or

(ii) in one part of a developing country for supply to a deficit area in that country (local purchases).

(b) Cash contributions shall not normally be made to purchase food which is of the same type that the country which is the source of supply has received as bilateral or multilateral food aid in the same year as the purchase, or in a previous year if the food aid then received is still being used.

(c) To facilitate the purchase of food from developing countries, members shall, to the extent possible, provide to the Secretariat such information as is available to them on food surpluses that may exist, or are anticipated, in developing countries.

(d) Members shall pay particular attention to avoiding harmful effects on low-income consumers due to price changes resulting from local purchases.

Article XIII

Effectiveness and impact

(a) In all food aid transactions, members shall pay particular attention to:

(i) avoiding harmful effects on local harvests, production and marketing structures, by appropriately timing the distribution of food aid;

(ii) respecting local food habits and nutritional needs of the beneficiaries and minimising any possible negative effects on their eating habits;

(iii) facilitating the participation of women in the decision-making process and in the implementation of food aid operations, thus strengthening food security at the household level.

(b) Members shall endeavour to support the efforts of governments in recipient countries to develop and implement food aid programmes in a manner consistent with this Convention.

(c) Members should support and, where appropriate, contribute to strengthening the capacity and competence of recipient governments and the respective civil societies to develop and implement food security strategies to enhance the impact of food aid programmes.

(d) When food aid is sold within a recipient country, the sale shall be carried out, as far as possible, through the private sector and be based on market analysis. In targeting proceeds from such sales, priority shall be given to projects aiming to improve the food security of beneficiaries.

(e) Consideration should be given to reinforcing food aid by other means (financial aid, technical assistance, etc.) in order to strengthen its capacity to enhance food security and to increase the capacity of governments and civil society to develop food security strategies at all levels.

(f) Members shall endeavour to ensure coherence between food aid policies and policies in other sectors such as development, agriculture and trade.

(g) Members agree to consult to the extent possible with all partners concerned at the level of each recipient country to ensure monitoring of the coordination of food aid programmes and operations.

(h) Members shall endeavour to carry out joint evaluations of their food aid programmes and operations. Such evaluation should be based on agreed international principles.

(i) When carrying out evaluations of their food aid programmes and operations, members shall take into consideration the provisions of this Convention relating to the effectiveness and impact of those food aid programmes and operations.

(j) Members are encouraged to assess the impact of their food aid programmes, channelled bilaterally or multilaterally or through non-governmental organisations, using appropriate indicators such as the nutritional status of the beneficiaries and other indicators related to world food security.

Article XIV

Information and coordination

(a) Members shall provide regular and timely reports to the Committee on the amount, content, channelling, costs including transport and other operational costs, forms and terms of their contributions in accordance with the Rules of Procedure.

(b) Members undertake to supply such statistical and other information that may be required for the operation of this Convention, in particular regarding their:

(i) aid deliveries, including the purchase of products made as the result of cash contributions, local purchases or triangular operations, and those channelled through international organisations;

(ii) arrangements entered into for the future supply of food aid;

(iii) policies affecting the provision and distribution of food aid. To the extent possible, these reports shall be submitted in writing to the executive director before each regular session of the Committee.

(c) Members who make contributions in the form of multilateral cash contributions to international organisations shall report the fulfilment of their obligations in accordance with the Rules of Procedure.

(d) Members shall exchange information on their food aid policies and programmes and the results of their evaluations of these policies and programmes, and shall endeavour to ensure the coherence of their food aid programmes with food security strategies at national, regional, local and household levels.

(e) Members shall indicate to the Committee, in advance, the amount of their commitment which is not made in the form of grants and the terms of any such aid.

PART III

ADMINISTRATION

Article XV

Food Aid Committee

(a) The Food Aid Committee, established by the Food Aid Convention of the International Grains Arrangement 1967, shall continue in being for the purpose of administering this Convention, with the powers and functions provided in this Convention.

(b) The membership of the Committee shall consist of all parties to this Convention.

(c) Each member shall designate a representative resident at the seat of the Committee to whom the Secretariat's notices and other communications related to the work of the Committee shall normally be addressed. Other arrangements may be adopted by any member in agreement with the executive director.

Article XVI

Powers and functions

(a) The Committee shall take such decisions and perform such functions as are required to carry out the provisions of this Convention. It shall establish such Rules of Procedure as are necessary for this purpose.

(b) The decisions of the Committee shall be reached by consensus.

(c) The Committee shall keep the requirements for food aid in developing countries and the ability of members to respond to those requirements under review.

(d) The Committee shall keep under review the progress made in attaining the objectives set out in Article I of this Convention, and the fulfilment of the provisions of this Convention.

(e) The Committee may receive information from recipient countries and consult with them.

Article XVII

Chairman and vice-chairman

(a) At the last statutory session held in each year, the Committee shall appoint a chairman and a vice-chairman for the following year.

(b) The duties of the chairman shall be:

- (i) to approve the draft agenda for each session;
- (ii) to preside at sessions;
- (iii) to declare the opening and closing of each meeting and of each session;

(iv) to submit the draft agenda to the Committee for adoption at the beginning of each session;

(v) to direct the discussions and to ensure observance of the Rules of Procedure;

(vi) to accord the right to speak and to decide all questions of order in accordance with the relevant Rules of Procedure;

(vii) to put questions and announce decisions;

(viii) to rule on points of order that delegates may raise.

(c) If the chairman is absent from a session or any part thereof, or is temporarily unable to fill the office of chairman, the vice-chairman shall act as chairman. In the absence of the chairman and the vice-chairman, the Committee shall appoint a temporary chairman.

(d) If, for any reason, the chairman is unable to continue to fill the office of chairman, the vice-chairman shall act as chairman pending the appointment of a new chairman by the Committee.

(e) The vice-chairman, when acting as chairman, or the temporary chairman, shall have the same powers and duties as the chairman.

Article XVIII

Sessions

(a) The Committee shall meet at least twice a year in conjunction with the statutory sessions of the International Grains Council. The Committee shall meet also at such other times either as the chairman shall decide, at the request of three members, or as otherwise required by this Convention.

(b) The presence of delegates representing two thirds of the membership of the Committee shall be necessary to constitute a quorum at any session of the Committee.

(c) The Committee may, when appropriate, invite any non-member government and representatives from other international intergovernmental organisations to attend its open meetings as observers.

(d) The seat of the Committee shall be in London.

Article XIX

Secretariat

(a) The Committee shall use the services of the Secretariat of the International Grains Council for the performance of such administrative duties as the Committee may request, including the processing and distribution of documentation and reports.

(b) The executive director shall carry out the directions of the Committee and shall perform such duties as are laid down in the Convention and the Rules of Procedure.

*Article XX**Defaults and disputes*

(a) In the case of a dispute concerning the interpretation or application of this Convention, or of a default in obligations under this Convention, the Committee shall meet and take appropriate action.

(b) Members shall take account of the recommendations and conclusions reached by consensus by the Committee in cases of disagreement as to the application of the provisions of this Convention.

PART IV

*FINAL PROVISIONS**Article XXI**Depositary*

The Secretary-General of the United Nations is hereby designated as the depositary of this Convention.

*Article XXII**Signature and ratification*

(a) This Convention shall be open for signature from 1 May 1999 until and including 30 June 1999 by the governments referred to in paragraph (e) of Article III.

(b) This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by each signatory government in accordance with its constitutional procedures. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the depositary not later than 30 June 1999, except that the Committee may grant one or more extensions of time to any signatory government that has not deposited its instrument of ratification, acceptance or approval by that date.

(c) Any signatory government may deposit with the depositary a declaration of provisional application of this Convention. Any such government shall provisionally apply this Convention in accordance with its laws and regulations and be provisionally regarded as a party thereto.

(d) The depositary shall notify all signatory and acceding governments of each signature, ratification, acceptance, approval, provisional application of, and accession to, this Convention.

*Article XXIII**Accession*

(a) This Convention shall be open for accession by any government referred to in paragraph (e) of Article III that has not signed this Convention. Instruments of accession shall be deposited with the depositary not later than 30 June 1999, except that the Committee may grant one or more extensions of time to any government that has not deposited its instrument of accession by that date.

(b) Once this Convention has entered into force in accordance with Article XXIV it shall be open for accession by any government other than those referred to in paragraph (e) of Article III on such conditions as the Committee considers appropriate. Instruments of accession shall be deposited with the depositary.

(c) Any government acceding to this Convention under paragraph (a) of this Article, or whose accession has been agreed by the Committee under paragraph (b) of this Article, may deposit with the depositary a declaration of provisional application of this Convention pending the deposit of its instrument of accession. Any such government shall provisionally apply this Convention in accordance with its laws and regulations and be provisionally regarded as a party thereto.

*Article XXIV**Entry into force*

(a) This Convention shall enter into force on 1 July 1999 if by 30 June 1999 the governments, whose combined commitments, as listed in paragraph (e) of Article III, equal at least 75% of the total commitments of all governments listed in that paragraph, have deposited instruments of ratification, acceptance, approval or accession, or declarations of provisional application, and provided that the Grains Trade Convention 1995 is in force.

(b) If this Convention does not enter into force in accordance with paragraph (a) of this Article, the governments which have deposited instruments of ratification, acceptance, approval or accession, or declarations of provisional application, may decide by unanimous consent that it shall enter into force among themselves provided that the Grains Trade Convention 1995 is in force.

*Article XXV**Duration and withdrawal*

(a) This Convention shall remain in force until and including 30 June 2002, unless extended under paragraph

(b) of this Article or terminated earlier under paragraph (f) of this Article, provided that the Grains Trade Convention 1995, or a new Grains Trade Convention replacing it, remains in force until and including that date.

(b) The Committee may extend this Convention beyond 30 June 2002 for successive periods not exceeding two years on each occasion, provided that the Grains Trade Convention 1995, or a new Grains Trade Convention replacing it, remains in force during the period of the extension.

(c) If this Convention is extended under paragraph (b) of this Article, the commitments of members under paragraph (e) of Article III may be subject to review by members before the entry into force of each extension. Their respective commitments, as reviewed, shall remain unchanged for the duration of each extension.

(d) The operation of this Convention shall be kept under review, in particular with reference to the results of any multilateral negotiations bearing on the provision of food aid, including especially on concessional credit terms, and the need to apply the results thereof.

(e) The situation with respect to all food aid operations and, in particular, those under concessional credit terms, shall be reviewed before deciding on any extension of this Convention or any new convention.

(f) In the event of this Convention being terminated, the Committee shall continue in being for such time as may be required to carry out its liquidation, and shall have such powers, and exercise such functions, as may be necessary for that purpose.

(g) Any member may withdraw from this Convention at the end of any year by giving written notice of withdrawal to the depositary at least 90 days prior to the end of that year. That member shall not thereby be released from any obligations incurred under this Convention which have been discharged by the end of that year. The member shall simultaneously inform the Committee of the action it has taken.

(h) Any member which withdraws from this Convention may thereafter rejoin by giving written notice to the Committee and to the depositary. It shall be a condition of rejoining the Convention that the member shall be responsible for fulfilling its commitment with effect from the year which it rejoins.

Article XXVI

International Grains Agreement

This Convention shall replace the Food Aid Convention 1995, as extended, and shall be one of the constituent instruments the International Grains Agreement 1995.

Article XXVII

Authentic texts

The texts of this Convention in the English, French, Russian and Spanish languages shall all be equally authentic.

Done at London, 13 April 1999.

ANNEX A

Transport and other operational costs

The following transport and other operational costs associated with food aid contributions are included under Articles II(a)(vii), III, X and XIV of this Convention:

(a) transport costs:

freight, including loading and discharge,
demurrage and dispatch,
transshipment,

bagging,

insurance and superintendence,

port charges and storage fees in port,

temporary warehouse facilities and fees in port and en-route,

in-country transport, vehicle hire, tolls and escort,
convoy and border fees,

equipment hire,

aircraft, airlifts;

(b) other operational costs:

non-food items (NFIs) utilised by beneficiaries (tools, utensils, agricultural inputs),

NFIs provided to implementing partners (vehicles, storage facilities),

costs of counterpart training,

implementing partners' operational costs, not otherwise covered as transport costs,

milling and other special costs,

in-country NGO costs,

technical support services and logistics management,

project preparation, appraisal, monitoring and evaluation,

beneficiary registration,

in-country technical services.

ANNEX B

Eligible recipients

Eligible food aid recipients under Article VII of this Convention refer to developing countries and territories listed as aid recipients by the Development Assistance Committee (DAC) of the OECD, effective as of 1 January

1997, and to countries included in the WTO list of net food-importing developing countries, effective as of 1 March 1999.

(a) Least-developed countries

Afghanistan, Angola, Bangladesh, Benin, Bhutan, Burkina Faso, Burundi, Cambodia, Cape Verde, Central African Republic, Chad, Comoros, Democratic Republic of the Congo, Djibouti, Equatorial Guinea, Eritrea, Ethiopia, Gambia, Guinea, Guinea-Bissau, Haiti, Kiribati, Laos, Lesotho, Liberia, Madagascar, Malawi, Maldives, Mali, Mauritania, Mozambique, Myanmar, Nepal, Niger, Rwanda, Sao Tome and Principe, Sierra Leone, Solomon Islands, Somalia, Sudan, Tanzania, Togo, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Western Samoa, Yemen, Zambia.

(b) Low-income countries

Albania, Armenia, Azerbaijan, Bosnia and Herzegovina, Cameroon, China, Republic of the Congo, Cote d'Ivoire, Georgia, Ghana, Guyana, Honduras, India, Kenya, Kyrgyz Republic, Mongolia, Nicaragua, Nigeria, Pakistan, Senegal, Sri Lanka, Tajikistan, Vietnam Zimbabwe.

(c) Lower middle-income countries

Algeria, Belize, Bolivia, Botswana, Colombia, Costa Rica, Cuba, Dominica, Dominican Republic, Ecuador, Egypt, El Salvador, Fiji, Grenada, Guatemala, Indonesia, Iran, Iraq, Jamaica, Jordan, Kazakhstan, Democratic People's Republic of Korea, Lebanon, Macedonia (former Yugoslav Republic), Marshall Islands, Micronesia Federated States, Moldova, Morocco, Namibia, Niue, Palau Islands, Palestinian Administered Areas, Panama, Papua New Guinea, Paraguay, Peru, Philippines, St Vincent & Grenadines, Suriname, Swaziland, Syria, Thailand, Timor, Tokelau, Tonga, Tunisia, Turkey, Turkmenistan, Uzbekistan, Venezuela, Wallis and Futuna, and Yugoslavia Federal Republic.

(d) WTO net food-importing developing countries (not included above)

Barbados, Mauritius, St Lucia, Trinidad & Tobago.

Az 1999-es Élelmiszersegély Egyezmény

Preambulum

Az egyezményhez csatlakozó felek,

miután áttekintették az 1995-ös Élelmiszersegély Egyezményt és azt a célkitűzését, hogy évente legalább 10 millió tonna élelmiszersegélyt biztosítson emberi fogyasztásra alkalmas gabonafélék formájában, és azzal a kívánsággal, hogy megerősítsék a tagkormányok közötti az élelmiszersegélyekkel kapcsolatban folytatott nemzetközi együttműködés fenntartására irányuló óhajukat;

emlékeztetve a Világ Élelmiszerbiztonsági Nyilatkozatra és az Élelmiszerügyi Világcsúcs 1996-ban Rómában elfogadott cselekvési tervére, különös tekintettel arra a kötelezettségvállalásra, hogy mindenki számára elérjük az

élelmiszerbiztonságot és hogy továbbfolytassuk az éhezéss megszüntetésére irányuló erőfeszítéseket;

azzal az óhajjal, hogy növeljük a nemzetközi közösség reakciókészségét az élelmiszerügyi vészhelyzetek vonatkozásában és javítsuk a világ élelmiszerbiztonságát az élelmiszersegélyekkel való ellátásnak a világpiaci élelmiszeráraktól és ellátási ingadozásoktól függetlenül történő biztosításával;

emlékeztetve, hogy a legkevésbé fejlett országokkal és a nettó élelmiszerimportáló országokkal kapcsolatos intézkedésekről szóló 1994-es marrakeshi döntésükben a WTO tagországok miniszterei abban állapodtak meg, hogy felülvizsgálják az Élelmiszersegély Egyezmény keretében megállapított élelmiszersegélyek szintjét, ahogy azt az 1996-os szingapúri konferencián részletesebben kidolgozták;

felismerve, hogy a kedvezményezetteknek és tagoknak megvan a saját politikájuk az élelmiszersegélyek és kapcsolódó ügyek vonatkozásában, és hogy az élelmiszersegélyek végső célja, hogy felszámolják magának az élelmiszersegélyezésnek a szükségességét;

azzal az óhajjal, hogy javítsuk az élelmiszersegélyezés – mint a fejlődő országokban alkalmazott élelmiszerbiztonság-támogató eszköz – hatékonyságát és minőségét, és különösen, hogy enyhítsük a legsebezhetőbb csoportok szegénységét és éhezését, és javítsuk a tagok koordinációját és együttműködését az élelmiszersegélyezés területén, a következőkben állapodtak meg:

I. RÉSZ

CÉLKITŰZÉSEK ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

I. cikk

Célkitűzések

Az Egyezmény célja, hogy az alábbiak révén hozzájáruljon a világ élelmiszerbiztonságához és javítsa a nemzetközi közösség reakciókészségét az élelmiszerügyi vészhelyzetek és a fejlődő országok egyéb szükségletei vonatkozásában:

a) megfelelő szintű élelmiszersegélyek előrelátható módon történő biztosítása, ahogy azt az Egyezmény rendelkezései meghatározzák;

b) a tagok arra ösztönzése, hogy a nyújtott élelmiszersegélyek különösen a legsebezhetőbb csoportok szegénységének és éhezésének enyhítését célozzák és összhangban legyenek ezen országok mezőgazdasági fejlődésével;

c) az élelmiszerbiztonság-támogató eszközként nyújtott élelmiszersegélyek hatásának, a hatékonyságának és minőségének maximalizálását célzó elvek alkalmazása;

d) az élelmiszersegélyezési ügyekkel kapcsolatos tagok közti együttműködés, koordináció és információcsere kereteinek felállítása annak érdekében, hogy az élelmi-

szerszámgyártási műveletek összes aspektusa kapcsán nagyobb legyen a hatékonyság, illetve javuljon a koherencia az élelmiszersegélyezési és egyéb politikai eszközök között.

II. cikk

Fogalommeghatározások

a) Ha a szöveggörnyezet másképp nem kívánja, az Egyezményben:

- (i) a „CIF” jelentése költség, biztosítás és fuvar;
- (ii) a „kötelezettségvállalás” jelentése a tagok által a III. cikk e) bekezdése alapján nyújtandó élelmiszersegély minimális éves mennyisége;
- (iii) a „Bizottság” a XV. cikkben említett Élelmiszersegély Bizottságot jelenti;
- (iv) a „hozzájárulás” jelentése a tagok által az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban nyújtandó és a Bizottság felé jelentendő élelmiszersegély éves mennyisége;
- (v) az „Egyezmény” az 1999-es Élelmiszersegély Egyezményt jelenti;
- (vi) a „DAC” az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságát jelenti;
- (vii) a „fejlődő országok” olyan országok vagy területek, amelyek a VII. cikk alapján élelmiszersegélyre jogosultak;
- (viii) a „jogosult termék” a IV. cikkben említett olyan terméket jelent, ami a tag által az Egyezmény szerinti hozzájárulásként élelmiszersegélyként nyújtható;
- (ix) a „Vezérigazgató” a Nemzetközi Gabonatanács vezérigazgatóját jelenti;
- (x) a „FOB” jelentése költségmentesen hajóra rakva;
- (xi) az „élelmiszer” vagy „élelmiszersegély” megfelelő módon élelmiszerterményekre való hivatkozást tartalmaz;
- (xii) a „tag” jelentése az Egyezményhez csatlakozó fél;
- (xiii) a „mikrotápanyagok” olyan vitaminokat és ásványi anyagokat jelentenek, amelyek erősítik vagy kiegészítik azokat az élelmiszersegély termékeket, amelyek a IV. cikk c) bekezdése alapján jogosultak a tag hozzájárulásaként szolgálni;
- (xiv) az „OECD” a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetet jelenti;
- (xv) az „elsődleges feldolgozású” termékek a következők:

- gabonalisztek,
- gabonadarák és gabonaőrlemények,
- másképpen megmunkált gabonafélék (pl. lapított, pelyhesített, fénnyezett és durván darált, de tovább nem feldolgozott), kivéve az előmunkált, polírozott, fénnyezett rizs vagy törmelékrizs,
- gabonacsíra, teljes, lapított, pelyhesített vagy őrölt,
- bulgur, és
- bármely más hasonló termék a Bizottság döntése alapján;

(xvi) a „másodlagos feldolgozású” termékek a következők:

- makaróni, spagetti és hasonló termékek, és
- bármely más termék, amelynek gyártása során olyan elsődleges feldolgozású terméket használnak fel, amelyről a Bizottság dönt;

(xvii) a „rizs” az előmunkált, polírozott, fénnyezett rizst és törmelékrizst is jelenti;

(xviii) a „Titkárság” a Nemzetközi Gabonatanács titkárságát jelenti;

(xix) a „tonna” jelentése metrikus tonna, 1000 kilogramm;

(xx) az A. mellékletben felsorolt „szállítási és egyéb operatív költségek” a FOB fázison túli költségeket jelentik, vagy az élelmiszersegély művelethez kapcsolódó helyi beszerzések esetén, a beszerzési ponton túli költségeket, amelyek részben vagy egészben a tag hozzájárulásának tekinthetők;

(xxi) az „érték” a tag kötelezettségvállalását jelenti konvertibilis pénznemben kifejezve;

(xxii) a „búzaekvivalens” a tag kötelezettségvállalásának vagy hozzájárulásának összegét jelenti, ahogy annak értékelése az V. cikkel összhangban történik;

(xxiii) a „WTO” a Világkereskedelmi Szervezetet jelenti;

(xxiv) egyébirányú megjelölés hiányában az „év” július 1-től június 30-ig terjedő időszakot jelent.

b) Az Egyezményben a „kormány”, „kormányok” vagy „tag” kifejezéseket úgy kell értelmezni, mint amelyek utalást tartalmaznak az Európai Közösségre (a továbbiakban EK). Ennek megfelelően az Egyezményben az „aláírás” vagy a „ratifikálási, elfogadási vagy jóváhagyási okmányok letétbe helyezése” vagy egy kormány „csatlakozási okmány”-a vagy „ideiglenes alkalmazásról szóló nyilatkozat”-a az EK esetében úgy értendő, mint ami magában foglalja az EK nevében annak illetékes hatósága általi aláírást vagy ideiglenes alkalmazásról szóló nyilatkozatot, valamint olyan okmány letétbe helyezését, amelyet az EK intézményi eljárásrendje szerint nemzetközi megállapodások megkötésekor letétbe kell helyezni.

c) Az Egyezményben a „kormány” vagy „kormányok” vagy „tag” kifejezések adott esetben úgy értendők, mint amelyek utalást tartalmaznak valamilyen, az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény vagy a Világkereskedelmi Szervezetet létrehozó Szerződés értelmében vett különálló vámterületre.

II. RÉSZ

HOZZÁJÁRULÁSOK ÉS SZÜKSÉGLETEK

III. cikk

Mennyiségek és minőség

a) A tagok megállapodnak, hogy az e) bekezdésben megállapított minimális éves mennyiségben élelmiszer-

segélyt vagy azzal egyenértékű készpénzsegélyt nyújtanak a fejlődő országoknak (a továbbiakban „kötelezettségvállalás”).

b) Az egyes tagok kötelezettségvállalását vagy tonna búzaekvivalensben vagy értékben vagy tonna és érték kombinációjában kell megadni. A kötelezettségvállalást értékben megadó tagoknak egy garantált éves mennyiséget is meg kell állapítaniuk.

c) A kötelezettségvállalást értékben vagy tonna és érték kombinációjában megadó tagok esetében az érték magában foglalhat az élelmiszersegélyezési műveletekhez kapcsolódó szállítási és egyéb operatív költségeket is.

d) Akár tonnában, akár értékben, akár tonna és érték kombinációjában adja meg a tag kötelezettségvállalását, megállapíthat egy, a teljes becsült költségeket képviselő tájékoztató jellegű értéket, amely magában foglalja az élelmiszersegélyezési műveletekhez kapcsolódó szállítási és egyéb operatív költségeket is.

e) A VI. cikk rendelkezéseitől függően az egyes tagok kötelezettségvállalása a következő:

Tag	Tonna ⁽¹⁾ (búzaekvivalens)	Érték ⁽¹⁾ (millió)	Tájékoztató jellegű összérték (millió)
Argentína	35 000	–	
Ausztrália	250 000	–	90 AUD ⁽²⁾
Kanada	420 000	–	150 CAD ⁽²⁾
Az Európai Közösség és tagállamai	1 320 000	130 EUR ⁽²⁾	422 EUR ⁽²⁾
Japán	300 000	–	
Norvégia	30 000	–	59 NOK ⁽²⁾
Svájc	40 000	–	
Az Amerikai Egyesült Államok	2 500 000	–	900– 1000 USD ⁽²⁾

⁽¹⁾ A tagok a vonatkozó Eljárási Szabályokkal összhangban készítik el jelentésüket az élelmiszersegélyezési műveletekről.

⁽²⁾ Magában foglalja a szállítási és egyéb operatív költségeket.

f) A szállítási és egyéb operatív költségeknek, ha a tag kötelezettségvállalásába számítandók, olyan élelmiszersegélyezési műveletek részeként kell felmerülniük, amelyek maguk is jogosultak a tag kötelezettségvállalásába való beszámításra.

g) A szállítási és egyéb operatív költségek vonatkozásában a tag nem számíthat be többet a kötelezettségvállalásába a jogosult termékek beszerzésének költségeinél, kivéve nemzetközileg elismert vészhelyzetek esetén.

h) Bármely tag, aki a XXIII. cikk b) bekezdése alapján csatlakozott az Egyezményhez, úgy tekintendő, mint aki kötelezettségvállalásával együtt felsorolásra került e cikk e) bekezdésében.

i) Az e cikk h) bekezdésében említett csatlakozó felek kötelezettségvállalása nem lehet kevesebb, mint 20 000 tonna vagy egy ennek megfelelő érték, ahogy azt a Bizottság jóváhagyja. Ez rendesen attól az első évtől kezdve alkalmazandó teljes mértékben, amikor az országot a

Bizottság az Egyezményhez csatlakozottnak tekinti. Az e cikk e) bekezdésben említettektől eltérő kormányok csatlakozásának elősegítés érdekében azonban a Bizottság megállapodhat abban, hogy egy csatlakozó fél kötelezettségvállalása egy legfeljebb három éves időszak során fokozatosan kerüljön bevezetésre, feltéve hogy a kötelezettségvállalás az első évben legalább 10 000 tonna vagy annak megfelelő érték, és évente legalább 5000 tonnával vagy annak megfelelő értékkel nő minden azt követő évben.

j) Az élelmiszersegélyként nyújtott összes terméknek nemzetközi minőségi szabványoknak kell megfelelniük, összhangban kell állniuk a kedvezményezettnek étkezési szokásaival és tápanyagigényeivel, és – a vetőmagok kivételével – emberi fogyasztásra alkalmasnak kell lenniük.

IV. cikk

Termékek

a) A vonatkozó Eljárási Szabályokban megfogalmazott specifikációktól függően az Egyezmény hatálya alatt az alábbi termékeket lehet élelmiszersegélyként nyújtani:

(i) gabonafélék (búza, árpa, kukorica, köles, zab, rozs, cirok vagy tritikálé), vagy rizs;

(ii) elsődleges vagy másodlagos feldolgozású gabona- és rizstermékek;

(iii) hüvelyesek;

(iv) étkezési olajok;

(v) gyökértermények (manióka, kerek burgonya, édesburgonya, jamgyökér vagy tarógyökér), ahol ezeket háromoldalú tranzakciók vagy helyi beszerzés keretében biztosítják;

(vi) sovány tejpor;

(vii) cukor;

(viii) a jogosult termékek vetőmagjai;

(ix) a b) bekezdésben megadott korlátokon belül a sebezhető csoportok hagyományos étrendjének komponenseit vagy kiegészítő ételmezési programok komponenseit alkotó termékek, amelyek megfelelnek az Egyezmény III. cikke j) bekezdésében megállapított követelményeknek.

b) A tag által bármelyik évben, kötelezettségvállalásának teljesítésére az alábbi formákban biztosított élelmiszer mennyiség:

(i) az e cikk a) bekezdésének (vi)–(viii) albekezdésében feltüntetett összes termék együttesen nem haladja meg a szállítási és egyéb operatív költségek nélküli kötelezettségvállalásának 15%-át, illetve önmagában egyik termék-kategória sem haladhatja meg annak 7%-át;

(ii) az e cikk a) bekezdésének (ix) albekezdésében feltüntetett összes termék együttesen nem haladja meg a szállítási és egyéb operatív költségek nélküli kötelezettségvállalásának 5%-át, illetve önmagában egyik termék sem haladhatja meg annak 3%-át;

(iii) a tonna és érték kombinációjában megadott kötelezettségvállalások esetén az (i) és (ii) albekezdésben szereplő százalékos értékeket külön-külön kell kiszámítani a tonnára és az értékre, a szállítási és egyéb operatív költségek nélkül.

c) Kötelezettségvállalásuk teljesítésének céljára a tagok a jogosult termékekhez kapcsolódóan mikrotápanyagokat biztosíthatnak. Megfelelő esetben ajánlatos erősített élelmiszersegély termékek biztosítása, különösen vészhelyzetekben és célzott fejlesztési projektek esetén.

V. cikk

Ekvivalencia

a) A hozzájárulások búzaekvivalensben kerülnek kiszámításra az alábbiak szerint:

(i) az emberi fogyasztásra alkalmas gabonafélék egyenértékűek a búzával;

(ii) a rizsnél a rizs és a búza közötti nemzetközi exportár összefüggés alapján kerül meghatározásra, az Eljárási Szabályokban megállapított módszerekkel összhangban;

(iii) gabonafélék vagy rizs elsődleges vagy másodlagos feldolgozásából származó termékeknél a megfelelő gabona- vagy rizstartalom alapján kerül meghatározásra, az Eljárási Szabályokban megállapított specifikációkkal összhangban;

(iv) hüvelyesek, gabona vetőmagok, rizs vagy más élelmiszertermények és az összes egyéb jogosult termék esetén a beszerzés költségei alapján történik, az Eljárási Szabályokban megállapított módszerekkel összhangban.

b) Amennyiben a hozzájárulás keverékek vagy vegyes termékek formájában történik, a keveréknek vagy vegyes terméknek csak az a része számít bele a tag hozzájárulásába, amely jogosult termékekből készült.

c) A Bizottság Eljárási Szabályt állapít meg az erősített termékek és mikrotápanyagok búzaekvivalensének meghatározására.

d) Az élelmiszersegélyként biztosított jogosult termékek beszerzésére nyújtott készpénz-hozzájárulások vagy e termékek búzaekvivalensével összhangban kerülnek értékelésre, vagy az aktuális nemzetközi piaci búzaárakon, az Eljárási Szabályokban megfogalmazott módszerekkel összhangban.

VI. cikk

Áthozatal és előrevitel

a) A tagok biztosítják, hogy az adott évre vonatkozó kötelezettségvállalásukkal kapcsolatos műveleteket, amilyen mértékben csak lehetséges, az adott évben teljesítik.

b) Amennyiben egy tag nem képes a III. cikk e) bekezdésében megállapított mennyiség nyújtására valamelyik

évben, akkor amint lehet – de legkésőbb az adott év vége után tartott első ülésig –, jelentést készít a Bizottság számára ennek körülményeiről. Hacsak a Bizottság másképp nem kívánja, a nem teljesített mennyiséget hozzá kell adni a tag következő évre vonatkozó kötelezettségvállalásához.

c) Amennyiben egy tag hozzájárulása bármely évben meghaladja kötelezettségvállalását, teljes kötelezettségvállalásának max. 5%-a vagy a felesleg – amelyik a kisebb – beszámítható a tag következő évi kötelezettségvállalásba.

VII. cikk

Jogosult kedvezményezettek

a) Az Egyezmény alapján élelmiszersegélyek a B. mellékletben felsorolt fejlődő országoknak vagy területeknek nyújthatók, név szerint a következőknek:

(i) legkevésbé fejlett országok;

(ii) alacsony jövedelmű országok;

(iii) alacsonyabb közepes jövedelmű országok, és az Egyezmény tárgyalásakor a nettó élelmiszerimportáló fejlődő országok WTO-jegyzékében szereplő egyéb országok, amikor élelmezési vészhelyzetbe kerülnek vagy élelmiszerhiányos vészhelyzetekhez vezető nemzetközileg elismert pénzügyi krízis alakul ki, vagy amikor az élelmiszersegélyezési műveletek sebezhető csoportokat céloznak.

b) Az a) bekezdés céljára, ha a B. melléklet a)–c) bekezdésében szereplő fejlődő országok és területek DAC-jegyzéke módosul, a módosítás az Egyezmény szerinti jogosult kedvezményezettek listájára is vonatkozik.

c) Élelmiszersegélyük kihelyezésekor a tagok a legkevésbé fejlett országoknak és az alacsony jövedelmű országoknak biztosítanak elsőbbséget.

VIII. cikk

Szükségletek

a) Élelmiszersegélyt csak akkor szabad nyújtani, amikor ez a leghatékonyabb és legmegfelelőbb módja a segítségnek.

b) Az élelmiszersegélyt a szükségleteknek értékelésére kell alapozni, amelyet a kedvezményezett és a tagok saját megfelelő politikájukon belül végeznek, és a kedvezményezett országok élelmezésbiztonságának növelését kell céloznia. Az ilyen szükségletek kielégítése során a tagoknak figyelemmel kell lenniük a nők és gyermekek különleges élelmezési szükségleteire.

c) A szabadon szétosztható élelmiszersegélyekkel a sebezhető csoportokat kell megcélozni.

d) Amikor vészhelyzetekben történik élelmiszersegély nyújtása, különösen a kedvezményezett országok hosszú

távú rehabilitációs és fejlesztési célkitűzéseit kell figyelembe venni és tiszteletben kell tartani az alapvető humanitárius alapelveket. A tagoknak törekedniük kell annak biztosítására, hogy a nyújtott élelmiszersegély időben eljusson azokhoz a kedvezményezettekhez, akiknek azokat szánták.

e) Nem vészhelyzetekben az élelmiszersegélyeket a tagok a lehető legmesszebbmenőkig előre tervezetten nyújtják, hogy a kedvezményezett országok figyelembe tudják venni fejlesztési programjaikban a nekik szánt élelmiszersegélyek valószínű áramlását az Egyezmény érvényessége alatti években.

f) Úgy tűnik, hogy mivel egy nagyobb termelési hiány vagy egyéb körülmények miatt egy adott ország, régió vagy régiók kivételes élelmiszer szükségletekkel néznek szembe, az ügyet a Bizottság megvizsgálja. A Bizottság javasolhatja a tagoknak, hogy úgy reagáljanak a helyzetre, hogy növelik a nyújtott élelmiszersegély mennyiségét.

g) Az élelmiszersegély szükségletek meghatározásakor a tagok vagy partnereik törekednek arra, hogy regionális szinten vagy a kedvezményezett ország szintjén konzultáljanak egymással a célból, hogy közös módszert fejlesszenek ki a szükségletek elemzésére.

h) A tagok megállapodnak, hogy ahol szükséges, meghatározzák a prioritizált országokat és régiókat élelmiszersegély programjaikban. A tagok a többi donor tájékoztatása révén biztosítják a prioritások, politikák és programok átláthatóságát.

i) A tagok közvetlenül vagy a megfelelő partnereik révén konzultálnak egymással annak lehetőségéről, hogy közös – ha lehet többéves – cselekvési terveket dolgozzanak ki a prioritizált országok vonatkozásában.

IX. cikk

A segélynyújtás formái és feltételei

a) Az Egyezmény hatálya alatt élelmiszersegély a következő formákban nyújtható:

(i) élelmiszer vagy a kedvezményezett ország számára vagy által élelmiszer beszerzésére felhasználandó készpénz adományozása;

(ii) élelmiszer eladása a kedvezményezett ország pénzneméért, amely nem ruházható át és nem váltható át a donor tagok által felhasználható pénzre vagy árukra és szolgáltatásokra;

(iii) élelmiszer eladása hitelre, ésszerű éves részletekben történő visszafizetéssel, legalább 20 éves időszakokra és olyan kamat mellett, amely alatta marad a világpiacon uralkodó kereskedelmi kamatoknak.

b) A csak a tag kötelezettségvállalásba számítandó élelmiszersegélyek tekintetében a legkevésbé fejlett országoknak nyújtott összes élelmiszersegély adományozás formájában történik.

c) A tag hozzájárulásának legalább 80%-át adományozás formájában nyújtott Egyezmény szerinti élelmiszersegélyek teszik ki és amennyire az lehetséges, a tagok progresszívan próbálják meghaladni ezt az arányt.

d) A tagok vállalják, hogy minden Egyezmény szerinti élelmiszersegély tranzakciót oly módon bonyolítanak le, hogy megakadályozzák a normál előállítási mintázatokra és nemzetközi kereskedelemre gyakorolt káros hatásokat.

e) A tagok biztosítják, hogy:

(i) az élelmiszersegély nyújtása ne kapcsolódjon közvetlenül vagy közvetve, formálisan vagy informálisan, explicit vagy implicit módon mezőgazdasági termékeknek vagy egyéb árukra és szolgáltatásokra a kedvezményezett országokba történő kereskedelmi exportjához;

(ii) az élelmiszersegély tranzakciókat, és ezen belül a monetarizált kétoldalú élelmiszersegély nyújtásokat, a feleslegek elhelyezésére és a konzultációs kötelezettségekre vonatkozó FAO alapelvekkel összhangban kell lebonyolítani.

X. cikk

Szállítás és átadás

a) Amennyire lehetséges, az élelmiszersegély FOB fázison túli szállításának és átadásának költségeit a tagok állják, különösen vészhelyzetben vagy a prioritizált kedvezményezett országoknak nyújtott élelmiszersegélyek esetén.

b) Az élelmiszersegély műveletek tervezésekor megfelelően figyelembe kell venni azokat az esetleges nehézségeket, amelyek kihathatnak az élelmiszersegély szállítására, feldolgozására vagy tárolására, valamint azokat a hatásokat, amelyek a segély átadása gyakorolhat a kedvezményezett ország helyi termésének értékesítésére.

c) A rendelkezésre álló logisztikai kapacitás optimális kihasználása érdekében a tagok, amennyire lehetséges, a többi élelmiszersegély nyújtóval, a kedvezményezett országokkal és az élelmiszersegélyek átadásában érintett bármely más felekkel koordinált ütemtervet állítanak össze segélyeik átadásáról.

d) Az Egyezmény hatálya alatt a tagok teljesítményének bármely áttekintésében megfelelően utalni kell a szállítási és egyéb operatív költségek kifizetésére.

e) A szállítási és egyéb operatív költségeknek olyan élelmiszersegélyezési műveletek részeként kell felmerülniük, amelyek maguk is jogosultak a tag hozzájárulásának részeként történő lejelentésre.

XI. cikk

Csatornázás

a) A tagok élelmiszersegélyüket kétoldalúan is nyújthatják, kormányközi vagy más nemzetközi szervezeteken, vagy nem kormányzati szervezeteken keresztül.

b) A tagok teljeskörűen figyelembe veszik az élelmiszersegélyek többoldalú csatornákon, különösen a Világ-élelmiszerügyi Programon keresztüli irányításának előnyeit.

c) Élelmiszersegély műveleteik kidolgozása és végrehajtása során a tagok, ahol lehetséges, felhasználják az élelmiszersegélyezés területén működő, megfelelő – kormányközi vagy nem kormányzati – nemzetközi szervezeteknél rendelkezésre álló információkat és kompetenciákat.

d) A tagok ösztönzést kapnak arra, hogy koordinálják élelmiszersegély politikáikat és tevékenységeiket az élelmiszersegélyezés területén működő nemzetközi szervezetek vonatkozásában a célból, hogy megerősítsék az élelmiszersegély műveletek koherenciáját.

XII. cikk

Helyi beszerzések és háromoldalú tranzakciók

a) A lokális mezőgazdasági fejlődés elősegítése, a regionális és lokális piacok megerősítése, valamint a kedvezményezett országok hosszabb távú élelmiszerbiztonságának növelése érdekében a tagok megvizsgálják annak lehetőségét, hogy készpénz-hozzájárulásukat olyan élelmiszer beszerzésére használják fel vagy irányítsák:

(i) amellyel más fejlődő országok látják el a kedvezményezett országot (háromoldalú tranzakciók); vagy

(ii) amely egy részben az adott fejlődő országból származik az országban lévő deficit terület ellátására (helyi beszerzések).

b) Rendes körülmények között nem lehet készpénz-hozzájárulást nyújtani olyan élelmiszer beszerzésére, amelynek típusa megegyezik azzal, amelyet az ellátó forrást jelentő ország a beszerzés évében, vagy ha az akkor kapott élelmiszer még nem fogyott el, akkor az azt megelőző évben két- vagy többoldalú élelmiszersegélyezés keretében kapott.

c) Az élelmiszer fejlődő országokból történő beszerzésének elősegítése érdekében a tagok, amennyire lehetséges, tájékoztatják a Titkárságot azokról az információkról, amelyek a fejlődő országokban meglévő vagy várható élelmiszerfeleslegekkel kapcsolatosan rendelkezésükre állnak.

d) A tagok különös figyelmet fordítanak arra, hogy megelőzzék az alacsony jövedelmű fogyasztókra gyakorolt azon káros hatásokat, amelyeket a helyi beszerzések miatt fellépő árváltozások okozhatnak.

XIII. cikk

Hatékonyság és hatás

a) Minden élelmiszersegély tranzakció esetben a tagok különös figyelmet fordítanak arra, hogy:

(i) az élelmiszersegélyek szétosztásának megfelelő időzítésével megelőzzék a helyi termésre, termelésre és piaci szerkezetre gyakorolt káros hatásokat;

(ii) tiszteletben tartsák a kedvezményezettek helyi élelmiszeri szokásait és tápanyag szükségleteit és minimálisra csökkentsék az étkezési szokásokra gyakorolt összes lehetséges negatív hatást;

(iii) elősegítsék a nők részvételét a döntéshozatali folyamatban és az élelmiszersegély műveletek végrehajtásában, és ezáltal megerősítsék az élelmiszerbiztonságot a háztartások szintjén.

b) A tagok törekszenek arra, hogy támogassák a fejlődő országok kormányainak azon erőfeszítéseit, hogy az Egyezményrel összhangban lévő élelmiszersegély programokat dolgozzanak ki és hajtsanak végre.

c) A tagok támogatják a kedvezményezett kormányok és az illető civil társadalmak olyan élelmiszerbiztonsági stratégiák kidolgozására és végrehajtására irányuló kapacitásainak és kompetenciáinak megerősítését, amelyek az élelmiszersegély programok hatásának fokozását célozzák, és – ahol lehet – hozzá is járulnak ezekhez.

d) Ha az élelmiszersegélyt a kedvezményezett országon belül értékesítik, az értékesítést – amennyire lehetséges – a magánszektoron keresztül és piaci elemzések alapján kell lebonyolítani. Az ilyen értékesítésekből származó bevételek becélzásakor elsőbbséget kell adni azoknak a projekteknek, amelyek a kedvezményezettek élelmiszerbiztonságának javítását szolgálják.

e) Meg kell fontolni az élelmiszersegélyek más eszközökkel (pénzügyi segély, technikai segítségnyújtás stb.) való megerősítését annak érdekében, hogy erősödjön élelmiszerbiztonság-fokozó képességük és nőjön a kormányok és a civil társadalom kapacitása az élelmiszerbiztonsági stratégiák kidolgozására minden szinten.

f) A tagok törekednek arra, hogy biztosítsák a koherenciát az élelmiszersegély politikák és az egyéb ágazati, például fejlesztési, mezőgazdasági és kereskedelmi politikák között.

g) A tagok megállapodnak abban, hogy amilyen mértékben lehetséges, konzultálnak az érintett összes partnerrel minden egyes kedvezményezett ország szintjén, hogy biztosítsák az élelmiszersegély programok és műveletek koordinálásának monitorozását.

h) A tagok törekednek arra, hogy közös értékeléseket végezzenek élelmiszersegély programjaikról és műveleteikről. Az ilyen értékelés közösen elfogadott nemzetközi elveken kell, hogy alapuljon.

i) Amikor a tagok élelmiszersegély programjaikat és műveleteiket értékelik, figyelembe veszik az Egyezmény azon rendelkezéseit, amelyek az élelmiszersegély programok és műveletek hatékonyságával és hatásával kapcsolatosak.

j) A tagok ösztönzést kapnak arra, hogy megfelelő indikátorok, mint például a kedvezményezettek tápláltsági státusza, illetve a világ élelmiszerbiztonságához kapcsolódó más indikátorok alkalmazásával felmérjék kétoldalú vagy

többoldalú csatornákon vagy nem kormányzati szervezeteken keresztül nyújtott élelmiszersegély programjaik hatását.

XIV. cikk

Tájékoztatás és koordináció

a) A tagok rendszeres és aktuális jelentéseket készítenek a Bizottság számára hozzájárulásaik mennyiségéről, tartalmáról, csatornázásáról, költségeiről – a szállítási és egyéb operatív költségeket is ideértve –, formájáról és felteteleiről, az Eljárási Szabályokkal összhangban.

b) A tagok vállalják, hogy az Egyezmény működéséhez esetleg szükséges statisztikai és egyéb információkat szolgáltatnak, különösen az alábbiak vonatkozásában:

(i) segélyeik átadása, ezen belül készpénz-hozzájárulás eredményeként termékek beszerzése, helyi beszerzések vagy háromoldalú műveletek, és nemzetközi szervezeteken keresztül becsatornázott segélyek;

(ii) későbbi élelmiszersegély-nyújtás céljából kötött megállapodásaik;

(iii) az élelmiszersegélyek nyújtását és elosztását befolyásoló politikáik. Amennyire lehetséges, a jelentéseket írásban kell a vezérigazgatónak benyújtani a Bizottság minden rendes ülését megelőzően.

c) Azok a tagok, akik hozzájárulásaikat nemzetközi szervezeteknek adott többoldalú készpénz hozzájárulás formájában teljesítik, az Eljárási Szabályokkal összhangban jelentik kötelezettségeik teljesítését.

d) A tagok információt cserélnek élelmiszersegély politikáikról és programjaikról és a politikák és programok értékelésének eredményeiről, valamint törekednek arra, hogy nemzeti, regionális, helyi és háztartási szinteken is biztosítsák élelmiszersegély programjaik koherenciáját az élelmiszerbiztonsági stratégiákkal.

e) A tagok előzetesen közlik a Bizottsággal azt a mennyiségét a kötelezettségvállalásukból, amelyet nem adományozás formájában teljesítenek, illetve az ilyen segélyek feltételeit.

III. RÉSZ

ADMINISZTRÁCIÓ

XV. cikk

Élelmiszersegély Bizottság

a) Az 1967-es Nemzetközi Gabonaügyi Megállapodás Élelmiszersegély Egyezménye alapján felállított Élelmiszersegély Bizottság továbbra is fennmarad az Egyezményben biztosított hatáskörökkel és funkciókkal, hogy

ellássa az Egyezménnyel kapcsolatos adminisztratív teendőket.

b) A Bizottságba az Egyezményhez csatlakozó összes fél delegál tagot.

c) Minden tag kinevez egy állandó képviselőt a Bizottság székhelyén, és rendes körülmények neki címzik a Titkársági üzeneteket és a Bizottság munkájával kapcsolatos egyéb közléseket. A vezérigazgatóval való megállapodás alapján a tagok egyéb megoldásokat is választhatnak.

XVI. cikk

Hatáskörök és funkciók

a) A Bizottság olyan döntéseket hoz és olyan funkciókat lát el, amelyek az Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtásához szükségesek. A Bizottság megállapítja azokat az Eljárási Szabályokat, amelyek e célra szükségesek.

b) A Bizottság konszenzusos alapon hozza döntéseit.

c) A Bizottság folyamatosan áttekinti a fejlődő országoknak nyújtott élelmiszersegélyekre vonatkozó követelményeket, illetve azt, hogy a tagok hogyan képesek e követelményekre reagálni.

d) A Bizottság folyamatosan vizsgálja az Egyezmény I. cikkében megfogalmazott célkitűzések felé történő előrelépéseket, valamint az Egyezmény rendelkezéseinek teljesülését.

e) A Bizottság tájékoztatást kaphat a kedvezményezett országoktól, illetve konzultálhat is velük.

XVII. cikk

Elnök és alelnök

a) Az egyes években a Bizottság az utolsó kötelező ülésakor nevezi ki a következő évi elnököt és alelnököt.

b) Az elnök feladatai a következők:

(i) jóváhagyni az ülések előzetes napirendjét;

(ii) levezetni az üléseket;

(iii) bejelenteni az egyes értekezletek és ülések megkezdését és befejezését;

(iv) minden ülés előtt elfogadásra beterjeszteni a Bizottságnak az előzetes napirendet;

(v) irányítani a megbeszéléseket és biztosítani az Eljárási Szabályok betartását;

(vi) a vonatkozó Eljárási Szabályokkal összhangban megadni a szót, illetve dönteni a sorrendet érintő kérdésekről;

(vii) kérdéseket feltenni és kihirdetni a döntéseket;

(viii) dönteni a delegáltak által esetleg felvetett sorrendi észrevételekről.

c) Amennyiben az elnök nincs jelen az ülésen vagy annak egy részén, vagy ha ideiglenesen nem képes ellátni

elnöki hivatalát, az alelnök látja el az elnöki teendőket. Ha sem az elnök, sem az alelnök nincs jelen, a Bizottság ideiglenes elnököt nevez ki.

d) Ha az elnök valamilyen okból nem képes a továbbiakban ellátni elnöki hivatalát, mindeddig az alelnök látja el az elnöki teendőket, amíg a Bizottság ki nem nevezi az új elnököt.

e) Az elnöki minőségben eljáró alelnök vagy az ideiglenes elnök ugyanazokkal a hatáskörökkel és feladatokkal rendelkezik, mint az elnök.

XVIII. cikk

Ülések

a) A Nemzetközi Gabonaügyi Megállapodás kötelező üléseihez kapcsolódóan a Bizottság legalább évente kétszer ül össze. A Bizottság akkor is összeül, ha az elnök három tag kérésére úgy dönt, vagy amikor az az Egyezmény alapján egyébként szükséges.

b) A Bizottság bármely ülése akkor határozatképes, ha a Bizottság tagságának legalább kétharmadát képviselő delegáltak jelen vannak.

c) A Bizottság szükség esetén meghívhat az Egyezményhez nem csatlakozott kormányokat is vagy más nemzetközi kormányközi szervezetek képviselőit, akik megfigyelőként vesznek részt a Bizottság nyílt ülésein.

d) A Bizottság székhelye Londonban lesz.

XIX. cikk

Titkárság

a) A Bizottság igénybe veszi a Nemzetközi Gabonaügyi Megállapodás Titkárságának szolgáltatásait a Bizottság által szükségesnek tartott adminisztratív feladatok elvégzéséhez – ideértve a dokumentációk és jelentések feldolgozását és kiküldését.

b) A vezérigazgató hajtja végre a Bizottság utasításait és végzi el azokat a feladatokat, amelyeket az Egyezmény és az Eljárási Szabályok megállapítanak.

XX. cikk

Mulasztások és viták

a) Az Egyezmény értelmezését vagy alkalmazását érintő viták, vagy az Egyezmény szerinti kötelezettségek elmulasztása esetén, a Bizottság összeül és megfelelő intézkedéseket hoz.

b) Az Egyezmény rendelkezéseinek alkalmazását érintő nézeteltérések esetén a tagok figyelembe veszik a Bi-

zottság által konszenzussal kialakított ajánlásokat és következtetéseket.

IV. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

XXI. cikk

Letéteményes

Az Egyezmény letéteményeseként az Egyesült Nemzetek Főtitkára kerül kinevezésre.

XXII. cikk

Aláírás és ratifikálás

a) Az Egyezmény 1999. május 1-jétől 1999. június 30-ig bezárólag áll nyitva a III. cikk e) bekezdésében említett kormányok által történő aláírásra.

b) Az Egyezményt minden aláíró kormánynak saját alkotmányos eljárásaival összhangban kell ratifikálnia, elfogadnia vagy jóváhagynia. A ratifikálási, elfogadási vagy jóváhagyási okmányokat legkésőbb 1999. június 30-ig kell letétbe helyezni a letéteményesnél azzal a kivétellel, hogy a Bizottság bármely olyan aláíró kormánynak biztosíthat egy vagy több új határidőt, amely még nem helyezte letétbe ratifikálási, elfogadási vagy jóváhagyási okmányát addig az időpontig.

c) Bármely aláíró kormány letétbe helyezhet a letéteményesnél az Egyezmény ideiglenes alkalmazásáról szóló nyilatkozatot. Az ilyen kormányok saját törvényeikkel és jogszabályaikkal összhangban ideiglenesen alkalmazzák az Egyezményt és ideiglenesen az Egyezményhez csatlakozott félnek tekintendők.

d) A letéteményes minden aláíró és csatlakozó kormányt értesít az Egyezmény összes aláírásáról, ratifikálásáról, elfogadásáról, jóváhagyásáról, ideiglenes alkalmazásáról, illetve az Egyezményhez való csatlakozásokról.

XXIII. cikk

Csatlakozás

a) Az Egyezmény a III. cikk e) bekezdésében említett és az Egyezményt alá nem író kormányok számára nyitva áll csatlakozásra. A csatlakozási okmányokat legkésőbb 1999. június 30-ig kell letétbe helyezni a letéteményesnél azzal a kivétellel, hogy a Bizottság bármely olyan kormánynak biztosíthat egy vagy több új határidőt, amely

még nem helyezte letétbe csatlakozási okmányát addig az időpontig.

b) Miután az Egyezmény a XXIV. cikkel összhangban hatályba lépett, a III. cikk e) bekezdésében említett kormányokon kívül más kormányok is csatlakozhatnak hozzá, még hozzá olyan feltételek mellett, ahogyan azt a Bizottság megfelelőnek tartja. A csatlakozási okmányokat a letéteményesnél kell letétbe helyezni.

c) Az e cikk a) bekezdése szerint az Egyezményhez csatlakozó kormányok, vagy azok a kormányok, akiknek csatlakozásáról a Bizottság e cikk b) bekezdése alapján állapodik meg, csatlakozási okmányuk letétbe helyezéséig ideiglenes alkalmazásról szóló nyilatkozatot is letétbe helyezhetnek a letéteményesnél. Az ilyen kormányok saját törvényeikkel és jogszabályaikkal összhangban ideiglenesen alkalmazzák az Egyezményt és ideiglenesen az Egyezményhez csatlakozott félnek tekintendők.

XXIV. cikk

Hatálybalépés

a) Az Egyezmény akkor lép 1999. július 1-jén hatályba, ha 1999. június 30-ig azok a kormányok, akiknek összesített kötelezettségvállalása – ahogy az a III. cikk e) bekezdésében szerepel – kiteszi az ugyanabban a bekezdésben felsorolt kormányok összes kötelezettségvállalásának legalább 75%-át, letétbe helyezték ratifikálási, elfogadási vagy jóváhagyási okmányukat vagy ideiglenes alkalmazásról szóló nyilatkozatukat, és feltéve hogy az 1995-ös Gabonakereskedelmi Egyezmény hatályban van.

b) Amennyiben az Egyezmény nem az e cikk a) bekezdésével összhangban lép hatályba, akkor azok a kormányok, amelyek letétbe helyezték ratifikálási, elfogadási vagy jóváhagyási okmányukat vagy ideiglenes alkalmazásról szóló nyilatkozatukat, egyhangú beleegyezéssel úgy dönthetnek, hogy az Egyezmény közöttük hatályba lép, feltéve, hogy az 1995-ös Gabonakereskedelmi Egyezmény hatályban van.

XXV. cikk

Időtartam és visszalépés

a) Az Egyezmény 2002. június 30-ig bezárólag marad hatályban, kivéve ha e cikk b) bekezdése alapján meghosszabbításra kerül vagy e cikk f) bekezdése alapján idő előtt megszűnik, feltéve, hogy az 1995-ös Gabonakereskedelmi Egyezmény vagy egy azt helyettesítő új Gabonakereskedelmi Egyezmény a fenti napot is beleszámítva addig hatályban marad.

b) A Bizottság 2002. június 30. utánig is meghosszabbíthatja az Egyezményt, mégpedig egymást követően legfeljebb két éves időtartamokra, feltéve hogy az 1995-ös

Gabonakereskedelmi Egyezmény, vagy egy azt helyettesítő új Gabonakereskedelmi Egyezmény a hosszabbítás időtartama alatt hatályban marad.

c) Amennyiben az Egyezmény e cikk b) bekezdés alapján meghosszabbításra kerül, a tagok a hosszabbítás hatálybalépése előtt áttekinthetik III. cikk e) bekezdés szerinti kötelezettségvállalásaikat. Az áttekintést követően a megfelelő kötelezettségvállalások a hosszabbítás időtartamára változatlanok maradnak.

d) Az Egyezmény működését folyamatosan felül kell vizsgálni, különös tekintettel az élelmiszersegélyek nyújtásával kapcsolatos többoldalú tárgyalások eredményeire, ezen belül különösen a koncessziós hitelfeltételekkel kapcsolatosakra, valamint az ezek eredményeinek alkalmazása iránti igényre.

e) Az Egyezmény bármely meghosszabbításáról vagy bármilyen új Egyezményről döntés előtt át kell tekinteni az élelmiszersegély műveletek és különösen a koncessziós hitelfeltételek mellettiek helyzetét.

f) Abban az esetben ha az Egyezmény megszűnik, a Bizottság addig marad fenn, ameddig felszámolásának elvégzéséhez arra szükség van, és olyan hatáskörrel fog rendelkezni és olyan funkciókat gyakorol majd, amelyek e célra szükségesek.

g) Bármely év végén bármely tag visszaléphet az Egyezménytől, ha az adott év vége előtt legalább 90 nappal írásos visszalépési nyilatkozatot juttat el a letéteményeshez. Az ilyen tagok nem mentesülnek az Egyezmény szerinti azon kötelezettségeik alól, amelyeket az adott év végéig nem teljesítettek. A tag ezzel egyidejűleg tájékoztatja a Bizottságot az általa hozott intézkedésről.

h) Az Egyezménytől visszalépő bármely tag ezt követően újra csatlakozhat az Egyezményhez a Bizottság és a letéteményes írásban történő értesítésével. Az Egyezményhez történő újbóli csatlakozás feltétele, hogy a tag attól az évtől kezdve felelős kötelezettségvállalásai teljesítéséért, amikor a csatlakozás megtörténik.

XXVI. cikk

Nemzetközi Gabonaügyi Megállapodás

Ez az Egyezmény lép az 1995-ös Élelmiszersegély Egyezmény helyébe, és válik az 1995-ös Nemzetközi Gabonaügyi Megállapodást alkotó egyik okmánnyá.

XXVII. cikk

Hiteles szövegek

Az Egyezmény angol, francia, orosz és spanyol nyelvű szövege egyaránt hiteles.

Kelt Londonban, 1999. április 13-án.

A. MELLÉKLET

Szállítási és egyéb operatív költségek

Az Egyezmény II. cikke *a)* bekezdésének *(vii)* albekezdésében, valamint III., X. és XIV. cikkében az élelmiszersegély hozzájárulásokkal kapcsolatos alábbi szállítási és egyéb operatív költségek szerepelnek:

a) szállítási költségek:

fuvar, ezen belül ki- és berakodás,
álláspénz és feladás,
átrakás,
zsákolás,
biztosítás és felügyelet,
kikötői illetékek és kikötői raktározási díjak,
átmeneti tároló létesítmény, valamint kikötői és útvonal díjak,

országon belüli szállítás, járműbérlet, útdíjak, valamint kíséret, konvoj és határátlépési díjak,

berendezések bérlete,
repülőgép, légifolyosó;

b) egyéb operatív költségek:

a kedvezményezettek által felhasználandó nem élelmiszer jellegű tételek (NFI-k) (eszközök, szerszámok, mezőgazdasági inputanyagok),

a végrehajtó partnereknek adott NFI-k (járművek, tároló létesítmények),

a másik fél képzésének költségei,

a végrehajtó partnerek szállítási költségként másképpen nem fedezett operatív költségei,

őrlési és egyéb speciális költségek,

országon belüli NGO költségek,

műszaki támogató szolgáltatások és logisztikai irányítás,

projekt előkészítés, felmérés, monitorozás és értékelés,

a kedvezményezettek regisztrálása,

országon belüli műszaki szolgáltatások.

B. MELLÉKLET

Jogosult kedvezményezettek

Az Egyezmény VII. cikke alapján élelmiszersegélyre jogosult kedvezményezettek az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságának (DAC) 1997. január 1-jétől érvényes jegyzékében kedvezményezettként felsorolt fejlődő országokat és területeket, valamint a nettó élelmiszerimportáló országok 1999. március 1-jétől érvényes WTO-jegyzékében feltüntetett országokat jelentik.

a) Legkevésbé fejlett országok

Afganisztán, Angola, Banglades, Benin, Bissau-Guinea, Bután, Burkina Faso, Burundi, Comore-szigetek, Csád, Dzsibuti, Egyenlítői Guinea, Eritrea, Etiópia,

Gambia, Guinea, Haiti, Jemen, Kambodzsa, Kiribati, Kongói Demokratikus Köztársaság, Közép-Afrikai Köztársaság, Laosz, Lesotho, Libéria, Madagaszkár, Malawi, Maldív-szigetek, Mali, Mauritánia, Mianmar, Mozambik, Nepál, Niger, Nyugat-Szamoa, Ruanda, Salamon-szigetek, Sao Tomé és Príncipe, Sierra Leone, Szomália, Szudán, Tanzánia, Togo, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Zambia, Zöld-foki szigetek.

b) Alacsony jövedelmű országok

Albánia, Azerbajdzsán, Bosznia és Hercegovina, Elefántcsontpart, Ghána, Grúzia, Guyana, Honduras, India, Kamerun, Kenya, Kína, Kirgiz Köztársaság, Kongói Köztársaság, Mongólia, Nicaragua, Nigéria, Örményország, Pakisztán, Szenegál, Sri Lanka, Tádzsikisztán, Vietnam, Zimbabwe.

c) Alacsonyabb közepes jövedelmű országok

Algéria, Belize, Bolívia, Botswana, Costa Rica, Dominikai Köztársaság, Ecuador, Egyiptom, El Salvador, Fidzsi-szigetek, Fülöp-szigetek, Grenada, Guatemala, Indonézia, Irak, Irán, Jamaica, Jordánia, Jugoszláv Szövetségi Köztársaság, Kazahsztán, Kolumbia, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Kuba, Libanon, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Marshall-szigetek, Mikronéziai Szövetségi Államok, Namíbia, Niue, Palau-szigetek, Palesztin Igazgatású Területek, Panama, Paraguay, Pápua Új-Guinea, Peru, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, Suriname, Szíria, Szváziföld, Thaiföld, Timor, Tokelau-szigetek, Tonga, Törökország, Tunézia, Türkmenisztán, Üzbegisztán, Venezuela, Wallis és Futuna.

d) WTO nettó élelmiszerimportáló fejlődő országok (amelyek fent nem szerepelnek)

Barbados, Mauritius, Saint Lucia, Trinidad és Tobago.”

4. §

(1) E rendelet – a 2–3. § kivételével – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 2–3. §-a az Egyezmény XXIV. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) E rendelet 2–3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter annak ismertetévé válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, valamint a külügyminiszter gondoskodik.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
szociális és munkaügyi miniszter

**A Kormány
154/2007. (VI. 27.) Korm.
rendelete**

**a Bosznia és Hercegovina Minisztertanácsa, valamint
a Magyar Köztársaság Kormánya közötti oktatási,
tudományos és kulturális együttműködésről szóló
Egyezmény kihirdetéséről**

1. §

A Kormány a Bosznia és Hercegovina Minisztertanácsa, valamint a Magyar Köztársaság Kormánya közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről szóló egyezményt (a továbbiakban: szerződés) e rendelettel kihirdeti.

2. §

A szerződés hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény

**Bosznia és Hercegovina Minisztertanácsa,
valamint a Magyar Köztársaság Kormánya közötti
oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről**

Bosznia és Hercegovina Minisztertanácsa, valamint a Magyar Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: a Szerződő Felek)

- az országai közötti együttműködés további bővítésének és elmélyítésének szándékától vezérelve,
 - abban a meggyőződésben, hogy az oktatási, tudományos és kulturális együttműködés, valamint a széles körű emberi kapcsolatok hozzájárulnak mindkét állam nemzeti kultúrájának gazdagodásához;
 - attól a szándéktól vezérelve, hogy az oktatás, a tudományok és a kultúra sajátos eszközeivel kölcsönösen erősítsék a két ország és állampolgárai közötti megértést;
 - azzal a meggyőződéssel, hogy az oktatás, a tudományok, a kultúra és a művészetek terén megvalósuló együttműködésük által hozzájárulnak az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezletek záróokmányában, a párizsi „Új Európáért” Charta-ban, az Európa Tanács ajánlásai-ban, továbbá az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet dokumentumaiban, valamint a Délkelet-Európai Stabilitási Egyezményben foglaltak megvalósításához, s így elősegítik népeik nagyobb fokú bekapcsolódását az integrálódó Európa kulturális életébe, melynek révén hatékonyan mozdíthatják elő a közös európai kultúra gazdagodását is,
- az alábbiakban állapodnak meg:

1. cikk

A Szerződő Felek az egyenlőség és a kölcsönösség alapján, mindkét Fél érdekeinek tiszteletben tartásával tá-

mogatják a széles körű együttműködést az oktatás, a kutatás, a tudomány, a kultúra és a művészetek a tájékoztatás és a tömegtájékoztatási eszközök felhasználása terén. Támogatják az állami, társadalmi és magánintézmények, egyházak, szervezetek és egyesületek, valamint magánszemélyek – a jelen Egyezmény céljainak elérését szolgáló – kezdeményezéseit és sokoldalú együttműködési formáit.

2. cikk

A Szerződő Felek az intézmények, egyházak, szervezetek, egyesületek, települések, önkormányzatok stb. kölcsönös igényeken és érdeklődésen alapuló közvetlen együttműködését tekintik az országai közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködés alapvető formájának.

A mind hatékonyabb együttműködés érdekében támogatják a már meglévő közvetlen kapcsolatokat és elősegítik újabbak létesítését.

3. cikk

A Szerződő Felek ösztönzik tudományos akadémiáik, felsőoktatási intézményeik és az ezekhez kapcsolódó kutatóintézetek – közvetlen megállapodásokon alapuló – együttműködését. Támogatják a tudományos kutatók cseréjét, a közös kutatásokat, valamint azok eredményeinek publikálását, a közös tudományos rendezvények szervezését, a tudományos információk és dokumentációk cseréjét.

A Szerződő Felek támogatják a másik ország népének, illetve népeinek nyelvével, történelmével, kultúrájával és művészetével foglalkozó intézményeket és kutatómunkát, bátorítják műfordítóik szakmai képzését és továbbképzését.

A Szerződő Felek megkönnyítik egymás kutatói számára a könyvtáraikban, levéltáraikban, múzeumaikban, műemlékvédelmi intézményeikben, felsőoktatási és tudományos intézeteikben, testületeikben és egyesületeikben található anyagokhoz való hozzájutást, és lehetővé teszik a tudományos kutatások végzésének lehetőségét ezekben az intézményekben.

4. cikk

A Szerződő Felek a tudományos és technológiai együttműködés területén az ebben érdekelt intézmények közvetlen megállapodásain alapuló kooperációt szorgalmazzák.

5. cikk

1. A Szerződő Felek bővítik együttműködésüket és cserekapcsolataikat az oktatásügy terén. Ennek érdekében:

a) támogatják iskolarendszeren belüli és kívüli köz-, szak- és felsőoktatási intézményeik, valamint az ezekhez kapcsolódó intézmények – közvetlen megállapodásokon alapuló – együttműködését,

b) szorgalmazzák az oktatásügy irányítása valamennyi szintjén és területén működő szakemberek cseréjét,

c) teljes és részképzésben, doktori és egyéb továbbképzésben való részvétel céljából diák- és hallgatói cserét folytatnak,

d) kölcsönösen elősegítik a felsőoktatásban és szakképzésben tevékenykedő oktatók és tudományos munkatársak tanulmányútjait, közös projektek megvalósítását szolgáló konzultációs kiküldetéseit, konferenciákat, szakmai szemináriumokat és előadásokat való részvételét,

e) támogatják a köz- és szakoktatásban használatos tankönyvek, egyetemi jegyzetek és egyéb oktatási-nevelési segédanyagok cseréjét.

2. A Szerződő Felek a másik ország népe, illetve népi nyelvének, irodalmának, történelmének és kultúrájának minél jobb megismertetése érdekében megkülönböztetett figyelmet fordítanak felsőoktatási intézményeik bosnyák, horvát, szerb nyelvet, irodalmat és kultúrát, illetve magyar nyelvet, irodalmat és kultúrát oktató tanszékeinek működésére és igényeire, s vendégoktatókat (vendéglektorokat, illetőleg vendégprofesszorokat) fogadnak ezen oktatóhelyeken a másik országból.

3. A Szerződő Felek kölcsönösen lehetővé teszik, hogy állampolgáraik a másik Fél oktatási intézményeiben tanulmányokat folytathassanak. Résztvevőket fogadnak továbbá a népek nyelve és kultúrája alaposabb megismerését szolgáló nyári egyetemeken, speciális kurzusokon.

A Szerződő Felek a fenti célok elérése érdekében – lehetőségeikkel összhangban – ösztöndíjakat adományoznak, vagy egyéb anyagi segítséget nyújtanak a másik ország állampolgárai részére.

6. cikk

A Szerződő Felek – az Európa Tanács és az UNESCO keretei között aláírt többoldalú megállapodásokkal összhangban – egyezmény megkötését szorgalmazzák a két országban kiadott, az iskolai végzettséget és szakképzettséget tanúsító, valamint a megszerzett tudományos fokozatok és címek odaítéléséről szóló okiratok kölcsönös elismeréséről.

7. cikk

A Szerződő Felek rendszeresen kicserélik a nemzeti kisebbségek oktatása és kulturális ellátása terén szerzett tapasztalataikat.

8. cikk

A Szerződő Felek kulturális örökségük és mai kulturális eredményeik megismertetése érdekében támogatják a kölcsönös érdeklődésen és előnyökön alapuló együttműködést és cserét a kultúra, a hivatásos és amatőr művészetek valamennyi területén, s megteremtik a megfelelő feltételeket az e területeken működő kormányzati és nem kormányzati intézmények, szervezetek, egyesületek stb., valamint magánszemélyek együttműködéséhez.

Bátorítják

a) a színházi, zenei, ének-, tánc- és bábművészeti, irodalmi, képzőművészeti, iparművészeti, fotó- és filmművészeti intézmények, művészeti szakemberek és ügynökségek, a könyvkiadói és könyvterjesztői szövetségek, illetve szervezetek, a könyvtárak, művelődési otthonok, múzeumok, galériák, az ingó és ingatlan kulturális örökségük védelmével foglalkozó intézmények, természetvédelmi és környezetvédelmi intézmények együttműködését, a kultúra valamennyi területén folyó személy-, tapasztalat- és dokumentáció-cserét;

b) az írók, műfordítók, zeneszerzők, zeneművészek, színművészek, ének- és táncművészek, báb-, fotó- és filmművészek, televíziós és rádiós alkotók, építőművészek, képző- és iparművészek, valamint művészettörténészek szövetségeinek, egyesületeinek és más szervezeteinek együttműködését;

c) a másik ország szerzői művészeti, irodalmi és tudományos műveinek fordítását és kiadását;

d) a másik ország művészi alkotásainak bemutatását a prózai, zenés, tánc- és bábszínházakban, operaházakban, hangversenytermekben, galériákban, filmszínházakban, a rádióban és a televízióban stb.;

e) egyéb, a másik ország kultúráját, életét bemutató kiállítások, valamint tájékoztató anyagok cseréjét;

f) a hivatásos, valamint amatőr művészek és művészeti csoportok (kórusok, zenekarok, együttesek) cseréjét;

g) az információhordozók, könyvek, folyóiratok és más információhordozók, hang- és képhordozó eszközök cseréjét;

h) az audiovizuális művészetek területén folytatandó kereskedelmi és nem kereskedelmi együttműködés minden formáját, a filmarchívumaik, filmforgalmazó és filmgyártó cégek közötti közvetlen kapcsolatok kiépítését;

i) képviselők küldését a másik Fél által rendezett kulturális fesztiválokra, versenyekre, filmhetekre vagy egyéb szemlékre, konferenciákra, nemzetközi találkozókra, alkotótelepekre, szakmai képzésre és a nemzetközi versenyek zsűrijébe;

j) az új kulturális értékeket teremtő személyek kezdeményezéseit és vállalkozásait.

9. cikk

A Szerződő Felek támogatják a kulturális örökségük megőrzését szolgáló együttműködés minden formáját:

- rendszeres tapasztalatcserét és közvetlen együttműködést szorgalmaznak az épített műemlékek és a régészeti örökség védelme terén érdekelt intézményeik között;
- együttműködnek a világörökség kutatása és védelme területén;
- együttműködnek a területükre került, a másik Fél kulturális javait képező emléktárgyak felkutatásában, sértetlen megőrzésében, helyreállításában és – amennyiben e javak jogtalanul kerültek birtokukba, illetőleg országuk területére – a másik Fél részére történő visszaszolgáltatásában;
- külön-külön és együttesen is fellépnek a kulturális javak illegális forgalmazásának minden formájával szemben.

10. cikk

A Szerződő Felek – állampolgáraik objektív és sokoldalú tájékoztatása érdekében – kölcsönösen biztosítják a két ország politikai, társadalmi, kulturális és tudományos életére vonatkozó információk szabad áramlását.

Ennek érdekében előmozdítják közszolgálati rádióik és televízióik, távirati irodáik, újságíró szervezeteik, kiadók és szerkesztőségeik együttműködését.

11. cikk

A Szerződő Felek elősegítik a kormányközi és nem kormányzati oktatási, tudományos és kulturális nemzetközi szervezetek keretei közötti együttműködést, s tájékoztatják egymást az ezen keretek között szerzett tapasztalataikról.

12. cikk

A Szerződő Felek – kulturális és szellemi javaik terjesztésének és népszerűsítésének megkönnyítése érdekében, a szükséges jogi szabályozást is létrehozva – biztosítják a másik Fél állampolgárai és jogi személyei szerzői jogainak törvényes védelmét.

13. cikk

A Szerződő Felek támogatják a jelen Egyezmény által szabályozott területeken nemzetközi kereskedelmi tevékenységet folytató természetes és jogi személyek közötti együttműködést.

14. cikk

A Szerződő Felek diplomáciai képviselőik útján segítik a jelen Egyezményben vállalt együttműködési feladatok megoldását.

15. cikk

A Szerződő Felek támogatják a két ország közötti kulturális kapcsolatok fejlesztését szolgáló társadalmi szervezetek, nemzetiségi szövetségek, illetve jogi személyek tevékenységét.

16. cikk

A jelen Egyezmény megvalósítása érdekében a Szerződő Felek, illetve érintett intézményeik és szervezeteik együttműködési programokat, munkatervet, jegyzőkönyveket, akcióterveket vagy megállapodásokat dolgoznak ki, amelyekben meghatározzák az együttműködés pénzügyi és szervezeti feltételeit.

17. cikk

A jelen Egyezmény mindkét Szerződő Fél belső jogszabályainak megfelelően jóváhagyásra szorul, s az ehhez szükséges feltételek teljesüléséről szóló későbbi diplomáciai értesítés kézhezvételének napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az aláírás napjától ideiglenesen alkalmazni kell.

18. cikk

A jelen Egyezmény hatálybalépésével a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság Képviselőháza Végrehajtó Tanácsa közötti tudományos, oktatási és kulturális együttműködésről Belgrádban, 1986. március 24-én aláírt Egyezmény a Magyar Köztársaság, valamint Bosznia és Hercegovina viszonylatában hatályát veszti.

A jelen Egyezmény határozatlan időre szól, és az egyik Szerződő Fél által történt felmondás időpontját követően még hat hónapig marad hatályban. Felmondása esetén minden a jelen Egyezményen alapuló befejezetlen csereprogram, közös rendezvény vagy projekt az eredetileg meghatározott időpontig valósul meg.

Kelt Budapesten, 2005. június 23-án, két eredeti példányban, mindegyik magyar, bosnyák, horvát, szerb és angol nyelven. Mind az öt szöveg egyformán hiteles. Az Egyezmény rendelkezéseinek eltérő értelmezése esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

Bosznia és Hercegovina
Minisztertanácsa nevében

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében”

3. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 1–2. §-a a szerződés 17. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A szerződés, illetve e rendelet 1–2. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haldéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az oktatásért felelős miniszter és a kultúráért felelős miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
155/2007. (VI. 27.) Korm.
rendelete**

**a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Horvát Köztársaság Kormánya közötti
kulturális, oktatási és tudományos együttműködésről
szóló Egyezmény kihirdetéséről**

(A Megállapodás a Magyar Köztársaság vonatkozásában 1999. március 3-án nemzetközi jogilag hatályba lépett.)

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Horvát Köztársaság Kormánya közötti, 1994. március 16-án aláírt kulturális, oktatási és tudományos együttműködésről szóló Egyezményt (a továbbiakban: szerződés) e rendelettel kihirdeti.

2. §

A szerződés hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

**„Egyezmény
a Magyar Köztársaság Kormánya és a Horvát
Köztársaság Kormánya közötti
Kulturális, Oktatási és Tudományos
Együttműködésről**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Horvát Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek) attól az

óhajtól vezérelve, hogy a kultúra, oktatás és tudomány terén eredményesen fejlesszék az együttműködést, azzal a meggyőződéssel, hogy ezzel hozzájárulnak a két állam közötti sokoldalú kapcsolatok megerősítéséhez, valamint a Magyar Köztársaságban élő horvát kisebbség és a Horvát Köztársaságban élő magyar kisebbség sokirányú fejlődéséhez, biztosítva azok egyéni és kollektív jogait, tiszteletben tartva a Helsinkai Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet Záróokmányában és a Párizsi Kartában megfogalmazott elveket, egyetértettek abban, hogy kulturális, oktatási és tudományos együttműködési Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény) kötnek:

1. cikk

A Szerződő Felek támogatják és ösztönzik az akadémiák, a felsőoktatási, a tudományos-kutató, oktatási, kulturális, és műemlékvédelmi intézmények, kisebbségi szervezetek, valamint szakmai egyesületek közötti együttműködést, szakemberek és előadók cseréjét. Ezen a területen elősegítik a szakmai tájékoztató anyagok és az információk cseréjét, tudományos, irodalmi, művészeti alkotások és publikációk népszerűsítését, azok fordítását és kiadását, koncertek, színházi előadások, művészeti és más kiállítások, illetve rendezvények szervezését, filmek, rádió és televíziós műsorok, valamint alkotói cseréjét.

2. cikk

A Szerződő Felek támogatják a helyi és regionális közigazgatás szintjén a közvetlen együttműködést, és ezzel az egyezmény szellemében elősegítik, megkönnyítik, szélesítik és elmélyítik a kapcsolataikat a kultúra, oktatás és tudomány terén.

3. cikk

A Szerződő Felek támogatják a Tankönyv Vegyes Bizottság működését, amely összehasonlítja a másik Fél történelem, földrajz és szükség szerint más tankönyveinek rá vonatkozó tartalmi részét és javaslatot tesz a fenti és más tankönyvek átvételéből.

4. cikk

A Szerződő Felek kölcsönösen támogatják a felsőoktatási intézmények közvetlen kapcsolatát, valamint a másik ország nyelvének, irodalmának, történelmének oktatását, melyet oktatási intézményeikben hungarológiai és kroatisztikai tanszékek és lektorátusok létrehozásával, munkavállalási engedélyhez nem kötött lektorok, vendégtanárok

cseréjével, könyvek, folyóiratok küldésével és szakmai továbbképzéseken történő részvétellel segítenek.

5. cikk

A Szerződő Felek kölcsönösen lehetővé teszik, hogy állampolgáraik a másik fél oktatási intézményeiben tanulhassanak az oktatás minden szintjén.

A lehetőségekkel összhangban e célból a másik ország állampolgárai részére ösztöndíjakat és egyéb anyagi segítséget nyújtanak.

6. cikk

A Szerződő Felek külön Egyezményt kötnek az iskolai bizonyítványok, a felsőoktatásban kiadott diplomák, és fokozatok kölcsönös elismeréséről, beleértve a tudományos fokozatokat is.

7. cikk

A Szerződő Felek elősegítik és megkönnyítik a másik ország kutatói számára a kulturális és tudományos intézményekben, könyvtárakban, levéltárakban és múzeumokban, illetve műemlékvédelmi intézményekben folyó kutatásokat.

A Szerződő Felek lehetővé teszik a másik ország történelmére vonatkozó forrásanyagokhoz való hozzáfutást, valamint a területi kutatásokat, és támogatják a Magyar–Horvát Történész Vegyes Bizottság tevékenységét.

8. cikk

A Szerződő Felek támogatják kulturális Központok létesítését a másik országban.

9. cikk

A Szerződő Felek külön megállapodást köthetnek a tudományos-technológiai együttműködésről.

10. cikk

A Szerződő Felek támogatják a sport területén való együttműködést, valamint a két ország ifjúsági szervezetei közötti közvetlen kapcsolatokat.

11. cikk

A Szerződő Felek támogatják az együttműködést és ösztönzik az intézmények közötti kapcsolatokat, a filmművészet, rádiózás és televíziózás, valamint a tömegközvetítés területén, különös tekintettel a horvát és magyar nyelvű kulturális jellegű anyagok cseréjére. Bátorítják ezen intézményeket, hogy együttes fellépéssel vegyenek részt a különböző regionális együttműködési fórumokon.

12. cikk

A Szerződő Felek különösen támogatják saját képviselőik és szakértőik kulturális, oktatási és tudományos együttműködését a nemzetközi szervezetekben.

13. cikk

A Szerződő Felek a nemzetiségi kérdésekkel foglalkozó Horvát–Magyar Kisebbségi Vegyes Bizottság ajánlásaira is tekintettel megkülönböztetett figyelmet szentelnek a Horvátországban élő magyar kisebbség és a Magyarországon élő horvát kisebbség oktatási és kulturális igényei teljes körű kielégítésére, különösen a horvát, illetve a magyar nyelvvel és kultúrával kapcsolatos igényeikre, továbbá kulturális és történelmi örökségük kölcsönös védelmére, identitásuk megőrzése érdekében. Ebből a célból a két ország illetékes intézményei munkatervükben külön fejezetet készítenek a kisebbségek javaslatainak figyelembevételével, különösen a következők tekintetében: szakemberek és oktatók küldése, iskolakönyvtárak könyvekkel és tankönyvekkel való ellátása, szemináriumok szervezése, ösztöndíjak adományozása.

A Szerződő Felek elősegítik a magyarországi horvát és a horvátországi magyar nemzetiségi szervezetek közvetlen kapcsolattartását az anyaországi intézményekkel és szervezetekkel, és lehetővé teszik a magyarországi horvát és a horvátországi magyar szervezetek képviselőinek részvételét a kulturális, oktatási munkatervek rájuk vonatkozó fejezeteinek kidolgozásában.

14. cikk

Az egyezmény végrehajtása céljából a Szerződő Felek vegyes bizottságot hoznak létre, amely háromévenként egyszer felváltva Magyarországon, illetve Horvátországban ülésezik. A vegyes bizottság elnöke mindig a vendég-látó ország delegációjának vezetője.

A vegyes bizottság három évre szóló együttműködési munkatervet dolgoz ki a megállapodást kötő államok részére, amely a megvalósítást szolgáló pénzügyi és szervezési rendelkezéseket is tartalmazza.

15. cikk

Az egyezmény azon a napon lép hatályba, amikor a Szerződő Felek diplomáciai úton kölcsönösen értesítik egymást, hogy eleget tettek a hatálybalépéshez előírt belső törvényes rendelkezéseiknek.

16. cikk

E megállapodás a hatálybalépéstől számított 5 évig marad érvényben, de hatálya automatikusan további 5-5 évre meghosszabbodik, amennyiben a lejárat előtt 6 hónappal írásos formában a Felek egyike sem mondja fel.

Készült 1994. március 16-án két-két eredeti példányban, magyar és horvát nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

A Horvát Köztársaság
Kormánya nevében”

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az oktatásért felelős miniszter és a kultúráért felelős miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
156/2007. (VI. 27.) Korm.
rendelete**

**a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Kubai Köztársaság Kormánya között
Havannában, 2006. február 14-én aláírt, a kulturális,
az oktatási és a tudományos cserekapcsolatokról szóló
egyezmény kihirdetéséről**

1. §

A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság Kormánya és a Kubai Köztársaság Kormánya között Havannában, 2006. február 14-én aláírt, a kulturális, az oktatási és a tudományos cserekapcsolatokról szóló egyezmény (a továbbiakban: szerződés) kötelező hatályának elismerésére.

2. §

A Kormány a szerződést e rendelettel kihirdeti.

3. §

A szerződés hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

**„Egyezmény
a kulturális, az oktatási és a tudományos
cserekapcsolatokról
a Magyar Köztársaság Kormánya és a Kubai
Köztársaság Kormánya között**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Kubai Köztársaság Kormánya, a továbbiakban „A Szerződő Felek” attól az óhajtól vezérelve, hogy a kölcsönös érdekek és előnyök alapján fejlesszék kulturális, oktatási, tudományos és sportkapcsolataikat, a következő Egyezmény aláírásában állapodtak meg:

1. cikk

A Szerződő Felek fejlesztik a két ország kulturális, oktatási, tudományos és művészeti intézményeik és szervezeteik közötti cseréket.

2. cikk

A Szerződő Felek támogatják a jelen Egyezménybe foglalt, különböző területeken működő intézmények közötti kapcsolatokat, melyek megvalósítása érdekében ezen intézmények kétoldalú megállapodásokat írnak alá.

3. cikk

A Szerződő Felek jogszabályaiknak megfelelően a kulturális és oktatási területen kölcsönösen megkönnyítik a másik ország intézeteiben, levéltáraiban, könyvtáraiban és múzeumaiban végzendő kutatásokat, a jelen Egyezményben előírt programok fejlesztése érdekében.

4. cikk

A Szerződő Felek ösztönzik a kulturális, a művészeti, az oktatási, a tudományos, és a társadalmi témájú könyvek és kiadványok cseréjét.

5. cikk

A Szerződő Felek támogatják az országaik illetékes kulturális intézményei közötti kapcsolatokat és tapasztalat-

cserét, többek között a kulturális örökségek helyreállítása és megóvása területén, jogszabályaiknak megfelelően.

6. cikk

A Szerződő Felek ösztönzik a két ország sportintézményei közötti kapcsolatokat fejlesztését.

7. cikk

A Szerződő Felek támogatják a cserekapcsolatokat a két ország rádiós, televíziós szervezetei, valamint filmművészeti intézményei között.

8. cikk

A Szerződő Felek a két ország fővárosában felváltva találkozókat tartanak a megfelelő intézményeik közötti csereprogramok kidolgozása céljából.

9. cikk

Jelen Egyezmény azon a napon lép hatályba, amelyen a Felek diplomáciai úton tájékoztatják egymást arról, hogy a hatálybalépéshez szükséges alkotmányos előírások teljesültek.

Jelen Egyezmény hatálybalépésével az 1974. május 15-én aláírt, a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Kubai Köztársaság Kormánya közötti Kulturális, Oktatási és Tudományos Együttműködési Egyezmény rendelkezései hatályukat veszítik.

10. cikk

Jelen Egyezmény öt évig marad hatályban, és automatikusan újabb öt-öt évre meghosszabbodik, amennyiben egyik Fél sem közli diplomáciai úton a másik Féllel felmondási szándékát. A felmondás az arról szóló diplomáciai értesítést követő hatvanadik napon lép hatályba.

Készült Havannában, 2006. február hó 14. napján, két eredeti példányban magyar és spanyol nyelven. Mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya részéről

A Kubai Köztársaság
Kormánya részéről”

4. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 2–3. §-a a szerződés 9. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A szerződés, illetve e rendelet 2–3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben hadéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az oktatásért felelős miniszter, a kultúráért felelős miniszter, valamint a sportpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 157/2007. (VI. 27.) Korm. rendelete

a Magyar Népköztársaságban és a Lengyel Népköztársaságban kiállított, iskolai végzettséget, valamint tudományos fokozatot tanúsító okiratok egyenértékűségének kölcsönös elismeréséről szóló,
Varsóban, 1980. évi április hó 25. napján aláírt
megállapodás kihirdetéséről szóló
60/1980. (XII. 27.) MT rendelet hatályon kívül
helyezéséről

(A Megállapodás a Magyar Köztársaság vonatkozásában 2005. július 24-én nemzetközi jogilag hatályát veszítette.)

1. §

E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Magyar Népköztársaságban és a Lengyel Népköztársaságban kiállított, iskolai végzettséget, valamint tudományos fokozatot tanúsító okiratok egyenértékűségének kölcsönös elismeréséről szóló, Varsóban, 1980. évi április hó 25. napján aláírt megállapodás kihirdetéséről szóló 60/1980. (XII. 27.) MT rendelet.

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet a hatálybalépését követő napon hatályát veszíti.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
158/2007. (VI. 27.) Korm.
rendelete**

**a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Lett Köztársaság Kormánya között a kulturális,
tudományos és oktatási együttműködésről szóló
Egyezmény kihirdetéséről**

(A Megállapodás a Magyar Köztársaság vonatkozásában 1997. június 26-án nemzetközi jogilag hatályba lépett.)

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Lett Köztársaság Kormánya között a kulturális, tudományos és oktatási együttműködésről szóló, Budapesten, 1997. március 6-án aláírt Egyezményt e rendelettel kihirdeti.

2. §

Az Egyezmény hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

**„Egyezmény
a Magyar Köztársaság Kormánya és a Lett
Köztársaság Kormánya között
a kulturális, tudományos és oktatási
együttműködésről**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Lett Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: a Felek)

– az országaik közötti együttműködés további bővítésének és elmélyítésének szándékától vezérelve, a Magyar Köztársaság és a Lett Köztársaság közötti baráti kapcsolatok és együttműködés alapjairól kötött és 1992. augusztus 7-én Rigában aláírt Szerződéssel összhangban,

– abban a meggyőződésben, hogy a kulturális, tudományos és oktatási együttműködés, valamint a széles körű emberi kapcsolatok hozzájárulnak mindkét állam nemzeti kultúrájának gazdagodásához,

– attól a szándéktól vezérelve, hogy a kultúra, a tudományok és az oktatás sajátos eszközeivel kölcsönösen erősítsék a két ország és állampolgárai közötti baráti kapcsolatokat,

– azzal a meggyőződéssel, hogy a kultúra, a művészetek, a tudományok és az oktatás terén megvalósuló együttműködésük által hozzájárulnak az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezletek záróokmányaiban, a párizsi „Új Európáért” Charta-ban, az Európa Tanács ajánlásai-ban, valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet dokumentumaiban foglaltak megvalósításához, s így elősegítik a két nép még nagyobb fokú bekapcsolódását az integrálódó Európa kulturális vérkeringésébe, mely-

nek révén hatékonyan mozdíthatják elő a közös európai kultúra gazdagodását is az alábbiakban állapotodnak meg:

1. cikk

A Felek az egyenlőség és a kölcsönösség alapján az országaikban érvényben lévő törvények, rendelkezések és mindkét Fél érdekének tiszteletben tartásával támogatják a széles körű együttműködést a kultúra és a művészetek, a tudomány, az oktatás, a tájékoztatás és a tömegtájékoztatási eszközök felhasználása, a testnevelés és sport, valamint az ifjúsági kapcsolatok terén. Támogatják az állami, társadalmi és magánintézmények, egyházak, a különböző szervezetek és egyesületek, valamint magánszemélyek kezdeményezéseit és sokoldalú együttműködési formáit, a jelen Egyezményben foglalt célok megvalósítása érdekében.

2. cikk

A Felek az intézmények, egyházak, szervezetek, egyesületek, települések, önkormányzatok stb. kölcsönös igényeken és érdeklődésen alapuló közvetlen együttműködését tekintik az országaik közötti kulturális, tudományos és oktatási együttműködés alapvető formájának.

A mind hatékonyabb együttműködés érdekében támogatják a már meglévő közvetlen kapcsolatokat és elősegítik újabbak létesítését.

3. cikk

A Felek ösztönzik a tudományos akadémiák, felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek együttműködését. Támogatják a tudományos kutatók cseréjét, a közös kutatásokat, valamint azok eredményeinek publikálását és népszerűsítését, a közös tudományos rendezvények szervezését, a tudományos információk és dokumentációk cseréjét.

A Felek megkülönböztetett figyelmet fordítanak a másik ország nyelvével, történelmével, kultúrájával és művészetével foglalkozó intézmények és kutatók támogatására, a műfordítók nyelvi, szakmai képzésére és továbbképzésére.

A Felek megkönnyítik egymás kutatói számára a könyvtáraikban, levéltáraikban, múzeumaikban, felsőoktatási és tudományos intézeteikben, testületeikben és egyesületeikben található anyagokhoz való hozzájutást, s biztosítják a tudományos kutatások végzésének lehetőségét ezekben az intézményekben.

4. cikk

1. A Felek bővítik együttműködésüket és cserekapcsolataikat az oktatásügy terén, ezért különösen támogatják

a) a tudományos kutatók, tanárok és oktatásügyi szakemberek,

b) a tanulók, egyetemi hallgatók és ösztöndíjasok kölcsönös küldését;

c) a tankönyvek, tanmenetek, tantervek és az oktatási rendszerrel kapcsolatos egyéb anyagok cseréjét.

2. A Felek támogatják a másik ország nyelvének, irodalmának, történelmének és kultúrájának minél jobb megismertetését.

Megkülönböztetett figyelmet fordítanak felsőoktatási intézményeik magyar nyelvi és irodalmi, illetve lett nyelvi és irodalmi lektorátusainak működésére, valamint igényeire. Folytatják, illetve megkezdik az anyanyelvi lektorok, illetőleg vendégtanárok alkalmazásának gyakorlatát ezen oktatóhelyeken, s támogatják új tanszékek létrehozását.

3. A Felek támogatják a történelmi, földrajzi és kulturális kérdéseket feldolgozó tankönyvek, enciklopédikus és népszerű tudományos kiadványok egyeztetését.

4. A Felek tárgyalásokat szorgalmaznak az iskolai végzettséget tanúsító, valamint a tudományos fokozatok és címek odaítéléséről szóló okiratok kölcsönös elismeréséről, a fentiekre vonatkozó megállapodás aláírása céljából.

5. cikk

A Felek kölcsönösen lehetővé teszik, hogy állampolgáraik a másik Fél oktatási intézményeiben tanulmányokat folytathassanak. Résztvevőket fogadnak továbbá a két nyelv és kultúra alaposabb megismerését szolgáló nyári egyetemeken, speciális kurzusokon.

Lehetőségeikkel összhangban e célból a másik ország állampolgárai részére ösztöndíjakat adományoznak vagy egyéb anyagi segítséget nyújtanak.

6. cikk

A Felek rendszeresen kicserélik a nemzeti kisebbségek oktatása és kulturális ellátása terén szerzett tapasztalataikat.

7. cikk

A Felek kulturális örökségük és mai kulturális eredményeik megismertetése érdekében támogatják a kölcsönös érdeklődésen és előnyökön alapuló együttműködést és cserét a kultúra, a hivatásos és amatőr művészetek valamennyi területén, s megteremtik a megfelelő feltételeket az e területeken működő kormányzati és nem kormányzati intézmények, szervezetek, egyesületek stb., valamint magánszemélyek együttműködéséhez.

Bátorítják

a) a színházi, zenei, ének- és táncművészeti, irodalmi, képzőművészeti, iparművészeti és filmművészeti intézmények, művészeti szakemberek és ügynökségek, a könyvkiadói és könyvterjesztői szövetségek, illetőleg szervezetek, a könyvtárak, művelődési otthonok, múzeumok, galériák, műemlékvédelmi, természetvédelmi és környezetvédelmi intézmények, továbbá magánszemélyek együttműködését a kultúra valamennyi területén folyó személy-, tapasztalat- és dokumentációcserét;

b) az írók, műfordítók, zeneszerzők, zeneművészek, színművészek, ének- és táncművészek, filmművészek, televíziós és rádiós alkotók, építőművészek, képző- és iparművészek, valamint művészettörténészek szövetségeinek, egyesületeinek és más szervezeteinek együttműködését;

c) a másik ország szerzői művészeti, irodalmi és tudományos műveinek fordítását és kiadását;

d) a másik ország művészi alkotásainak bemutatását a prózai, zenés és táncszínházakban, operaházakban, hangversenytermekben, galériákban, filmszínházakban, a rádióban és a televízióban stb.;

e) egyéb, a másik ország kultúráját, életét bemutató kiállítások, valamint tájékoztató anyagok cseréjét;

f) a hivatásos és amatőr művészek és művészeti csoportok (kórusok, zenekarok, együttesek) cseréjét;

g) az információk, kiadványok, könyvek, folyóiratok és más információhordozók, hang- és képhordozó eszközök cseréjét;

h) képviselők küldését a másik Fél által rendezett kulturális fesztiválokra, versenyekre, szemlékre, konferenciákra és nemzetközi találkozókra, alkotótelepekre, a nemzetközi versenyek zsűrijébe;

i) az új kulturális értékeket teremtő személyek kezdeményezéseit és vállalkozásait.

8. cikk

A Felek bátorítják a kulturális örökségük megőrzését szolgáló együttműködés minden formáját. Együttműködnek a területükre került, a másik Fél kulturális javait képező emléktárgyak felkutatásában, sértetlen megőrzésében és – amennyiben e javak jogtalanul kerültek birtokukba, illetőleg országuk területére – visszaszolgáltatásában. Külön-külön és együttesen is fellépnek a kulturális javak illegális forgalmazásával szemben.

9. cikk

A Felek – állampolgáraik objektív és sokoldalú tájékoztatása érdekében – kölcsönösen biztosítják a két ország politikai, társadalmi, kulturális és tudományos életére vonatkozó információk szabad áramlását.

Ennek érdekében előmozdítják rádióik és televízióik, távirati irodáik, újságíró szervezeteik, kiadóik és szerkesztőségeik együttműködését.

10. cikk

A Felek elősegítik a kormányközi és nem kormányzati tudományos és kulturális nemzetközi szervezetekben való együttműködést, s tájékoztatják egymást a fentiekkel kapcsolatos tapasztalataikról.

11. cikk

A Felek – a kulturális és szellemi javak terjesztésének és népszerűsítésének megkönnyítése érdekében – biztosítják a másik Fél állampolgárai és jogi személyei szerzői jogainak törvényes védelmét.

12. cikk

A Felek – az ehhez szükséges szervezeti, jogi és pénzügyi feltételek megléte esetén – kölcsönösen kulturális központokat vagy képviselőket állítanak fel. Ezek létrejöttéig diplomáciai képviselőik útján segítik a jelen Egyezményben vállalt együttműködési feladatok megoldását.

13. cikk

A Felek bátorítják és segítik a két ország ifjúsági szervezetei, egyesületei együttműködését és együttes részvételét a nemzetközi ifjúsági szervezetek munkájában.

14. cikk

A Felek támogatják a két ország közötti kulturális kapcsolatok fejlesztését szolgáló társadalmi szervezetek, nemzetiségi szövetségek tevékenységét.

15. cikk

A jelen Egyezmény megvalósítása érdekében a Felek, illetve érintett intézményeik és szervezeteik programokat, munkaterveket és megállapodásokat dolgoznak ki, amelyekben meghatározzák az együttműködés pénzügyi és szervezeti feltételeit.

16. cikk

Ezt az Egyezményt az aláírás napjától ideiglenesen kell alkalmazni, véglegesen akkor lép hatályba, amikor a Felek

diplomáciai úton értesítették egymást a jóváhagyás megtörténtéről.

17. cikk

Az Egyezmény öt évre szól, s hatálya automatikusan meghosszabbodik a következő öt-öt éves időszakra, amennyiben egyik Fél sem mondja írásban fel hat hónappal az érvényességi idő lejártá előtt. A felmondástól függetlenül az Egyezmény alapján kötött megállapodások az eredetileg megjelölt határidő lejártáig érvényben maradnak.

Kelt Rigában, 1997. március 6-án két eredeti példányban, mindegyik magyar, lett és angol nyelven. Mindhárom szöveg egyformán hiteles. Az Egyezmény rendelkezéseinek eltérő értelmezése esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

A Lett Köztársaság
Kormánya nevében

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

4. §

E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az oktatásért felelős miniszter, a kultúráért felelős miniszter és a sportpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 159/2007. (VI. 27.) Korm. rendelete

a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Litván Köztársaság Kormánya között
a kulturális, tudományos és oktatási
együttműködésről szóló egyezmény kihirdetéséről

(A Megállapodás a Magyar Köztársaság vonatkozásában 1999. június 9-én nemzetközi jogilag hatályba lépett.)

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Litván Köztársaság Kormánya között a kulturális, tudomá-

nyos és oktatási együttműködésről szóló, Budapesten, 1997. október 7-én aláírt Egyezményt e rendelettel kihirdeti.

2. §

Az Egyezmény hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

**„Egyezmény
a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Litván Köztársaság Kormánya között
a kulturális, tudományos és oktatási
együttműködésről**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Litván Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: a Felek)

– az országaik közötti együttműködés további bővítésének és elmélyítésének szándékától vezérelve, a Magyar Köztársaság és a Litván Köztársaság közötti baráti kapcsolatok és együttműködés alapjairól kötött és 1992. augusztus 6-án Vilniusban aláírt Szerződéssel összhangban;

– építve népeik történelmi múltban gyökerező és a századok során ápolta kulturális kapcsolataira;

– abban a meggyőződésben, hogy a kulturális, tudományos és oktatási együttműködés, valamint a széles körű emberi kapcsolatok hozzájárulnak mindkét állam nemzeti kultúrájának gazdagodásához;

– attól a szándéktól vezérelve, hogy a kultúra, a tudományok és az oktatás sajátos eszközeivel kölcsönösen erősítsék a két ország és állampolgárai közötti baráti kapcsolatokat;

– azzal a meggyőződéssel, hogy a kultúra, a művészetek, a tudományok és az oktatás terén megvalósuló együttműködésük által hozzájárulnak az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezletek záróokmányaiban, a párizsi „Új Európáért” Charta-ban, az Európa Tanács ajánlásai-ban, valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet dokumentumaiban foglaltak megvalósításához, s így elősegítik a két nép még nagyobb fokú bekapcsolódását az integrálódó Európa kulturális vérkeringésébe, melynek révén hatékonyan mozdíthatják elő a közös európai kultúra gazdagodását is, az alábbiakban állapodnak meg:

1. cikk

A Felek az egyenlőség és a kölcsönösség alapján, az országaikban érvényben lévő törvények, rendelkezések és mindkét Fél érdekének tiszteletben tartásával támogatják a széles körű együttműködést a kultúra és a művészetek, a tudomány, az oktatás, a tájékoztatás és a tömegtájékoztatási eszközök felhasználása, a testnevelés és sport, valamint az ifjúsági kapcsolatok terén. Támogatják az állami, társadalmi és magánintézmények, egyházak, szervezetek és

egyesületek, valamint magánszemélyek kezdeményezéseit és sokoldalú együttműködési formáit, a jelen Egyezményben foglalt célok megvalósítása érdekében.

2. cikk

A Felek az intézmények, egyházak, szervezetek, egyesületek, települések, önkormányzatok stb. kölcsönös igényeken és érdeklődésen alapuló közvetlen együttműködését tekintik az országaik közötti kulturális, tudományos és oktatási együttműködés alapvető formájának.

A mind hatékonyabb együttműködés érdekében támogatják a már meglévő közvetlen kapcsolatokat és elősegítik újabbak létesítését.

3. cikk

A Felek ösztönzik a tudományos akadémiák, felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek együttműködését. Támogatják a tudományos kutatók cseréjét, a közös kutatásokat, valamint azok eredményeinek publikálását és népszerűsítését, a közös tudományos rendezvények szervezését, a tudományos információk és dokumentációk cseréjét.

A Felek megkülönböztetett figyelmet fordítanak a másik ország nyelvével, történelmével, kultúrájával és művészetével foglalkozó intézmények és kutatók támogatására, a műfordítók nyelvi, szakmai képzésére és továbbképzésére.

A Felek megkönnyítik egymás kutatói számára a könyvtáraikban, levéltáraikban, múzeumaikban, felsőoktatási és tudományos intézeteikben, testületeikben és egyesületeikben található anyagokhoz való hozzájutást, s biztosítják a tudományos kutatások végzésének lehetőségét ezekben az intézményekben.

4. cikk

A Felek a tudományos és technológiai együttműködésről külön megállapodást kötnek.

5. cikk

1. A Felek bővítik együttműködésüket és cserekapcsolataikat az oktatásügy terén, ezért különösen támogatják

a) a tudományos kutatók, tanárok és oktatásügyi szakemberek,

b) a tanulók, egyetemi hallgatók és ösztöndíjasok kölcsönös küldését,

c) a tankönyvek, tanmenetek, tantervek és az oktatási rendszerrel kapcsolatos egyéb anyagok cseréjét.

2. A Felek támogatják a másik ország nyelvének, irodalmának, történelmének és kultúrájának minél jobb megismertetését.

Megkülönböztetett figyelmet fordítanak felsőoktatási intézményeik magyar nyelv- és irodalom, illetve litván nyelv- és irodalom tanszékeinek működésére és igényeire. Folytatják, illetve megkezdik a lektorok, illetőleg vendég-tanárok alkalmazásának gyakorlatát ezeken a tanszékeken, s támogatják új tanszékek létrehozását.

3. A Felek támogatják a történelmi, földrajzi és kulturális kérdéseket feldolgozó tankönyvek, enciklopédikus és népszerű tudományos kiadványok egyeztetését.

4. A Felek tárgyalásokat szorgalmaznak az iskolai végzettséget tanúsító, valamint a tudományos fokozatok és címek odaítéléséről szóló okiratok kölcsönös elismeréséről, a fentiekre vonatkozó új megállapodás aláírása céljából.

6. cikk

A Felek kölcsönösen lehetővé teszik, hogy állampolgáraik a másik Fél oktatási intézményeiben tanulmányokat folytathassanak. Résztevőket fogadnak továbbá a két nyelv és kultúra alaposabb megismerését szolgáló nyári egyetemeken, speciális kurzusokon.

Lehetőségeikkel összhangban e célból a másik ország állampolgárai részére ösztöndíjakat adományoznak vagy egyéb anyagi segítséget nyújtanak.

7. cikk

A Felek rendszeresen kicserélik a nemzeti kisebbségek oktatása és kulturális ellátása terén szerzett tapasztalataikat.

8. cikk

A Felek kulturális örökségük és mai kulturális eredményeik megismertetése érdekében támogatják a kölcsönös érdeklődésen és előnyökön alapuló együttműködést és cserét a kultúra, a hivatásos és amatőr művészetek valamennyi területén, s megteremtik a megfelelő feltételeket az e területeken működő kormányzati és nem kormányzati intézmények, szervezetek, egyesületek stb., valamint magánszemélyek együttműködéséhez.

Bátorítják

a) a színházi, zenei, ének- és táncművészeti, irodalmi, képzőművészeti, iparművészeti és filmművészeti intézmények, művészeti szakemberek és ügynökségek, a könyvkiadói és könyvterjesztői szövetségek, illetve szervezetek, a könyvtárak, művelődési otthonok, múzeumok, galériák, az ingó és ingatlan kulturális örökségük védelmével foglalkozó intézmények, természetvédelmi és környezetvé-

delmi intézmények, továbbá magánszemélyek együttműködését, a kultúra valamennyi területén folyó személy-, tapasztalat- és dokumentációcserét;

b) az írók, műfordítók, zeneszerzők, zeneművészek, színművészek, ének- és táncművészek, filmművészek, televíziós és rádiós alkotók, építőművészek, képző- és iparművészek, valamint művészettörténészek szövetségeinek, egyesületeinek és más szervezeteinek együttműködését;

c) a másik ország szerzői művészeti, irodalmi és tudományos műveinek fordítását és kiadását;

d) a másik ország művészi alkotásainak bemutatását a prózai, zenés és táncszínházakban, operaházakban, hangversenytermekben, galériákban, filmszínházakban, a rádióban és a televízióban stb.;

e) egyéb, a másik ország kultúráját, életét bemutató kiállítások, valamint tájékoztató anyagok cseréjét;

f) a hivatásos és amatőr művészek és művészeti csoportok (kórusok, zenekarok, együttesek) cseréjét;

g) az információk, kiadványok, könyvek, folyóiratok és más információhordozók, hang- és képhordozó eszközök cseréjét;

h) képviselők küldését a másik Fél által rendezett kulturális fesztiválokra, versenyekre, szemlékre, konferenciákra és nemzetközi találkozókra, alkotótelepekre, a nemzetközi versenyek zsűrijébe;

i) az új kulturális értékeket teremtő személyek kezdeményezések és vállalkozásait.

9. cikk

A Felek bátorítják a kulturális örökségük megőrzését szolgáló együttműködés minden formáját. Együttműködnek a területükre került, a másik Fél kulturális javait képező emléktárgyak felkutatásában, sértetlen megőrzésében és – amennyiben e javak jogtalanul kerültek birtokukba, illetőleg országuk területére – visszaszolgáltatásában. Külön-külön és együttesen is fellépnek a kulturális javak illegális forgalmazásával szemben.

10. cikk

A Felek – állampolgáraik objektív és sokoldalú tájékoztatása érdekében – kölcsönösen biztosítják a két ország politikai, társadalmi, kulturális és tudományos életére vonatkozó információk szabad áramlását.

Ennek érdekében előmozdítják rádióik és televízióik, távirati irodáik, újságíró szervezeteik, kiadóik és szerkesztőségeik együttműködését.

11. cikk

A Felek elősegítik a kormányközi és nem kormányzati tudományos és kulturális nemzetközi szervezetekben való együttműködést, s tájékoztatják egymást a fentiekkel kapcsolatos tapasztalataikról.

12. cikk

A Felek – a kulturális és szellemi javak terjesztésének és népszerűsítésének megkönnyítése érdekében – biztosítják a másik Fél állampolgárai és jogi személyei szerzői jogainak törvényes védelmét.

13. cikk

A Felek támogatják az együttműködést a jelen Egyezmény által szabályozott területeken nemzetközi kereskedelmi tevékenységet folytató természetes és jogi személyek között.

14. cikk

A Felek – az ehhez szükséges szervezeti, jogi és pénzügyi feltételek megléte esetén – kölcsönösen kulturális központokat vagy képviselőket állítanak fel. Ezek létrejöttéig diplomáciai képviselőik útján segítik a jelen Egyezményben vállalt együttműködési feladatok megoldását.

15. cikk

A Felek bátorítják és segítik a két ország ifjúsági szervezetei, egyesületei együttműködését és együttes részvételét a nemzetközi ifjúsági szervezetek munkájában.

16. cikk

A Felek támogatják a két ország közötti kulturális kapcsolatok fejlesztését szolgáló társadalmi szervezetek, nemzetiségi szövetségek, illetve jogi személyek tevékenységét.

17. cikk

A jelen Egyezmény megvalósítása érdekében a Felek, illetve érintett intézményeik és szervezeteik programokat, munkatervet és megállapodásokat dolgoznak ki, amelyekben meghatározzák az együttműködés pénzügyi és szervezeti feltételeit.

18. cikk

Ezt az Egyezményt az aláírás napjától ideiglenesen alkalmazni kell, véglegesen akkor lép hatályba, amikor a Felek diplomáciai úton értesítették egymást a jóváhagyás megtörténtéről.

19. cikk

Az jelen Egyezmény öt évre szól, s hatálya mindig meghosszabbodik újabb öt-öt évvel, amennyiben egyik Fél sem mondja írásban fel hat hónappal az érvényességi idő lejártá előtt. Az Egyezmény bármely módosításakor ugyanúgy kell eljárni, mint az Egyezmény hatályának érvényesítésekor.

A Felmondástól függetlenül az Egyezmény alapján kötött megállapodások az eredetileg megjelölt határidő lejártáig érvényben maradnak.

Kelt Budapesten, 1997. október 7-én két eredeti példányban, mindegyik magyar, litván és angol nyelven. Mindhárom szöveg egyformán hiteles. Az Egyezmény rendelkezéseinek eltérő értelmezése esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

A Litván Köztársaság
Kormánya nevében”

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

4. §

E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az oktatásért felelős miniszter és a kultúráért felelős miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
160/2007. (VI. 27.) Korm.
rendelete**

**a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Macedón Köztársaság Kormánya közötti
oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről
szóló Egyezmény kihirdetéséről**

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Macedón Köztársaság Kormánya közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről szóló Egyezményt (a továbbiakban: szerződés) e rendelettel kihirdeti.

2. §

A szerződés hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény**a Magyar Köztársaság Kormánya és a Macedón Köztársaság Kormánya közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Macedón Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: a Felek)

– az országaik közötti együttműködés további bővítésének és elmélyítésének szándékától vezérelve,

– abban a meggyőződésben, hogy az oktatási, tudományos és kulturális együttműködés, valamint a széles körű emberi kapcsolatok hozzájárulnak mindkét állam nemzeti kultúrájának gazdagodásához;

– attól a szándéktól vezérelve, hogy az oktatás, a tudományok és a kultúra sajátos eszközeivel kölcsönösen erősítsék a két ország és állampolgárai közötti baráti kapcsolatokat;

– azzal a meggyőződéssel, hogy az oktatás, a tudományok, a kultúra és a művészetek terén megvalósuló együttműködésük által hozzájárulnak az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet záróokmányaiban, a párizsi „Új Európáért” Charta-ban, az Európa Tanács ajánlásai-ban, továbbá az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet dokumentumaiban, valamint a Délkelet-Európai Stabilitási Egyezményben foglaltak megvalósításához, s így elősegítik népeik még nagyobb fokú bekapcsolódását az integrálódó Európa kulturális életébe, melynek révén hatékonyan mozdíthatják elő a közös európai kultúra gazdagodását is,

az alábbiakban állapodnak meg:

1. cikk

A Felek az egyenlőség és a kölcsönösség alapján, mindkét Fél érdekeinek tiszteletben tartásával támogatják a széles körű együttműködést az oktatás, a tudomány, a kultúra és a művészetek, a tájékoztatás és a tömegtájékoztatási eszközök felhasználása terén. Támogatják az állami, társadalmi és magánintézmények, egyházak, szervezetek és egyesületek, valamint magánszemélyek – a jelen Egyezmény céljainak elérését szolgáló – kezdeményezéseit és sokoldalú együttműködését.

2. cikk

A Felek az intézmények, egyházak, szervezetek, egyesületek, települések, önkormányzatok stb. kölcsönös igényeken és érdeklődésen alapuló közvetlen együttműködését tekintik az országaik közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködés alapvető formájának.

A mind hatékonyabb együttműködés érdekében támogatják a már meglévő közvetlen kapcsolatokat és elősegítik újabbak létesítését.

3. cikk

A Felek ösztönzik tudományos akadémiáik, felsőoktatási intézményeik és az ezekhez kapcsolódó kutatóintézetek – közvetlen megállapodásokon alapuló – együttműködését. Támogatják a tudományos kutatók cseréjét, a közös kutatásokat, valamint azok eredményeinek publikálását és népszerűsítését, a közös tudományos rendezvények szervezését, a tudományos információk és dokumentációk cseréjét.

A Felek megkülönböztetett figyelmet fordítanak a másik ország nyelvével, történelmével, kultúrájával és művészetével foglalkozó intézmények és kutatók támogatására, a műfordítók nyelvi, szakmai képzésére és továbbképzésére.

A Felek megkönnyítik egymás kutatói számára a könyvtáraikban, levéltáraikban, múzeumaikban, műemlékvédelmi intézményeikben, felsőoktatási és tudományos intézeteikben, testületeikben és egyesületeikben található anyagokhoz való hozzájutást, s biztosítják a tudományos kutatások végzésének lehetőségét ezekben az intézményekben.

4. cikk

A Felek a tudományos és technológiai együttműködés területén az ebben érdekelt intézmények közvetlen megállapodásain alapuló kooperációját szorgalmazzák.

5. cikk

1. A Felek bővítik együttműködésüket és cserekapcsolataikat az oktatásügy terén. Ennek érdekében:

a) támogatják iskolarendszeren belüli és kívüli köz-, szak- és felsőoktatási intézményeik, valamint az ezekhez kapcsolódó intézmények – közvetlen megállapodásokon alapuló – együttműködését,

b) szorgalmazzák az oktatásügy irányítása valamennyi szintjén működő szakemberek cseréjét,

c) teljes és részképzésben, doktori és egyéb továbbképzésben való részvétel céljából diák- és hallgatói cserét folytatnak,

d) kölcsönösen elősegítik a felsőoktatásban tevékenykedő oktatók és tudományos munkatársak tanulmányútjait, közös projektek megvalósítását szolgáló konzultációs kiküldetéseit, konferenciákat, szakmai szemináriumokon és előadásokon való részvételét,

e) támogatják tankönyvek, jegyzetek és egyéb oktatási-nevelési segédanyagok cseréjét.

2. A Felek a másik ország nyelvének, irodalmának, történelmének és kultúrájának minél jobb megismertetése érdekében megkülönböztetett figyelmet fordítanak felsőoktatási intézményeik macedón nyelvet és irodalmat, illetve magyar nyelvet és irodalmat oktató tanszékeinek működésére és igényeire. Folytatják vendégoktatók (lektorok, illetőleg vendégprofesszorok) alkalmazásának gyakorlatát ezeken a tanszékeken.

3. A Felek kölcsönösen lehetővé teszik, hogy állampolgáraik a másik Fél oktatási intézményeiben tanulmányokat folytathassanak. Résztevőket fogadnak továbbá a két nyelv és kultúra alaposabb megismerését szolgáló nyári egyetemeken, speciális kurzusokon.

Lehetőségeikkel összhangban e célból a másik ország állampolgárai részére ösztöndíjakat adományoznak, vagy egyéb anyagi segítséget nyújtanak.

6. cikk

A Felek – az Európa Tanács és az UNESCO keretei között aláírt többoldalú megállapodásokkal összhangban – szorgalmazzák a két országban kiadott, az iskolai végzettséget és szakképzettséget tanúsító, valamint a megszerzett tudományos fokozatok és címek odaítéléséről szóló okiratok kölcsönös elismerésére vonatkozó egyezmény megkötését.

7. cikk

A Felek rendszeresen kicserélik a nemzeti kisebbségek oktatása és kulturális ellátása terén szerzett tapasztalataikat.

8. cikk

A Felek kulturális örökségük és mai kulturális eredményeik megismertetése érdekében támogatják a kölcsönös érdeklődésen és előnyökön alapuló együttműködést és cserét a kultúra, a hivatásos és amatőr művészetek valamennyi területén, s megteremtik a megfelelő feltételeket az e területeken működő kormányzati és nem kormányzati intézmények, szervezetek, egyesületek stb., valamint magánszemélyek együttműködéséhez.

Bátorítják

a) a színházi, zenei, ének- tánc- és bábművészeti, irodalmi, képzőművészeti, iparművészeti, fotó- és filmművészeti intézmények, művészeti szakemberek és ügynökségek, a könyvkiadói és könyvterjesztői szövetségek, illetve szervezetek, a könyvtárak, művelődési otthonok, múzeumok, galériák, az ingó és ingatlan kulturális örökségük védelmével foglalkozó intézmények, természetvédelmi és környezetvédelmi intézmények együttműködését, a kultúra valamennyi területén folyó személy-, tapasztalat- és dokumentáció-cserét;

b) az írók, műfordítók, zeneszerzők, zeneművészek, színművészek, ének- és táncművészek, báb-, fotó- és filmművészek, televíziós és rádiós alkotók, építőművészek, képző- és iparművészek, valamint művészettörténészek szövetségeinek, egyesületeinek és más szervezeteinek együttműködését;

c) a másik ország szerzői művészeti, szépirodalmi és tudományos műveinek fordítását, valamint kiadását;

d) a másik ország művészi alkotásainak bemutatását a prózai, zenés, tánc- és bábszínházakban, operaházakban, hangversenytermekben, galériákban, filmszínházakban, a rádióban és a televízióban stb.;

e) egyéb, a másik ország kultúráját, életét bemutató kiállítások, valamint tájékoztató anyagok cseréjét;

f) a hivatásos, valamint amatőr művészek és művészeti csoportok (kórusok, zenekarok, együttesek) cseréjét;

g) az információk, kiadványok, könyvek, folyóiratok és más információhordozók, hang- és képhordozó eszközök cseréjét;

h) az audiovizuális művészetek területén folytatandó együttműködés minden formáját, a filmarchívumaik, filmforgalmazó és filmgyártó cégek közötti közvetlen kapcsolatok kiépítését;

i) képviselők küldését a másik Fél által rendezett kulturális fesztiválokra, versenyekre, szemlékre, konferenciákra, nemzetközi találkozókra, alkotótelepekre, szakmai képzésre és a nemzetközi versenyek zsűrijébe;

j) az új kulturális értékeket teremtő személyek kezdeményezéseit és vállalkozásait.

9. cikk

A Felek bátorítják a kulturális örökségük megőrzését szolgáló együttműködés minden formáját. Ennek érdekében:

– megkülönböztetett módon támogatják az épített műemlékek és a régészeti örökség védelme terén érdekelt intézményeik közötti kapcsolattartást és közvetlen tapasztalatcserét;

– együttműködnek a világörökség védelme és kutatása terén;

– együttműködnek a területükre került, a másik Fél kulturális javait képező emléktárgyak felkutatásában, sértetlen megőrzésében, helyreállításában és – amennyiben e javak jogtalanul kerültek birtokukba, illetőleg országuk területére – visszaszolgáltatásában;

– külön-külön és együttesen is fellépnek a kulturális javak illegális forgalmazásával szemben.

10. cikk

A Felek – állampolgáraik objektív és sokoldalú tájékoztatása érdekében – kölcsönösen biztosítják a két ország politikai, társadalmi, kulturális és tudományos életére vonatkozó információk szabad áramlását.

Ennek érdekében előmozdítják közszolgálati rádiók és televíziók, távirati irodák, újságíró szervezeteik, kiadók és szerkesztőségeik együttműködését.

11. cikk

A Felek elősegítik a kormányközi és nem kormányzati oktatási, tudományos és kulturális nemzetközi szervezetekben való együttműködést, s tájékoztatják egymást a fentiekkel kapcsolatos tapasztalataikról.

12. cikk

A Felek kulturális és szellemi javaik terjesztésének és népszerűsítésének megkönnyítése érdekében – a szükséges jogi szabályozást is létrehozva – biztosítják a másik Fél állampolgárai és jogi személyei szerzői jogainak törvényes védelmét.

13. cikk

A Felek támogatják az együttműködést a jelen Egyezmény által szabályozott területeken nemzetközi kereskedelmi tevékenységet folytató természetes és jogi személyek között.

14. cikk

A Felek diplomáciai képviseleteik útján segítik a jelen Egyezményben vállalt együttműködési feladatok megoldását.

15. cikk

A Felek támogatják a két ország közötti kulturális kapcsolatok fejlesztését szolgáló társadalmi szervezetek, nemzeti és szövetségi szervezetek, illetve jogi személyek tevékenységét.

16. cikk

A jelen Egyezmény megvalósítása érdekében a Felek, illetve érintett intézményeik és szervezeteik együttműködési programokat, munkaterveket vagy megállapodásokat dolgoznak ki, amelyekben meghatározzák az együttműködés pénzügyi és szervezeti feltételeit.

A Felek a jelen Egyezmény, illetve az ezen Egyezmény alapján aláírt együttműködési programok, munkatervek vagy megállapodások alapján fogadott személyeket – viszonzossági alapon – kölcsönösen mentesítik a belépő-,

illetőleg munkavállalási vízummal, a hosszabb tartózkodásra, vagy annak meghosszabbítására jogosító engedéllyel kapcsolatos, a fogadó országban előírt díjak megfizetésétől.

17. cikk

A jelen Egyezmény mindkét Szerződő Fél belső jogszabályainak megfelelően jóváhagyásra szorul, s az ehhez szükséges feltételek teljesüléséről szóló későbbi diplomáciai értesítés kézhezvételének napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az aláírás napjától ideiglenesen alkalmazni kell.

18. cikk

A jelen Egyezmény hatálybalépésével a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság Képviselőháza Végrehajtó Tanácsa közötti tudományos, oktatási és kulturális együttműködésről Belgrádban, 1986. március 24-én aláírt Egyezmény a Magyar Köztársaság és Macedónia viszonylatában hatályát veszti.

A jelen Egyezmény határozatlan időre szól, és az egyik Szerződő Fél által történt felmondás időpontját követően még hat hónapig marad hatályban. Felmondása esetén minden a jelen Egyezményen alapuló befejezetlen csereprogram, közös rendezvény vagy projekt az eredetileg meghatározott időpontig valósul meg.

Kelt 2005. június 28-án két eredeti példányban, mindegyik magyar, macedón és angol nyelven. Mindhárom szöveg egyformán hiteles. Az Egyezmény rendelkezéseinek eltérő értelmezése esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Kormány
nevében

A Macedón Kormány
nevében”

3. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 1–2. §-a a szerződés 17. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A szerződés, illetve e rendelet 1–2. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haldéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az oktatásért felelős miniszter és a kultúráért felelős miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
161/2007. (VI. 27.) Korm.
rendelete**

**a Magyar Köztársaság Kormánya és Mongólia
Kormánya között a kultúra, az oktatás, a tudomány
és a sport területén történő együttműködésről szóló
egyezmény kihirdetéséről**

(A Megállapodás a Magyar Köztársaság vonatkozásában 2005. április 22-én nemzetközi jogilag hatályba lépett.)

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és Mongólia Kormánya között a kultúra, az oktatás, a tudomány és a sport területén történő együttműködésről szóló, Ulánbátorban, 1996. szeptember 27-én aláírt Egyezményt e rendelettel kihirdeti.

2. §

Az Egyezmény hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

**„Kulturális, oktatási és tudományos együttműködési
egyezmény a Magyar Köztársaság Kormánya
és Mongólia Kormánya között**

A Magyar Köztársaság Kormánya és Mongólia Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek) a két ország között meglévő történelmi, kulturális kapcsolatokra támaszkodva megállapodnak abban, hogy együttműködnek a kultúra, oktatás, tudomány és sport területén annak érdekében, hogy továbbra is erősítsék a két ország népei közötti baráti kapcsolatokat, kölcsönös megértést, és ápolják a közös kulturális hagyományokat.

1. cikk

A Szerződő Felek ösztönzik a két ország közti együttműködést a kultúra, oktatás, tudomány és tájékoztatás terén, és megteszik a szükséges lépéseket e cél megvalósítása érdekében.

2. cikk

A Szerződő Felek támogatják az oktatási, tudományos, kulturális és műszaki intézményeik közti együttműködést a különböző területeken, és együttműködési egyezmények kidolgozása révén elősegítik közöttük a közvetlen kapcsolatok kialakítását.

3. cikk

A két ország közti tudományos és technikai együttműködés keretében a Szerződő Felek ösztönzik tudományos projektek és programok cseréjét, tudományos konferenciák és találkozók szervezését, hallgatók, szakértők és kutatók oktatását és cseréjét.

4. cikk

A Szerződő Felek együttműködnek az alap-, közép és felsőfokú, valamint szakmai képzés területén, és oktatási eszközöket, könyveket és információkat cserélnek.

5. cikk

A Szerződő Felek szorgalmazzák a Magyar Köztársaságban és a Mongóliában kiadott iskolai bizonyítványok, diplomák, tudományos fokozatok, illetve címeket tanúsító okiratok kölcsönös elismerésére irányuló kétoldalú megállapodás kidolgozását, amelyet előbb a két ország oktatására vonatkozó információcsere, majd ezt követően a megállapodás előkészítése előzne meg.

6. cikk

A Szerződő Felek kölcsönösen támogatják a másik ország nemzeti nyelvének elsajátítását, s e célból elősegítik a másik fél által küldött lektorok tevékenységét.

7. cikk

A Szerződő Felek elősegítik az együttműködést a különböző kulturális és művészeti ágak között, és támogatják a kölcsönös látogatásokat és kezdeményezéseket.

8. cikk

A Szerződő Felek támogatják a múzeumok közötti kapcsolatok kiépítését, kiállítások szervezését és megvalósítását.

9. cikk

A Szerződő Felek lépéseket tesznek egymás irodalmának jobb megismerése érdekében.

10. cikk

A Szerződő Felek ösztönzik az együttműködés megteremtését a filmművészet terén.

11. cikk

A Szerződő Felek elősegítik a rádiós-televíziós szervezetek közti együttműködést és programok cseréjét.

12. cikk

A Szerződő Felek támogatják a sajtó- és hírügynökségek közti együttműködés fejlesztését.

13. cikk

A Szerződő Felek ösztönzik az ifjúsági szervezetek közti együttműködést, ifjúsági csoportok cseréjét.

14. cikk

A Szerződő Felek messzemenően támogatják a tudományos szervezetek közti együttműködést, és ösztönzik expedíciók és hozzájuk kapcsolódó kutatások szervezését.

15. cikk

A Szerződő Felek megteszik a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy fejlesszék a testnevelési és sport-szervezetek, valamint egyesületek közti együttműködést, és szorgalmazzák testnevelők, sportolók, vezetők és edzők cseréjét.

16. cikk

A Szerződő Felek az Egyezmény céljának és tartalmának megfelelően alakítják együttműködésük szerződéses és gyakorlati kereteit a kultúra, az oktatás, a tudomány és a sport területén.

17. cikk

A Szerződő Felek az Egyezmény végrehajtása céljából, közös megegyezéssel meghatározott időszakra vonatkozó együttműködési munkatervet írhatnak alá a kultúra, oktatás, tudomány és sport területén, amely az együttműködés pénzügyi feltételeit is meghatározza.

Jelen Egyezmény alapján a két ország illetékes minisztériumai és más kompetens intézményei köthetnek külön szerződéseket és egyéb együttműködési megállapodásokat.

18. cikk

Ez az Egyezmény azon a napon lép hatályba, amikor a Szerződő Felek diplomáciai úton értesítik egymást arról,

hogy eredményesen eleget tettek a nemzetközi egyezmények megerősítésére, illetve jóváhagyására vonatkozó belső jogszabályaiknak.

Az Egyezmény öt évig marad érvényben, hatálya automatikusan meghosszabbodik további öt-öt évre mindaddig, amíg a Szerződő Felek egyike a lejáratot 6 hónappal megelőzően írásban fel nem mondja.

19. cikk

A Szerződő Felek megállapodnak, hogy az Egyezmény életbelépésével hatályát veszti a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Mongol Népköztársaság Kormánya között 1987. június 10-én aláírt Kulturális és Tudományos Együttműködési Egyezmény.

Az Egyezményt Ulánbátorban, 1996. szeptember 27-én írták alá 2-2 eredeti példányban, magyar és mongol nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

Mongólia Kormánya
nevében”

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

4. §

E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az oktatásért felelős miniszter, a kultúráért felelős miniszter és a sportpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
162/2007. (VI. 27.) Korm.
rendelete**

**a Magyar Köztársaság és a Portugál Köztársaság
között az oktatás, a tudomány, a felsőoktatás,
a kultúra, az ifjúság, a sport és a társadalmi
kommunikáció területén történő együttműködésről
szóló egyezmény kihirdetéséről**

1. §

A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság és a Portugál Köztársaság között az oktatás, a

tudomány, a felsőoktatás, a kultúra, az ifjúság, a sport és a társadalmi kommunikáció területén történő együttműködésről szóló egyezmény (a továbbiakban: szerződés) kötelező hatályának elismerésére.

2. §

A Kormány a szerződést e rendelettel kihirdeti.

3. §

A szerződés hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

**„Egyezmény a Magyar Köztársaság
és a Portugál Köztársaság között az oktatás,
a tudomány, a felsőoktatás, a kultúra, az ifjúság,
a sport és a társadalmi kommunikáció területén
történő együttműködésről**

A Magyar Köztársaság és a Portugál Köztársaság (a továbbiakban: a „Felek”),

azzal az óhajjal, hogy megerősítsék a két nép közötti baráti kapcsolatokat,

azzal a céllal, hogy előmozdítsák a két ország közötti együttműködést az oktatás, a szakképzés, a tudomány, a felsőoktatás, a kultúra, az ifjúság, a sport és a társadalmi kommunikáció területén,
a következőkben állapodtak meg:

1. cikk

Együttműködési területek

A Felek támogatják és előmozdítják az együttműködést az oktatás, a szakképzés, a felnőttképzés, a felsőoktatás, a tudomány, a kultúra, az ifjúság, a sport és a társadalmi kommunikáció területén.

2. cikk

Dokumentációk cseréje

A Felek a lehetőségek szerint kölcsönösen átadják egymásnak az oktatással, a szakképzéssel, a tudománnyal, a felsőoktatással, a kultúrával, az ifjúsággal, a sporttal és a társadalmi kommunikációval kapcsolatos tájékoztató anyagaikat könyvek, kiadványok és dokumentumok, valamint audiovizuális anyagok formájában.

3. cikk

Intézmények közötti együttműködés

A Felek ösztönzik az együttműködés kiépítését és továbbfejlesztését az oktatás, a szakképzés, a tudomány, a felsőoktatás, a kultúra, az ifjúság, a sport és a társadalmi kommunikáció területén illetékes hatóságaik, szervezeteik és intézményeik között a következők szerint:

a) Tudósok, tanárok, szakértők, művészek, írók és a jelen Egyezményben meghatározott valamennyi terület szakértőinek cserekapcsolata.

b) Ösztöndíjak alap-, mester-, és doktori képzésben folytatott tanulmányokra, posztgraduális képzésekre, valamint egyetemen vagy más felsőoktatási intézményben folytatott kutatásokra.

c) Rövid időtartamú ösztöndíjak szakirányú és nyári tanfolyamokra.

4. cikk

Tudományos fokozatok, címek és egyéb bizonyítványok elismerése

(1) A Felek kidolgozzák azon módszereket és feltételeket, amelyek alapján mindegyikük elismeri a másik Fél alap- és középfokú oktatási rendszerében szerzett bizonyítványok és diplomák egyenértékűségét.

(2) A Felek ösztönzik a felsőoktatási rendszerről folytatott információcserét annak érdekében, hogy az ekvivalencia tárgykörében hatályos törvényi szabályozással összhangban megkönnyítsék a másik Fél által kiadott diplomák és tudományos fokozatok elismerését.

5. cikk

Nyelv

(1) A Felek támogatják egymás nyelvének oktatását.

(2) Azzal a céllal, hogy nemzetközileg elismertessék a portugál nyelvtudást, és megkönnyítsék a portugált tanulók bejutását a portugál egyetemekre, a portugál Fél a SCAPLE-tanúsítási rendszer alkalmazásával igazolja a magyar felsőoktatási intézményekben szerzett portugál nyelvismeret elismerését.

6. cikk

Kulturális rendezvényeken való részvétel

Mindkét Fél megkönnyíti a másik Fél képviselőinek, illetve delegációinak részvételét a jelen Egyezmény kere-

tében a másik Fél országában szervezett kongresszusokon, konferenciákon, szemináriumokon és más kulturális rendezvényeken.

7. Cikk

Támogatás a fordításban és könyvkiadásban

(1) A Felek támogatják a másik ország történelmének, irodalmának, művészetének és kultúrája egyéb területeinek megismertetését.

(2) Az előző bekezdésben említett célok érdekében a Felek támogatják a saját országukban folyó könyvfordítást és -kiadást.

8. cikk

Együtműködés a nemzeti levéltárak és nemzeti könyvtárak között

(1) A Felek kölcsönösen támogatják a két ország könyvtárai, különösen a nemzeti könyvtárak közvetlen együttműködését.

(2) A vonatkozó hatályos törvényi szabályozásokkal összhangban a Felek elősegítik az együttműködést és információcserét, továbbá a dokumentumok és bibliográfiai rekordok cseréjét a két ország nemzeti levéltárai és nemzeti könyvtárai között.

(3) A Felek elősegítik kutatók bejutását a fent említett intézményekbe.

9. cikk

Kulturális örökségi együttműködés

A Felek támogatják az együttműködést a kulturális örökségvédelem – a régészet, a műemlékvédelem, és a kulturális javak – vonatkozásában.

10. cikk

Együtműködés a filmművészet, az audiovizuális és multimédia kultúra területén

(1) A Felek támogatják az illetékes szervezetek közvetlen együttműködését a film, az audiovizuális és multimédiás kultúra területein.

(2) A Felek támogatják képviselőik részvételét a másik ország nemzeti és nemzetközi filmfesztiváljain.

(3) A Felek támogatják az információ és/vagy tapasztalatok cseréjét a másik Fél filmművészetének jobb megismerése céljából.

11. cikk

Kiállítások és fesztiválok

(1) A Felek támogatják kiállítások bemutatását egymás országában, valamint közös projektek kidolgozását.

(2) A Felek támogatják a zenekarok, a színtársulatok, a hivatásos és nem hivatásos művészeti csoportjaik közötti cserekapcsolatokat, valamint a művészek részvételét a másik Fél országában rendezett nemzetközi fesztiválokon.

12. cikk

Műalkotások illegális kereskedelme

(1) A Felek hatályos belső jogszabályaiknak és a nemzetközi egyezmények és a közösségi jog rendelkezéseinek megfelelően együttműködnek a kulturális javak tiltott importjának, exportjának és átruházásának megakadályozásában.

(2) A Felek támogatják az illegálisan exportált és importált kulturális javak visszaszolgáltatását.

13. cikk

Kulturális termékek nem kereskedelmi célú behozatala

A Felek a területükön hatályos törvényeknek megfelelően megkönnyítik a különböző kulturális termékek jelen Egyezmény keretében történő, nem kereskedelmi célú behozatalát és a másik Félnek történő visszaszállítását.

14. cikk

Ifjúsági együttműködés

(1) A Felek információ- és dokumentációcsere révén ösztönzik az együttműködést országaik ifjúsági szervezetei és nonprofit ifjúsági szervezetei között azzal a céllal, hogy elmélyítsék a másik ország ifjúságának helyzetéről meglévő ismereteiket.

(2) A Felek előmozdítják továbbá közös tevékenységek kialakítását, valamint a fiatalok közötti közvetlen kapcsolatépítést.

15. cikk

Együttműködés a sport területén

A két Fél a sportért felelős kormányzati szervezeteken és a két ország sportszövetségein és sportszervezetein keresztül előmozdítja az együttműködést a sportigazgatás és a sporttudomány különféle területein.

16. cikk

Együttműködés a társadalmi kommunikáció területén

Mindkét Fél támogatja a rádiózás és televíziózás területén közszolgálati tevékenységet folytató intézményeik közötti kapcsolatok elmélyítését. Ösztönzik közvetlen kapcsolatok kiépítését olyan szervezeteik között, amelyek tevékenységüket hírügynökségként, illetve az újságíróképzés területén folytatják az adott országban.

17. cikk

Együttműködés nemzetközi szervezetek keretében

A Felek erősítik az UNESCO Nemzeti Bizottságaik kapcsolatát, valamint a két ország különböző oktatási, tudományos és kulturális nemzetközi szervezeteknél működő delegációi között meglévő kapcsolatokat. A Felek támogatják az együttműködést az Európai Unió, az Európa Tanács és az OECD keretein belül is.

18. cikk

Az együttműködés egyéb formái

Jelen Egyezmény nem zárja ki az együttműködés más formáit az oktatás, a felsőoktatás, a tudomány, a kultúra, az ifjúság, a sport és a társadalmi kommunikáció egyéb területein, amelyeket a Felek a későbbiekben határozhatnak meg.

19. cikk

Az Egyezmény végrehajtása

(1) A Felek jelen Egyezmény végrehajtása érdekében együttműködési programokat dolgoznak ki, amelyek elvileg hároméves időtartamra jönnek létre, és meghatározzák az együttműködés és a cserekapcsolatok részleteit.

(2) Az együttműködési programokat a vegyes bizottság tárgyalja meg, amely üléseit általánosságban felváltva tartja a két országban.

(3) A hatályosságukra előírt időtartamtól függetlenül, és ha a Felek nem rendelkeznek kifejezetten másképp, a fent említett együttműködési programok a következő program aláírásáig maradnak hatályban.

20. cikk

Értelmezési és alkalmazási viták megoldása

A Felek megállapodnak abban, hogy a jelen Egyezmény értelmezéséből és alkalmazásából fakadó esetleges vitákat diplomáciai úton, írásban rendezik.

21. cikk

Hatálybalépés

(1) A jelen Egyezmény azon későbbi diplomáciai értesítés kézhezvételét követő harmincadik napon lép hatályba, amellyel a Felek értesítették egymást, hogy a jelen Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges belső jogi feltételeknek eleget tettek.

(2) A jelen Egyezmény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Portugál Köztársaság Kormánya között Budapesten, 1976. január 14-én aláírt kulturális Egyezmény.

22. cikk

Hatályosság és felmondás

(1) Jelen Egyezmény öt évig marad hatályban, és automatikusan meghosszabbodik ugyanezen időtartamokra, kivéve, ha valamelyik Fél az adott hatályos időszak lejártá előtt legalább hat hónapos felmondási idővel diplomáciai úton írásban felmondja a megállapodást.

(2) Az Egyezmény felmondása esetén a jelen Egyezmény hatálya alatt megkezdett valamennyi csereprogram, terv vagy projekt végrehajtása egészen annak teljesítéséig folyamatban marad.

Fentiek hitelül az alulírott meghatalmazottak a jelen Egyezményt kézjegyükkal látják el.

Készült 2005. november 3-án, két eredeti példányban magyar és portugál nyelven. Mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság nevében	A Portugál Köztársaság nevében”
---------------------------------	------------------------------------

4. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 2–3. §-a a szerződés 21. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Portugál Köztársaság Kormánya közötti, Budapesten, az 1976. év január hó 14. napján aláírt kulturális egyezmény kihirdetéséről szóló 21/1977. (VI. 25.) MT rendelet.

(3) A szerződés, illetve e rendelet 2–3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haldéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az oktatásért felelős miniszter, a kultúráért felelős miniszter és a sportpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 163/2007. (VI. 27.) Korm. rendelete

a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági együttműködésről szóló Egyezménynek a Montenegrói Köztársaság vonatkozásában történő kihirdetéséről

1. §

A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági együttműködésről szóló Egyezmény (a továbbiakban: szerződés) kötelező hatályának a Montenegrói Köztársaság vonatkozásában történő elismerésére.

2. §

A Kormány a szerződést e rendelettel kihirdeti.

3. §

A szerződés hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„A Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági együttműködésről szóló egyezmény

A Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa (a továbbiakban: a Szerződő Felek)

– az országaik közötti együttműködés további bővítésének és elmélyítésének szándékától vezérelve,

– abban a meggyőződésben, hogy oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági együttműködésük, valamint a széles körű emberi kapcsolatok hozzájárulnak mindkét állam nemzeti kultúrájának gazdagodásához,

– attól a szándéktól vezérelve, hogy az oktatás, a tudományok, a kultúra, a sport és az ifjúságpolitika által kölcsönösen erősítsék a két ország népei, nemzetiségei közötti megértést, bizalmat és barátságot,

– abból a tényből kiindulva, hogy a Magyar Köztársaságban élő szerb nemzeti kisebbség, illetve a Szerbiában és Montenegróban élő magyar nemzeti kisebbség (a továbbiakban: a kisebbségek) léte és kultúrája egyformán gyarapítja mindkét ország kulturális örökségét, színesíti szellemi arculatát, továbbá e kisebbségek mindkét Fél által elismerten fontos tényezőit jelentik a két ország között az oktatás, a tudományok, a kultúra, a sport, az ifjúságpolitika és a tömegtájékoztatás terén megvalósuló együttműködésnek, amelynek kiépítésében és fejlesztésében számítanak a kisebbségek közvetítő szerepére,

– azzal a meggyőződéssel, hogy az oktatás, a tudományok, a kultúra, a sport és az ifjúságpolitika terén megvalósuló együttműködésük, s az országaikban élő kisebbségek egyéni és kollektív jogainak maradéktalan biztosítása által hozzájárulnak az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezletek záróokmányaiban, a párizsi „Új Európáért” Charta-ban, az Európa Tanács ajánlásaiban, továbbá az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet dokumentumaiban, valamint a Délkelet-Európai Stabilitási Egyezményben foglaltak megvalósításához, s így elősegítik népeik még nagyobb fokú bekapcsolódását Európa kulturális életébe, melynek révén hatékonyan mozdíthatják elő mind az integrációs folyamatokat, mind az európai kultúra gazdagodását, az alábbiakban állapodnak meg:

1. cikk

A Szerződő Felek az egyenlőség és a kölcsönösség alapján, mindkét Fél érdekeinek tiszteletben tartásával támogatják a széles körű együttműködést az oktatás, a tudomány, a kultúra és a művészetek, a tájékoztatás és a tömegtájékoztatási eszközök felhasználása terén. Támogatják az állami, társadalmi és magánintézmények, helyi és kisebbségi önkormányzatok, egyházak, szervezetek és egyesületek, valamint magánszemélyek kezdeményezéseit és sokoldalú együttműködési formáit.

A mind hatékonyabb együttműködés érdekében támogatják a már meglévő közvetlen kapcsolatokat és elősegítik újabbak létesítését.

2. cikk

A Szerződő Felek ösztönzik tudományos akadémiaik, felsőoktatási intézményeik és az ezekhez kapcsolódó kutá-

tóintézetek – közvetlen megállapodásokon alapuló – együttműködését.

A Felek szorgalmazzák tudományos kutatók kölcsönös fogadását, a közös kutatásokat, valamint azok eredményeinek publikálását és népszerűsítését, közös tudományos rendezvények szervezését, a tudományos információ- és dokumentációcserét.

A Szerződő Felek megkülönböztetett figyelmet fordítanak a másik ország nyelvével, történelmével, kultúrájával és művészetével foglalkozó intézmények és kutatók támogatására, a műfordítók nyelvi, szakmai képzésére és továbbképzésére.

A Szerződő Felek megkönnyítik egymás kutatói számára felsőoktatási és tudományos intézeteikben, testületeikben és egyesületeikben található anyagokhoz való hozzáfutást, s biztosítják a tudományos kutatások végzésének lehetőségét ezekben az intézményekben.

3. cikk

A Szerződő Felek tudományos és technológiai együttműködését külön megállapodás rögzíti.

4. cikk

1. A Szerződő Felek bővítik együttműködésüket és cserekapcsolataikat az oktatásügy terén. Ennek érdekében:

a) támogatják a köz-, szak- és felsőoktatási intézményeik, valamint az ezekhez kapcsolódó intézmények – közvetlen megállapodásokon alapuló – együttműködését,

b) szorgalmazzák az oktatás területén tevékenykedő szakemberek cseréjét,

c) ösztöndíjak odaítélésével támogatják a teljes- és részképzésben részt vevő felsőoktatási hallgatók, graduális- és posztgraduális, valamint doktori képzésben részt vevők tanulmányait,

d) kölcsönösen elősegítik oktatók és tudományos munkatársak tanulmányútjait, közös projektek megvalósítását szolgáló konzultációs kiküldetéseit, konferenciákon, szakmai szemináriumokon és előadásokon való részvételét,

e) elősegítik közoktatásban és szakképzésben használatos tankönyvek, taneszközök, egyetemi, főiskolai jegyzetek és egyéb oktatási-nevelési segédanyagok cseréjét.

f) A Szerződő Felek a másik ország nyelvének, irodalmának, történelmének és kultúrájának minél jobb megismertetése érdekében megkülönböztetett figyelmet fordítanak köz- és felsőoktatási intézményeik szerb nyelvet és irodalmat, illetve magyar nyelvet és irodalmat oktató intézményeik és tanszékeik működésére és igényeire. Folytatják vendégtanárok, vendégoktatók alkalmazásának gyakorlatát ezekben az intézményekben és tanszékeken.

g) A Szerződő Felek kölcsönösen lehetővé teszik, hogy állampolgáraik a másik Fél oktatási intézményeiben tanul-

mányokat folytathassanak. Résztvevőket fogadnak továbbá a két nyelv és kultúra alaposabb megismerését szolgáló nyári egyetemeken, speciális kurzusokon. Lehetőségeikkel összhangban a fenti célok megvalósítása érdekében a másik ország állampolgárai részére ösztöndíjakat adományoznak, vagy egyéb anyagi segítséget nyújtanak.

5. cikk

A Szerződő Felek – az Európa Tanács és az UNESCO keretei között aláírt többoldalú megállapodásokkal, valamint a jogelőd állammal kötött ekvivalencia egyezményrel összhangban – a végzettségi szint tekintetében kölcsönösen elismerik a másik ország akkreditált intézménye által kiadott bizonyítványokat, okleveleket, illetve tudományos fokozatokat.

6. cikk

A Szerződő Felek támogatják a két államban kiadott tankönyvek – a két ország és nemzet kultúrájával, történelmével, földrajzával és néprajzával kapcsolatos kérdéseket taglaló – szövegrészeinek objektivizálási és összehangolási folyamatát. E célból – a kisebbségek szakértő képviselőinek bevonásával – szakmai vegyes bizottságot hoznak létre, amely a tudományos ismeretekkel összhangban ajánlásokat fogalmaz meg a két nemzet közti megértés és bizalom megőrzésének szándékával.

7. cikk

A Szerződő Felek kulturális örökségük és kortárs kulturális értékeik megismertetése érdekében támogatják a kölcsönös érdeklődésen és előnyökön alapuló együttműködést és cserét a kultúra, a hivatásos és amatőr művészetek valamennyi területén, s megteremtik a megfelelő feltételeket az e területeken működő kormányzati és nem kormányzati intézmények, szervezetek, egyesületek stb., valamint magánszemélyek együttműködéséhez.

Elősegítik:

a) a színházi, zenei, ének-, tánc- és bábművészeti, irodalmi, képzőművészeti, iparművészeti, fotó- és filmművészeti intézmények, művészeti szakemberek és ügynökségek, a könyvkiadói és könyvterjesztői szövetségek, illetve szervezetek, a könyvtárak, művelődési otthonok, múzeumok, galériák, az ingó és ingatlan kulturális örökségük védelmével foglalkozó intézmények, természetvédelmi és környezetvédelmi intézmények együttműködését, a kultúra valamennyi területén folyó személy-, tapasztalat- és dokumentáció-cserét;

b) az írók, műfordítók, zeneszerzők, zeneművészek, színművészek, ének- és táncművészek, báb-, fotó- és filmművészek, televíziós és rádiós alkotók, építőművészek,

képző- és iparművészek, valamint művészettörténészek szövetségeinek, egyesületeinek és más szervezeteinek együttműködését;

c) a másik ország szerzői művészeti, irodalmi és tudományos műveinek fordítását és kiadását, továbbá a kölcsönös részvételt egymás nagyobb szabású és nemzetközi könyvrendezvényein: könyvhetein/könyvfesztiváljain és könyvvásárain;

d) a másik ország művészi alkotásainak bemutatását a prózai, zenés, tánc- és bábszínházakban, operaházakban, hangversenyertermekben, galériákban, filmszínházakban, a rádióban és a televízióban stb.;

e) egyéb, a másik ország kultúráját, életét bemutató kiállítások, valamint tájékoztató anyagok cseréjét;

f) a hivatásos, valamint amatőr művészek és művészeti csoportok (kórusok, zenekarok, együttesek) cseréjét;

g) az információk, könyvek, folyóiratok, kiadványok és más információhordozók, hang- és képhordozó eszközök cseréjét;

h) képviselők küldését a másik Fél által rendezett kulturális és művészeti fesztiválokra, versenyekre, szemlékre, konferenciákra, nemzetközi találkozókra, alkotótelepekre, szakmai képzésre és a nemzetközi versenyek zsűrijébe;

i) az új kulturális értékeket teremtő személyek kezdeményezéseit és vállalkozásait.

8. cikk

A Szerződő Felek támogatják a kulturális örökségük megőrzését szolgáló együttműködés minden formáját. Ennek érdekében:

– megkülönböztetett módon támogatják az épített műemlékek és a régészeti örökség védelme terén érdekelt intézmények közötti kapcsolattartást és közvetlen tapasztalatcserét;

– együttműködnek a világörökség védelme és kutatása terén;

– együttműködnek a területükre került, a másik Fél kulturális javait képező emléktárgyak felkutatásában, sértetlen megőrzésében, helyreállításában és – amennyiben e javak jogtalanul kerültek birtokukba, illetőleg országuk területére – visszaszolgáltatásában;

– külön-külön és együttesen is fellépnek a kulturális javak illegális kereskedelmével szemben.

9. cikk

A Szerződő Felek a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban kölcsönösen fejlesztik a könyvtáraik, levéltáraik és egyéb hasonló intézményeik együttműködését, szakemberek cseréjét, okiratok másolását, valamint könyvtárakban és levéltárakban található anyagokhoz való hozzáférést kutatás és alkotás céljából.

10. cikk

A Szerződő Felek támogatják az audiovizuális művészetek területén folytatandó kereskedelmi és nem kereskedelmi együttműködést. Bátorítják a filmarchívumaik, filmforgalmazó, filmgyártó és filmszakmai intézményeik közötti – koprodukciós tervek kidolgozásában, filmek cseréjében, a másik ország nemzetközi részvétellel megrendezett fesztiváljain való kölcsönös részvételben, filmplakátok, szakmai folyóiratok és kiadványok cseréje keretében megvalósuló – együttműködést.

11. cikk

A Szerződő Felek kulturális és szellemi javaik terjesztésének és népszerűsítésének megkönnyítése érdekében – a szükséges jogi szabályozást is létrehozva, illetve nemzeti jogszabályaikkal összhangban – biztosítják a másik Fél állampolgárai és jogi személyei szerzői és ezzel rokon jogainak törvényes védelmét.

12. cikk

A Szerződő Felek – állampolgáraik objektív és sokoldalú tájékoztatása érdekében – kölcsönösen biztosítják a két ország politikai, társadalmi, kulturális és tudományos életére vonatkozó információk szabad áramlását.

A Szerződő Felek előmozdítják közszolgálati rádióik és televízióik, távirati irodáik, újságíró szervezeteik, kiadóik és szerkesztőségeik együttműködését. Kölcsönösen támogatják az audiovizuális műsorsugárzás területén történő – rádió- és televízió-műsorok cseréje, rádiós és televíziós tudósítók akkreditálása révén megvalósuló – együttműködést.

A Szerződő Felek elősegítik egymás nemzeti kultúrájának és kisebbségeinek jobb megismertetését mindkét ország közszolgálati rádiójában és televíziójában.

13. cikk

A Felek – a kisebbségek védelméről szóló egyezményben foglaltakkal összhangban – megkülönböztetett figyelmet fordítanak a két országban élő kisebbségek igényeinek teljesítésére, különös hangsúlyt fektetve:

a) az anyanyelvi oktatásra az iskolarendszer valamennyi szintjén;

b) az oktatási, tudományos, kulturális, tömegtájékoztatási intézmények, egyesületek, alapítványok és a nemzeti kisebbségi szervezetek működésének támogatására;

c) az anyanyelvi oktatási és kulturális szakemberek képzése és továbbképzése területén megvalósuló együttműködésre;

d) az oktatás szintjének megfelelő, a nemzetiségi kisebbségek nyelvén készült tankönyvek és taneszközök biztosítására, illetve cseréjére;

e) a nemzeti tantervek tiszteletben tartására;

f) pedagógusok, felsőoktatási oktatók, vendégtanárok, diákok és hallgatók, oktatási szakemberek cseréjére;

g) történelmi és kulturális épített műemlékek és emlékhelyek megőrzésére, közgyűjtemények fejlesztésére.

14. cikk

A Szerződő Felek együttműködnek a kormányközi és nem kormányzati oktatási, tudományos és kulturális nemzetközi szervezetekben, az UNESCO keretein belül, továbbá támogatják a nemzetközi regionális együttműködés keretein belül közösen kialakított projektek megvalósítására irányuló kezdeményezéseket.

15. cikk

A Szerződő Felek testnevelési és sportkapcsolataik fejlesztése érdekében bátorítják illetékes intézményeik és szervezeteik, sportegyesületeik és szövetségeik közvetlen együttműködését, s versenyek és találkozók szervezését, sportolók és edzők cseréjét, valamint sporttal kapcsolatos tudományos-módszertani információcserét szorgalmazzanak.

16. cikk

A Felek bátorítják a kölcsönös érdeklődésen alapuló kétoldalú kapcsolatok kialakítását az ifjúság területén. A Felek ösztönzik az információ- és tapasztalatcserét az ifjúságot érintő kérdésekben.

A Felek ösztönzik az együttműködést és a fiatalok cseréjét az ifjúsági szervezetek közötti közvetlen megállapodások alapján, valamint az Európai Unió ifjúságot érintő programjai keretében.

17. cikk

A Szerződő Felek – az ehhez szükséges szervezeti, jogi és pénzügyi feltételek megléte esetén – kölcsönösen kulturális központokat/intézeteket vagy képviselőket állítanak fel a másik országban. Ezek létrejöttéig diplomáciai képviselőik útján segítik a jelen Egyezményben vállalt együttműködési feladatok megoldását. A kulturális intézetek létesítéséről a Szerződő Felek külön megállapodást kötnek.

18. cikk

A Szerződő Felek támogatják a két ország közötti kulturális kapcsolatok fejlesztését szolgáló társadalmi szervezetek, polgári egyesületek, nemzetiségi szövetségek, kisebbségi önkormányzatok, nemzeti tanácsok és szervezetek, illetve egyéb jogi személyek tevékenységét.

19. cikk

A jelen Egyezmény megvalósítása érdekében a Szerződő Felek, illetve érintett intézményeik és szervezeteik – a nemzeti kisebbségek legitim érdekképviselőinek bevonásával – együttműködési programokat, jegyzőkönyveket, munkaterveket, illetve szerződéseket dolgoznak ki, amelyekben meghatározzák az együttműködés pénzügyi és szervezeti feltételeit.

20. cikk

(1) A jelen Egyezmény mindkét Szerződő Fél belső jogszabályainak megfelelően jóváhagyásra szorul, s az ehhez szükséges feltételek teljesüléséről szóló későbbi diplomáciai értesítés kézhezvételének napján lép hatályba.

(2) A jelen Egyezmény határozatlan időre szól, de a Szerződő Felek bármelyike – hat hónapos felmondási idővel – diplomáciai úton, írásban felmondhatja. Az Egyezmény attól a naptól számított 6 (hat) hónap elteltével veszti hatályát, amelyen a felmondásáról szóló diplomáciai jegyzék a másik Szerződő Félhez megérkezett. A jelen Egyezmény módosítása vagy hatályának megszűnése nem érinti az Egyezményen alapuló, a módosítás vagy hatályvesztés időpontjában még be nem fejezett projektek és tevékenységek megvalósítását.

(3) A jelen Egyezmény a Szerződő Felek kölcsönös egyetértésével kiegészíthető és módosítható. A kiegészítés és módosítás az (1) bekezdés szerinti eljárási rend szerint lép hatályba.

21. cikk

A jelen Egyezmény hatálybalépésével a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Képviselőháza Végrehajtó Tanácsa közötti tudományos, oktatási és kulturális együttműködésről Belgrádban, 1986. március 24-én aláírt Egyezmény a Magyar Köztársaság, valamint Szerbia és Montenegró viszonylatában hatályát veszti.

Kelt 2006. március 13-án két eredeti példányban, magyar, szerb és angol nyelven. Mindhárom nyelvű szöveg egyformán hiteles. Az esetleges eltérő értelmezésből faka-

dó viták rendezése esetén az angol nyelvű változat az irányadó.

A Magyar Köztársaság Szerbia és Montenegró
Kormánya nevében Minisztertanácsa nevében”

4. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 2–3. §-a a Montenegrói Köztársaság vonatkozásában a szerződés 20. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A szerződés, illetve e rendelet 2–3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben hadaléktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az oktatásért felelős miniszter, a kultúráért felelős miniszter, valamint a sportpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 164/2007. (VI. 27.) Korm. rendelete

**a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint
Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti
oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági
együttműködésről szóló Egyezmény Szerbia
Köztársaság vonatkozásában történő kihirdetéséről**

1. §

A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági együttműködésről szóló Egyezmény (a továbbiakban: szerződés) kötelező hatályának Szerbia Köztársaság vonatkozásában történő elismerésére.

2. §

A Kormány a szerződést e rendelettel kihirdeti.

3. §

A szerződés hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„A Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági együttműködésről szóló egyezmény

A Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa (a továbbiakban: a Szerződő Felek)

– az országaik közötti együttműködés további bővítésének és elmélyítésének szándékától vezérelve,

– abban a meggyőződésben, hogy oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági együttműködések, valamint a széles körű emberi kapcsolatok hozzájárulnak mindkét állam nemzeti kultúrájának gazdagodásához,

– attól a szándéktól vezérelve, hogy az oktatás, a tudományok, a kultúra, a sport és az ifjúságpolitika által kölcsönösen erősítsék a két ország népei, nemzetiségei közötti megértést, bizalmat és barátságot,

– abból a tényből kiindulva, hogy a Magyar Köztársaságban élő szerb nemzeti kisebbség, illetve a Szerbiában és Montenegróban élő magyar nemzeti kisebbség (a továbbiakban: a kisebbségek) léte és kultúrája egyformán gyarapítja mindkét ország kulturális örökségét, színesíti szellemi arculatát, továbbá e kisebbségek mindkét Fél által elismerten fontos tényezőit jelentik a két ország között az oktatás, a tudományok, a kultúra, a sport, az ifjúságpolitika és a tömegtájékoztatás terén megvalósuló együttműködésnek, amelynek kiépítésében és fejlesztésében számítanak a kisebbségek közvetítő szerepére,

– azzal a meggyőződéssel, hogy az oktatás, a tudományok, a kultúra, a sport és az ifjúságpolitika terén megvalósuló együttműködésük, s az országaikban élő kisebbségek egyéni és kollektív jogainak maradéktalan biztosítása által hozzájárulnak az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezletek záróokmányaiban, a párizsi „Új Európáért” Charta-ban, az Európa Tanács ajánlásaiban, továbbá az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet dokumentumaiban, valamint a Délkelet-Európai Stabilitási Egyezményben foglaltak megvalósításához, s így elősegítik népeik még nagyobb fokú bekapcsolódását Európa kulturális életébe, melynek révén hatékonyan mozdíthatják elő mind az integrációs folyamatokat, mind az európai kultúra gazdagodását,

az alábbiakban állapodnak meg:

1. cikk

A Szerződő Felek az egyenlőség és a kölcsönösség alapján, mindkét Fél érdekeinek tiszteletben tartásával támogatják a széles körű együttműködést az oktatás, a tudomány, a kultúra és a művészetek, a tájékoztatás és a tömegtájékoztatási eszközök felhasználása terén. Támogatják az állami, társadalmi és magánintézmények, helyi és kisebbségi önkormányzatok, egyházak, szervezetek és egyesüle-

tek, valamint magánszemélyek kezdeményezéseit és sokoldalú együttműködési formáit.

A mind hatékonyabb együttműködés érdekében támogatják a már meglévő közvetlen kapcsolatokat és elősegítik újabbak létesítését.

2. cikk

A Szerződő Felek ösztönzik tudományos akadémiai, felsőoktatási intézményeik és az ezekhez kapcsolódó kutatóintézetek – közvetlen megállapodásokon alapuló – együttműködését.

A Felek szorgalmazzák tudományos kutatók kölcsönös fogadását, a közös kutatásokat, valamint azok eredményeinek publikálását és népszerűsítését, közös tudományos rendezvények szervezését, a tudományos információ- és dokumentációcserét.

A Szerződő Felek megkülönböztetett figyelmet fordítanak a másik ország nyelvével, történelmével, kultúrájával és művészetével foglalkozó intézmények és kutatók támogatására, a műfordítók nyelvi, szakmai képzésére és továbbképzésére.

A Szerződő Felek megkönnyítik egymás kutatói számára felsőoktatási és tudományos intézeteikben, testületeikben és egyesületeikben található anyagokhoz való hozzáfutást, s biztosítják a tudományos kutatások végzésének lehetőségét ezekben az intézményekben.

3. cikk

A Szerződő Felek tudományos és technológiai együttműködését külön megállapodás rögzíti.

4. cikk

1. A Szerződő Felek bővítik együttműködésüket és cserekapcsolataikat az oktatásügy terén. Ennek érdekében:

a) támogatják a köz-, szak- és felsőoktatási intézményeik, valamint az ezekhez kapcsolódó intézmények – közvetlen megállapodásokon alapuló – együttműködését,

b) szorgalmazzák az oktatás területén tevékenykedő szakemberek cseréjét,

c) ösztöndíjak odaítélésével támogatják a teljes- és részképzésben résztvevő felsőoktatási hallgatók, graduális- és posztgraduális, valamint doktori képzésben résztvevők tanulmányait,

d) kölcsönösen elősegítik oktatók és tudományos munkatársak tanulmányútjait, közös projektek megvalósítását szolgáló konzultációs kiküldetéseit, konferenciákat, szakmai szemináriumokat és előadásokat való részvételét,

e) elősegítik közoktatásban és szakképzésben használatos tankönyvek, taneszközök, egyetemi, főiskolai jegyzetek és egyéb oktatási-nevelési segédanyagok cseréjét.

f) A Szerződő Felek a másik ország nyelvének, irodalmának, történelmének és kultúrájának minél jobb megismertetése érdekében megkülönböztetett figyelmet fordítanak köz- és felsőoktatási intézményeik szerb nyelvet és irodalmat, illetve magyar nyelvet és irodalmat oktató intézményeik és tanszékeik működésére és igényeire. Folytatják vendégtanárok, vendégoktatók alkalmazásának gyakorlatát ezekben az intézményekben és tanszékeken.

g) A Szerződő Felek kölcsönösen lehetővé teszik, hogy állampolgáraik a másik Fél oktatási intézményeiben tanulmányokat folytathassanak. Résztvevőket fogadnak továbbá a két nyelv és kultúra alaposabb megismerését szolgáló nyári egyetemeken, speciális kurzusokon. Lehetőségeikkel összhangban a fenti célok megvalósítása érdekében a másik ország állampolgárai részére ösztöndíjakat adományoznak, vagy egyéb anyagi segítséget nyújtanak.

5. cikk

A Szerződő Felek – az Európa Tanács és az UNESCO keretei között aláírt többoldalú megállapodásokkal, valamint a jogelőd állammal kötött ekvivalencia egyezményekkel összhangban – a végzettségi szint tekintetében kölcsönösen elismerik a másik ország akkreditált intézménye által kiadott bizonyítványokat, okleveleket, illetve tudományos fokozatokat.

6. cikk

A Szerződő Felek támogatják a két államban kiadott tankönyvek – a két ország és nemzet kultúrájával, történelmével, földrajzával és néprajzával kapcsolatos kérdéseket taglalo – szövegrészeinek objektivizálási és összehangolási folyamatát. E célból – a kisebbségek szakértő képviselőinek bevonásával – szakmai vegyes bizottságot hoznak létre, amely a tudományos ismeretekkel összhangban ajánlásokat fogalmaz meg a két nemzet közti megértés és bázis megőrzésének szándékával.

7. cikk

A Szerződő Felek kulturális örökségük és kortárs kulturális értékeik megismertetése érdekében támogatják a kölcsönös érdeklődésen és előnyökön alapuló együttműködést és cserét a kultúra, a hivatásos és amatőr művészetek valamennyi területén, s megteremtik a megfelelő feltételeket az e területeken működő kormányzati és nem kormányzati intézmények, szervezetek, egyesületek stb., valamint magánszemélyek együttműködéséhez.

Elősegítik:

a) a színházi, zenei, ének-, tánc- és bábművészeti, irodalmi, képzőművészeti, iparművészeti, fotó- és filmművészeti intézmények, művészeti szakemberek és ügynökségek, a könyvkiadói és könyvterjesztői szövetségek, illetve szervezetek, a könyvtárak, művelődési otthonok, múzeumok, galériák, az ingó és ingatlan kulturális örökségük védelmével foglalkozó intézmények, természetvédelmi és környezetvédelmi intézmények együttműködését, a kultúra valamennyi területén folyó személy-, tapasztalat- és dokumentációcserét;

b) az írók, műfordítók, zeneszerzők, zeneművészek, színművészek, ének- és táncművészek, báb-, fotó- és filmművészek, televíziós és rádiós alkotók, építőművészek, képző- és iparművészek, valamint művészettörténészek szövetségeinek, egyesületeinek és más szervezeteinek együttműködését;

c) a másik ország szerzői művészeti, irodalmi és tudományos műveinek fordítását és kiadását, továbbá a kölcsönös részvételt egymás nagyobb szabású és nemzetközi könyvrendezvényein: könyvhetein/könyvfesztiváljain és könyvvásárain;

d) a másik ország művészi alkotásainak bemutatását a prózai, zenés, tánc- és bábszínházakban, operaházakban, hangversenytermekben, galériákban, filmszínházakban, a rádióban és a televízióban stb.;

e) egyéb, a másik ország kultúráját, életét bemutató kiállítások, valamint tájékoztató anyagok cseréjét;

f) a hivatásos, valamint amatőr művészek és művészeti csoportok (kórusok, zenekarok, együttesek) cseréjét;

g) az információk, könyvek, folyóiratok, kiadványok és más információ-hordozók, hang- és képhordozó eszközök cseréjét;

h) képviselők küldését a másik Fél által rendezett kulturális és művészeti fesztiválokra, versenyekre, szemlékre, konferenciákra, nemzetközi találkozókra, alkotótelepekre, szakmai képzésre és a nemzetközi versenyek zsűrijébe;

i) az új kulturális értékeket teremtő személyek kezdeményezéseit és vállalkozásait.

8. cikk

A Szerződő Felek támogatják a kulturális örökségük megőrzését szolgáló együttműködés minden formáját. Ennek érdekében:

– megkülönböztetett módon támogatják az épített műemlékek és a régészeti örökség védelme terén érdekelt intézményeik közötti kapcsolattartást és közvetlen tapasztalatcserét;

– együttműködnek a világörökség védelme és kutatása terén;

– együttműködnek a területükre került, a másik Fél kulturális javait képező emléktárgyak felkutatásában, sértetlen megőrzésében, helyreállításában és – amennyiben e javak

jogtalanul kerültek birtokukba, illetőleg országuk területére – visszaszolgáltatásában;

– külön-külön és együttesen is fellépnek a kulturális javak illegális kereskedelmével szemben.

9. cikk

A Szerződő Felek a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban kölcsönösen fejlesztik a könyvtáraik, levéltáraik és egyéb hasonló intézményeik együttműködését, szakemberek cseréjét, okiratok másolását, valamint könyvtárakban és levéltárakban található anyagokhoz való hozzáférést kutatás és alkotás céljából.

10. cikk

A Szerződő Felek támogatják az audiovizuális művészetek területén folytatandó kereskedelmi és nem kereskedelmi együttműködést. Bátorítják a filmarchívumaik, filmforgalmazó, filmgyártó és filmszakmai intézményeik közötti – koprodukciós tervek kidolgozásában, filmek cseréjében, a másik ország nemzetközi részvétellel megrendezett fesztiváljain való kölcsönös részvételben, filmplakátok, szakmai folyóiratok és kiadványok cseréje keretében megvalósuló – együttműködést.

11. cikk

A Szerződő Felek kulturális és szellemi javaik terjesztésének és népszerűsítésének megkönnyítése érdekében – a szükséges jogi szabályozást is létrehozva, illetve nemzeti jogszabályaikkal összhangban – biztosítják a másik Fél állampolgárai és jogi személyei szerzői és ezzel rokon jogainak törvényes védelmét.

12. cikk

A Szerződő Felek – állampolgáraik objektív és sokoldalú tájékoztatása érdekében – kölcsönösen biztosítják a két ország politikai, társadalmi kulturális és tudományos életére vonatkozó információk szabad áramlását.

A Szerződő Felek előmozdítják közszolgálati rádióik és televízióik, távirati irodáik, újságíró szervezeteik, kiadóik és szerkesztőségeik együttműködését. Kölcsönösen támogatják az audiovizuális műsorsugárzás területén történő – rádió- és televízióműsorok cseréje, rádiós és televíziós tudósítók akkreditálása révén megvalósuló – együttműködést.

A Szerződő Felek elősegítik egymás nemzeti kultúrájának és kisebbségeinek jobb megismertetését mindkét ország közszolgálati rádiójában és televíziójában.

13. cikk

A Felek – a kisebbségek védelméről szóló egyezményben foglaltakkal összhangban – megkülönböztetett figyelmet fordítanak a két országban élő kisebbségek igényeinek teljesítésére, különös hangsúlyt fektetve:

a) az anyanyelvi oktatásra az iskolarendszer valamennyi szintjén;

b) az oktatási, tudományos, kulturális, tömegtájékoztatási intézmények, egyesületek, alapítványok és a nemzeti kisebbségi szervezetek működésének támogatására;

c) az anyanyelvi oktatási és kulturális szakemberek képzése és továbbképzése területén megvalósuló együttműködésre;

d) az oktatás szintjének megfelelő, a nemzetiségi kisebbségek nyelvén készült tankönyvek és taneszközök biztosítására, illetve cseréjére;

e) a nemzeti tantervek tiszteletben tartására;

f) pedagógusok, felsőoktatási oktatók, vendégtanárok, diákok és hallgatók, oktatási szakemberek cseréjére;

g) történelmi és kulturális épített műemlékek és emlékhelyek megőrzésére, közgyűjtemények fejlesztésére.

14. cikk

A Szerződő Felek együttműködnek a kormányközi és nem kormányzati oktatási, tudományos és kulturális nemzetközi szervezetekben, az UNESCO keretein belül, továbbá támogatják a nemzetközi regionális együttműködés keretein belül közösen kialakított projektek megvalósítására irányuló kezdeményezéseket.

15. cikk

A Szerződő Felek testnevelési és sportkapcsolataik fejlesztése érdekében bátorítják illetékes intézményeik és szervezeteik, sportegyesületeik és szövetségeik közvetlen együttműködését, s versenyek és találkozók szervezését, sportolók és edzők cseréjét, valamint sporttal kapcsolatos tudományos-módszertani információcserét szorgalmazznak.

16. cikk

A Felek bátorítják a kölcsönös érdeklődésen alapuló kétoldalú kapcsolatok kialakítását az ifjúság területén. A Felek ösztönzik az információ- és tapasztalatcserét az ifjúságot érintő kérdésekben.

A Felek ösztönzik az együttműködést és a fiatalok cseréjét az ifjúsági szervezetek közötti közvetlen megállapodások alapján, valamint az Európai Unió ifjúságot érintő programjai keretében.

17. cikk

A Szerződő Felek – az ehhez szükséges szervezeti, jogi és pénzügyi feltételek megléte esetén – kölcsönösen kulturális központokat/intézeteket vagy képviselőket állítanak fel a másik országban. Ezek létrejöttéig diplomáciai képviselőik útján segítik a jelen Egyezményben vállalt együttműködési feladatok megoldását. A kulturális intézetek létesítéséről a Szerződő Felek külön megállapodást kötnek.

18. cikk

A Szerződő Felek támogatják a két ország közötti kulturális kapcsolatok fejlesztését szolgáló társadalmi szervezetek, polgári egyesületek, nemzetiségi szövetségek, kisebbségi önkormányzatok, nemzeti tanácsok és szervezetek, illetve egyéb jogi személyek tevékenységét.

19. cikk

A jelen Egyezmény megvalósítása érdekében a Szerződő Felek, illetve érintett intézményeik és szervezeteik – a nemzeti kisebbségek legitim érdekképviselőinek bevonásával – együttműködési programokat, jegyzőkönyveket, munkaterveket, illetve szerződéseket dolgoznak ki, amelyekben meghatározzák az együttműködés pénzügyi és szervezeti feltételeit.

20. cikk

(1) A jelen Egyezmény mindkét Szerződő Fél belső jogszabályainak megfelelően jóváhagyásra szorul, s az ehhez szükséges feltételek teljesüléséről szóló későbbi diplomáciai értesítés kézhezvételének napján lép hatályba.

(2) A jelen Egyezmény határozatlan időre szól, de a Szerződő Felek bármelyike – hat hónapos felmondási idővel – diplomáciai úton, írásban felmondhatja. Az Egyezmény attól a naptól számított 6 (hat) hónap elteltével veszti hatályát, amelyen a felmondásáról szóló diplomáciai jegyzék a másik Szerződő Félhez megérkezett. A jelen Egyezmény módosítása, vagy hatályának megszűnése nem érinti az Egyezményen alapuló, a módosítás vagy hatályvesztés időpontjában még be nem fejezett projektek és tevékenységek megvalósítását.

(3) A jelen Egyezmény a Szerződő Felek kölcsönös egyetértésével kiegészíthető és módosítható. A kiegészítés és módosítás az (1) bekezdés szerinti eljárási rend szerint lép hatályba.

21. cikk

A jelen Egyezmény hatálybalépésével a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövet-

ségi Köztársaság Képviselőháza Végrehajtó Tanácsa közötti tudományos, oktatási és kulturális együttműködésről Belgrádban, 1986. március 24-én aláírt Egyezmény a Magyar Köztársaság, valamint Szerbia és Montenegró viszonylatában hatályát veszti.

Kelt 2006. március 13-án két eredeti példányban, magyar, szerb és angol nyelven. Mindhárom nyelvű szöveg egyformán hiteles. Az esetleges eltérő értelmezésből fakadó viták rendezése esetén az angol nyelvű változat az irányadó.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

Szerbia és Montenegró
Minisztertanácsa nevében”

4. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 2–3. §-a Szerbia Köztársaság vonatkozásában a szerződés 20. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A szerződés, illetve e rendelet 2–3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertetését követően a Magyar Közlönyben hadléktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az oktatásért felelős miniszter, a kultúráért felelős miniszter, és a sportpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

Az egészségügyi miniszter 31/2007. (VI. 27.) EüM rendelete

az Európai Közöségi irányelvek hatálya alá tartozó,
feltétel nélkül elismerésre kerülő, egyes
egészségügyi oklevelek, bizonyítványok
és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb
tanúsítványok megnevezéséről szóló
30/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet módosításáról

A külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény 67. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az egészségügyi miniszter

feladat- és hatásköréről szóló 161/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának a) pontjában meghatározott feladatkörben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

Az Európai Közöségi irányelvek hatálya alá tartozó, feltétel nélkül elismerésre kerülő, egyes egészségügyi oklevelek, bizonyítványok és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok megnevezéséről szóló 30/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az orvosok szabad mozgásának elősegítéséről, illetve az orvosi oklevelek, bizonyítványok és képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismeréséről szóló 93/16/EGK tanácsi irányelv 9., 9a., 9b., 28. és 29. cikke, valamint A, B és C melléklete, valamint az azt módosító az Európai Parlament és a Tanács 97/50/EK irányelve, a Bizottság 98/21/EK irányelve, a Bizottság 98/63/EK irányelve, a Bizottság 99/46/EK irányelve, az Európai Parlament és a Tanács 2001/19/EK irányelve, és a Tanács 2006/100/EK irányelve;

b) az általános ápolói oklevelek, bizonyítványok és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismeréséről, illetve a letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadságának tényleges gyakorlását elősegítő intézkedésekről szóló 77/452/EGK tanácsi irányelv 1., 4., 4a., 4b., 4c., 4d. 4e. cikke, valamint az azt módosító, a Tanács 89/594/EGK irányelve, a Tanács 90/658/EGK irányelve, az Európai Parlament és a Tanács 2001/19/EK irányelve, és a Tanács 2006/100/EK irányelve;

c) a fogorvosi oklevelek, bizonyítványok és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismeréséről, illetve a szolgáltatásnyújtás és a letelepedés szabadsága eredményes gyakorlását elősegítő intézkedésekről szóló 78/686/EGK tanácsi irányelv 1., 7., 7a., 19., 19a., 19b., 19c., 19d., 19e. cikke, valamint A és B melléklete, valamint az azt módosító a Tanács 89/594/EGK irányelve, a Tanács 90/658/EGK irányelve, az Európai Parlament és a Tanács 2001/19/EK irányelve és a Tanács 2006/100/EK irányelve;

d) a szülésznői oklevelek, bizonyítványok és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismeréséről, illetve a letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadságának tényleges gyakorlását elősegítő intézkedésekről szóló 80/154/EGK tanácsi irányelv 1., 5., 5a., 5b., 5c., 5d. cikke, valamint melléklete, valamint az azt módosító, Tanács 80/1273/EGK irányelve, a Tanács 89/594/EGK irányelve, a Tanács 90/658/EGK irányelve, az Európai Parlament és a Tanács 2001/19/EK irányelve és a Tanács 2006/100/EK irányelve;

e) a gyógyszerész oklevelek, bizonyítványok és képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismeréséről és az egyes gyógyszerész tevékenységekre vonatkozóan a letelepedés szabadságának tényleges gyakorlását elősegítő intézkedésekről szóló 85/433/EGK

tanácsi irányelv 6., 6a. és a 6b. cikke, valamint melléklete, valamint az azt módosító a Tanács 85/584/EGK irányelve a Tanács 90/658/EGK irányelve, az Európai Parlament és a Tanács 2001/19/EK irányelve és a Tanács 2006/100/EK irányelve;

f) a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány, II. Melléklet 2 C. pont.”

2. §

Az R.

a) 1. számú melléklete e rendelet 1. számú melléklete szerint,

b) 2. számú melléklete e rendelet 2. számú melléklete szerint,

c) 3. számú melléklete e rendelet 3. számú melléklete szerint,

d) 4. számú melléklete e rendelet 4. számú melléklete szerint,

e) 5. számú melléklete e rendelet 5. számú melléklete szerint módosul.

3. §

Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány, II. Melléklet 2 C. pont,

b) a személyek szabad mozgása területén elfogadott egyes irányelveknek Bulgária és Románia csatlakozása tekintetében történő kiigazításáról szóló 2006/100/EK tanácsi irányelv melléklete orvosi és paramedicinális tevékenységekről szóló III. fejezetének 1. a)–g) pontja, 2. a)–c) pontja, 3. a) pontja, 5. a)–c) pontja, 6. pontja.

4. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Dr. Horváth Ágnes s. k.,
egészségügyi miniszter

1. számú melléklet a 31/2007. (VI. 27.) EüM rendelethez

1. Az R. 1. számú mellékletének A) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv	Képesítést kísérő igazolás
„Bulgária	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен “магистър” по “Медицина” и професионална квалификация “Магистър-лекар (Felsőfokú diploma a „medicina magisztere” fokozatú szakképzésről és a „magiszter-orvos” szakképzettségéről)	Медицински факултет във Висше медицинско училище (Медицински университет, Висш медицински институт в Република България) (Orvosi Egyetem, Bolgár Köztársaság Felsőfokú Egészségügyi Főiskolája”)	

”

2. Az R. 1. számú mellékletének A) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv	Képesítést kísérő igazolás
„Románia	Diplomă de licență de doctor medic (Orvosi egyetemi oklevél) (Orvos)	Universități (Tudományegyetem)	

”

3. Az R. 1. számú mellékletének B) pontja a következő szövegrésszel egészül ki Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
„Bulgária	Свидетелство за призната специалност (Bizonyítvány az elismert szakképesítésről)	Медицински университет, Висш медицински институт или Военномедицинска академия (Orvosi Egyetem, Felsőfokú Egészségügyi Főiskola Katonaorvosi Akadémia)

”

4. Az R. 1. számú mellékletének B) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
„Románia	Certificat de medic specialist (Szakorvosi oklevél)	Ministerul Sănătății Publici (Egészségügyi Minisztérium)

”

5. Az R. 1. számú mellékletének C) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„C) Az egyes szakorvosi oklevelek megnevezései, valamint kiállító szervei az egyes tagállamokban az alábbiak:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Allergológia A képzés legrövidebb időtartama: 3 év		
Belgium	–	
Bulgária	Клинична алергология	
Cseh Köztársaság	Alergologie a klinická imunologie	
Dánia	Medicinsk allergologi eller medicinske overfølsomhedssygdomme	
Németország	–	
Észtország	–	
Görögország	Αλλεργιολογία	
Spanyolország	Alergología	
Franciaország	–	
Írország	–	
Izland	Ofnæmislaekningar	
Olaszország	Allergologia ed immunologia clinica	
Ciprus	Αλλεργιολογία	
Lettország	Alergoloģija	
Liechtenstein	Allergologie und klinische Immunologie	
Litvánia	Alergoloģija ir klinikinė imunologija	
Luxemburg	–	
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	
Málta	–	
Hollandia	Allergologie en inwendige geneeskunde	
Norvégia	–	
Ausztria	–	
Lengyelország	Alergologia	
Portugália	Imuno-alergologia	
Románia	Alergologie și imunologie clinică	
Szlovénia	–	
Szlovákia	Klinická imunológia a alergológia	
Finnország	–	
Svédország	Allergisjukdomar	
Svájc	Allergologie et immunologie clinique Allergologie und klinische Immunologie Allergologia e immunologia clinica	
Egyesült Királyság	–	
Aneszteziológia A képzés legrövidebb időtartama: 3 év		
Belgium	Anesthésie-réanimation / Anesthesie reanimatie	
Bulgária	Анестезиология и интензивно лечение	
Cseh Köztársaság	Anesteziologie a resuscitace	
Dánia	Anæstesiologi	
Németország	Anästhesiologie	
Észtország	Anestesioloogia	
Görögország	Αναισθησιολογία	
Spanyolország	Anestesiología y Reanimación	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Franciaország	Anesthésiologie-Réanimation chirurgicale	
Írország	Anaesthesia	
Izland	Svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði	
Olaszország	Anestesia e rianimazione	
Ciprus	Αναισθησιολογία	
Lettország	Anesteziologija un reanimatologija	
Liechtenstein	Anästhesiologie	
Litvánia	Anesteziologija reanimatologija	
Luxemburg	Anesthésie-réanimation	
Magyarország	Aneszteziológia és intenzív terápia (1978 előtt: anaeszteziológia)	
Málta	Anesteżija u Kura Intensiva	
Hollandia	Anesthesiologie	
Norvégia	Anesthesiologi	
Ausztria	Anästhesiologie und Intensivmedizin	
Lengyelország	Anesteziologia i intensywna terapia	
Portugália	Anestesiologia	
Románia	Anestezie și terapie intensivă	
Szlovénia	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna intenzivna medicina	
Szlovákia	Anestéziológia a intenzívna medicína	
Finnország	Anestesiologia ja tehohoito / Anestesiologi och intensivvård	
Svédország	Anestesi och intensivvård	
Svájc	Anesthésiologie Anästhesiologie Anestesiologia	
Egyesült Királyság	Anaesthetics	
Arc-, állcsont- és szájsebészet (orvosi és fogorvosi alapképzés) A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Stomatologie et chirurgie orale et maxillo-faciale / stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie	
Bulgária	–	
Cseh Köztársaság	–	
Dánia	–	
Németország	Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie	
Észtország	–	
Görögország	–	
Spanyolország	–	
Franciaország	–	
Írország	Oral and maxillo-facial surgery	
Izland	–	
Olaszország	–	
Ciprus	Σταματο-Γναθο- Προσωποχειρουργική	
Lettország	–	
Liechtenstein	Kiefer- und Gesichtschirurgie	
Litvánia	–	
Luxemburg	Chirurgie dentaire, orale et maxillo-faciale	
Magyarország	Arc-állcsont-szájsebészet	
Málta	Kirurgija tal-ghadam tal-wieċ	
Hollandia	–	
Norvégia	Kjevekirurgi og munnhulesykdommer	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Ausztria	–	
Lengyelország	–	
Portugália	–	
Románia	–	
Szlovénia	–	
Szlovákia	–	
Finnország	Suu- ja leukakirurgia / oral och maxillofacial kirurgi	
Svédország	–	
Svájc	Chirurgie maxillo-faciale Kiefer- und Gesichtschirurgie Chirurgia mascello-facciale	
Egyesült Királyság	Oral and maxillo-facial surgery	
Arc- és állkapocs-sebészet (orvosi alapképzés) A képzés legrövidebb időtartama: 5 év		
Belgium	–	
Bulgária	Лицево-челюстна хирургия	
Cseh Köztársaság	Maxilofaciální chirurgie	
Dánia	–	
Németország	–	
Észtország	–	
Görögország	–	
Spanyolország	Cirugía oral y maxilofacial	
Franciaország	Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie	
Írország	–	
Izland	–	
Olaszország	Chirurgia maxillo-facciale	
Ciprus	–	
Lettország	Mutes, sejas un žokļu ķirurgija	
Liechtenstein	–	
Litvánia	Veido ir žandikaulių chirurgija	
Luxemburg	Chirurgie maxillo-faciale	
Magyarország	Szájsebészet	
Málta	–	
Hollandia	–	
Norvégia	–	
Ausztria	Mund- Kiefer- und Gesichtschirurgie	
Lengyelország	Chirurgia szczękowo-twarzowa	
Portugália	Cirurgia maxilo-facial	
Románia	–	
Szlovénia	Maksilofacialna kirurgija	
Szlovákia	Maxilofaciálna chirurgia	
Finnország	–	
Svédország	–	
Svájc	–	
Egyesült Királyság	–	
Általános haematológia A képzés legrövidebb időtartama: 3 év		
Belgium	–	
Bulgária	Трансфузионна хематология	
Cseh Köztársaság	Hematologie a transfúzní lékařství	
Dánia	Haematologi eller blodsygdomme	
Németország	–	
Észtország	Hematoloogia	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Görögország	Αιματολογία	
Spanyolország	Hematología y hemoterapia	
Franciaország	–	
Írország	Haematology	
Izland	Blóðmeinafræði	
Olaszország	Ematologia	
Ciprus	Αιματολογία	
Lettország	Hematoloģija	
Liechtenstein	Hämatologie	
Litvánia	Hematologija	
Luxemburg	Hématologie	
Magyarország	Haematológia	
Málta	Ematoloģija	
Hollandia	–	
Norvégia	Blodsykdommer	
Ausztria	–	
Lengyelország	Hematologia	
Portugália	Imuno-hemoterapia	
Románia	Hematologie	
Szlovénia	–	
Szlovákia	Hematológia a transfúziológia	
Finnország	Kliininen hematologia / Klinisk hematologi	
Svédország	Hematologi	
Svájc	Hématologie Hämatologie Ematologia	
Egyesült Királyság	Haematology	
Baleseti és sürgősségi orvostan A képzés legrövidebb időtartama: 5 év		
Belgium	–	
Bulgária	Спешна медицина	
Cseh Köztársaság	Traumatologie Urgentní medicína	
Dánia	–	
Németország	–	
Észtország	–	
Görögország	–	
Spanyolország	–	
Franciaország	–	
Írország	Accident and emergency medicine	
Izland	–	
Olaszország	–	
Ciprus	–	
Lettország	–	
Liechtenstein	–	
Litvánia	–	
Luxemburg	–	
Magyarország	Traumatológia	
Málta	Medicina tal-Accidenti u l Emergenza	
Hollandia	–	
Norvégia	–	
Ausztria	–	
Lengyelország	Medycyna ratunkowa	
Portugália	–	
Románia	Medicină de urgență	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Szlovénia	–	
Szlovákia	Úrazová chirurgia	
Finnország	–	
Svédország	–	
Svájc	–	
Egyesült Királyság	Accident and emergency medicine	
Belgyógyászat A képzés legrövidebb időtartama: 5 év		
Belgium	Médecine interne / Inwendige geneeskunde	
Bulgária	Вътрешни болести	
Cseh Köztársaság	Vnitřní lékařství	
Dánia	Interne medicin	
Németország	Innere Medizin	
Észtország	Sisehaigused	
Görögország	Παθολογία	
Spanyolország	Medicina interna	
Franciaország	Médecine interne	
Írország	General medicine	
Izland	Lyflækningar	
Olaszország	Medicina interna	
Ciprus	Παθολογία	
Lettország	Internā medicīna	
Liechtenstein	Innere Medizin	
Litvánia	Vidaus ligos	
Luxemburg	Médecine interne	
Magyarország	Belgyógyászat (1978 előtt: belbetegségek)	
Málta	Medicina Interna	
Hollandia	Interne geneeskunde	
Norvégia	Indremedisin	
Ausztria	Innere Medizin	
Lengyelország	Choroby wewnetrzne	
Portugália	Medicina interna	
Románia	Medicină internă	
Szlovénia	Interna medicina	
Szlovákia	Vnútornej lekársťvo	
Finnország	Sisätaudit / Inre medicin	
Svédország	Internmedicin	
Svájc	Médecine interne Innere Medizin Medicina interna	
Egyesült Királyság	General (internal) medicine	
Bőr- és nemibeteg-gyógyászat A képzés legrövidebb időtartama: 3 év		
Belgium	Dermato-vénéréologie / dermato-venerologie	
Bulgária	Кожни и венерически болести	
Cseh Köztársaság	Dermatovenerologie	
Dánia	Dermato-venerologi eller hud- og kønssygdomme	
Németország	Haut- und Geschlechtskrankheiten	
Észtország	Dermatoveneroloogia	
Görögország	Δερματολογία - Αφροδισιολογία	
Spanyolország	Dermatología médico-quirúrgica y venereología	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Franciaország	Dermatologie et vénéréologie	
Irország	–	
Izland	Húð- og kynsjúkdómalaekningar	
Olaszország	Dermatologia e venerologia	
Ciprus	Δερματολογία - Αφροδισιολογία	
Lettország	Dermatoloģija un veneroloģija	
Liechtenstein	Dermatologie und Venereologie	
Litvánia	Dermatovenerologija	
Luxemburg	Dermato-vénéréologie	
Magyarország	Bőrgyógyászat (1978 előtt: bőr-, nemibetegségek és kozmetológia)	
Málta	Dermato-venerejologija	
Hollandia	Dermatologie en venerologie	
Norvégia	Hudsykdommer og veneriske sykdommer	
Ausztria	Haut- und Geschlechtskrankheiten	
Lengyelország	Dermatológia i wenerologia	
Portugália	Dermatovenereologia	
Románia	Dermatovenerologie	
Szlovénia	Dermatovenerologija	
Szlovákia	Dermatovenerológia	
Finnország	Ihotaudit ja allergologia / hudsjukdomar och allergologi	
Svédország	Hud- och könssjukdomar	
Svájc	Dermatologie et vénéréologie Dermatologie und Venerologie Dermatologia e venereologia	
Egyesült Királyság	–	
Csecsemő- és gyermekgyógyászat A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Pédiatrie / Pediatrie	
Bulgária	Детски болести	
Cseh Köztársaság	Dětské lékařství	
Dánia	Paediatrici ellen sygdomme hos børn	
Németország	Kinderheilkunde	
Észtország	Pediaatria	
Görögország	Παιδιατρική	
Spanyolország	Pediatría y sus áreas específicas	
Franciaország	Pédiatrie	
Írország	Paediatrics	
Izland	Barnalækningar	
Olaszország	Pediatria	
Ciprus	Παιδιατρική	
Lettország	Pediatrija	
Liechtenstein	Kinderheilkunde	
Litvánia	Vaikų ligos	
Luxemburg	Pédiatrie	
Magyarország	Csecsemő- és gyermekgyógyászat (1978 előtt: csecsemő- és gyermekbetegségek)	
Málta	Pediatrja	
Hollandia	Kindergeneeskunde	
Norvégia	Barnesykdommer	
Ausztria	Kinder- und Jugendheilkunde	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Lengyelország	Pediatria	
Portugália	Pediatria	
Románia	Pediatric	
Szlovénia	Pediatrica	
Szlovákia	Pediatria	
Finnország	Lastentaudit / Barnsjukdomar	
Svédország	Barn- och ungdomsmedicin	
Svájc	Pédiatrie Kinder- und Jugendmedezin Pediatria	
Egyesült Királyság	Paediatrics	
Diagnosztikai radiológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Radiodiagnostic / Röntgendiagnose	
Bulgária	Образна диагностика	
Cseh Köztársaság	Radiologie a zobrazovací metody	
Dánia	Diagnostik radiologi tiller røntgenundersøgelse	
Németország	Diagnostische Radiologie	
Észtország	Radioloogia	
Görögország	Ακτινοδιαγνωστική	
Spanyolország	Radiodiagnóstico	
Franciaország	Radiodiagnostic et imagerie médicale	
Írország	Diagnostic radiology	
Izland	Geislagreining	
Olaszország	Radiodiagnostica	
Ciprus	Ακτινολογία	
Lettország	Diagnostiskā radioloģija	
Liechtenstein	Medizinische Radiologie/Radiodiagnostik	
Litvánia	Radiologija	
Luxemburg	Radiodiagnostic	
Magyarország	Radiológia	
Málta	Radjologija	
Hollandia	Radiologie	
Norvégia	Radiologi	
Ausztria	Medizinische Radiologie Diagnostik	
Lengyelország	Radiologia i diagnostyka obrazowa	
Portugália	Radiodiagnóstico	
Románia	Radiologie-imagistică medicală	
Szlovénia	Radiologija	
Szlovákia	Rádiológia	
Finnország	Radiologia / Radiologi	
Svédország	Medicinsk radiologi	
Svájc	Radiologie médicale / radio diagnostic Medizinische Radiologie / Radiodiagnostik Radiologia medica / radiodiagnostica	
Egyesült Királyság	–	
Endokrinológia A képzés legrövidebb időtartama: 3 év		
Belgium	–	
Bulgária	Ендокринология и болести на обмяната	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Cseh Köztársaság	Endokrinologie	
Dánia	Medicinsk endokrinologi eller medicinske hormonsygdomme	
Németország	–	
Észtország	Endokrinoloogia	
Görögország	Ενδοκρινολογία	
Spanyolország	Endocrinología y nutrición	
Franciaország	Endocrinologie, maladies métaboliques	
Írország	Endocrinology and diabetes mellitus	
Izland	Efnaskipta- og innkirtlalækningar	
Olaszország	Endocrinologia e malattie del ricambio	
Ciprus	Ενδοκρινολογία	
Lettország	Endokrinoloģija	
Liechtenstein	Endokrinologie-Diabetologie	
Litvánia	Endokrinologija	
Luxemburg	Endocrinologie, maladies du métabolisme et de la nutrition	
Magyarország	Endokrinológia	
Málta	Endokrinoloģija u Dijabete	
Hollandia	–	
Norvégia	Endokrinologi	
Ausztria	–	
Lengyelország	Endokrynologia	
Portugália	Endocrinologia	
Románia	Endocrinologie	
Szlovénia	–	
Szlovákia	Endokrinológia	
Finnország	Endokrinologia / endokrinologi	
Svédország	Endokrina sjukdomar	
Svájc	Endocrinologie-diabétologie Endokrinologie-Diabetologie Endocrinologia-diabetologia	
Egyesült Királyság	Endocrinology and diabetes mellitus	
Érsebszet A képzés legrövidebb időtartama: 5 év		
Belgium	Chirurgie des vaisseaux / Bloedvatenheelkunde	
Bulgária	Съдова хирургия	
Cseh Köztársaság	Cévní chirurgie	
Dánia	Karkirurgi eller kirurgiske blodkarsygdomme	
Németország	–	
Észtország	Kardiovaskulaarkirurgia	
Görögország	Αγγειοχειρουργική	
Spanyolország	Angiología y cirugía vascular	
Franciaország	Chirurgie vasculaire	
Írország	–	
Izland	Æðaskurðleakningar	
Olaszország	Chirurgia vascolare	
Ciprus	Χειρουργική Αγγείων	
Lettország	Asinsvadu ķirurģija	
Liechtenstein	–	
Litvánia	Kraujagyslių chirurgija	
Luxemburg	Chirurgie vasculaire	
Magyarország	Érsebszet	
Málta	Kirurgija Vaskolari	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Hollandia	–	
Norvégia	Karkirurgi	
Ausztria	–	
Lengyelország	Chirurgia naczyniowa	
Portugália	Cirurgia vascular	
Románia	Chirurgie vasculară	
Szlovénia	Kardiovaskularna kirurgija	
Szlovákia	Cievna chirurgia	
Finnország	Verisuonikirurgia / Kärlkirurgi	
Svédország	–	
Svájc	–	
Egyesült Királyság	–	
Farmakológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	–	
Bulgária	Клинична фармакология и терапия Фармакология	
Cseh Köztársaság	Klinická farmakologie	
Dánia	Klinisk farmakologi	
Németország	Pharmakologie und Toxikologie	
Észtország	–	
Görögország	–	
Spanyolország	Farmacología clínica	
Franciaország	–	
Írország	Clinical pharmacology and therapeutics	
Izland	Lyfjafræði	
Olaszország	–	
Ciprus	–	
Lettország	–	
Liechtenstein	Klinische Pharmakologie und Toxikologie	
Litvánia	–	
Luxemburg	–	
Magyarország	Klinikai farmakológia	
Málta	Farmakologija Klinika u t-Terapewtika	
Hollandia	–	
Norvégia	Klinisk farmakologi	
Ausztria	Pharmakologie und Toxikologie	
Lengyelország	Farmakologia kliniczna	
Portugália	–	
Románia	Farmacologie clinică	
Szlovénia	–	
Szlovákia	Klinická farmakológia	
Finnország	Kliininen farmakologia ja lääkehoito / klinisk farmakologi och läkemedelsbehandling	
Svédország	Klinisk farmakologi	
Svájc	–	
Egyesült Királyság	Clinical pharmacology and therapeutics	
Fizioterápia A képzés legrövidebb időtartama: 3 év		
Belgium	Médecine physique et réadaptation / Fysische geneeskunde en revalidatie	
Bulgária	Физикална и рехабилитационна медицина	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Cseh Köztársaság	Rehabilitační a fyzikální medicína	
Dánia	–	
Németország	Physikalische und Rehabilitative Medizin	
Észtország	Taastusravi ja füsiaatria	
Görögország	Φυσική Ιατρική και Αποκατασταση	
Spanyolország	Rehabilitación	
Franciaország	Rééducation et réadaptation fonctionnelles	
Írország	–	
Izland	Orku- og endurhaefingarlækningar	
Olaszország	Medicina fisica e riabilitazione	
Ciprus	Φυσική Ιατρική και Αποκατασταση	
Lettország	Rehabilitoloģija Fiziskā rehabilitācija Fizikālā medicīna	
Liechtenstein	Physikalische Medizin und Rehabilitation	
Litvánia	Fizinė medicina ir reabilitacija	
Luxemburg	Rééducation et réadaptation fonctionnelles	
Magyarország	Fizioterápia (1984–1993-ig: reumatológia és fizioterápia; 1984 előtt: reumatológia és fizikóterápia)	
Málta	–	
Hollandia	Revalidatiegeneeskunde	
Norvégia	Fysikalsk medisin og rehabilitering	
Ausztria	Physikalische Medizin	
Lengyelország	Rehabilitacja medyczna	
Portugália	Fisiatria ou Medicina física e de reabilitação	
Románia	Recuperare, medicină fizică și balneologie	
Szlovénia	Fizikalna in rehabilitacijska medicina	
Szlovákia	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia	
Finnország	Fysiatria / fysiatri	
Svédország	Rehabiliteringsmedicin	
Svájc	Médecine physique et réadaptation Physikalische Medizin und Rehabilitation Medicina fisica e riabilitazione	
Egyesült Királyság	–	
Foglalkozás-örvostan A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Médecine du travail / arbeidsgeneeskunde	
Bulgária	Трудова медицина	
Cseh Köztársaság	Pracovní lékařství	
Dánia	Arbejdsmedicin	
Németország	Arbeitsmedizin	
Észtország	–	
Görögország	Ιατρική της Εργασίας	
Spanyolország	–	
Franciaország	Médecine du travail	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Írország	Occupational medicine	
Izland	Atvinnulaekningar	
Olaszország	Medicina del lavoro	
Ciprus	Ιατρική της Εργασίας	
Lettország	Arodslimības	
Liechtenstein	Arbeitsmedizin	
Litvánia	Darbo medicina	
Luxemburg	Médecine du travail	
Magyarország	Foglalkozás-orvostan (üzemorvostan) (1999 előtt: üzemorvostan)	
Málta	Medicina Okkupazzjonali	
Hollandia	Arbeid en gezondheid, bedrijfsgeneeskunde Arbeid en gezondheid, verzekeringsgeneeskunde	
Norvégia	Arbeidsmedisin	
Ausztria	Arbeits- und Betriebsmedizin	
Lengyelország	Medycyna pracy	
Portugália	Medicina do trabalho	
Románia	Medicina muncii	
Szlovénia	Medicina dela, prometa in športa	
Szlovákia	Klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia	
Finnország	Työterveyshuolto / företagshälsovård	
Svédország	Yrkes- och miljömedicin	
Svájc	Médecine du travail Arbeitsmedizin Medicina del lavoro	
Egyesült Királyság	Occupational medicine	
Fül-orr-gégegyógyászat A képzés legrövidebb időtartama: 3 év		
Belgium	Oto-rhino-laryngologie / Otorhinolaryngologie	
Bulgária	Ушно-носно-гърлени болести	
Cseh Köztársaság	Otorinolaryngologie	
Dánia	Oto-rhino-laryngologi eller øre-næse- halssygdomme	
Németország	Hals-Nasen-Ohrenheilkunde	
Észtország	Otorinolarüngoloogia	
Görögország	Ωτορινολαρυγγολογία	
Spanyolország	Otorrinolaringología	
Franciaország	Oto-rhino-laryngologie	
Írország	Otolaryngology	
Izland	Háls-, nef- og eyrnalækningar	
Olaszország	Otorinolaringoiatria	
Ciprus	Ωτορινολαρυγγολογία	
Lettország	Otolaringologija	
Liechtenstein	Hals-, Nasen- und Ohrenkrankheiten	
Litvánia	Otorinolarüngologija	
Luxemburg	Oto-rhino-laryngologie	
Magyarország	Fül-orr-gégegyógyászat (1978 előtt: fül-, orr-, torok- és gégebetegségek)	
Málta	Otorinolarüngologija	
Hollandia	Keel-, neus- en oorheelkunde	
Norvégia	Øre-nese-halssykdommer	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Ausztia	Hals-, Nasen-und Ohrenkrankheiten	
Lengyelország	Otornolaryngologia	
Portugália	Otorrinolaringologia	
Románia	Otorinolaringologie	
Szlovénia	Otorinolaringologija	
Szlovákia	Otorinolaryngológia	
Finnország	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit / Öron-, näs- och halssjukdomar	
Svédország	Öron-, näs- och halssjukdomar (oto- rhino-laryngologi)	
Svájc	Oto-rhino-laryngologie Oto-Rhino- Laryngologie Otorinolaringoiatria	
Egyesült Királyság	Otolaryngology	
Gastroenterológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Gastro-entérologie / gastroenterologie	
Bulgária	Гастроентерология	
Cseh Köztársaság	Gastroenterologie	
Dánia	Medicinsk gastroenterologi eller medicinske mave-tarm-sygdomme	
Németország	–	
Észtország	Gastroenteroloogia	
Görögország	Γαστρεντερολογία	
Spanyolország	Aparato digestivo	
Franciaország	Gastro-entérologie et hépatologie	
Írország	Gastro-enterology	
Izland	Meltingarlækningar	
Olaszország	Gastroenterologia	
Ciprus	Γαστρεντερολογία	
Lettország	Gastroenterologija	
Liechtenstein	Gastroenterologie	
Litvánia	Gastroenterologija	
Luxemburg	Gastro-entérologie	
Magyarország	Gasztroenterológia	
Málta	Gastroenterologija	
Hollandia	Leer van maag-darm-leverziekten	
Norvégia	Fordøyelsessykdommer	
Ausztia	–	
Lengyelország	Gastroenterologia	
Portugália	Gastreterologia	
Románia	Gastroenterologie	
Szlovénia	Gastroenterologija	
Szlovákia	Gastroenterológia	
Finnország	Gastroenterologia / Gastroenterologi	
Svédország	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi	
Svájc	Gastro-entérologie Gastroenterologie Gastroenterologia	
Egyesült Királyság	Gastro-enterology	
Geriátria A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	–	
Bulgária	Гериатрична медицина	
Cseh Köztársaság	Geriatric	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Dánia	Geriatrici eller alderdommens sygdomme	
Németország	–	
Észtország	–	
Görögország	–	
Spanyolország	Geriatría	
Franciaország	–	
Írország	Geriatrics	
Izland	Öldrunarlækningar	
Olaszország	Geriatría	
Ciprus	Γηριατρική	
Lettország	–	
Liechtenstein	Geriatrici	
Litvánia	Geriatrėja	
Luxemburg	–	
Magyarország	Geriatría	
Málta	Ġerjatrja	
Hollandia	Klinische geriatrie	
Norvégia	Geriatrici	
Ausztria	–	
Lengyelország	Geriatría	
Portugália	–	
Románia	Geriatrici și gerontologie	
Szlovénia	–	
Szlovákia	Geriatría	
Finnország	Geriatría / geriatri	
Svédország	Geriatrík	
Svájc	–	
Egyesült Királyság	Geriatrics	
Gyermekpszichiátria A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	–	
Bulgária	Детска психиатрия	
Cseh Köztársaság	Dětská a dorostová psychiatrie	
Dánia	Børne- og ungdomspsykiatri	
Németország	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie	
Észtország	–	
Görögország	Παιδοψυχιατρική	
Spanyolország	–	
Franciaország	Pédo-psychiatrie	
Írország	Child and adolescent psychiatry	
Izland	Barna- og unglingageðlækningar	
Olaszország	Neuropsichiatria infantile	
Ciprus	Παιδοψυχιατρική	
Lettország	Bērnu psihiatrija	
Liechtenstein	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie	
Litvánia	Vaikų ir paauglių psichiatrėja	
Luxemburg	Psychiatrie infantile	
Magyarország	Gyermek- és ifjúságpszichiátria (1999 előtt: gyermekpszichiátria)	
Málta	–	
Hollandia	–	
Norvégia	Barne- og ungdomspsykiatri	
Ausztria	–	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Lengyelország	Psychiatria dzieci i młodzieży	
Portugália	Pedopsiquiatria	
Románia	Psihiatrie pediatrică	
Szlovénia	Otroška in mladostniška psihiatrija	
Szlovákia	Detská psychiatria	
Finnország	Lastenpsykiatria / barnpsykiatri	
Svédország	Barn- och ungdomspsykiatri	
Svájc	Psychiatrie et psychothérapie d'enfants et d'adolescents Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie Psichiatria e psicoterapia infantile e dell'adolescenza	
Egyesült Királyság	Child and adolescent psychiatry	
Gyermekebészet A képzés legrövidebb időtartama: 5 év		
Belgium	–	
Bulgária	Детска хирургия	
Cseh Köztársaság	Dětská chirurgie	
Dánia	–	
Németország	Kinderchirurgie	
Észtország	Lastekirurgia	
Görögország	Χειρουργική Παιδών	
Spanyolország	Cirugía pediátrica	
Franciaország	Chirurgie infantile	
Írország	Paediatric surgery	
Izland	Barnaskurðlkæningar	
Olaszország	Chirurgia pediatrica	
Ciprus	Χειρουργική Παιδών	
Lettország	Bērnu ķirurģija	
Liechtenstein	Kinderchirurgie	
Litvánia	Vaikų chirurgija	
Luxemburg	Chirurgie pédiatrique	
Magyarország	Gyermekebészet	
Málta	Kirurgija Pedjatrika	
Hollandia	–	
Norvégia	Barnekirurgi	
Ausztria	Kinderchirurgie	
Lengyelország	Chirurgia dziecięca	
Portugália	Cirurgia pediátrica	
Románia	Chirurgie pediatrică	
Szlovénia	–	
Szlovákia	Detská chirurgia	
Finnország	Lastenkirurgia / Barnkirurgi	
Svédország	Barn- och ungdomskirurgi	
Svájc	Chirurgie pédiatrique Kinderchirurgie Chirurgia pediatrica	
Egyesült Királyság	Paediatric surgery	
Idegsebészet A képzés legrövidebb időtartama: 5 év		
Belgium	Neurochirurgie	
Bulgária	Неврохирургия	
Cseh Köztársaság	Neurochirurgie	
Dánia	Neurokirurgi eller kirurgiske nervesygdomme	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Németország	Neurochirurgie	
Észtország	Neurokirurgia	
Görögország	Νευροχειρουργική	
Spanyolország	Neurocirugía	
Franciaország	Neurochirurgie	
Írország	Neurological surgery	
Izland	Taugaskurðlækningar	
Olaszország	Neurochirurgia	
Ciprus	Νευροχειρουργική	
Lettország	Neiroķirurgija	
Liechtenstein	Neurochirurgie	
Litvánia	Neurochirurgija	
Luxemburg	Neurochirurgie	
Magyarország	Idegsebészet	
Málta	Newroķirurgija	
Hollandia	Neurochirurgie	
Norvégia	Nevroķirurgi	
Ausztria	Neurochirurgie	
Lengyelország	Neurochirurgia	
Portugália	Neurocirurgia	
Románia	Neurochirurgie	
Szlovénia	Nevroķirurgija	
Szlovákia	Neurochirurgia	
Finnország	Neuroķirurgia / Neuroķirurgi	
Svédország	Neuroķirurgi	
Svájc	Neurochirurgie Neurochirurgie Neurochirurgia	
Egyesült Királyság	Neurosurgery	
Immunológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	–	
Bulgária	Клинична имунология Имунология	
Cseh Köztársaság	Alergologie a klinická imunologie	
Dánia	Klinisk immunologi	
Németország	–	
Észtország	–	
Görögország		
Spanyolország	Immunologia	
Franciaország	–	
Írország	Clinical immunology	
Izland	Ónæmisfræði	
Olaszország	–	
Ciprus	Ανοσολογία	
Lettország	Imunoloģija	
Liechtenstein	Allergologie und klinische Immunologie	
Litvánia	–	
Luxemburg	–	
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	
Málta	Immunologija	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Hollandia	–	
Norvégia	Immunologi og transfusjonsmedisin	
Ausztria	Immunologie	
Lengyelország	Immunologia kliniczna	
Portugália	–	
Románia	–	
Szlovénia	–	
Szlovákia	Klinická imunológia a alergológia	
Finnország	–	
Svédország	Klinisk immunologi	
Svájc	–	
Egyesült Királyság	Immunology	
Infektológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	–	
Bulgária	Инфекциозни болести	
Cseh Köztársaság	Infekční lékařství	
Dánia	Infektionsmedicin	
Németország	–	
Észtország	Infektsioonhaigused	
Görögország	–	
Spanyolország	–	
Franciaország	–	
Írország	Communicable diseases	
Izland	Smitsjúkdómar	
Olaszország	Malattie infettive	
Ciprus	Λοιμώδη Νοσήματα	
Lettország	Infektologija	
Liechtenstein	Infektiologie	
Litvánia	Infektologija	
Luxemburg	–	
Magyarország	Infektológia (1999 előtt: fertőző betegségek)	
Málta	Mard Infettiv	
Hollandia	–	
Norvégia	Infeksjonssykdommer	
Ausztria	–	
Lengyelország	Choroby zakaźne	
Portugália	Infecciologia	
Románia	Boli infecțioase	
Szlovénia	Infektologija	
Szlovákia	Infektológia	
Finnország	Infektiosairaudet / infektionssjukdomar	
Svédország	Infektionssjukdomar	
Svájc	–	
Egyesült Királyság	Infectious diseases	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Kardiológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Cardiologie	
Bulgária	Кардиология	
Cseh Köztársaság	Kardiologie	
Dánia	Kardiologi	
Németország	–	
Észtország	Kardioloogia	
Görögország	Καρδιολογία	
Spanyolország	Cardiología	
Franciaország	Pathologie cardio-vasculaire	
Írország	Cardiology	
Izland	Hjartalaekningar	
Olaszország	Cardiologia	
Ciprus	Καρδιολογία	
Lettország	Kardioloģija	
Liechtenstein	Kardiologie	
Litvánia	Kardiologija	
Luxemburg	Cardiologie et angiologie	
Magyarország	Kardiológia	
Málta	Kardjologija	
Hollandia	Cardiologie	
Norvégia	Hjertesykdommer	
Ausztria	–	
Lengyelország	Kardiologia	
Portugália	Cardiologia	
Románia	Cardiologie	
Szlovénia	–	
Szlovákia	Kardiológia	
Finnország	Kardiologia / Kardiologi	
Svédország	Kardiologi	
Svájc	Cardiologie Kardiologie Cardiologia	
Egyesült Királyság	Cardiology	
Klinikai biológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Biologie clinique / Klinische biologie	
Bulgária	Клинична лаборатория	
Cseh Köztársaság	–	
Dánia	–	
Németország	–	
Észtország	Laborimeditiin	
Görögország	–	
Spanyolország	Análisis clínicos	
Franciaország	Biologie médicale	
Írország	–	
Izland	–	
Olaszország	Patologia clinica	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Ciprus	–	
Lettország	–	
Liechtenstein	–	
Litvánia	Laboratorinė medicina	
Luxemburg	Biologie clinique	
Magyarország	Orvosi laboratóriumi diagnosztika (1978–1999-ig: klinikai laboratóriumi vizsgálatok; 1978 előtt: orvosi laboratóriumi vizsgálatok)	
Málta	–	
Hollandia	–	
Norvégia	–	
Ausztria	Medizinische Biologie	
Lengyelország	Diagnostyka laboratoryjna	
Portugália	Patologia clínica	
Románia	Medicină de laborator	
Szlovénia	–	
Szlovákia	–	
Finnország	–	
Svédország	–	
Svájc	–	
Egyesült Királyság	–	
Mellkassebészet A képzés legrövidebb időtartama: 5 év		
Belgium	Chirurgie thoracique / Heelkunde op de thorax	
Bulgária	Гръдна хирургия Кардиохирургия	
Cseh Köztársaság	Kardiochirurgie	
Dánia	Thoraxkirurgi eller brysthulens kirurgiske sygdomme	
Németország	Herzchirurgie	
Észtország	Torakaalkirurgia	
Görögország	Χειρουργική Θώρακος	
Spanyolország	Cirugía torácica	
Franciaország	Chirurgie thoracique et cardiovasculaire	
Írország	Thoracic surgery	
Izland	Brjóstholsskurðlækningar	
Olaszország	Chirurgia toracica; Cardiochirurgia	
Ciprus	Χειρουργική Θώρακος	
Lettország	Torakālā ķirurģija	
Liechtenstein	Herz- und thorakale Gefäßchirurgie	
Litvánia	Krūtinės chirurgija	
Luxemburg	Chirurgie thoracique	
Magyarország	Mellkassebészet (1978 előtt: tüdősebészeti)	
Málta	Kirurgija Kardjo-Toracika	
Hollandia	Cardio-thoracale chirurgie	
Norvégia	Thoraxkirurgi	
Ausztria	–	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Lengyelország	Chirurgia klatki piersiowej	
Portugália	Cirurgia cardiotorácica	
Románia	Chirurgie toracică	
Szlovénia	Torakalna kirurgija	
Szlovákia	Hrudníková chirurgia	
Finnország	Sydän-ja rintaelinkirurgia / Hjärt och thoraxkirurgi	
Svédország	Thoraxkirurgi	
Svájc	Chirurgie cardiaque et vasculaire thoracique Herz- und thorakale Gefässchirurgie Chirurgia del cuore e dei vasi toracici	
Egyesült Királyság	Cardo-thoracic surgery	
Mikrobiológia és bakteriológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	–	
Bulgária	Микробиология	
Cseh Köztársaság	Lékařská mikrobiologie	
Dánia	Klinisk mikrobiologi	
Németország	Mikrobiologie und Infektionsepidemiologie	
Észtország	–	
Görögország	1. Ιατρική Βιοπαθολογία 2. Μικροβιολογία	
Spanyolország	Microbiología y parasitología	
Franciaország	–	
Írország	Microbiology	
Izland	Sýklafræði	
Olaszország	Microbiologia e virologia	
Ciprus	Μικροβιολογία	
Lettország	Mikrobiologija	
Liechtenstein	–	
Litvánia	–	
Luxemburg	Microbiologie	
Magyarország	Orvosi mikrobiológia	
Málta	Mikrobijologija	
Hollandia	Medische microbiologie	
Norvégia	Medisinsk mikrobiologi	
Ausztria	Hygiene und Mikrobiologie	
Lengyelország	Mikrobiologia lekarska	
Portugália	–	
Románia	–	
Szlovénia	Klinična mikrobiologija	
Szlovákia	Klinická mikrobiológia	
Finnország	Kliininen mikrobiologia / Klinisk mikrobiologi	
Svédország	Klinisk bakteriologi	
Svájc	–	
Egyesült Királyság	Medical microbiology and virology	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Nefrológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	–	
Bulgária	Нефрология	
Cseh Köztársaság	Nefrologie	
Dánia	Nefrologi eller medicinske nyresygdomme	
Németország	Innere Medizin und Schwerpunkt Nephrologie	
Észtország	Nefroloogia	
Görögország	Νεφρολογία	
Spanyolország	Nefrología	
Franciaország	Néphrologie	
Írország	Nephrology	
Izland	Nýrnalækningar	
Olaszország	Nefrologia	
Ciprus	Νεφρολογία	
Lettország	Nefroloģija	
Liechtenstein	Nephrologie	
Litvánia	Nefrologija	
Luxemburg	Néphrologie	
Magyarország	Nefrológia	
Málta	Nefroloģija	
Hollandia	–	
Norvégia	Nyresykdommer	
Ausztria	–	
Lengyelország	Nefrologia	
Portugália	Nefrologia	
Románia	Nefrologie	
Szlovénia	Nefrologija	
Szlovákia	Nefrológia	
Finnország	Nefrologia / nefrologi	
Svédország	Medicinska njursjukdomar (nefrologi)	
Svájc	Néphrologie Nephrologie Nefralogia	
Egyesült Királyság	Renal medicine	
Neurológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Neurologie	
Bulgária	Нервни болести	
Cseh Köztársaság	Neurologie	
Dánia	Neurologi eller medicinske nervesygdomme	
Németország	Neurologie	
Észtország	Neuroloogia	
Görögország	Νευρολογία	
Spanyolország	Neurología	
Franciaország	Neurologie	
Írország	Neurology	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Izland	Taugalækningar	
Olaszország	Neurologia	
Ciprus	Νευρολογία	
Lettország	Neiroloģija	
Liechtenstein	Neurologie	
Litvánia	Neurologija	
Luxemburg	Neurologie	
Magyarország	Neurológia	
Málta	Newrologija	
Hollandia	Neurologie	
Norvégia	Nevrologi	
Ausztria	Neurologie	
Lengyelország	Neurologia	
Portugália	Neurologia	
Románia	Neurologie	
Szlovénia	Nevrologija	
Szlovákia	Neurológia	
Finnország	Neurologia / Neurologi	
Svédország	Neurologi	
Svájc	Neurologie Neurologie Neurologia	
Egyesült Királyság	Neurology	
Nukleáris medicina A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Médecine nucléaire / nucleaire geneeskunde	
Bulgária	Нуклеарна медицина	
Cseh Köztársaság	Nukleární medicína	
Dánia	Klinisk fysiologi og nuklearmedicin	
Németország	Nuklearmedizin	
Észtország	–	
Görögország	Πυρηνική Ιατρική	
Spanyolország	Medicina nuclear	
Franciaország	Médecine nucléaire	
Írország	–	
Izland	Ísótópagreining	
Olaszország	Medicina nucleare	
Ciprus	Πυρηνική Ιατρική	
Lettország	–	
Liechtenstein	Nuklearmedizin	
Litvánia	–	
Luxemburg	Médecine nucléaire	
Magyarország	Nukleáris medicina (izotópdiagnosztika) (1999 előtt: nukleáris medicina)	
Málta	Medicina Nukleari	
Hollandia	Nucleaire geneeskunde	
Norvégia	Nukleærmedisin	
Ausztria	Nuklearmedizin	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Lengyelország	Medycyna nuklearna	
Portugália	Medicina nuclear	
Románia	Medicină nucleară	
Szlovénia	Nuklearna medicina	
Szlovákia	Nukleárna medicína	
Finnország	Kliininen fysiologia ja isotooppilääkätiede / klinisk fysiologi och nukleärmedicin	
Svédország	Nukleärmedicin	
Svájc	Radiologie médicale / médecine nucléaire Medizinische Radiologie / Nuklearmedizin Radiologia medica / medicina nucleare	
Egyesült Királyság	Nuclear medicine	
Ortopédia A képzés legrövidebb időtartama: 5 év		
Belgium	Chirurgie orthopédique / Orthopedische heelkunde	
Bulgária	Ортопедия и травматология	
Cseh Köztársaság	Ortopedie	
Dánia	Ortopædisk kirurgi	
Németország	Orthopädie	
Észtország	Ortopeedia	
Görögország	Ορθοπαιδική	
Spanyolország	Traumatología y cirugía ortopédica	
Franciaország	Chirurgie orthopédique et traumatologie	
Írország	Orthopaedic surgery	
Izland	Bæklunarskurðlaekningar	
Olaszország	Ortopedia e traumatologia	
Ciprus	Ορθοπαιδική	
Lettország	Traumatoloģija un ortopēdija	
Liechtenstein	Orthopädische Chirurgie	
Litvánia	Ortopedija traumatologija	
Luxemburg	Orthopédie	
Magyarország	Ortopédia	
Málta	Kirurgija Ortopedika	
Hollandia	Orthopedie	
Norvégia	Ortopedisk kirurgi	
Ausztria	Orthopädie und Orthopädische Chirurgie	
Lengyelország	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	
Portugália	Ortopedia	
Románia	Ortopedie și traumatologie	
Szlovénia	Ortopedska kirurgija	
Szlovákia	Ortopédia	
Finnország	Ortopedia ja traumatologia / Ortopedi och traumatologi	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Svédország	Ortopedi	
Svájc	Chirurgie orthopédique Orthopädische Chirurgie Chirurgia ortopedica	
Egyesült Királyság	Trauma and orthopaedic surgery	
Patológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Anatomie pathologique / Pathologische anatomie	
Bulgária	Обща и клинична патология	
Cseh Köztársaság	Patologická anatomie	
Dánia	Patologisk anatomi eller vævs- og celleundersøgelser	
Németország	Pathologie	
Észtország	Patoloogia	
Görögország	Παθολογική Ανατομική	
Spanyolország	Anatomía patológica	
Franciaország	Anatomie et cytologie pathologiques	
Írország	Morbid anatomy and histopathology	
Izland	Vefjameinafræði	
Olaszország	Anatomia patologica	
Ciprus	Παθολογοανατομία - Ιστολογία	
Lettország	Patoloģija	
Liechtenstein	Pathologie	
Litvánia	Patologija	
Luxemburg	Anatomie pathologique	
Magyarország	Patológia (1978–1999-ig: kórbonctan- kórszövettan; 1978 előtt: kórbonctani és kórszövettani vizsgálat)	
Málta	Istopatologija	
Hollandia	Pathologie	
Norvégia	Patologi	
Ausztria	Pathologie	
Lengyelország	Patomorfologia	
Portugália	Anatomia patologica	
Románia	Anatomie patologică	
Szlovénia	Anatomska patologija in citopatologija	
Szlovákia	Patologická anatómia	
Finnország	Patologia / Patologi	
Svédország	Klinisk patologi	
Svájc	Pathologie Pathologie Patologia	
Egyesült Királyság	Histopathology	
Plasztikai sebészet A képzés legrövidebb időtartama: 5 év		
Belgium	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique / Plastische, reconstructieve en esthetische heekunde	
Bulgária	Пластично-възстановителна хирургия	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Cseh Köztársaság	Plastická chirurgie	
Dánia	Plastikkirurgi	
Németország	Plastische Chirurgie	
Észtország	Plastika- ja rekonstruktiivkirurgia	
Görögország	Πλαστική Χειρουργική	
Spanyolország	Cirurgía plástica y reparadora	
Franciaország	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique	
Írország	Plastic surgery	
Izland	Lýtalækningar	
Olaszország	Chirurgia plastica e ricostruttiva	
Ciprus	Πλαστική Χειρουργική	
Lettország	Plastiskā ķirurģija	
Liechtenstein	Plastische- und Wiederherstellungschirurgie	
Litvánia	Plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija	
Luxemburg	Chirurgie plastique	
Magyarország	Plasztikai (égési) sebészet	
Málta	Kirurgija Plastika	
Hollandia	Plastische chirurgie	
Norvégia	Plastikkirurgi	
Ausztria	Plastische Chirurgie	
Lengyelország	Chirurgia plastyczna	
Portugália	Cirurgia plástica e reconstrutiva	
Románia	Chirurgie plastică - microchirurgie reconstructivă	
Szlovénia	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija	
Szlovákia	Plastická chirurgia	
Finnország	Plastiikkirurgia / Plastikkirurgi	
Svédország	Plastikkirurgi	
Svájc	Chirurgie plastique et reconstructive Plastische und Wiederherstellungschirurgie Chirurgia plastica e ricostruttiva	
Egyesült Királyság	Plastic surgery	
Pszichiátria A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Psychiatrie	
Bulgária	Психиатрия	
Cseh Köztársaság	Psychiatrie	
Dánia	Psykiatri	
Németország	Psychiatrie und Psychotherapie	
Észtország	Psühhiaatria	
Görögország	Ψυχιατρική	
Spanyolország	Psiquiatria	
Franciaország	Psychiatrie	
Írország	Psychiatry	
Izland	Geðlækningar	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Olaszország	Psichiatria	
Ciprus	Ψυχιατρική	
Lettország	Psihiatrija	
Liechtenstein	Psychiatrie und Psychotherapie	
Litvánia	Psichiatrija	
Luxemburg	Psychiatrie	
Magyarország	Pszichiátria	
Málta	Psikjatrija	
Hollandia	Psychiatrie	
Norvégia	Psykiatri	
Ausztria	Psychiatrie	
Lengyelország	Psychiatria	
Portugália	Psiquiatria	
Románia	Psihiatrie	
Szlovénia	Psihiatrija	
Szlovákia	Psychiatria	
Finnország	Psykiatria / Psykiatri	
Svédország	Psykiatri	
Svájc	Psychiatrie et psychothérapie Psychiatrie und Psychotherapie Psichiatria e psicoterapia	
Egyesült Királyság	General psychiatry	
Radiológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	–	
Bulgária	Радиобиология	
Cseh Köztársaság	–	
Dánia	–	
Németország	Radiologie	
Észtország	–	
Görögország	Ακτινογία - Ραδιολογία	
Spanyolország	Electroradiología	
Franciaország	Electro-radiologie	
Írország	–	
Izland	Geislalækningar	
Olaszország	Radiologia	
Ciprus	–	
Lettország	–	
Liechtenstein	–	
Litvánia	–	
Luxemburg	Électroradiologie	
Magyarország	Radiológia [1978 előtt: röntgenológia (röntgendiagnosztika és röntgenterápia)]	
Málta	–	
Hollandia	Radiologie	
Norvégia	–	
Ausztria	Radiologie	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Lengyelország	–	
Portugália	Radiologia	
Románia	–	
Szlovénia	–	
Szlovákia	–	
Finnország	–	
Svédország	–	
Svájc	–	
Egyesült Királyság	–	
Reumatológia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Rhumathologie / reumatologie	
Bulgária	Ревматология	
Cseh Köztársaság	Revmatologie	
Dánia	Reumatologi	
Németország	Innere Medizin und Schwerpunkt Rheumatologie	
Észtország	Reumatoloogia	
Görögország	Ρευματολογία	
Spanyolország	Reumatología	
Franciaország	Rhumathologie	
Írország	Rheumatology	
Izland	Gigtarlækningar	
Olaszország	Reumatologia	
Ciprus	Ρευματολογία	
Lettország	Reimatoloģija	
Liechtenstein	Rheumatologie	
Litvánia	Reumatologija	
Luxemburg	Rhumathologie	
Magyarország	Reumatológia (1984–1993-ig: reumatológia és fizioterápia; 1984 előtt: reumatológia és fizikóterápia)	
Málta	Rewmatoloģija	
Hollandia	Reumatologie	
Norvégia	Revmatologi	
Ausztria	–	
Lengyelország	Reumatologia	
Portugália	Reumatologia	
Románia	Reumatologie	
Szlovénia	–	
Szlovákia	Reumatológia	
Finnország	Reumatologia / Reumatologi	
Svédország	Reumatologi	
Svájc	Rhumathologie Rheumatologie Reumatologia	
Egyesült Királyság	Rheumatology	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Sebészet A képzés legrövidebb időtartama: 5 év		
Belgium	Chirurgie / Heelkunde	
Bulgária	Хирургия	
Cseh Köztársaság	Chirurgie	
Dánia	Kirurgi eller kirurgiske sygdomme	
Németország	(Allgemeine) Chirurgie	
Észtország	Üldkirurgia	
Görögország	Χειρουργική	
Spanyolország	Cirugía general y del aparato digestivo	
Franciaország	Chirurgie générale	
Írország	General surgery	
Izland	Skurðlækningar	
Olaszország	Chirurgia generale	
Ciprus	Γενική Χειρουργική	
Lettország	Ķirurgija	
Liechtenstein	Chirurgie	
Litvánia	Chirurgija	
Luxemburg	Chirurgie générale	
Magyarország	Sebészet	
Málta	Kirurgija Ġenerali	
Hollandia	Heelkunde	
Norvégia	Generell kirurgi	
Ausztria	Chirurgie	
Lengyelország	Chirurgia ogólna	
Portugália	Cirurgia geral	
Románia	Chirurgie generală	
Szlovénia	Splošna kirurgija	
Szlovákia	Chirurgia	
Finnország	Yleiskirurgia / Allmän kirurgi	
Svédország	Kirurgi	
Svájc	Chirurgie Chirurgie Chirurgia	
Egyesült Királyság	General surgery	
Sugárterápia A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Radiothérapie-oncologie / Radiotherapie-oncologie	
Bulgária	Лъчелечение	
Cseh Köztársaság	Radiační onkologie	
Dánia	Onkologi	
Németország	Strahlentherapie	
Észtország	Onkoloogia	
Görögország	Ακτινοθεραπευτική - Ογκολογία	
Spanyolország	Oncología radioterápica	
Franciaország	Oncologie radiothérapique	
Írország	Radiation oncology	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Izland	–	
Olaszország	Radioterapia	
Ciprus	Ακτινοθεραπευτική	
Lettország	Terapeitiskā radioloģija	
Liechtenstein	Medizinische Radiologie/Radio Onkologie	
Litvánia	Onkologija radioterapija	
Luxemburg	Radiothérapie	
Magyarország	Sugárterápia (1984 előtt: onkoradiológia)	
Málta	Onkoloģija u Radjoterapija	
Hollandia	Radiotherapie	
Norvégia	–	
Ausztria	Strahlentherapie - Radioonkologie	
Lengyelország	Radioterapia onkologiczna	
Portugália	Radioterapia	
Románia	Radioterapie	
Szlovénia	Radioterapija in onkologija	
Szlovákia	Radiačná onkológia	
Finnország	Syöpätaudit / Cancersjukdomar	
Svédország	Tumörsjukdomar (allmän onkologi)	
Svájc	Radiologie médicale/radio oncologie Medizinische Radiologie/Radio Onkologie Radiologia medica/radio-oncologia	
Egyesült Királyság	Clinical oncology	
Szemészet A képzés legrövidebb időtartama: 3 év		
Belgium	Ophtalmologie / Oftalmologie	
Bulgária	Очни болести	
Cseh Köztársaság	Oftalmologie	
Dánia	Oftalmologi eller øjensygdomme	
Németország	Augenheilkunde	
Észtország	Oftalmoloogia	
Görögország	Οφθαλμολογία	
Spanyolország	Oftalmología	
Franciaország	Ophtalmologie	
Írország	Ophthalmology	
Izland	Augnlækningar	
Olaszország	Oftalmologia	
Ciprus	Οφθαλμολογία	
Lettország	Oftalmoloģija	
Liechtenstein	Augenheilkunde	
Litvánia	Oftalmologija	
Luxemburg	Ophtalmologie	
Magyarország	Szemészet (1978 előtt: szembetegségek)	
Málta	Oftalmoloģija	
Hollandia	Oogheelkunde	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Norvégia	Øyesykdommer	
Ausztria	Augenheilkunde und Optometrie	
Lengyelország	Okulistyka	
Portugália	Oftalmologia	
Románia	Oftalmologie	
Szlovénia	Oftalmologija	
Szlovákia	Oftalmológia	
Finnország	Silmätaudit / Ögonsjukdomar	
Svédország	Ögonsjukdomar (oftalmologi)	
Svájc	Ophthalmologie Ophthalmologie Oftalmologia	
Egyesült Királyság	Ophthalmology	
Sztomatológia A képzés legrövidebb időtartama: 3 év		
Belgium	–	
Bulgária	–	
Cseh Köztársaság	–	
Dánia	–	
Németország	–	
Észtország	–	
Görögország	–	
Spanyolország	Estomatología	
Franciaország	Stomatologie	
Írország	–	
Izland	–	
Olaszország	Odontostomatologia (hasta el 31 de diciembre de 1994)	
Ciprus	–	
Lettország	–	
Liechtenstein	–	
Litvánia	–	
Luxemburg	Stomatologie	
Magyarország	– (1999 előtt: fog- és szájbetegségek)	
Málta	–	
Hollandia	–	
Norvégia	–	
Ausztria	–	
Lengyelország	–	
Portugália	Estomatologia	
Románia	–	
Szlovénia	–	
Szlovákia	–	
Finnország	–	
Svédország	–	
Svájc	–	
Egyesült Királyság	–	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Szülészeti-nőgyógyászat A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Gynécologie - obstétrique / Gynaecologie en verloskunde	
Bulgária	Акушерство, гинекология и репродуктивна медицина	
Cseh Köztársaság	Gynekologie a porodnictví	
Dánia	Gynaekologi og obstetrik eller kvindesyg domme og fødselshjæl	
Németország	Frauenheilkunde und Geburtshilfe	
Észtország	Sünnitusabi ja günekoloogia	
Görögország	Μαιευτική-Γυναικολογία	
Spanyolország	Obstetricia y ginecología	
Franciaország	Gynécologie - obstétrique	
Írország	Obstetrics and gynaecology	
Izland	Fæðingar- og kvenlækningar	
Olaszország	Ginecologia e ostetricia	
Ciprus	Μαιευτική-Γυναικολογία	
Lettország	Ginekoloģija un dzemdniecība	
Liechtenstein	Gynäkologie und Geburtshilfe	
Litvánia	Akušerija ginekologija	
Luxemburg	Gynécologie - obstétri e ue	
Magyarország	Szülészeti-nőgyógyászat	
Málta	Ostetricija u Ginekologija	
Hollandia	Verloskunde en gynaecologie	
Norvégia	Fødselshjelp og kvinnesykdommer	
Ausztria	Frauenheilkunde und Geburtshilfe	
Lengyelország	Położnictwo i ginekologia	
Portugália	Ginecologia e obstetricia	
Románia	Obstetrică-ginecologie	
Szlovénia	Ginekologija in porodništvo	
Szlovákia	Gynekológia a pôrodnictvo	
Finnország	Naistentaudit ja synnytykset / Kvinnosjukdomar och förlossningar	
Svédország	Obstetrik och gynekologi	
Svájc	Gynécologie et obstétrique Gynäkologie und Geburtshilfe Ginecologia e ostetricia	
Egyesült Királyság	Obstetrics and gynaecology	
Társadalomorvostan és szociális orvostan A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	–	
Bulgária	Социална медицина и здравен мениджмънт Комунална хигиена	
Cseh Köztársaság	Hygiéna a epidemiologie	
Dánia	Samfundsmedicin	
Németország	Öffentliches Gesundheitswesen	
Észtország	–	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Görögország	Κοινωνική Ιατρική	
Spanyolország	Medicina preventiva y salud pública	
Franciaország	Santé publique et médecine sociale	
Írország	Community medicine	
Izland	Félagslækningar	
Olaszország	Igiene e medicina preventiva	
Ciprus	Υγειονομία/Κοινωνική Ιατρική	
Lettország	–	
Liechtenstein	Prävention und Gesundheitswesen	
Litvánia	–	
Luxemburg	Santé publique	
Magyarország	Megelőző orvostan és népegészségtan	
Málta	Saħħa Pubblika	
Hollandia	Maatschappij en gezondheid	
Norvégia	Samfunnsmedisin	
Ausztria	Sozialmedizin	
Lengyelország	Zdrowie publiczne, epidemiologia	
Portugália	Saúde pública	
Románia	Sănătate publică și management	
Szlovénia	Javno zdravje	
Szlovákia	Hygiena a epidemiológia	
Finnország	Terveystiete / hälsövärd	
Svédország	Socialmedicin	
Svájc	Prévention et santé publique Prevention und Gesundheitswesen Prevenzione e salute pubblica	
Egyesült Királyság	Public health medicine	
Trópusi betegségek A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	–	
Bulgária	–	
Cseh Köztársaság	–	
Dánia	–	
Németország	–	
Észtország	–	
Görögország	–	
Spanyolország	–	
Franciaország	–	
Írország	Tropical medicine	
Izland	–	
Olaszország	Medicina tropicale	
Ciprus	–	
Lettország	–	
Liechtenstein	Tropenmedizin	
Litvánia	–	
Luxemburg	–	
Magyarország	Trópusi betegségek	
Málta	–	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Hollandia	–	
Norvégia	–	
Ausztria	Spezifische Prophylaxe und Tropenhygiene	
Lengyelország	Medycyna transportu	
Portugália	Medicina tropical	
Románia	–	
Szlovénia	–	
Szlovákia	Tropická medicína	
Finnország	–	
Svédország	–	
Svájc	Médecine tropicale Tropenmedezin Medicina tropicale	
Egyesült Királyság	Tropical medicine	
Tüdőgyógyászat A képzés legrövidebb időtartama: 4 év		
Belgium	Pneumologie	
Bulgária	Пневмология и фтизиатрия	
Cseh Köztársaság	Tuberkulóza a respirační nemoci	
Dánia	Medicinske lungesygdomme	
Németország	Pneumologie	
Észtország	Pulmonoloogia	
Görögország	Φυματιολογία- Πνευμονολογία	
Spanyolország	Neumologia	
Franciaország	Pneumologie	
Írország	Respiratory medicine	
Izland	Lungnalækningar	
Olaszország	Malattie dell'apparato respiratorio	
Ciprus	Πνευμονολογία - Φυματιολογία	
Lettország	Ftiziopneimonoloģija	
Liechtenstein	Pneumologie	
Litvánia	Pulmonologija	
Luxemburg	Pneumologie	
Magyarország	Tüdőgyógyászat (1978 előtt: tüdőbetegségek és gümőkóros megbetegedések)	
Málta	Medicina Respiratoria	
Hollandia	Longziekten en tuberculose	
Norvégia	Lungesykdommer	
Ausztria	Lungenkrankheiten	
Lengyelország	Choroby płuc	
Portugália	Pneumologia	
Románia	Pneumologie	
Szlovénia	Pnevmologija	
Szlovákia	Pneumológia a ftizeológia	
Finnország	Keuhkosairaudet ja allergologia / Lungsjukdomar och allergologi	
Svédország	Lungsjukdomar (pneumologi)	

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Svájc	Pneumologie Pneumologie Pneumologia	
Egyesült Királyság	Respiratory medicine	
Urológia A képzés legrövidebb időtartama: 5 év		
Belgium	Urologie	
Bulgária	Урология	
Cseh Köztársaság	Urologie	
Dánia	Urologi eller urinvejenes kirurgiske sygdomme	
Németország	Urologie	
Észtország	Uroloogia	
Görögország	Ουρολογία	
Spanyolország	Urología	
Franciaország	Urologie	
Írország	Urology	
Izland	Þvaghæfaskurðlækningar	
Olaszország	Urologia	
Ciprus	Ουρολογία	
Lettország	Uroloģija	
Liechtenstein	Urologie	
Litvánia	Urologija	
Luxemburg	Urologie	
Magyarország	Urológia (1978 előtt: húgy- és ivarszervi bántalmak)	
Málta	Uroloģija	
Hollandia	Urologie	
Norvégia	Urologi	
Ausztria	Urologie	
Lengyelország	Urologia	
Portugália	Urologia	
Románia	Urologie	
Szlovénia	Urologija	
Szlovákia	Urológia	
Finnország	Urologia / Urologi	
Svédország	Urologi	
Svájc	Urologie Urologie Urologia	
Egyesült Királyság	Urology”	

6. Az R. 1. számú mellékletének D) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése
„Bulgária	Свидетелство за призната специалност по Обща медицина”

7. Az R. 1. számú mellékletének D) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése
„Románia	Certificat de medic specialist medicină de familie”

8. Az R. 1. számú mellékletének E) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Megnevezés
„Bulgária	Лекар-специалист по Обща медицина”

9. Az R. 1. számú mellékletének E) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Megnevezés
„Románia	Medic specialist medicină de familie”

10. Az R. 1. számú melléklet F) pont a) alpontja a következő szövegrésszel egészül ki:

[Feltétel nélkül elismerésre kerül a tagállam által a tagállami állampolgár részére kiállított, a következő időpontok előtt megkezdett képzést igazoló orvosi oklevél:]

„– 2007. január 1. Bulgária és Románia esetében,”

[ha az oklevelet olyan igazolás kíséri, amely szerint az adott tagállami állampolgár az igazolás kiadását megelőző öt év során legalább három egymást követő éven keresztül ténylegesen és jogszerűen gyakorolta az adott tevékenységet.]

11. Az R. 1. számú melléklet F) pont b) alpontja a következő szövegrésszel egészül ki:

[Feltétel nélkül elismerésre kerül a tagállam által a tagállami állampolgár részére kiállított, a következő időpontok előtt megkezdett képzést igazoló szakorvosi oklevél:]

„– 2007. január 1. Bulgária és Románia esetében,”

[ha az oklevelet a származási vagy küldő tagállam illetékes hatósága vagy szerve által kiállított olyan igazolás kíséri, amely tanúsítja, hogy az adott tagállami állampolgár kétszer olyan hosszú ideig gyakorolta az adott tevékenységet, mint amennyi a származási vagy küldő tagállamban biztosított szakképzés időtartama és a képzés idejével kapcsolatban a Tanács 1993. április 5-i 93/16/EGK számú, az orvosok szabad mozgásának elősegítéséről, illetve az orvosi oklevelek, bizonyítványok és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismeréséről szóló irányelvének (a továbbiakban e melléklet alkalmazásában: orvosi irányelv) III. címében előírt minimális időtartam különbsége, amennyiben ez az időtartam nem egyezik meg a C) pont szerinti minimális képzési időtartammal.]

2. számú melléklet a 31/2007. (VI. 27.) EüM rendelethez

1. Az R. 2. számú mellékletének A) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv	Képesítést kísérő igazolás
„Bulgária	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен “Бакалавър” с професионална квалификация “Медицинска сестра” (Felsőfokú diploma a „baccalaureatus” nővéri szakképzettség minősítésről)	Университет (Egyetem)	

”

2. Az R. 2. számú mellékletének A) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv	Képesítést kísérő igazolás
„Románia	1. Diplomă de absolvire de asistent medical generalist cu studii superioare de scurtă durată (1. Főiskolai oklevél: általános ápolás és betegellátás) 2. Diplomă de licență de asistent medical generalist cu studii superioare de lungă durată (2. Egyetemi oklevél: általános ápolás és betegellátás)	1. Universităţi (1. Tudományegyetem) 2. Universităţi (2. Tudományegyetem)	

”

3. Az R. 2. számú mellékletének B) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Megnevezés
„Bulgária	Медицинска сестра”

4. Az R. 2. számú mellékletének B) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Megnevezés
„Románia	asistent medical generalist”

5. Az R. 2. számú melléklete C) pontjának d) alpontja helyébe a következő szövegrész lép:

„d) A lengyel általános ápolói oklevél tekintetében – az a)–b) pontokban foglaltaktól eltérően – kizárólag a következő rendelkezéseket kell alkalmazni:

Feltétel nélkül elismerésre kerül az általános ápolói oklevél azon tagállami állampolgár esetében, akinek az általános ápolói oklevelét 2004. május 1-jét megelőzően Lengyelországban állították ki, vagy akinek a képzése ezen időpontot megelőzően Lengyelországban kezdődött, és amely nem felel meg a 77/453/EGK irányelv 1. cikkében megállapított minimális képzési követelményeknek, amennyiben az ezen oklevélhez mellékelt igazolás értelmében az adott tagállami állampolgár ténylegesen és jogszerűen folytatott általános ápolói tevékenységet Lengyelország területén a következő időtartamok során:

– *dyplom licencjata pielegniarstwa* – az igazolás kiadásának időpontját megelőző öt év során legalább három egymást követő éven keresztül,

– *dyplom pielegniarki albo pielegniarki dyplomowanej* – az igazolás kiadásának időpontját megelőző hét év során legalább öt egymást követő éven keresztül.

Ennek a tevékenységnek ki kellett terjednie a betegápolás tervezésével, megszervezésével és elvégzésével kapcsolatos összes feladatra.”

6. Az R. 2. számú mellékletének C) pontja a következő k) ponttal egészül ki:

„k) Az általános ápolói tevékenység folytatására kiadott román képesítés tekintetében kizárólag a következő, szerzett jogokra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni:

Feltétel nélküli elismerésre kerül az az általános ápolói oklevél azon tagállami állampolgár esetében, akinek az általános ápolói szakterületen szerzett oklevelét, bizonyítványát és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványát 2007. január 1-jét megelőzően Romániában állították ki, vagy akinek a képzése ezen időpontot megelőzően Romániában kezdődött, és amely nem felel meg a 77/453/EGK irányelv 1. cikkében megállapított minimális képzési követelményeknek, amennyiben az oklevélhez mellékelt igazolás értelmében az adott tagállami állampolgár ténylegesen és jogszerűen folytatott általános ápolói tevékenységet Románia területén a következőkben meghatározott időtartam során:

– *școală postliceală*-ban folytatott kiegészítő tanulmányok során szerzett ápolói oklevél (*Certificat de competențe profesionale de asistent medical generalist*) – az igazolás kiadásának időpontját megelőző hét év során legalább öt egymást követő éven keresztül.

Az említett tevékenységek magukban foglalták az ápolási tevékenységgel összefüggő tervezési, szervezési és a beteg ellátásáért való teljes felelősséget.”

3. számú melléklet a 31/2007. (VI. 27.) EüM rendelethez

1. Az R. 3. számú mellékletének A) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv	Képesítést kísérő igazolás
„Bulgária	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен “Магистър” по “Дентална медицина” с професионална квалификация “Магистър-лекар по дентална медицина (Felsőfokú diploma a fogorvosi „magiszter” szintű szakképzésről és a „magiszter-fogorvos” szakképzésről)	Факултет по дентална медицина към Медицински университет (Orvosi Egyetem Fogorvosi Kara)	

”

2. Az R. 3. számú mellékletének A) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv	Képesítést kísérő igazolás
„Románia	Diplomă de licență de medic dentist (Fogorvosi egyetemi oklevél)	Universități (Tudományegyetem)”	

3. Az R. 3. számú melléklet B) pontjának „Fogszabályozástan” címe alatt a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Fogszabályozástan		
„Bulgária	Свидетелство за призната специалност по “Ортодонтия” (Bizonyítvány fogszabályzási szakképesítésről)	Факултет по дентална медицина към Медицински университет (Orvosi Egyetem Fogorvosi Kara)

”

4. Az R. 3. számú melléklet B) pontjának „Fogszabályozástan” címe alatt a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Fogszabályozástan		
„Románia	—”	

5. Az R. 3. számú melléklet *B)* pontjának „Szájsebészet” címe alatt a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Szájsebészet		
„Bulgária	Свидетелство за призната специалност по “Орална хирургия” (<i>Bizonyítvány szájsebészeti szakképesítésről</i>)	Факултет по дентална медицина към Медицински университет (<i>Orvosi Egyetem Fogorvosi Kara</i>)

6. Az R. 3. számú melléklet *B)* pontjának „Szájsebészet” címe alatt a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv
Szájsebészet		
„Románia	—	

7. Az R. 3. számú mellékletének *C)* pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Megnevezés
„Bulgária	Лекар по дентална медицина (<i>Fogorvos</i>)”

8. Az R. 3. számú mellékletének *C)* pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Megnevezés
„Románia	medic dentist (<i>Fogorvos</i>)”

9. Az R. 3. számú mellékletének *D)* pontja a következő *p)* ponttal egészül ki:

„*p)* Feltétel nélkül elismerésre kerül az orvosi oklevél azon tagállami állampolgár esetében, akinek orvosi oklevelét Romániában állították ki, és akinek a egyetemi tanulmányai 2003. október 1-jét megelőzően kezdődött, amennyiben Románia illetékes hatósága által kiadott igazolás tanúsítja, hogy az adott tagállami állampolgár az igazolás kiadásának időpontját megelőző öt év során legalább három egymást követő éven keresztül ténylegesen, jogszerűen és elsődlegesen gyakorolta Románia területén a fogorvosi irányelv 5. cikkében említett tevékenységet, és az adott tagállami állampolgár ugyanolyan feltételek mellett jogosult a szóban forgó tevékenység folytatására, mint az *A)* pontban említett oklevéllel rendelkezők. A hároméves gyakorlat követelménye nem vonatkozik arra a tagállami állampolgárra, aki legalább hároméves időtartamú olyan tanulmányt sikeresen befejezett, amely az illetékes hatóság által kiállított igazolás alapján egyenértékű a fogorvosi irányelv 1. cikkében említett képzéssel.”

4. számú melléklet a 31/2007. (VI. 27.) EüM rendelethez

1. Az R. 4. számú mellékletének A) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv	Képesítést kísérő igazolás
„Bulgária	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен “Бакалавър” с професионална квалификация “Акушерка” (Felsőfokú diploma a „baccalaureatus” nővéri szakképzettség szülésznő minősítéséről)	Университет (Egyetem)	

”

2. Az R. 4. számú mellékletének A) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv	Képesítést kísérő igazolás
„Románia	Diplomă de licență de moadă (Szülésznői oklevél)	Universități (Tudományegyetem)	

”

3. Az R.4. számú mellékletének B) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Megnevezés
„Bulgária	Акушерка (Szülésznő) ”

”

4. Az R. 4. számú mellékletének B) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Megnevezés
„Románia	Moadă (Szülésznő) ”

5. Az R. 4. számú mellékletének C) pontja a következő m) ponttal egészül ki:

„m) A román szülésznői oklevél tekintetében kizárólag a következő, szerzett jogokra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni:

Feltétel nélkül elismerésre kerül a szülésznői oklevél azon tagállami állampolgár esetében, akinek a szülészeti-nőgyógyászati ápolói (asistent medical obstetrică-ginecologie) oklevelét, bizonyítványát és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb

tanúsítványát 2007. január 1-jét megelőzően Romániában állították ki, vagy akinek a képzése ezen időpontot megelőzően Romániában kezdődött, és amely nem felel meg a 77/453/EGK irányelv 1. cikkében megállapított minimális képzési követelményeknek, amennyiben az oklevélhez mellékelt igazolás értelmében az adott tagállami állampolgár az igazolás kibocsátásának időpontját megelőző hét év során legalább öt egymást követő éven keresztül ténylegesen és jogszerűen folytatott szülésznői tevékenységet Románia területén.”

5. számú melléklet a 31/2007. (VI. 27.) EüM rendelethez

1. Az R. 5. számú mellékletének A) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Belgiumra és a Cseh Köztársaságra vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv	Képesítést kísérő igazolás
„Bulgária	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен “Магистър” по “Фармация” с професионална квалификация “Магистър-фармацевт” (Felsőfokú diploma a „gyógyszerész magiszter” szintű szakképzésről, amely a „magiszter-gyógyszerész” szakképzettséget igazolja)	Фармацевтичен факултет към Медицински университет (Orvosi Egyetem Gyógyszerész Kara)	

”

2. Az R. 5. számú mellékletének A) pontja a következő szövegrésszel egészül ki a Portugáliára és Szlovéniára vonatkozó szövegrészek között:

Ország	Oklevél megnevezése	Kibocsátó szerv	Képesítést kísérő igazolás
„Románia	Diplomă de licență de farmacist (Gyógyszerészeti oklevél)	Universități (Tudományegyetem)”	

**Az egészségügyi miniszter
32/2007. (VI. 27.) EüM
rendelete**

**a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező
személyek és a harmadik országbeli állampolgárok
magyarországi tartózkodásával összefüggő
közegészséget veszélyeztető betegségekről**

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 86. § (4) bekezdésében, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 111. § (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, az egészségügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 161/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § a) pontjában meghatározott feladatkörben eljárva – az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § g) pontjában megállapított feladatkörében eljáró igazságügyi és rendészeti miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

(1) E rendelet *1. melléklete* határozza meg azokat a közegészséget veszélyeztető betegségeket és a kórokozó hordozó állapotokat, amelyeket a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy és a harmadik országbeli állampolgár (a továbbiakban együtt: külföldi) magyarországi beutazásának és tartózkodásának engedélyezése, illetve a közegészségügyi okból történő kiutasítására történő javaslattevés során figyelembe kell venni.

(2) Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatnak a külföldi magyarországi lakóhelye, illetve szálláshelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes regionális

intézete a *2. melléklet* szerint értesíti a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak a külföldi magyarországi lakóhelye, illetve szálláshelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes regionális igazgatóságát a külföldi személy 1. melléklet szerinti betegségéről vagy kórokozó hordozó állapotáról.

2. §

(1) Ez a rendelet 2007. július 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a külföldiek magyarországi tartózkodásának engedélyezésével összefüggő közegészséget veszélyeztető betegségekről, valamint az egészségügyi ellátás fedezetének igazolásáról szóló 48/2001. (XII. 27.) EüM rendelet,

b) a külföldiek magyarországi tartózkodásának engedélyezésével összefüggő közegészséget veszélyeztető betegségekről, valamint az egészségügyi ellátás fedezetének igazolásáról szóló 48/2001. (XII. 27.) EüM rendelet módosításáról szóló 14/2006. (III. 27.) EüM rendelet.

Dr. Horváth Ágnes s. k.,
egészségügyi miniszter

1. melléklet
a 32/2007. (VI. 27.) EüM rendelethez

**A közegészséget veszélyeztető betegségek és kórokozó
hordozó állapotok**

- tuberkulózis (tbc),
- HIV-fertőzés,
- luesz,
- hastífusz és paratífusz baktériumhordozó állapot,
- hepatitis B.

2. melléklet a 32/2007. (VI. 27.) EüM rendelethez

ÁLLAMI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS TISZTIORVOSI SZOLGÁLAT
..... REGIONÁLIS INTÉZETE
...../..... SZÁM

Értesítés

külföldi személy közegészséget veszélyeztető betegségéről, illetve kórokozó hordozó állapotáról

1. A külföldi személyes adatai:

Családi név:

Utónév:

Születési családi és utónév:

Születési hely, idő:

Állampolgárság:

Magyarországi lakóhely, szálláshely, tartózkodási hely:

Útleveleszám, személyazonosító igazolvány száma:

A tartózkodásra jogosító hatósági engedély kelte száma:

2. A külföldi a 32/2007. (VI. 27.) EüM rendelet 1. mellékletében felsorolt, a külföldiek beutazása és magyarországi tartózkodása szempontjából közegészséget veszélyeztetőnek minősülő betegség(ek)ben, illetve kórokozó hordozó állapot(ok)ban

- szenved,
- fertőzőképes,
- kórokozó hordozó állapotban van.*

3. A külföldi kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban nem részesül, és a gondozásba vétel, illetve a rendszeres orvosi ellenőrzés szabályait nem tartja be.

4. A 2. pont szerinti betegség jelentkezésének időpontja**:

....., 20 hó nap

.....
regionális tisztifőorvos

* A nem kívánt részek áthúzással törölendők.

** Amennyiben ismert.

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

50/2007. (VI. 27.) FVM rendelete

a mezőgazdasági vállalkozások által de minimis támogatásként igénybe vehető intézményi kezelésvállalásról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Tv.) 81. §-ának (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a költségvetési viszontgarancia vállalásának és érvényesítésének szabályairól szóló 48/2002. (XII. 28.) PM rendelet 2. § (1) bekezdésének e) pontjára tekintettel – a következőket rendelem el:

1. §

E rendelet alkalmazásában:

a) *mezőgazdasági tevékenység*: mezőgazdasági termékek előállítása (1860/2006/EK rendelet 2. cikk), valamint

a mezőgazdasági földterületek jó mezőgazdasági és ökológiai állapotban tartása [1782/2003/EK rendelet 2. cikk c) pont];

b) *halászati tevékenység*: halászati termékek előállítása, feldolgozása és forgalmazása, ideértve minden műveletet a halfogástól vagy betakarítástól a végtermék elkészültéig, beleértve a kezelést, előállítást és forgalmazást (1860/2006/EK rendelet 2. cikk);

c) *mezőgazdasági termék*: a Szerződés I. mellékletében felsorolt termékek, kivéve a halászati termékeket (1860/2006/EK rendelet 2. cikk);

d) *halászati termék*: mind a tengeren és a belvizeken halászott, mind pedig a 104/2000/EK tanácsi rendelet 1. cikkében felsorolt akvakultúra-termékek (1860/2006/EK rendelet 2. cikk);

e) *mezőgazdasági termelő*: a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény 2. §-ának b) pontja szerinti mezőgazdasági termelő;

f) *TÉSZ*: a zöldség-gyümölcs termelői értékesítő szervezetek nemzeti szabályozásáról szóló 60/2005. (VII. 1.) FVM rendeletnek megfelelően előzetesen, illetve véglegesen elismert zöldség-gyümölcs termelői értékesítő szervezet;

g) *termelői csoport*: a termelői csoportokról szóló 81/2004. (V. 4.) FVM rendelet alapján működő, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium), illetve 2005. november 1-jét megelőzően a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter által

termelői csoportként elismert szövetkezet vagy korlátozott felelősségű társaság;

h) halászati vállalkozás: olyan természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja – tekintet nélkül az ilyen csoport vagy tagjainak nemzeti jog szerinti jogállására –, akinek, illetve amelynek halászati üzeme a Magyar Köztársaság területén található és halászati tevékenységet folytat; [a továbbiakban az *e*), *f*), *g*) és *h*) pont együtt: mezőgazdasági vállalkozás];

i) köztartozás: az adózás rendjéről szóló 2003. évi törvény 178. §-ának 20. pontjában foglaltak szerint;

j) beruházási hitel: az ügyfél által eszközölt, a számviteli törvény és az adótörvények által befektetett eszközként aktíválhatónak minősített ráfordítások megvalósításához igénybe vett közép- vagy hosszú lejáratú hitel;

k) forgóeszköz hitel: mezőgazdasági tevékenység költségeinek fedezetére pénzügyi intézménytől igénybe vett hitel;

l) intézményi kezességvállalás: hitelbiztosíték a pénzügyi intézménnyel megkötött hitel-, bankgarancia-, faktoring- és pénzügyi lízingszerződésekhez;

m) kezességvállaló intézmény: a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény 40–41. §-ai alapján viszontgaranciával bíró pénzügyi vállalkozás, illetve nem gazdasági társaságként működő jogi személy (Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány, Hitelgarancia Zrt.);

n) pénzügyi intézmény: a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény alapján meghatározott hitelintézet és pénzügyi vállalkozás;

o) támogatás tartalom: a kezességvállalás támogatás összegének jelenértéke, kiszámítását a 2. számú melléklet tartalmazza;

p) támogatásról szóló igazolás: a kedvezményezettnek nyújtott támogatás tartalomról szóló igazolás;

q) Szerződés: az Európai Közösséget létrehozó Római Szerződés;

r) agrár de minimis rendelet: az Európai Bizottság 1860/2004/EK rendelete (2004. október 6.) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének csekélyösszegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról a mezőgazdasági és halászati ágazatban (HL L 325/4., 2004. 10.28.);

s) bejelentési rendelet: a mezőgazdasági, halászati, erdészeti és vidékfejlesztési állami támogatások Európai Bizottság részére történő bejelentési rendjéről szóló 46/2005. (III. 11.) Korm. rendelet.

2. §

(1) A mezőgazdasági vállalkozások az e rendeletben foglalt feltételekkel intézményi kezességvállalást vehetnek igénybe pénzügyi intézménnyel megkötött mezőgazdasági célú beruházási hitelekhez, bankgaranciához, faktoringhoz, és termelési célú eszközbeszerzéshez kapcsolódó pénzügyi lízing szerződéseikhez, valamint piaci kamato-

zású forgóeszköz hitelekhez. Az intézményi kezességvállalás e rendelet alapján agrár de minimis támogatásnak minősül.

(2) Az intézményi kezességvállalás támogatástartalmának összege mezőgazdasági vállalkozásként az agrár de minimis rendelet alapján legfeljebb háromezer euró/3 év az egyéb agrár de minimis támogatásokkal együtt.

(3) Nem jogosult támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági vállalkozás, aki/amely lejárt köztartozással rendelkezik, valamint az agrár de minimis rendelet 1. cikkében meghatározott esetekben.

3. §

(1) A kezességvállaló intézmény üzletszabályzatának megfelelően megvizsgálja a kezességvállalási kérelem jogalapját és elvégzi az agrár de minimis rendelet 4. cikk (1) bekezdésében foglalt információgyűjtést és ellenőrzést.

(2) Az agrár de minimis küszöbérték ellenőrzése céljából a hitelfelvevő az 1. számú melléklet szerinti kérelem benyújtásával meghatalmazza a kezességvállaló intézményt arra, hogy a Tv. 26. § (1) bekezdésének *e*) pontja szerinti nyilvántartási rendszerben lévő, a hitelfelvevőre vonatkozó adatokról hatósági bizonyítványt kérjen a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Hivatalától (a továbbiakban: MVH).

(3) Az MVH a hitelfelvevő agrár de minimis keretének állapotáról szóló hatósági bizonyítványt az 1. számú melléklet szerinti kérelem beérkezését követő nyolc napon belül megküldi a kezességvállaló intézmény részre.

(4) Ha a kezességvállaló intézmény a szerződéskötési feltételeket teljes körűnek ítéli, kiszámítja a kezesség támogatástartalmát. Amennyiben a kezesség támogatástartalma nem lépi túl az agrár de minimis rendeletben meghatározott egyéni keretet, úgy a kezességvállaló intézmény kiállítja a támogatásról szóló igazolást, amelyet a bejelentési rendelet 5. § (7) bekezdésének megfelelően egy eredeti példányban megküld a hitelfelvevő részére, aki azt köteles tíz évig megőrizni.

(5) A kezességvállaló intézmény a támogatásról szóló igazolás másolatát a bejelentési rendelet 5. § (7) bekezdése értelmében megküldi az MVH részére is. Az igazoláson fel kell tüntetni a mezőgazdasági vállalkozás nevét, regisztrációs számát, a támogatás jogcímét, az átváltási árfolyamot és a támogatástartalom összegét.

4. §

(1) Az MVH a támogatásról szóló igazolásokon feltüntetett adatokat a Tv. 26. § (1) bekezdésének *e*) pontja szerinti nyilvántartási rendszerben rögzíti.

2.4. Folyó évben és a két megelőző pénzügyi évben az 1860/2005/EK rendelet alapján de minimis támogatásban részesültem euro összegben/nem részesültem.*

3. Meghatalmazás

Alulírott meghatalmazom kezességvállalási intézményt, hogy az 1860/2005/EK rendeletben előírt egyéni keretösszeg ellenőrzése céljából a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivataltól erre vonatkozóan igazolást kérjen és ehhez az adataimat felhasználhassa.

Kelt: 2007. hó nap

.....
aláírás

* Megjegyzés: a nem kívánt rész áthúzandó.

2. számú melléklet az 50/2007. (VI. 27.) FVM rendelethez

A piaci díjak jelenértéke:

$$PV(\text{piaci_díj}) = Q_1 \cdot HE \cdot PD \cdot \frac{Q_2 \cdot PD}{(1+i)^1} + \frac{Q_3 \cdot PD}{(1+i)^2} + \dots + \frac{Q_n \cdot PD}{(1+i)^n} \cdot HU$$

Évenkénti díjfizetés esetén a tényleges díjak jelenértéke:

$$PV(\text{tényleges_díj}) = Q_1 \cdot HE \cdot GD \cdot \frac{Q_2 \cdot GD}{(1+i)^1} + \frac{Q_3 \cdot GD}{(1+i)^2} + \dots + \frac{Q_n \cdot GD}{(1+i)^n} \cdot HU$$

Egyösszegű díjfizetés esetén a tényleges díjak jelenértéke:

$$PV(\text{tényleges díj}) = Q_1 \cdot GDE$$

$$TT = PV(\text{piaci díj}) - PV(\text{tényleges díj})$$

A képletekben használt jelölések a következők:

- PD: a piaci díjmérték (%)
 GD: a kezességvállalási szerződés szerinti tényleges garanciadíj (%) évenkénti díjfizetés esetén
 GDE: a kezességvállalási szerződés szerinti tényleges garanciadíj (%) egyösszegű díjfizetés esetén
 Q₁: a hitel garantált összege a kezességvállalás 1. évében a hitelszerződés alapján
 Q₂: a hitel garantált összege a kezességvállalás 2. évének elején a hitelszerződés alapján
 Q_n: a hitel garantált összege a kezességvállalás n. évének elején a hitelszerződés alapján
 i: az elfogadó döntés időpontjában érvényes referencia kamatláb
 HE: a garancia időszak napjainak száma a kezességvállalás első évében/365
 HU: a garancia időszak napjainak száma a kezességvállalás utolsó évében/365
 PV (piaci díj): a piaci díjmértékkel a hitelszerződés szerinti törlesztés szerint évenkénti díjfizetéssel számolt díjtételek jelenértéke
 PV (tényleges díj): a kezességvállalási szerződés szerinti díjmértékkel és fizetési móddal, hitelszerződés szerinti törlesztéssel számított díjtételek jelenértéke
 TT: támogatástartalom, a támogatások összegének jelenértéke

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

51/2007. (VI. 27.) FVM rendelete

a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló
2006. évi LXXXVIII. törvény végrehajtásának
szabályairól szóló 88/2006. (XII. 28.) FVM rendelet
módosításáról

A nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény 12. § (2) bekezdésének *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *a*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

1. §

A nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 88/2006. (XII. 28.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az elemi károk bejelentésével összefüggő ügyintézés, a kapcsolódó dokumentumok befogadását, a benyújtott kárenyhítési igények mértékének ellenőrzését, a kárenyhítési igényeket tartalmazó kérelmek záradékolását a Krt. 4. § (1) bekezdésének *c*) pontja szerinti agrárkár-megállapító szervként a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal termelő lakhelye, illetve székhelye szerint illetékes területi szerve (a továbbiakban: szakigazgatási hivatal) végzi.”

2. §

(1) Az R. 3. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Azon esetekben, amikor a referencia hozamérték és a hozamérték-csökkenés megállapításához csak a tárgyévben áll rendelkezésre adat, vagy a termelő adott termékből nem rendelkezik három elemikár-mentes év adataival, a szükséges információk beszerzése céljából a szakigazgatási hivatalhoz kell fordulnia, amely a KSH adott termékre és az adott évre vonatkozó megyei átlagtermésadatok alapján képezi a bázisadatokat. Ezen bázisadatok szolgálnak az adott termelő esetében a hozamérték-csökkenés kiszámításához szükséges referencia hozamértékek alapjául [3. számú melléklet D és F oszlop adatai].”

(2) Az R. 3. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A Krt. 9. § (1) bekezdésének előírásai alapján az igényelhető kárenyhítési juttatás összege a hozamérték-csökkenés levonásra kerülő tételekkel csökkentett

összegének a 80%-a, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások esetében a kedvezőtlen adottságú területek és az azokhoz tartozó települések megállapításáról szóló 24/2007. (IV. 17.) FVM rendelet hatálya alá tartozó termőföldek esetében 90%-a.”

3. §

(1) Az R. 4. § (2) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép és a bekezdés a következő *c*) ponttal egészül ki:

„*b*) a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 28. § (1) bekezdésében foglalt regisztrációs kötelezettségének eleget tett;

c) megfelel a Krt. 2. § *b*) pontjában definiált mezőgazdasági termelő fogalmának.”

(2) Az R. 4. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az MVH a tárgyévre vonatkozóan megkötött szerződések egy példányát írásban, valamint a szerződésállomány adatait elektronikus adathordozón a tárgyév február 15-éig eljuttatja a szakigazgatási hivatalnak. A 2007. évre vonatkozó adatállomány átadásának határideje 2007. augusztus 31.”

4. §

(1) Az R. 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szerződő a használatában lévő termőföldön a tárgyévben bekövetkezett belvív- és fagykárt, annak becsült nagyságát (az elemi kárral érintett termőföld területe, a termés kiesés becsült mértéke) a káresemény bekövetkezésétől számított tíz napon belül e rendelet 1. számú melléklete szerint köteles bejelenteni a szakigazgatási hivatalnak. A bejelentéshez a termelőnek csatolnia kell:

a) belvív esetén a területileg illetékes környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság vagy a vízgazdálkodási társulat igazolását a belvív fennállásának helyéről és idejéről,

b) amennyiben a szerződött termőföldre rendelkezik biztosítási szerződéssel, úgy a biztosítóval a tárgyév elemei károkra megkötött biztosítási szerződésről készített kimutatást az 5. számú melléklet szerinti bejelentő lapon.”

(2) Az R. 6. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és e § eredeti (2)–(5) bekezdésének számozása (3)–(6) bekezdésre változik:

„(2) A jelen rendelet hatálybalépését követően szerződést kötő termelők esetében a 2007. évi fagykárok tekintetében az (1) bekezdés szerinti kötelezettség teljesítésének

számít a szerződéskötéssel egyidejűleg benyújtott kárbejelentés.”

5. §

Az R. 7. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A szerződő a kárenyhítési juttatás iránti igényét e rendelet 2., 3. és 4. számú mellékletei szerinti nyomtatvány felhasználásával számítja ki és azt három példányban személyesen, vagy postai úton legkésőbb a tárgyév október 15-éig a szakigazgatási hivatalhoz nyújthatja be.

(2) A szakigazgatási hivatal a kárenyhítő juttatás iránti igény jogosságát, számított összegét ellenőrzi, adatbázisában rögzíti, a 4. számú melléklet szerinti formanyomtatványon záradékolással igazolja, és azt tizenöt munkanapon belül, de legkésőbb a tárgyév november 1. napjáig a szerződő részére visszaküldi, ezzel egyidejűleg a rögzített igényeket tartalmazó adatbázist elektronikus úton átadja az MVH részére. A szerződőnek a kárenyhítő juttatás iránti, a szakigazgatási hivatal által záradékolott igényét az MVH-hoz legkésőbb a tárgyév november 10-éig kell benyújtania. Ezen határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.”

6. §

(1) Az R. 9. § (3) bekezdésének *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*d)* az MVH által vezetett MVH 10032000-00281629-00000017 Kárenyhítési lebonyolítási számlára a szerződéskötés által befizetett összeget, valamint az ennek kiegészítéséhez a Krt. 8. § (1) bekezdése szerint igénybe vehető költségvetési támogatás összegét,”

(2) Az R. 9. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az MVH a (3) bekezdés *d)* pontja szerinti számlán a kárenyhítési igények kifizetését követően megmaradt összeget a kifizetések lezárását követő 30 napon belül átutalja a minisztérium 10032000-01220191-50000005 számú Fejezeti kezelésű előirányzat-felhasználási keretszámlájára.”

7. §

Az R. a következő 9/A. §-sal egészül ki:

„9/A. § (1) A szerződő által az MVH-hoz a tárgyév november 1-jéig benyújtott kárenyhítési igényre – a szerződő erre irányuló kérelme és a miniszter döntése alapján – előleg fizethető, amelyet az MVH a tárgyév december 31-éig teljesít.

(2) Az előlegfizetésre irányuló döntéssel egyidejűleg a miniszter intézkedik az előleg kifizetéséhez szükséges költségvetési támogatási részösszegnek az MVH

10032000-00281629-00000017 Kárenyhítési lebonyolítási számlára történő átutalására.

(3) Amennyiben az előlegként kifizetett összeg nagyobb mint a 10. § (2) bekezdés szerint megállapított kárenyhítési juttatás mértéke, úgy a szerződő a különbözetet az MVH által megküldött fizetési felszólítás kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles a 9. § (3) bekezdésének *d)* pontja szerinti számlára visszautalni.

(4) A (3) bekezdés szerinti határidő túllépése esetén a különbözet adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.”

8. §

Az R. 10. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A miniszter a 9. §-ban foglaltak szerint összeállított és előterjesztett kifizetési tervet a Krt. 9. §-ának (3) bekezdésében foglalt határidőig elfogadja és az európai bizottsági notifikációs eljárásban történő jóváhagyást követő tíz napon belül tájékoztatja az MVH-t a kifizetési terv jóváhagyásáról.

(2) Az MVH a terv jóváhagyásáról szóló döntés kézhezvételétől számított harminc napon belül levélben értesíti a szerződőt a kárenyhítési igénye kielégítésének mértékéről és teljesíti a kifizetéseket. A kifizetésre kerülő összeg meghatározásánál az MVH az előzetesen folyósított előleget is figyelembe veszi.”

9. §

Az R. 1., 2., 2/A., 3., 4., 5. és 6. számú melléklete helyébe e rendelet 1., 2., 3., 4., 5., 6. és 7. számú melléklete lép.

10. §

(1) E rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit a Krt. módosításáról szóló 2007. évi XL. törvény hatálybalépését követően kötött, illetve annak megfelelően módosított szerződéskötésekre kell alkalmazni.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 1. §-ának *c)* pontja, 6. § (1) bekezdésének *a)* pontja, valamint 9. §-ának (4) bekezdése hatályát veszti.

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

1. számú melléklet az 51/2007. (VI. 27.) FVM rendelethez

Bejelentési lap
a bekövetkezett elemi kárról a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal területi szervéhez

(Bejelentési határidő: a káreseményt követő 10 napon belül!)

Név:.....

Cím:.....

Adóazonosító jele vagy adószáma:

Regisztrációs száma:

Gazdálkodási forma (őstermelő, egyéni mezőgazdasági vállalkozó, szövetkezet, jogi személyiségű gazdasági társaság és nem jogi személyiségű gazdasági társaság):

A megfelelő gazdálkodási formát aláhúzással kérjük jelezni.

Kárenyhítési szerződés száma:.....

A nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény 4. § (1) bekezdés c) pontjának előírása alapján bejelentem, hogy a szerződésben szereplő, használatomban lévő területen elemi kár – belvíz, fagykár – következett be.

	Elemi kár által érintett terület (hektár)*				Becsült termés kiesés (kg)*			Becsült termés- kiesés (kg/ha)*
	helyrajzi szám	belvíz	fagykár	összesen	belvíz	fagykár	összesen	
<i>1. Szántóföldi növény</i>								
– őszi búza								
– őszi durum búza								
– őszi árpa								
– rozs								
– triticales								
– kétszeres (őszi árpa+őszi búza)								
– tavaszi árpa								
– zab								
– kukorica								
– káposztarepce								
– szója								
– lencse								
– lucerna								
– borsó								
– egyéb növények								
<i>Szántóföldi növények összesen:</i>								
<i>2. Szántóföldi zöldségfélék</i>								
– zöldborsó								
– zöldbab								
– uborka								
– sárgadinnye								
– görögdinnye								
– spárgatök								
– cukkini és egyéb kabakosok								

	Elemi kár által érintett terület (hektár)*				Becsült terméskiesés (kg)*			Becsült termés-kiesés (kg/ha)*
	helyrajzi szám	belvíz	fagykár	összesen	belvíz	fagykár	összesen	
– paprika								
– paradicsom								
– egyéb								
<i>Szántóföldi zöldségfélék összesen</i>								
<i>3. Gyümölcsfélék</i>								
– kajszí és őszibarack								
– nektarin								
– alma								
– körte								
– szilva								
– meggy								
– cseresznye								
– málna								
– ribizli								
– egyéb								
<i>Gyümölcsfélék összesen:</i>								
<i>4. Szőlő összesen</i>								
– borszőlő								
– csemege szőlő								
<i>Tárgyévi vetésterület mindösszesen</i>								
<i>Elemi kárt szenvedett terület összesen</i>								

Kelt: év hó nap

.....
szerződő aláírása

* A területi adatokat (ha) két tizedesjegy pontossággal, a súlyadatokat (kg) és a termésátlagokat (kg/ha) egész értékre kerekítve kell kitölteni.

2. számú melléklet az 51/2007. (VI. 27.) FVM rendelethez

Bejelentési lap
a tárgyévi átlagtermések megállapításához

Név:.....

Cím:.....

Adóazonosító jele vagy adószáma:

Regisztrációs száma:

Gazdálkodási forma (őstermelő, egyéni mezőgazdasági vállalkozó, szövetkezet, jogi személyiségű gazdasági társaság és nem jogi személyiségű gazdasági társaság): A megfelelő gazdálkodási formát aláhúzással kérjük jelezni.

Kárenyhítési szerződés száma:.....

Termék megnevezése	Betakarított termő terület (hektár)*	Betakarított termés mennyiség (kg)*	Termésátlag (kg/hektár)*
	A	B	B/A
<i>1. Szántóföldi növény</i>			
– őszi búza			
– őszi durum búza			
– őszi árpa			
– rozs			
– triticales			
– kétszeres (őszi árpa+őszi búza)			
– tavaszi árpa			
– zab			
– kukorica			
– káposztarepce			
– szója			
– lencse			
– lucerna			
– borsó			
– egyéb növények			
<i>Szántóföldi növények összesen:</i>			
<i>2. Szántóföldi zöldségfélék</i>			
– zöldborsó			
– zöldbab			
– uborka			
– sárgadinnye			
– görögdinnye			
– spárgatők			
– cukkini és egyéb kabakosok			
– paprika			
– paradicsom			
– egyéb			
<i>Szántóföldi zöldségfélék összesen</i>			

Termék megnevezése	Betakarított termő terület (hektár)*	Betakarított termés mennyiség (kg)*	Termésátlag (kg/hektár)*
	A	B	B/A
<i>3. Gyümölcsfélék</i>			
– kajszai és őszibarack			
– nektarin			
– alma			
– körte			
– szilva			
– meggy			
– cseresznye			
– málna			
– ribizli			
– egyéb			
<i>Gyümölcsfélék összesen</i>			
<i>4. Szőlő összesen</i>			
– borszőlő			
– csemege szőlő			
<i>Tárgyévi vetésterület mindösszesen</i>			

Kelt: év hó nap

.....
szerződő aláírása

* A területi adatokat (ha) két tizedesjegy pontossággal, a súlyadatokat (kg) és a termésátlagokat (kg/ha) egész értékre kerekítéssel kell kitölteni.

[illegible]

Termék megnevezése	Az előző három elemikár-mentes évben betakarított terület (hektár)*			Összes betakarított terület	Betakarított termés mennyiség (kg)*			Összes betakarított mennyiség	Előző három elemikár-mentes év termés-átlag (kg/hektár)*
	.../év	.../év	.../év	hektár*	.../év	.../év	.../év	kg*	B/A
				A				B	
– paradicsom									
– egyéb									
<i>Szántóföldi zöldségfélék összesen</i>									
<i>3. Gyümölcsfélék</i>									
– kajszibarack									
– nektarin									
– alma									
– körte									
– szilva									
– meggy									
– cseresznye									
– málna									
– ribizli									
– egyéb									
<i>Gyümölcsfélék összesen</i>									
<i>4. Szőlő összesen</i>									
– borszőlő									
– csemege szőlő									
<i>Tárgyévi vetésterület mindösszesen</i>									
<i>Elemi kárt szenvedett terület összesen</i>									

Kelt: év hó nap

.....
szerző aláírása

* A területi adatokat (ha) két tizedesjegy pontossággal, a súlyadatokat (kg) és a termésátlagokat (kg/ha) egész értékre kerekítéssel kell kitölteni.

Összesítő táblázat az elemi kár utáni kárenyhítő juttatás igényléséhez

Név:

Cím:

Adóazonosító jele vagy adószáma:

Regisztrációs száma:

Gazdálkodási forma (őstermelő, egyéni mezőgazdasági vállalkozó, szövetkezet, jogi személyiségű gazdasági társaság és nem jogi személyiségű gazdasági társaság): A megfelelő gazdálkodási formát aláhúzással kérjük jelezni.

Kárenyhítési szerződés száma:

A kárenyhítő juttatás terhére előleget igényelek (a kívánt válasz X-szel jelölendő) Igen ☐ Nem ☐

Termék megnevezése	Tárgyévi vetésterület és ültetvény területe	Termésátlag		Átlagár		Tárgyévi hozam-érték	Referencia hozamérték	Hozamérték-csökkenés		Számított kárenyhítő juttatás összege	Levonásra kerülő tételek Ft		Igényelhető kárenyhítési juttatás összege
	ha*	Tárgyév kg/ha*	Előző három elemikármentes évi adatok kg/ha*	Tárgyévi adatok Ft/kg	Előző három elemikármentes évi adatok Ft/kg	(B×C×E) Ft	(B×D×F) Ft	(H-G) Ft	$\frac{(H-G)}{H} \cdot 100$ %	K=I Ft	A biztosító által kifizetett kártérítés összege Ft	A hozamkiesés miatt keletkezett költség-megtakarítás összege** Ft	$N=0,8[K-(L+M)]^{****}$ $N=0,9[K-(L+M)]^{****}$ Ft
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
<i>1. Szántóföldi növény</i>													
– őszi búza													
– őszi durum búza													
– őszi árpa													
– rozs													
– tritcale													
– kétszeres (őszi árpa+őszi búza)													
– tavaszi árpa													
– zab													
– kukorica													
– káposztarepce													

Termék megnevezése	Tárgyévi vetésterület és ültetvény területe	Termésátlag		Átlagár		Tárgyévi hozam- érték	Referencia hozamérték	Hozamérték- csökkenés		Számított kárenyhítő juttatás összege	Levonásra kerülő tételek Ft		Igényelhető kárenyhítési juttatás összege
	ha*	Tárgyév kg/ha*	Előző három elemikár- mentes évi adatok kg/ha*	Tárgyévi adatok Ft/kg	Előző három elemikár- mentes évi adatok Ft/kg	(B×C×E) Ft	(B×D×F) Ft	(H-G) Ft	$\frac{(H - G)}{H} \cdot 100$ %	K=I Ft	A biztosító által kifizetett kártérítés összege Ft	A hozam- kiesés miatt keletkezett költség- megtaka- rítás összege** Ft	$N=0,8[K-(L+M)]^{****}$ $N=0,9[K-(L+M)]^{****}$ Ft
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
– szója													
– lencse													
– lucerna													
– borsó													
– egyéb növények													
<i>Szántóföldi növények összesen:</i>													
<i>2. Szántóföldi zöldségfélék</i>													
– zöldborsó													
– zöldbab													
– uborka													
– sárgadinnye													
– görögdinnye													
– spárgatök													
– cukkini és egyéb kabakosok													
– paprika													
– paradicsom													
– egyéb													
<i>Szántóföldi zöldségfélék összesen</i>													

Termék megnevezése	Tárgyévi vetésterület és ültetvény területe	Termésátlag		Átlagár		Tárgyévi hozam-érték	Referencia hozamérték	Hozamérték-csökkenés		Számított kárenyhítő juttatás összege	Levonásra kerülő tételek Ft		Igényelhető kárenyhítési juttatás összege
	ha*	Tárgyév kg/ha*	Előző három elemikármentes évi adatok kg/ha*	Tárgyévi adatok Ft/kg	Előző három elemikármentes évi adatok Ft/kg	(B×C×E) Ft	(B×D×F) Ft	(H-G) Ft	$\frac{(H-G)}{H} \cdot 100$ %	K=I Ft	A biztosító által kifizetett kártérítés összege Ft	A hozamkiesés miatt keletkezett költség-megtakarítás összege** Ft	$N=0,8[K-(L+M)]^{***}$ $N=0,9[K-(L+M)]^{****}$ Ft
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
3. Gyümölcsfélék													
– kajszi és őszibarack													
– nektarin													
– alma													
– körte													
– szilva													
– meggy													
– cseresznye													
– málna													
– ribizli													
– egyéb													
<i>Gyümölcsfélék összesen:</i>													
4. Szőlő összesen													
<i>Tárgyévi vetésterület mindösszesen</i>													

* A területi adatokat (ha) két tizedesjegy pontossággal, a súlyadatokat (kg) és a termésátlagokat (kg/ha) egész értékre kerekítve kell kitölteni.

** Szántóföldi növények 1 kg hozamkiesése esetén 2,19 Ft
a szántóföldi zöldségek 1 kg hozamkiesése esetén 2,02 Ft
gyümölcsfélék 1 kg hozamkiesése esetén 1,31 Ft
szőlő 1 kg hozamkiesése esetén 4,97 Ft

*** Az EU Bizottság 1857/2006/EK rendelete 11. cikk előírása értelmében a bruttó támogatási intenzitás nem haladhatja meg a bekövetkezett jövedelemcsökkenés 80%-át.

**** Az EU Bizottság 1857/2006/EK rendelete 11. cikk előírása értelmében a az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások esetében a kedvezőtlen adottságú területek és az azokhoz tartozó települések megállapításáról szóló 24/2007. (IV. 17.) FVM rendelet hatálya alá tartozó települések közigazgatási területén lévő termőterületek esetében a bruttó támogatási intenzitás nem haladhatja meg a bekövetkezett jövedelemcsökkenés 90%-át.

Kelt:, év hó nap

Szakigazgatási szerv álláspontja, javaslata:

A jogszabály által előírt mellékleteken benyújtott kárenyhítési juttatás összegére vonatkozóan végzett számításokat ellenőriztem, amelynek alapján a juttatási igény jogosultságának megállapítását

- a) javasolom,
- b) módosítással javasolom,
- c) nem javasolom.

*Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
területi szerve*

Nyilatkozat

1. Nyilatkozom, hogy az érintett elemi kárra a biztosítóval kötött szerződés alapján a biztosító által megállapított összeget a törvény által előírt kötelezettség szerint tüntettem fel.

2. Tudomásul veszem, hogy a kötelezettség elmulasztásával a kárenyhítő juttatásra való jogosultságot a teljes kárenyhítő juttatás összegére vonatkozóan elveszítem, és a felvett összeget a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal területi szerve értesítését követő 30 napon belül visszafizetem.

Kelt:, év hó nap

.....
szerződő aláírása

5. számú melléklet az 51/2007. (VI. 27.) FVM rendelethez

Bejelentő lap az elemi kárra vonatkozó biztosítási szerződéskötésről

Név:

Cím:

Adóazonosító jele vagy adószáma:

Regisztrációs száma:

Gazdálkodási forma: őstermelő, egyéni mezőgazdasági vállalkozó, szövetkezet, jogi személyiségű gazdasági társaság, nem jogi személyiségű gazdasági társaság (A megfelelő gazdálkodási formát aláhúzással kell jelezni.)

Kárenyhítési szerződés száma:

I. Bejelentem, hogy a évre vonatkozóan biztosítóval az alábbi elemi károkra kiterjedően kötöttem szerződést:

Termék megnevezése	Belvízre hektár	Fagykára hektár
1. Szántóföldi növények		
—		
—		
—		
2. Szántóföldi zöldségfélék		
—		
—		
3. Gyümölcsfélék		
—		
—		
4. Szőlő		
—		
—		
5. Összesen:		

II. A kárenyhítő juttatás iránti igénnyel érintett elemi károkra megállapított biztosítási összeg Ft.

Kelt: év hó nap

.....
szerződő aláírása

6. számú melléklet az 51/2007. (VI. 27.) FVM rendelethez

Nyilatkozat a vállalkozás minősítésére

Név:

Cím:

Adóazonosító jele vagy adószáma:

Regisztrációs száma:

Gazdálkodási forma: őstermelő, egyéni mezőgazdasági vállalkozó, szövetkezet, jogi személyiségű gazdasági társaság, nem jogi személyiségű gazdasági társaság (A megfelelő gazdálkodási formát aláhúzással kell jelezni.)

Kárenyhítési szerződés száma:

1. Teljes munkaidős létszám (fő):

2. Saját tőke (Ft):

3. Nettó árbevétel (Ft):

4. Vállalkozás árbevétele (Ft):

Kijelentem, hogy az irányításom alatt működő vállalkozás (gazdaság) az 1857/2006/EK bizottsági rendelet és a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (KKV tv.) 3. §-ának előírásai szerint*

a) mikrovállalkozásnak** ☐b) kisvállalkozásnak ☐c) középvállalkozásnak ☐

minősül. (A megfelelő kockát x-szel kell megjelölni.)

Kelt: év hó nap

.....
szerződő aláírása

* a) Mikrovállalkozásnak minősül az a vállalkozás, amelynek
– az összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb, és

– az éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 2 millió eurónak megfelelő forintösszeg;

** Az őstermelő nem tartozik a KKV tv. hatálya alá, azonban az általa irányított gazdaság a jelen rendelet szerint mikrovállalkozásnak minősül.

b) kisvállalkozásnak minősül az a vállalkozás, amelynek

– az összes foglalkoztatotti létszáma 50 főnél kevesebb, és

– az éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg;

c) középvállalkozásnak minősül az a vállalkozás, amelynek

– az összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb, és

– az éves nettó árbevétele legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy a mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

7. számú melléklet az 51/2007. (VI. 27.) FVM rendelethez

Kárenyhítési hatósági szerződés

amely létrejött

egyrésről (név) (lakcím vagy székhely)
 (adóazonosító jel vagy adószám) (bankszámlaszám)
 (regisztrációs szám), mint mezőgazdasági termelő (a továbbiakban: Termelő)

másrésről a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (székhely) (a továbbiakban: MVH)
 mint szerződő felek (a továbbiakban: szerződő felek) között, alulírott napon és helyen a következő feltételekkel:

1. A szerződő felek jelen szerződésben a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Krt.) 11. § (1) bekezdés a) pontja és a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 88/2006. (XII. 28.) FVM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-a alapján az alábbiakban állapodnak meg.

2. Termelő kijelenti, hogy a Magyar Köztársaság területén az alábbi termőföldingatlanokat használja és a földhasználatot az illetékes földhivatalnak bejelentette. A kárenyhítési szerződésre bejelentett terület nem lehet kisebb, mint a Termelő SAPS-igénylésében feltüntetett valamennyi terület, a belterületi termőföld ingatlanokkal, illetve a gyepek és legelők művelési ágba sorolt területekkel csökkentve.

Művelési ág	Település	Helyrajzi szám	Területnagyság

3. Termelő vállalja, hogy a fenti termőföldek után a Krt. 7. § (1)–(2) bekezdése szerinti befizetési kötelezettségnek a Krt.-ben foglaltak szerint eleget tesz. A 2. pontban megjelölt termőföldek után a Krt. 7. §-ában foglaltak alapján a kárenyhítő juttatás részbeni pénzügyi forrásaként a Termelő évente Ft, azaz forint összeget köteles befizetni a 10032000-00281629-00000017 számú Kárenyhítési lebonyolítási számlára. Az összeg befizetésének határideje 2007. évben szeptember 30., 2008. évtől kezdődően tárgyév május 31. napja. A fenti összeg határidőben történő megfizetésének minősül az is, ha Termelő az átutalásra legkésőbb a fenti határnapra megbízást adott.

4. Jelen szerződés alapján a Krt.-ben és a Rendeletben meghatározott feltételek együttes teljesülése esetén a 2. pontban megjelölt termőföldön bekövetkezett elemi csapást követően az MVH kötelezettséget vállal, hogy a Krt. 11. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott határidőn belül, a Krt. 9. §-ban meghatározott mértékű kárenyhítő juttatásban részesíti Termelőt. Az MVH a kárenyhítő juttatási előleget, illetve a megállapított juttatás fennmaradó összegét a Termelőnek a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 26. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ügyfél-nyilvántartási rendszerbe bejelentett bankszámlájára teljesíti. Amennyiben a felvett előleg meghaladja az MVH által megállapított kárenyhítő juttatás összegét, az MVH felszólítására a termelő a különbözetet visszafizeti.

5. A Krt. 7. § (3) bekezdésének értelmében a szerződés – a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) XXVI. fejezete szerinti – megszűnése esetén a Termelő által az előirányzatra korábban befizetett összeget az MVH nem fizeti vissza.

6. Termelő hozzájárulását adja ahhoz, hogy az általa az MVH részére megadott személyes és a földhasználatra vonatkozó adatokat – a kárenyhítési rendszer működtetéséhez, illetve a kárenyhítő juttatás teljesítéséhez – az MVH kezeli, illetve szükséges mértékben és gyakorisággal a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (a továbbiakban: szakigazgatási hivatal) részére átadja.

7. Termelő kötelezettséget vállal, hogy abban az esetben, ha a kárenyhítő juttatást a Krt., illetve a Rendelet rendelkezéseibe ütköző módon vette igénybe, a juttatás teljes összegét az MVH írásbeli felszólításának megfelelően visszafizeti.

8. Termelő tudomásul veszi, hogy ha a szerződés 3. pontja szerinti befizetési kötelezettségének, illetve a 4. és 7. pontja szerinti visszafizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, szerződésszegést követ el és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 77. § (2) bekezdés

dése alapján a szerződés jogerős és végrehajtható határozatnak minősül és az MVH – az addigi teljesítések figyelembevételével – hivatalból intézkedik a végrehajtás elrendeléséről.

9. Ha a hatósági szerződésben foglaltakat az MVH nem teljesíti, a Termelő a teljesítésre irányuló felhívás eredménytelensége esetén – a szerződésszegés tudomására jutásától számított 30 napon belül – a közigazgatási ügyekben eljáró bírósághoz fordulhat.

10. Termelő kijelenti, hogy az általa használt teljes termőföldterületet jelen szerződés 2. pontjában megjelölte.

11. Termelő kijelenti, hogy a jelen szerződés tárgyát képező földterület tekintetében alábbi szerződésszámú biztosítási szerződésekkel rendelkezik:

Helyrajzi szám	Biztosító megnevezése	Szerződésszám

12. Termelő kötelezettséget vállal arra, hogy amennyiben az általa használt, a jelen szerződés 2. pontjában meghatározott termőföldek száma, illetve területe változik, úgy a változástól számított 15 napon belül kezdeményezi jelen szerződés módosítását.

13. Jelen szerződés elválaszthatatlan részét képezi a Rendelet 5. számú melléklete szerinti Nyilatkozat.

14. Jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Krt., a Ket., a Ptk., valamint a Rendelet előírásait kell alkalmazni.

15. Jelen szerződésből eredő vitáikat a szerződő felek elsősorban békés úton rendezik, ennek eredménytelenségére kikötik a Termelő székhelye/lakhelye szerinti bíróság kizárólagos illetékességét.

Fentieket a szerződő felek, mint akaratukkal mindenben egyezőt jóváhagyólag írták alá.

Kelt: év hó nap

.....
Termelő

.....
Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési
Hivatal

Melléklet:

Nyilatkozat a vállalkozás minősítésére

**A honvédelmi miniszter
27/2007. (VI. 27.) HM
rendelete**

**a honvédelmi ágazat katasztrófák elleni
védekezésének irányításáról és feladatairól szóló
23/2005. (VI. 16.) HM rendelet módosításáról**

A katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 1999. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Kat.) 53. § c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 52. §-a (1) bekezdésének f) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A honvédelmi ágazat katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól szóló 23/2005. (VI. 16.) HM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A rendelet hatálya kiterjed a Honvédelmi Minisztériumra (a továbbiakban: HM), a honvédelmi miniszter közvetlen alárendeltségébe tartozó, és a Magyar Honvédség (a továbbiakban: MH) hadrendje szerinti szervezetekre, a katonai nemzetbiztonsági szolgálatokra (a továbbiakban együttesen: honvédelmi szervezetek), valamint az MH katasztrófavédelmi igénybevételét kezdeményező nem katonai szervekre és szervezetekre.”

2. §

(1) Az R. 9. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A HÁKOT tagjai:

a) a HM katasztrófavédelmi tevékenységét koordináló szervezet vezetője,

b) az MH katasztrófavédelmi műveleti feladatok irányítását végző szervezet vezetője,

c) a HM védelmi igazgatás szakmai előkészítését és koordinálását végző szervezet vezetője,

d) a HM államtitkár által meghívott szakértők.”

(2) Az R. 9. § (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A HÁKOT a védekezés időszakában

a) kidolgozza a HM államtitkár KKB tagságából a honvédelmi ágazatra háruló feladatok végrehajtásához szükséges előterjesztéseket,

b) előkészíti a honvédelmi miniszter és a HM államtitkár döntéseit,

c) a HM államtitkár által meghatározottak szerint koordinálja a feladatok végrehajtását,

d) a HM védelmi igazgatás szakmai előkészítését és koordinálását végző szervezet vezetője útján folyamatos kapcsolatot tart fenn a védekezésben érintett minisztériumok, autonóm államigazgatási szervek és központi hivatalok, a védelmi igazgatás területi és helyi szerveinek, valamint a honvédelemben közreműködő szervek vezetőivel, elemzi az információkat és végzi a tárcán belül szükséges koordinációt, közreműködik a fővárosi és megyei védelmi bizottságok hatáskörébe utalt döntések előkészítésében és végrehajtásában.”

3. §

Az R. 15. §-ának (6)–(7) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(6) Az MH geoinformációkat szolgáltató szervezete adatot biztosít a katasztrófák elleni védelem megszervezéséhez.

(7) A HM veszélyes katonai objektum felügyeleti hatóság feladatai:

a) végzi az MH egészségügyi hatósági feladatait végző szervezetének az irányításával a katasztrófavédelmi feladatok egészségkárosodási kockázat elemzését,

b) felügyeli a katasztrófavédelmi tevékenység helyszínén a műszaki biztonsági és biztonsági rendszabályok betartását.”

4. §

Az R. 16. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„16. § A KKB védekezési munkabizottságaiban részt vesznek az ágazatok igényének megfelelően a HM katasztrófavédelmi tevékenységét koordináló szervezetének, a KKB Operatív Törzsében a HM katasztrófavédelmi tevékenységét koordináló szervezetének és a HM védelmi igazgatás szakmai előkészítését és koordinálását végző szervezetének képviselői.”

5. §

(1) Az R. 19. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A HKR elemeinek riasztására, aktivizálására a HM katasztrófavédelmi tevékenységét koordináló szervezet vezetője, az MH katasztrófavédelmi műveleti feladatok irányítását végző szervezet vezetője és a HM védelmi igazgatás szakmai előkészítését és koordinálását végző szervezet vezetője egyeztetett közös javaslatot tesz a HM államtitkár részére.”

(2) Az R. 19. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A veszélyeztetett szervek, szervezetek riasztását az ágazat központi ügyeleti szerve a KOB vezető jóváhagyásával végzi.”

6. §

(1) Az R. 20. §-t megelőző alcíme helyébe a következő alcím lép:

„A honvédelmi erők ágazaton kívüli igénybevételének rendje”

(2) Az R. 20. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„20. § (1) A honvédelmi erők kirendelésének általános rendje szerint az igényre vonatkozó kérést a KKB-hoz (vagy a KKB Operatív Törzséhez) kell felterjeszteni. A KKB (vagy a KKB Operatív Törzse) az igényeket továbbítja az ágazat központi ügyeleti szervének. Amennyiben a KKB nem kerül összehívásra, a katasztrófa típusa szerint illetékes országos hatáskörű irányító szerv az igénybevételekre vonatkozó kérést közvetlenül az ágazat központi ügyeleti szerv részére küldi meg. A kirendelésről a honvédelmi miniszter, illetve a Honvéd Vezérkar főnöke dönt.

(2) A kirendelésre vonatkozó igényt a kezdeményezőnek – a felkészülés érdekében – a KKB-hoz történő felterjesztéssel egyidejűleg az ágazat központi ügyeleti szervének is meg kell küldeni.”

7. §

Az R. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21. § Rendkívüli esetben, amennyiben a HKR nincs aktivizálva, illetve az élet- és vagyonmentés indokolja az azonnali intézkedést, az érintett katonai szervezet parancsnoka saját hatáskörében dönt a segítségnyújtásról, és a hadművelleti ügyeleti szolgálatok útján kezdeményezi annak jóváhagyását a Honvéd Vezérkar főnökénél. A rendkívüli kirendelésről a KKB Veszélyhelyzeti Központját és a KKB Titkárságot a KOB vezetője, illetve az MH katasztrófavédelmi műveleti feladatok irányítását végző szervezet vezetője tájékoztatja.”

8. §

(1) Az R. 25. §-a (1) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„A HM katasztrófavédelmi tevékenységét koordináló szervezete a felkészülés és megelőzés időszakában”

(2) Az R. 25. §-ának (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A HM katasztrófavédelmi tevékenységét koordináló szervezete a felkészülés és megelőzés időszakában]

„a) felelős a Kat. 53. § szerinti jogszabály szakmai előkészítéséért, a HM veszélyes katonai objektum felügyeleti hatóság bevonásával,”

(3) Az R. 25. §-a (2) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az MH katasztrófavédelmi műveleti feladatok irányítását végző szervezete a felkészülés és megelőzés időszakában”

(4) Az R. 25. §-a (3) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„A HM védelmi igazgatás szakmai előkészítését és koordinálását végző szervezet”

(5) Az R. 25. §-a (4) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„A HM veszélyes katonai objektum felügyeleti hatóság”

(6) Az R. 25. §-a (4) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A HM veszélyes katonai objektum felügyeleti hatóság]

„d) biztosítja az ágazati „veszélyes anyag és veszélyes objektum” adatbázis felhasználhatóságát az MH katasztrófavédelmi műveleti feladatok irányítását végző szervezete és a 15. § (5) bekezdés szerinti ágazati információs központ részére,”

9. §

Az R. 27. § a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A katonai veszélyes létesítmény állományilletékes parancsnoka, valamint a külső veszélyes létesítmény környezetében lévő ágazati létesítmény állományilletékes parancsnoka]

„a) a felkészülés és megelőzés időszakában kidolgozza a HM veszélyes katonai objektum felügyeleti hatóság szakvéleménye figyelembevételével a belső védelmi tervet, és arról tájékoztatja az MH katasztrófavédelmi műveleti feladatok irányítását végző szervezetet és a segítségnyújtásra felkért külső helyi katasztrófavédelmi szervezetet,”

10. §

Az R. 33. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„33. § (1) Az irányelvet a HM katasztrófavédelmi tevékenységét koordináló szervezete készíti, a katasztrófavédelmi feladatok tervezésében érintett szervek, szervezetek javaslatainak figyelembevételével.

(2) Az irányelvek alapján elkészített erőforrás és költségvetési, valamint kiadási igényterv keretszámaival egyező elemi költségvetést a HM központi pénzügyi szervezete terjeszti fel jóváhagyásra.

(3) A katasztrófavédelmi előirányzatot felhasználó szervezetek a felhasználásról a tárgyévét követő február 15-éig a HM katasztrófavédelmi tevékenységét koordináló szervezete útján tájékoztatják a HM államtitkárt.

(4) A jóváhagyott előirányzatok évközi átcsoportosítását a HM katasztrófavédelmi tevékenységét koordináló szervezete szakmai előterjesztése alapján a belső rendelkezések szerint kell végrehajtani.”

11. §

Az R. 36. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A HKR médiával való kapcsolattartásának feladatait a HM kommunikációs tevékenységéért felelős szervezete, valamint az Ágazati Lakossági Tájékoztatási Tervben kijelölt személyek végzik.”

12. §

(1) A rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg az R. 25. § (4) bekezdésének *f*) pontja és a 38. § hatályát veszti.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R.

a) 4. §-ában a „HM közigazgatási államtitkára” szövegrész helyébe a „HM államtitkára” szöveg, a 7. § bevezető szövegében, a 9. § (1) bekezdésében, a 10. §-ban, a 15. § (4) bekezdésében, a 17. §-ban, a 19. § (1) és (3) bekezdéseiben, a 23. § bevezető szövegében, a 24. § *d*) pontjában, a 25. § (1) bekezdésének *d*) és *f*) pontjaiban, 25. § (3) bekezdésének *a*) és *d*) pontjaiban, a 29. § (2) bekezdésében, a 30. § (1) bekezdésében, a 31. § (3) bekezdésében és a 32. §-ban a „HM közigazgatási államtitkár” szövegrész helyébe a „HM államtitkár” szöveg, a 30. § (3) bekezdésében a „HM közigazgatási államtitkárnak” szövegrész helyébe a „HM államtitkárnak” szöveg,

b) a 7. § *d*) pontjában a „HM Honvéd Vezérkar főnökének” szövegrész helyébe „Honvéd Vezérkar főnökének” szöveg, a 8. § bevezető szövegében, a 11. § (3) bekezdés *d*) pontjában, a 12. § (2) bekezdésében, a 24. § bevezető szövegében, a 29. § (3) bekezdésében, a 30. § (2) bekezdésének bevezető szövegében, a 31. § (3) bekezdésében „HM Honvéd Vezérkar főnöke” szövegrész helyébe „Honvéd Vezérkar főnöke” szöveg,

c) a 11. § (1) bekezdésében a „HM HVK MFCSF főcsoportfőnök” szövegrész helyébe „az MH katasztrófavédelmi műveleti feladatok irányítását végző szervezet vezetője” szöveg lép.

Dr. Szekeres Imre s. k.,
honvédelmi miniszter

A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 23/2007. (VI. 27.) KvVM rendelete

a védett és a fokozottan védett növény-
és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok
köréről, valamint az Európai Közösségben
természetvédelmi szempontból jelentős növény-
és állatfajok közzétételéről szóló
13/2001. (V. 9.) KöM rendelet módosításáról

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (2) bekezdésében, 44. § (4) bekezdésében, 69. § (3) bekezdésében, továbbá a 85. § *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *a*) pontjában meghatározott feladatkörben eljárva, a következőket rendelem el:

1. §

(1) A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet (a továbbiakban: R.) 6. §-a következő *d*) ponttal egészül ki:

[Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:]

„*d*) a Tanács 2006. november 20-i 2006/105/EK irányelve a környezetvédelem területén elfogadott 79/409/EGK, 92/43/EGK, 97/68/EK, 2001/80/EK és 2001/81/EK irányelveknek Bulgária és Románia csatlakozására tekintettel történő kiigazításáról.”

(2) Az R. 7. számú mellékletének „*Narcissus triandrus* – csüngő nárcisz” szövegrésze helyébe „*Narcissus triandrus* subsp. *capax* – csüngő nárcisz *capax* alfaja” szövegrész lép.

(3) Az R. 8. számú melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg az R. 7. számú mellékletének „*Echium russicum* – piros kígyószisz” szövegrésze hatályát veszti.

(2) Ez a rendelet a környezetvédelem területén elfogadott 79/409/EGK, 92/43/EGK, 97/68/EK, 2001/80/EK és 2001/81/EK irányelveknek Bulgária és Románia csatlakozására tekintettel történő kiigazításáról szóló 2006. november 20-i 2006/105/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Fodor Gábor s. k.,
környezetvédelmi és vízügyi miniszter

Melléklet a 23/2007. (VI. 27.) KvVM rendelethez

[8. számú melléklet a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelethez]

Az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős állatfajok

**GERINCTELENEK
ECHINODERMATA**

Echinoidea

Centrostephanus longispinus dízsün

ANNELIDA

Hirudinoidea

Hirudo medicinalis orvosi pióca
Hirudo verbana (nincs magyar neve)

MOLLUSCA

BIVALVIA

Anisomyaria

Lithophaga lithophaga sziklafúró kagyló
Pinna nobilis nagy sonkakagyló

Unionoida

Margaritifera auricularia spanyol gyöngykagyló

Dreissenidae

Congeria kusceri dinári kecskekörömkagyló

GASTROPODA

Anisus vorticulus apró fillércsiga
Caseolus calculus bordás kövecskesiga
Caseolus commixta felemás kövecskesiga
Caseolus sphaerula gömbölyded kövecskesiga
Discula leacockiana Leacock-gombcsiga
Discula tabellata rovásos gombcsiga
Discula testudinalis (nincs magyar neve)
Discula turricula (nincs magyar neve)
Discus defloratus (nincs magyar neve)
Discus guerinianus madeirai diszkoszcsiga
Elona quimperiana quemperi csiga
Geomalacus maculosus angol csupaszcsiga
Geomitra moniziana Moniz-turbáncsiga
Gibbula nivosa havasi ragyáscsiga
Idiomela subplicata madeirai bordáscsiga
Lampedusa imitatrix (nincs magyar neve)
Lampedusa melitensis máltai orsócsiga
Leiostryla abbreviata kurta bábcsga
Leiostryla cassida sisakos bábcsga
Leiostryla corneocostata bordás bábcsga
Leiostryla gibba dudoros bábcsga
Leiostryla lamellosa lemezes bábcsga
Patella ferruginea rozsdás csészecsiga

ÍZELTLÁBÚAK

ARACHNIDA

Araneae

Macrothele calpeiana (nincs magyar neve)

INSECTA**Orthoptera**

<i>Baetica ustulata</i>	Sierra Nevada-i nyergesszöcske
<i>Brachytrupes megacephalus</i>	sivatagi házitücsök
<i>Isophya harzi</i>	(nincs magyar neve)
<i>Myrmecophilus baronii</i>	Baron-hangyásztücsök

Odonata

<i>Cordulegaster trinacriae</i>	szicíliai hegyiszitakötő
<i>Gomphus graslinii</i>	atlanti folyami-szitakötő
<i>Leucorrhinia albifrons</i>	fehérképű szitakötő
<i>Lindenia tetraphylla</i>	levelespotrohú szitakötő
<i>Macromia splendens</i>	pompás sárkányszitakötő
<i>Oxygastra curtisii</i>	narancsfoltos szitakötő
<i>Sympecma braueri</i>	(nincs magyar neve)

Mantodea

<i>Apteromantis aptera</i>	(nincs magyar neve)
----------------------------	---------------------

Lepidoptera

<i>Coenonympha hero</i>	lápi szénalepke
<i>Erebia calcaria</i>	nagy szerecsenlepke
<i>Erebia christi</i>	fekete szerecsenlepke
<i>Erebia sudetica</i>	szudétai szerecsenlepke
<i>Fabriciana elisa</i>	korzikai gyöngyházlepke
<i>Hyles hippophaes</i>	déli szender
<i>Lycaena helle</i>	lápi tűzlepke
<i>Melanargia arge</i>	olasz sakktáblalepke
<i>Papilio alexanor</i>	déli fecskefarkúlepke
<i>Papilio hospiton</i>	korzikai fecskefarkúlepke
<i>Parnassius apollo</i>	nagy apollólepke
<i>Plebicula golgus</i>	Golgus-boglárka
<i>Polyommatus eroides</i>	balkáni pöttyösboglárka
<i>Pseudophilotes bavius</i>	(nincs magyar neve)
<i>Xylomoia strix</i>	északi zsembékbagoly

Coleoptera

<i>Buprestis splendens</i>	pompás díszbogár
<i>Carabus olympiae</i>	olasz futrinka
<i>Carabus menetriesi pacholei</i>	(nincs magyar neve)
<i>Leptodirus hochenwarti</i>	barlangi pecebogár
<i>Phryganophilus ruficollis</i>	vörösnnyakú komorbogár
<i>Propomacrus cypriacus</i>	ciprusi karolóbogár
<i>Pseudogaurotina excellens</i>	nagy fémescincér
<i>Pseudoseriscius cameroni</i>	máltai gyászbogár
<i>Pytho kolwensis</i>	északi sárkánybogár

CRUSTACEA**Isopoda**

<i>Armadillidium ghardalamensis</i>	déli gömbászka
-------------------------------------	----------------

GERINCESEK**HALAK****ACIPENSERIFORMES****Acipenseridae**

<i>Acipenser naccarii</i>	adriai tok
<i>Acipenser sturio</i>	közönséges tok

SALMONIFORMES**Coregonidae***Coregonus oxyrhynchus*

hegyesorrú maréna

CYPRINIFORMES**Cyprinidae***Anaocypris hispanica*

(nincs magyar neve)

Phoxinus phoxinus

mocsári cselle

ATHERINIFORMES**Cyprinodontidae***Valencia hispanica*

feketefoltos fogasponty

Valencia letourneuxi

korfui fogasponty

PERCIFORMES**Percidae***Zingel asper*

Rhône-vidéki bucó

Romanichthys valsanicola

román bucó

KÉTÉLTŰEK**CAUDATA****Salamandridae***Chioglossa lusitanica*

ibériai szalamandra

Euproctus asper

pireneusi göte

Euproctus montanus

korzikai göte

Euproctus platycephalus

csukafejű göte

Mertensiella lusitana

lükiai szalamandra

Salamandra atra

alpesi szalamandra

Salamandra aurora

(nincs magyar neve)

Salamandra lanzai

(nincs magyar neve)

Salamandrina terdigitata

pápaszemes szalamandra

Triturus italicus

olasz göte

Triturus karelinii

balkáni tarajosgöte

Triturus marmoratus

márványos göte

Triturus montandoni

kárpáti göte

Proteidae*Proteus anguinus*

barlangi vakgöte

Plethodontidae*Hydromantes ambrosii*

francia barlangiszalamandra

Hydromantes flavus

sárga barlangiszalamandra

Hydromantes genei

barna barlangiszalamandra

Hydromantes imperialis

(nincs magyar neve)

Hydromantes strinatii

(nincs magyar neve)

Hydromantes supramontis

(nincs magyar neve)

ANURA**Discoglossidae***Alytes cisternasii*

ibériai dajkabéka

Alytes muletensis

mallorcai korongnyelvűbéka

Alytes obstetricans

közönséges dajkabéka

Discoglossus galganoi

spanyol korongnyelvűbéka

Discoglossus montalentii

korzikai korongnyelvűbéka

Discoglossus pictus

tarka korongnyelvűbéka

Discoglossus sardus

szardíniai korongnyelvűbéka

Ranidae*Rana graeca*

görög barnabéka

Rana iberica

spanyol barnabéka

	<i>Rana italica</i>	olasz kecskebéka
	<i>Rana latastei</i>	olasz barnabéka
	<i>Rana perezi</i>	ibériai kecskebéka
Pelobatidae		
	<i>Pelobates cultripes</i>	zöld ásóbéka
	<i>Pelobates syriacus</i>	szíriai ásóbéka
Bufonidae		
	<i>Bufo calamita</i>	nádi varangy
Hylidae		
	<i>Hyla meridionalis</i>	mediterrán levelibéka
	<i>Hyla sarda</i>	szardíniai levelibéka
HÜLLŐK		
TESTUDINATA		
Testudinidae		
	<i>Testudo graeca</i>	mór teknős
	<i>Testudo hermanni</i>	görög teknős
	<i>Testudo marginata</i>	szegélyes teknős
Cheloniidae		
	<i>Caretta caretta</i>	álcserepesteknős
	<i>Chelonia mydas</i>	levesteknős
	<i>Lepidochelys kempii</i>	fattyúteknős
	<i>Eretmochelys imbricata</i>	cserepes teknős
Dermochelyidae		
	<i>Dermochelys coriacea</i>	kérgesteknős
Emydidae		
	<i>Mauremys caspica</i>	Kaszipi-teknős
	<i>Mauremys leprosa</i>	spanyol víziteknős
SAURIA		
Lacertidae		
	<i>Algyroides fitzingeri</i>	korzikai éleshátúgyík
	<i>Algyroides marchi</i>	spanyol éleshátúgyík
	<i>Algyroides moreoticus</i>	görög éleshátúgyík
	<i>Algyroides nigropunctatus</i>	fekete éleshátúgyík
	<i>Gallotia atlantica</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Gallotia galloti</i>	Kanári-szigeteki gyík
	<i>Gallotia simonyi</i>	El Hierro-i óriásgyík
	<i>Gallotia stehlini</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Lacerta bedriagae</i>	korzikai gyík
	<i>Lacerta bonnali</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Lacerta monticola</i>	ibériai hegyigyík
	<i>Lacerta danfordi</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Lacerta dugesi</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Lacerta graeca</i>	görög hegyesfejűgyík
	<i>Lacerta horvathi</i>	horvát faligyík
	<i>Lacerta schreiberi</i>	spanyol zöldgyík
	<i>Lacerta trilineata</i>	balkáni zöldgyík
	<i>Ophisops elegans</i>	kígyószemű gyík
	<i>Podarcis erhardii</i>	balkáni homokigyík
	<i>Podarcis filfolensis</i>	máltai faligyík
	<i>Podarcis hispanica</i>	spanyol faligyík
	<i>Podarcis lilfordi</i>	Baleár-szigeteki faligyík
	<i>Podarcis melisellensis</i>	fiumei faligyík

	<i>Podarcis milensis</i>	míloszi faligyík
	<i>Podarcis peloponnesiaca</i>	peloponnészoszi faligyík
	<i>Podarcis pityusensis</i>	Pityusen-faligyík
	<i>Podarcis sicula</i>	olasz faligyík
	<i>Podarcis tiliguerta</i>	korzikai faligyík
	<i>Podarcis wagleriana</i>	szicíliai faligyík
Scincidae		
	<i>Chalcides bedriagai</i>	spanyol ércesgyík
	<i>Chalcides ocellatus</i>	foltos ércesgyík
	<i>Chalcides sexlineatus</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Chalcides simonyi</i>	fuerteventurai ércesgyík
	<i>Chalcides viridianus</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Ophiomorus punctatissimus</i>	pettyes kígyógyík
Gekkonidae		
	<i>Cyrtopodion kotschy</i>	csupaszujjú gekkó
	<i>Phyllodactylus europaeus</i>	lemezesujjú gekkó
	<i>Tarentola angustimentalis</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Tarentola boettgeri</i>	csíkos gekkó
	<i>Tarentola delalandii</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Tarentola gomerensis</i>	gomerai gekkó
Agamidae		
	<i>Stellio stellio</i>	közönséges agáma
Chamaeleontidae		
	<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	közönséges kaméleon
Anguidae		
	<i>Ophisaurus apodus</i>	páncélos seltopuzik
OPHIDIA		
Colubridae		
	<i>Coluber cypriensis</i>	ciprusi ostorsikló
	<i>Coluber hippocrepis</i>	patkós sikló
	<i>Coluber jugularis</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Coluber laurenti</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Coluber najadum</i>	Dahl-ostorsikló
	<i>Coluber nummifer</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Coluber viridiflavus</i>	sárgászöld haragossikló
	<i>Eirenis modesta</i>	kis-ázsiai törpesikló
	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	négycsíkos sikló
	<i>Elaphe situla</i>	leopáldsikló
	<i>Telescopus falax</i>	macskakígyó
Viperidae		
	<i>Vipera ammodytes</i>	homoki vipera
	<i>Macrovipera schweizeri</i>	míloszi vipera
	<i>Vipera seoanni</i>	ibériai vipera
	<i>Vipera xanthina</i>	hegyi vipera
Boidae		
	<i>Eryx jaculus</i>	homoki boa
MADARAK		
GAVIIFORMES		
Gaviidae		
	<i>Gavia adamsii</i>	fehércsőrű búvár

PODICIPEDIFORMES**Podicipedidae***Podilymbus podiceps*

gyűrűscsőrű vöcsök

PROCELLARIIFORMES**Diomedidae***Thalassarche melanophris*

dolmányos albatrosz

Diomedea exulans

vándoralbatrosz

Procellariidae*Macronectes giganteus*

déli óriáshojsza

Macronectes halli

északi óriáshojsza

Fulmarus glacialis

északi sirályhojsza

Daption capense

galambhojsza

Pterodroma madeira

madeirai viharmadár

Pterodroma feae

zöld-foki viharmadár

Pterodroma cahow

Bermuda-szigeteki viharmadár

Pterodroma hasitata

karibi viharmadár

Pterodroma arminjoniana

nincs magyar neve

Bulweria bulwerii

szalagos szerecsenhojsza

Bulweria fallax

egyszínű szerecsenhojsza

Calonectris edwardsii

zöld-foki vészmadár

Calonectris diomedea

mediterrán vészmadár

Puffinus gravis

nagy vészmadár

Puffinus griseus

szürke vészmadár

Puffinus puffinus

atlanti vészmadár

Puffinus mauretanicus

Baleár-szigeteki vészmadár

Puffinus yelkouan

bukdosó vészmadár

Puffinus assimilis

kis vészmadár

Hydrobatidae*Oceanites oceanicus*

Wilson-viharfecske

Pelagodroma marina

fehércú viharfecske

Hydrobates pelagicus

viharfecske

Oceanodroma leucorhoa

villás viharfecske

Oceanodroma monorhis

koreai viharfecske

Oceanodroma castro

madeirai viharfecske

PELECANIFORMES**Phaethontidae***Phaethon aethereus*

vöröscsőrű trópusimadár

Sulidae*Sula dactylatra*

álarcos szula

Sula leucogaster

barna szula

Morus bassanus

szula

Phalacrocoracidae*Phalacrocorax carbo*

kárókatona

Phalacrocorax auritus

füles kárókatona

Phalacrocorax aristotelis

üstökös kárókatona

Fregatidae*Fregata magnificens*

pompás fregattmadár

Fregata aquila

nincs magyar neve

CICONIIFORMES**Ardeidae***Botaurus lentiginosus*

amerikai bölömbika

Ixobrychus exilis

amerikai törpegém

	<i>Ixobrychus eurhythmus</i>	vörhenyes törpegém
	<i>Ardeirallus sturmii</i>	szerecsentörpegém
	<i>Butorides virescens</i>	zöld gém
	<i>Egretta caerulea</i>	kék gém
	<i>Egretta tricolor</i>	nincs magyar neve
	<i>Egretta thula</i>	hókócsag
	<i>Egretta intermedia</i>	középkócsag
	<i>Ardea melanocephala</i>	feketenyakú gém
	<i>Ardea herodias</i>	királygém
Ciconiidae		
	<i>Leptoptilos crumeniferus</i>	afrikai marabu
Threskiornithidae		
	<i>Geronticus eremita</i>	tarvarjú
ANSERIFORMES		
Anatidae		
	<i>Cygnus olor</i>	bütykös hattyú
	<i>Anser albifrons flavirostris</i>	nagy lilik <i>flavirostris</i> alfaja
	<i>Anser rossii</i>	hólúd
	<i>Anas americana</i>	álarcos réce
	<i>Anas falcata</i>	sarlós réce
	<i>Anas formosa</i>	cifra réce
	<i>Anas rubripes</i>	kormos réce
	<i>Anas discors</i>	kékszárnyú réce
	<i>Aythya americana</i>	amerikai barátréce
	<i>Aythya valisineria</i>	rókafejű réce
	<i>Aythya collaris</i>	örvös réce
	<i>Aythya affinis</i>	búbos réce
	<i>Somateria fischeri</i>	pápaszemes pehelyréce
	<i>Polysticta stelleri</i>	Steller-pehelyréce
	<i>Histrionicus histrionicus</i>	tarka réce
	<i>Melanitta perspicillata</i>	pápaszemes réce
	<i>Bucephala albeola</i>	fehérfejű kerceréce
	<i>Bucephala islandica</i>	izlandi kerceréce
	<i>Mergus cucullatus</i>	csuklyás bukó
ACCIPITRIFORMES		
Accipitridae		
	<i>Pernis ptilorhynchus</i>	bóbitás darázsölyv
	<i>Elanus caeruleus</i>	kuhi
	<i>Haliaeetus leucoryphus</i>	szalagos rétisas
	<i>Haliaeetus leucocephalus</i>	fehérfejű rétisas
	<i>Gypaetus barbatus</i>	saskeselyű
	<i>Gyps rueppellii</i>	karvalykeselyű
	<i>Torgos tracheliotus</i>	füles keselyű
	<i>Aquila rapax</i>	szavannasas
	<i>Aquila adalberti</i>	ibériai sas
FALCONIFORMES		
Falconidae		
	<i>Falco sparverius</i>	tarka vércse
	<i>Falco amurensis</i>	amuri vércse
	<i>Falco concolor</i>	hamvas sólyom
	<i>Falco pelegrinoides</i>	sivatagi sólyom

GALLIFORMES**Tetraonidae***Lagopus lagopus*

sarki hófajd

Lagopus muta

havasi hófajd

Phasianidae*Alectoris chukar*

csukár

Alectoris graeca

szirti fogoly

Alectoris rufa

vörös fogoly

Alectoris barbara

barnanyakú szirtifogoly

Francolinus francolinus

örvös frankolin

GRUIFORMES**Turnicidae***Turnix sylvatica*

guvatfűj

Rallidae*Porzana carolina*

álarcos vízicsibe

Porzana marginalis

csíkos vízicsibe

Limnocorax flavirostra

szerecsen-vízicsibe

Porphyrio alleni

afrikai szultántyúk

Porphyrio martinica

amerikai szultántyúk

Fulica americana

gyűrűscsőrű szárcsa

Fulica cristata

bütykös szárcsa

Gruidae*Grus canadensis*

kanadai daru

Otididae*Chlamydotis undulata*

galléros túzok

Chlamydotis macqueenii

pettyes túzok

CHARADRIIFORMES**Haematopodidae***Haematopus meadewaldoi*

Kanári-szigeteki csigaforgató

Glareolidae*Cursorius cursor*

futómadár

Glareola maldivarum

keleti székicsér

Charadriidae*Charadrius semipalmatus*

kanadai lile

Charadrius pecuarius

apró lile

Charadrius mongolus

tibeti lile

Charadrius asiaticus

sztyeppi lile

Charadrius veredus

barnaszárnyú lile

Pluvialis dominicus

amerikai pettyeslile

Scolopacidae*Calidris tenuirostris*

nagy partfutó

Calidris pusilla

kis partfutó

Calidris mauri

alaszakai partfutó

Calidris ruficollis

rozsdástorkú partfutó

Calidris subminuta

hosszúujjú partfutó

Calidris minutilla

törpepartfutó

Calidris bairdii

Baird-partfutó

Calidris acuminata

hegyesfarkú partfutó

Calidris himantopus

töcspartfutó

Gallinago delicata

amerikai sárszalonka

Gallinago stenura

hegyesfarkú sárszalonka

Limnodromus griseus

rövidcsőrű cankógoda

<i>Limosa haemastica</i>	feketeszárnnyú goda
<i>Numenius minutus</i>	törpepóling
<i>Numenius borealis</i>	eszkimópóling
<i>Bartramia longicauda</i>	hosszúfarkú cankó
<i>Tringa melanoleuca</i>	mocsári cankó
<i>Tringa solitaria</i>	remetecankó
<i>Actitis macularius</i>	pettyes billegetőcankó
<i>Heteroscelus brevipes</i>	szibériai vándorcankó
<i>Catoptrophorus semipalmatus</i>	lármás cankó
<i>Phalaropus tricolor</i>	Wilson-víztaposó

Laridae

<i>Larus leucophthalmus</i>	pápaszemes sirály
<i>Larus atricilla</i>	kacagó sirály
<i>Larus philadelphia</i>	Bonaparte-sirály
<i>Larus cirrocephalus</i>	szürkefejű sirály
<i>Larus audouinii</i>	korallsirály
<i>Larus smithsonianus</i>	amerikai ezüstsirály
<i>Larus cachinnans</i>	sárgalábú sirály
<i>Larus armenicus</i>	örmény sirály
<i>Larus thayeri</i>	eszkimósirály
<i>Rhodostethia rosea</i>	rózsás sirály
<i>Pagophila eburnea</i>	hósirály

Sternidae

<i>Sterna maxima</i>	királycsér
<i>Sterna bengalensis</i>	bengáliai csér
<i>Sterna elegans</i>	pompás csér
<i>Sterna dougallii</i>	rózsás csér
<i>Sterna aleutica</i>	Bering-csér
<i>Sterna forsteri</i>	tavi csér
<i>Sterna anaethetus</i>	álarcos csér
<i>Sterna fuscata</i>	füstös csér
<i>Anous stolidus</i>	barna noddi

Alcidae

<i>Uria aalge</i>	lumma
<i>Uria lomvia</i>	vastagsőrű lumma
<i>Pinguinus impennis</i>	óriásalka
<i>Cepphus grylle</i>	fekete lumma
<i>Alle alle</i>	alkabukó
<i>Aethia psittacula</i>	papagájalka
<i>Synthliboramphus antiquus</i>	ezüstalka
<i>Lunda cirrhata</i>	kontyos lunda

PTEROCLIFORMES**Pteroclididae**

<i>Pterocles senegallus</i>	pettyes pusztaityúk
<i>Pterocles orientalis</i>	feketehasú pusztaityúk
<i>Pterocles alchata</i>	nyílfarkú pusztaityúk

COLUMBIFORMES**Columbidae**

<i>Columba livia</i>	szirti galamb*
<i>Columba trocaz</i>	madeirai babérgalamb
<i>Columba bollii</i>	szürkefejű babérgalamb
<i>Columba junoniae</i>	fehérfarkú babérgalamb

	<i>Streptopelia senegalensis</i>	pálmagerle
	<i>Zenaida macroura</i>	sírató gerle
CUCULIFORMES		
Cuculidae		
	<i>Clamator glandarius</i>	pettyes kakukk
	<i>Chrysococcyx caprius</i>	rezes fénykakukk
	<i>Cuculus saturatus</i>	keleti kakukk
	<i>Coccyzus erythrophthalmus</i>	feketecsőrű esőkakukk
	<i>Coccyzus americanus</i>	sárgacsőrű esőkakukk
STRIGIFORMES		
Strigidae		
	<i>Strix nebulosa</i>	szakállas bagoly
	<i>Asio capensis</i>	mocsári fülesbagoly
CAPRIMULGIFORMES		
Caprimulgidae		
	<i>Caprimulgus ruficollis</i>	rozsdásnyakú lappantyú
	<i>Caprimulgus aegyptius</i>	sivatagi lappantyú
	<i>Chordeiles minor</i>	estifecske
APODIFORMES		
Apodidae		
	<i>Hirundapus caudacutus</i>	sertefarkú sarlósfecske
	<i>Chaetura pelagica</i>	kéménysarlósfecske
	<i>Apus unicolor</i>	egyszínű sarlósfecske
	<i>Apus pacificus</i>	keleti sarlósfecske
	<i>Apus caffer</i>	kaffersarlósfecske
	<i>Apus affinis</i>	kis sarlósfecske
CORACIIFORMES		
Alcedinidae		
	<i>Halcyon smyrnensis</i>	barna halkapó
	<i>Ceryle rudis</i>	tarka halkapó
	<i>Ceryle alcyon</i>	örvös halkapó
Meropidae		
	<i>Merops orientalis</i>	smaragdgyurgyalag
	<i>Merops persicus</i>	zöld gyurgyalag
PICIFORMES		
Picidae		
	<i>Colaptes auratus</i>	északi hangyászküllő
	<i>Sphyrapicus varius</i>	sárgahasú cukorharkály
	<i>Picoides tridactylus</i>	háromujjú hősík
PASSERIFORMES		
Tyrannidae		
	<i>Empidonax virescens</i>	zöldes tirannusz
Alaudidae		
	<i>Ammomanes cinctura</i>	homoki pacsirta
	<i>Ammomanes deserti</i>	sivatagi pacsirta
	<i>Alaemon alaudipes</i>	sarlóscsőrű pacsirta
	<i>Chersophilus duponti</i>	vékonycsőrű pacsirta
	<i>Melanocorypha bimaculata</i>	hegyi kalandrapacsirta
	<i>Melanocorypha leucoptera</i>	fehérszárnyú pacsirta
	<i>Melanocorypha yeltoniensis</i>	szerecsenpacsirta
	<i>Calandrella rufescens</i>	csíkos szikipacsirta

	<i>Galerida theklae</i>	kövi pacsirta
	<i>Eremophila bilopha</i>	sivatagi fülespacsirta
Hirundinidae		
	<i>Tachycineta bicolor</i>	odúfecske
	<i>Riparia paludicola</i>	barnatorkú partifecske
	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	szirtifecske
	<i>Hirundo pyrrhonota</i>	sziklafecske
	<i>Progne subis</i>	északi bíborfecske
Motacillidae		
	<i>Anthus godlewskii</i>	mongol pityer
	<i>Anthus berthelotii</i>	Kanári-szigeteki pityer
	<i>Anthus hodgsoni</i>	olívhátú pityer
	<i>Anthus gustavi</i>	tundrapityer
	<i>Anthus petrosus</i>	parti pityer
	<i>Anthus rubescens</i>	vörhenyes pityer
Bombycillidae		
	<i>Bombycilla cedrorum</i>	cédruscsonttollú
Mimidae		
	<i>Mimus polyglottos</i>	énekes gezerigó
	<i>Toxostoma rufum</i>	vörhenyes gezerigó
	<i>Dumetella carolinensis</i>	macskamadár
Prunellidae		
	<i>Prunella montanella</i>	szibériai szürkebegy
	<i>Prunella ocularis</i>	örmény szürkebegy
	<i>Prunella atrogularis</i>	feketetorkú szürkebegy
Turdidae		
	<i>Cercotrichas galactotes</i>	tüskebujkáló
	<i>Luscinia calliope</i>	rubinbegy
	<i>Luscinia cyane</i>	kék fülemüle
	<i>Tarsiger cyanurus</i>	kékfarkú
	<i>Irania gutturalis</i>	fehértorkú fülemüle
	<i>Phoenicurus erythronotus</i>	vöröshátú rozsdafarkú
	<i>Phoenicurus moussieri</i>	gyémántrozsdafarkú
	<i>Saxicola dacotiae</i>	Kanári-szigeteki csuk
	<i>Oenanthe cypriaca</i>	ciprusi hantmadár
	<i>Oenanthe finschii</i>	türk hantmadár
	<i>Oenanthe monacha</i>	csuklyás hantmadár
	<i>Oenanthe leucopyga</i>	koronás hantmadár
	<i>Oenanthe leucura</i>	kormos hantmadár
	<i>Monticola solitarius</i>	kék kövirigó
	<i>Zoothera dauma</i>	himalájai földirigó
	<i>Zoothera sibirica</i>	szibériai földirigó
	<i>Zoothera naevia</i>	tarka földirigó
	<i>Hylocichla mustelina</i>	erdei fülemülerigó
	<i>Catharus guttatus</i>	pettyes fülemülerigó
	<i>Catharus ustulatus</i>	flótázó fülemülerigó
	<i>Catharus minimus</i>	szürkearcú fülemülerigó
	<i>Catharus fuscescens</i>	vörhenyes fülemülerigó
	<i>Turdus unicolor</i>	szürke rigó
	<i>Turdus obscurus</i>	halvány rigó
	<i>Turdus ruficollis</i>	sötétetorkú rigó
	<i>Turdus migratorius</i>	vándorrigó

Sylviidae

<i>Cisticola juncidis</i>	szuharbújó
<i>Prinia gracilis</i>	karcsú prinia
<i>Locustella certhiola</i>	csíkos tücsökmadár
<i>Locustella lanceolata</i>	foltos tücsökmadár
<i>Locustella fasciolata</i>	dalos tücsökmadár
<i>Acrocephalus dumetorum</i>	berki nádiposzáta
<i>Acrocephalus griseldis</i>	eufráteszi nádirigó
<i>Acrocephalus aedon</i>	vastagsőrű nádirigó
<i>Hippolais opaca</i>	spanyol geze
<i>Hippolais caligata</i>	kis geze
<i>Hippolais rama</i>	perzsa geze
<i>Hippolais olivetorum</i>	olívgeze
<i>Hippolais polyglotta</i>	déli geze
<i>Sylvia sarda</i>	szardíniai poszáta
<i>Sylvia balearica</i>	Baleár-szigeteki poszáta
<i>Sylvia undata</i>	bujkáló poszáta
<i>Sylvia deserticola</i>	Atlasz-hegységi poszáta
<i>Sylvia conspicillata</i>	törpeposzáta
<i>Sylvia cantillans</i>	bajszos poszáta
<i>Sylvia mystacea</i>	tamariszkuszposzáta
<i>Sylvia melanothorax</i>	ciprusi poszáta
<i>Sylvia rueppelli</i>	feketetorkú poszáta
<i>Sylvia nana</i>	sivatagi poszáta
<i>Sylvia deserti</i>	szaharai poszáta
<i>Sylvia hortensis</i>	dalos poszáta
<i>Sylvia crassirostris</i>	vastagsőrű poszáta
<i>Phylloscopus coronatus</i>	koronás füzike
<i>Phylloscopus trochiloides</i>	sárga füzike
<i>Phylloscopus borealis</i>	északi füzike
<i>Phylloscopus humei</i>	himalájai füzike
<i>Phylloscopus fuscatus</i>	barna füzike
<i>Phylloscopus orientalis</i>	balkáni füzike
<i>Phylloscopus neglectus</i>	perzsa füzike
<i>Phylloscopus brehmi</i>	ibériai füzike
<i>Phylloscopus canariensis</i>	Kanári-szigeteki füzike
<i>Regulus teneriffae</i>	Kanári-szigeteki királyka
<i>Regulus madeirensis</i>	madeirai királyka

Muscicapidae

<i>Muscicapa dauurica</i>	barna légykapó
<i>Ficedula semitorquata</i>	félörvös légykapó
<i>Ficedula speculigera</i>	Atlasz-hegységi légykapó

Paridae

<i>Parus lugubris</i>	füstös cinege
<i>Parus cinctus</i>	lappföldi cinege
<i>Parus cyanus</i>	lazúrcinege

Sittidae

<i>Sitta krueperi</i>	török csuszka
<i>Sitta whiteheadi</i>	korzikai csuszka
<i>Sitta canadensis</i>	kanadai csuszka
<i>Sitta neumayer</i>	kövi csuszka

Laniidae

<i>Tchagra senegalus</i>	barátcsagra
<i>Lanius cristatus</i>	barna gébics
<i>Lanius isabellinus</i>	pusztai gébics
<i>Lanius schach</i>	hosszúfarkú gébics
<i>Lanius meridionalis</i>	sivatagi őrgébics
<i>Lanius excubitorius</i>	szalagos őrgébics
<i>Lanius nubicus</i>	álarcos gébics

Corvidae

<i>Perisoreus infaustus</i>	északi szajkó
<i>Cyanopica cyana</i>	kék szarka
<i>Corvus dauuricus</i>	örvös csóka

Sturnidae

<i>Sturnus vulgaris</i>	seregély
<i>Sturnus unicolor</i>	egyszínű seregély

Passeridae

<i>Passer domesticus</i>	házi veréb
<i>Passer italiae</i>	olasz veréb
<i>Passer hispaniolensis</i>	berki veréb
<i>Passer moabiticus</i>	tamariszkuszveréb
<i>Carospiza brachydactyla</i>	halvány köviveréb
<i>Petronia petronia</i>	köviveréb

Vireonidae

<i>Vireo flavifrons</i>	sárgatorkú lombgébics
<i>Vireo philadelphicus</i>	sárgahasú lombgébics
<i>Vireo olivaceus</i>	pirosszemű lombgébics

Fringillidae

<i>Fringilla teydea</i>	kék pinty
<i>Serinus pusillus</i>	vöröshomlokú csicsörke
<i>Serinus canaria</i>	kanári*
<i>Serinus citrinella</i>	citromcsicsörke
<i>Serinus corsicanus</i>	korzikai csicsörke
<i>Loxia scotica</i>	skót keresztesőrű
<i>Loxia pytyopsittacus</i>	nagy keresztesőrű
<i>Rhodopechys sanguineus</i>	rózsásszárnyú sivatagipinty
<i>Bucanetes githagineus</i>	trombitás sivatagipinty
<i>Hesperiphona vespertina</i>	koronás meggyvágó

Parulidae

<i>Mniotilta varia</i>	csíkos kéregjáró
<i>Vermivora chrysoptera</i>	aranszárnyú hernyófaló
<i>Vermivora pinus</i>	kékszárnyú hernyófaló
<i>Vermivora peregrina</i>	szürkefejű hernyófaló
<i>Parula americana</i>	északi lombposzáta
<i>Dendroica petechia</i>	sárga lombjáró
<i>Dendroica pensylvanica</i>	barkós lombjáró
<i>Dendroica virens</i>	feketetorkú lombjáró
<i>Dendroica fusca</i>	narancstorkú lombjáró
<i>Dendroica tigrina</i>	tigrislombjáró
<i>Dendroica magnolia</i>	magnólia-lombjáró
<i>Dendroica coronata</i>	koronás lombjáró
<i>Dendroica striata</i>	kucsmás lombjáró
<i>Dendroica castanea</i>	rozsdás lombjáró

	<i>Setophaga ruticilla</i>	legyezőfarkú lombposzáta
	<i>Seiurus aurocapilla</i>	koronás harasztjáró
	<i>Seiurus motacilla</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Seiurus noveboracensis</i>	lápi harasztjáró
	<i>Geothlypis trichas</i>	északi álarcosposzáta
	<i>Wilsonia citrina</i>	csuklyás lombjáró
	<i>Wilsonia pusilla</i>	sapkás lombjáró
Thraupidae		
	<i>Piranga rubra</i>	piros tangara
	<i>Piranga olivacea</i>	skarláttangara
Emberizidae		
	<i>Pipilo erythrophthalmus</i>	tarka avarsármány
	<i>Chondestes grammacus</i>	pacsirtasármány
	<i>Ammodramus sandwichensis</i>	mezei verébsármány
	<i>Passerella iliaca</i>	vörhenyes verébsármány
	<i>Melospiza melodia</i>	énekes verébsármány
	<i>Zonotrichia leucophrys</i>	koronás verébsármány
	<i>Zonotrichia albicollis</i>	fehértorkú verébsármány
	<i>Junco hyemalis</i>	füstös junkó
	<i>Emberiza spodocephala</i>	feketearcú sármány
	<i>Emberiza striolata</i>	sivatagi sármány
	<i>Emberiza cineracea</i>	szürke sármány
	<i>Emberiza caesia</i>	rozsdás sármány
	<i>Emberiza chrysophrys</i>	tajgasármány
	<i>Emberiza rustica</i>	erdei sármány
	<i>Emberiza rutila</i>	vörhenyes sármány
	<i>Emberiza aureola</i>	aranyos sármány
	<i>Emberiza pallasi</i>	szürkevállú sármány
	<i>Emberiza bruniceps</i>	vörösfejű sármány
	<i>Emberiza elegans</i>	(nincs magyar neve)
	<i>Pheucticus ludovicianus</i>	vörösmellű magvágó
	<i>Passerina cyanea</i>	indigópinty
Icteridae		
	<i>Dolichonyx oryzivorus</i>	seregélyszármány
	<i>Molothrus ater</i>	barnafejű gulyajáró
	<i>Icterus galbula</i>	narancstrupál
EMLŐSÖK		
INSECTIVORA		
Erinaceidae		
	<i>Erinaceus algirus</i>	mediterrán sünn
Soricidae		
	<i>Crocidura canariensis</i>	Kanári-szigeteki cickány
	<i>Crocidura sicula</i>	szicíliai cickány
Talpidae		
	<i>Galemys pyrenaicus</i>	pireneusi pézsmacickány
MICROCHIROPTERA		
	<i>Eptesicus bottae</i>	Botta-késeidenevér
	<i>Myotis capaccinii</i>	hosszúlábú denevér
	<i>Nyctalus azoreum</i>	Azori-szigeteki koraidenevér
	<i>Pipistrellus maderensis</i>	madeirai törpedenevér
	<i>Plecotus kolombatovici</i>	déli hosszúfülű-denevér
	<i>Plecotus teneriffae</i>	tenerifei hosszúfülű-denevér

	<i>Rhinolophus blasii</i>	Blasius-patkósdenevér
	<i>Rhinolophus mehelyi</i>	Méhely-patkósdenevér
	<i>Tadarida teniotis</i>	nagy szelindekdenevér
	<i>Myotis alcathoe</i>	Alcathoe-denevér
	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	apró törpedenevér
MEGACHIROPTERA		
Pteropodidae		
	<i>Rousettus aegyptiacus</i>	nílusi repülőkutya
RODENTIA		
Gliridae		
	<i>Myomimus roachi</i>	bolgár egérpele
Sciuridae		
	<i>Marmota marmota latirostris</i>	európai mormota latirostris alfaja
	<i>Pteromys volans</i>	szibériai repülőmók
	<i>Spermophilus suslicus</i>	gyöngyös ürge
	<i>Sciurus anomalus</i>	perzsa mók
Cricetidae		
	<i>Mesocricetus newtoni</i>	dobrudzsai aranyhörsög
Microtidae		
	<i>Microtus cabreræ</i>	cabrerai pocok
	<i>Microtus tatricus</i>	tátrai földipocok
Zapodidae		
	<i>Sicista betulina</i>	északi szöcskeegér
Hystriidae		
	<i>Hystrix cristata</i>	tarajos sül
CARNIVORA		
Canidae		
	<i>Alopex lagopus</i>	sarki róka*
Mustelidae		
	<i>Mustela lutreola</i>	európai nyérc
	<i>Vormela peregusna</i>	tigrisgörcény
	<i>Gulo gulo</i>	rozsomák
Felidae		
	<i>Lynx pardinus</i>	párduchiúz
Phocidae		
	<i>Cystophora cristata</i>	hólyagos foka
	<i>Erignathus barbatus</i>	szakállas foka
	<i>Halichoerus grypus</i>	kúpos foka
	<i>Monachus monachus</i>	mediterrán barátfoka
	<i>Pagophilus groenlandicus</i>	grönlandi foka
	<i>Phoca hispida</i>	gyűrűsfoka
	<i>Phoca vitulina</i>	borjúfoka
Viverridae		
	<i>Genetta genetta</i>	északi petymeg
	<i>Herpestes ichneumon</i>	egyiptomi mongúz
DUPLICIDENTATA		
Leporidae		
	<i>Lepus timidus</i>	havasi nyúl
ARTIODACTYLA		
Cervidae		
	<i>Cervus elaphus corsicanus</i>	korzikai gímszarvas

Bovidae

<i>Bison bonasus</i>	európai bölény
<i>Capra aegagrus</i>	Bezoárkecske*
<i>Capra ibex</i>	kőszáli kecske
<i>Capra pyrenaica</i>	spanyol kecske
<i>Ovis gmelini musimon</i>	muflon musimon alfaja**
<i>Ovis orientalis ophion</i>	ciprusi muflon
<i>Rupicapra (pyrenaica) ornata</i>	abruzzói zerge

CETACEA

<i>Balaena glacialis</i>	északi-foki bálna
<i>Balaena mysticetus</i>	grönlandi bálna
<i>Balaenoptera acutorostrata</i>	csukabálna
<i>Balaenoptera borealis</i>	tőkebálna
<i>Balaenoptera edeni</i>	trópusi bálna
<i>Balaenoptera musculus</i>	óriásbálna
<i>Balaenoptera physalus</i>	közönséges barázdásbálna
<i>Delphinapterus leucas</i>	beluga
<i>Delphinus delphis</i>	közönséges delfin
<i>Feresa attenuata</i>	törpe-kardszárnyúdelfin
<i>Globicephala macrorhynchus</i>	rövidszárnyú gömbölyűfejű-delfin
<i>Globicephala melas</i>	hosszúszárnyú gömbölyűfejű-delfin
<i>Grampus griseus</i>	Risso-delfin
<i>Hyperoodon ampullatus</i>	kacsafejű csőröscet
<i>Kogia breviceps</i>	kis ámbráscet
<i>Kogia simus</i>	törpeámbráscet
<i>Lagenodelphis hosei</i>	Fraser-delfin
<i>Lagerorchynchus acutus</i>	fehéroidalú delfin
<i>Lagerorchynchus albirostris</i>	fehércsőrű delfin
<i>Megaptera novaeangliae</i>	hosszúszárnyú bálna
<i>Mesoplodon bidens</i>	északi csőröscet
<i>Mesoplodon densirostris</i>	állas csőröscet
<i>Mesoplodon europaeus</i>	antillai csőröscet
<i>Mesoplodon grayi</i>	hosszúorrú csőröscet
<i>Mesoplodon mirus</i>	True-csőröscet
<i>Monodon monoceros</i>	narvál
<i>Orcinus orca</i>	közönséges kardszárnyúdelfin
<i>Peponocephala electra</i>	fehérajku kardszárnyúdelfin
<i>Phocoena phocoena</i>	közönséges disznódelfin
<i>Physeter macrocephalus</i>	nagy ámbráscet
<i>Pseudorca crassidens</i>	kis kardszárnyúdelfin
<i>Sousa teuszii</i>	nyugat-afrikai púposdelfin
<i>Stenella attenuata</i>	pettyes delfin
<i>Stenella clymene</i>	háromszínű delfin
<i>Stenella coeruleoalba</i>	csíkos delfin
<i>Stenella frontalis</i>	atlanti delfin
<i>Steno bredanensis</i>	hosszúcsőrű delfin
<i>Tursiops truncatus</i>	palackorrú delfin
<i>Ziphius cavirostris</i>	Cuvier-csőröscet

* Kivéve a házasított formákat.

** Csak a Korzikán és Szardinián élő természetes populációk.

III. rész HATÁROZATOK

Az Országgyűlés határozatai

Az Országgyűlés 60/2007. (VI. 27.) OGY határozata

**az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról,
tisztviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló
14/2006. (V. 31.) OGY határozat módosításáról***

Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 14/2006. (V. 31.) OGY határozat a következők szerint módosul:

Az Országgyűlés

az Egészségügyi bizottságba

Winkfein Csaba helyett
dr. Juhászné Lévai Katalint,

a Gazdasági és informatikai bizottságba

Hagyó Miklós helyett
Molnár Gyulát,

a Honvédelmi és rendészeti bizottságba

dr. Vadai Ágnes helyett
Tóth Károlyt,

a Nemzetbiztonsági bizottságba

dr. Vadai Ágnes helyett
Juhász Gábort,

a Sport- és turisztikai bizottságba

dr. Bakonyi Tibor korábban megüresedett tagsági helyére
Mohácsi Józsefet

a bizottság tagjává

megválasztja.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Kis Zoltán s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Móring József s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

Az Országgyűlés 61/2007. (VI. 27.) OGY határozata

**a Kutatási és innovációs eseti bizottság
tisztviselőinek és tagjainak megválasztásáról***

A Kutatási és innovációs eseti bizottság létrehozásáról szóló 56/2007. (VI. 20.) OGY határozat 4. pontja alapján az Országgyűlés az eseti bizottság tisztviselőinek és tagjainak a következőket választja meg:

Elnök:	dr. Magda Sándor	(MSZP)
Társelnök:	dr. Pálkás József	(FIDESZ)
Tagjai:	dr. Józsa István	(MSZP)
	dr. Kapolyi László	(MSZP)
	Kormos Dénes	(MSZP)
	dr. Orosz Sándor	(MSZP)
	dr. Szabó Zoltán	(MSZP)
	Tatai-Tóth András	(MSZP)
	dr. Sándor Klára	(SZDSZ)
	dr. Ángyán József	(FIDESZ)
	dr. Gógl Árpád	(FIDESZ)
	dr. Pósnán László	(FIDESZ)
	Teller Gyula	(FIDESZ)
	dr. Latorcai János	(KDNP)
	Almássy Kornél	(MDF)

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Kis Zoltán s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Móring József s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az Országgyűlés 62/2007. (VI. 27.) OGY határozata

**az állami intézményeknek és szervezeteknek
az „Együtt Egymásért, Egy-másért Alapítvány”
működésével kapcsolatos korrupciógyanús ügyekben
való részvételének körülményeit és az „Együtt
Egymásért, Egy-másért Alapítvány” működésének
nemzetbiztonsági kockázatait vizsgáló bizottság
létrehozásáról****

A közelmúltban megjelent – és érdemben azóta sem cáfolt – információk szerint az „Együtt Egymásért, Egy-másért Alapítvány”, karitatív céllal a Távol-Keletről

* A határozatot az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

hozott élelmiszer-szállítmányokat Magyarországra, így mentesülvén a hazai adó- és vámfizetési kötelezettségek alól. A nyomozó hatóság gyanúja szerint azonban, az Alapítvány közel 8500 tonna konzervet nem a rászorulóknak adományozott, hanem kereskedelmi forgalomba hozott, s így mintegy 1,22 milliárd forint kárt okozott a költségvetésnek.

A felmerült kérdések tisztázása érdekében:

I. Az Országgyűlés a Házzsabály 34. §-ának (1) bekezdése alapján vizsgálóbizottságot hoz létre az „Együtt Egy-másért, Egy-másért Alapítvány” működésének nemzetbiztonsági kockázatát vizsgáló bizottság elnevezéssel.

II. A vizsgálat tárgya különösen a következő kérdések megválaszolása:

1. Mikor és milyen körülmények között jegyezték be az Alapítványt, mikor és milyen körülmények között vált az közhasznú szervezetté?

2. Milyen eredménnyel zárult az ORFK szervezett büntetés elleni egységénél a Földesi-Szabó László által vezetett nyomozás, amely az „Együtt Egymásért, Egy-másért Alapítványt” (a továbbiakban: Alapítvány) létrehozó, Jakubinyi György elleni, hamis váltókkal – több százmillió forintos – csalás vádjával indult?

3. Milyen körülmények között került sor Jakubinyi Györgynek – az igazságügy-miniszter által javasolt – köztársasági elnöki egyéni kegyelemben részesítésére?

4. Milyen közhasznú tevékenységet végzett, illetve véggez az Alapítvány?

5. Milyen üzleti csoportokkal és gazdasági társaságokkal került kapcsolatba az Alapítvány? Milyen üzleti érdekek és politikai kapcsolatépítési tendencia figyelhető meg az Alapítvány tevékenységében?

6. Milyen forrásból származó pénzek szétoztását végezte és végzi az Alapítvány?

7. Milyen körülmények között nyújtott segítséget az Alapítvány egy részvénytársaságnak, hogy 1,4 milliárd forint értékű élelmiszersegélyt kereskedelmi forgalomban értékesítsen?

8. Milyen körülmények között és milyen engedélyek alapján hozott forgalomba az Alapítványt irányítása alatt tartó személyek köre külföldről – az esetek többségében Távol-Keletről – származó élelmiszereket Magyarországon?

9. Milyen körülmények között minősítette segélyszállítmánynak és vámkezelte vám- és áfamentesen a vámhatóság az Alapítványhoz külföldről érkező élelmiszereket?

10. Igaz-e, hogy a külföldről segélyszállítmányként érkező élelmiszereket magyarországi áruházláncokban értékesítették?

11. Mekkora összegű vám- és áfafizetés alól mentesültek az élelmiszer importálói azáltal, hogy segélyszállítmányként tüntették fel a behozott élelmiszereket?

12. Milyen információk (megalapozott gyanú) alapján rendelt el nyomozást a VPOP az Alapítványnál az élelmiszersegélyek ügyében?

13. Milyen célból és kinek az utasítására tettek látogatást a Nemzetbiztonsági Hivatal munkatársai a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokságánál?

14. Az Alapítvány ellen megindult vizsgálatról tudomást szerezve milyen jelentést tett a Nemzetbiztonsági Hivatal tisztje? Milyen lépéseket tett a Nemzetbiztonsági Hivatal a jelentéstételt követően?

15. Milyen engedélyezési (ellenőrzési) eljárást követően vált lehetségessé aktív nemzetbiztonsági tisztek közreműködése az Alapítvány működésében?

16. Vizsgálta-e az Alapítványt a Nemzetbiztonsági Hivatal, munkatársainak az Alapítvány kuratóriumában történő szerepvállalását megelőzően?

17. Ellenőrzi-e a Nemzetbiztonsági Hivatal volt alkalmazottainak az üzleti világban történő szerepvállalását? Adott esetben felhívja-e a figyelmüket, hogy tevékenységükkel bűncselekmény elkövetésének részesévé válhatnak?

18. Az Alapítvány működtetői az ellenük megindult nyomozás megindítását követően milyen politikai jellegű kapcsolatépítésre törekedtek? Mely személyek irányába tettek „behálózási,” „befolyásolási,” lépéseket? Milyen nemzetbiztonsági kockázatot jelent az Alapítvány tagjainak Szilvász György kancelláriaminiszter irányába történő kapcsolatépítési törekvése?

19. Hogyan, mikor és milyen céllal kerültek az Alapítvánnyal kapcsolatba a polgári nemzetbiztonsági szolgálat irányításáért felelős miniszter, Szilvász György testvérei, Szilvász István és Szilvász Péter, valamint a Nemzetbiztonsági Hivatal egykori főigazgatója, Galambos Lajos?

III. A vizsgálóbizottság az Alkotmánybíróság 50/2003. (XI. 5.) AB határozatának figyelembevételével maga határozza meg eljárási rendjét és vizsgálati módszereit.

IV. A vizsgálóbizottság tevékenységéről jelentést készít, melynek tartalmaznia kell

a) a bizottság feladatát;

b) a bizottság által meghatározott eljárási rendet és vizsgálati módszereket;

- c) a bizottság ténybeli és jogi megállapításait;
- d) annak bemutatását, hogy megállapításait milyen bizonyítékokra alapította;
- e) a vizsgálat által érintett szerv(ek) vagy személy(ek) észrevételeit a lefolytatott vizsgálat módszereire és megállapításaira vonatkozóan;
- f) javaslatot az esetlegesen szükséges intézkedésekre.

V. A vizsgálóbizottság 10 tagból áll, tagjai országgyűlési képviselők. A tagokra képviselőcsoportok vezetői tesznek ajánlást az alábbiak szerint:

Magyar Szocialista Párt	4
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség	3
Kereszténydemokrata Néppárt	1
Szabad Demokraták Szövetsége	1
Magyar Demokrata Fórum	1

VI. A bizottság elnökének, alelnökének és tagjainak megválasztására a képviselőcsoportok vezetőinek javaslata alapján a Házbizottság terjeszt elő javaslatot az Országgyűlésnek, amelyről az vita nélkül határoz. A bizottság elnökére az ellenzéki, alelnökére a kormánypárti képviselőcsoportok a bizottsági tagságra jelöltek köréből terjesztenek elő javaslatot. A bizottság tagja csak olyan országgyűlési képviselő lehet, akinek a törvényben előírt nemzetbiztonsági ellenőrzése megtörtént.

VII. A bizottság megbízatása kiterjed minden, az e határozat I., valamint II. 1–19. pontjait érintő vizsgálatra, és az ennek alapján szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslattételre. A bizottság a munkája során – figyelemmel az Alkotmánybíróság 50/2003. (XI. 5.) AB határozatára – a feladatával összefüggésben meghallgatásokat tarthat, iratokat kérhet be. Az Alkotmánybíróság 50/2003. (XI. 5.) AB határozatában foglaltak figyelembevételével a kért adatokat mindenki köteles a bizottság rendelkezésére bocsátani, illetőleg köteles a bizottság előtt megjelenni.

A vizsgálóbizottság tagja külön engedély nélkül jogosult az államtitok megismerésére, ha a bizottság létrehozásáról szóló országgyűlési határozat az államtitokkör megfelelő pontjának meghatározásával a felhatalmazást megadta. A bizottság, illetve tagjai erre figyelemmel jogosultak megismerni az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény mellékletében a különös adatfajták körében a 46., 99., 102., 103., 104., 106., 107., 109., 117., 119., 121., 137/A., 137/B. pontokban jelzett adatokat.

VIII. A bizottság feladatának ellátásához szakértőket vehet igénybe. Működésének költségeit az Országgyűlés fedezi költségvetéséből.

IX. A bizottság megbízatása a bizottsági jelentésnek az Országgyűléshez történő benyújtásáig, de legkésőbb a bizottság megalakulásától számított 90 napig tart. A jelentés

előterjesztője – a bizottság megszűnését követően is – a bizottság elnöke.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Kis Zoltán s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Móring József s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az Országgyűlés 63/2007. (VI. 27.) OGY határozata

**dr. Lomnici Zoltán, a Legfelsőbb Bíróság elnöke
mentelmi ügyében***

A Magyar Köztársaság Országgyűlése *dr. Lomnici Zoltán*, a Legfelsőbb Bíróság elnöke mentelmi jogát a Veszprémi Városi Bíróság 5.B.1752/2005/14. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Kis Zoltán s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Móring József s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az Országgyűlés 64/2007. (VI. 27.) OGY határozata

**a Magyar Távirati Iroda Zrt. 2006. évi
tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról****

1. Az Országgyűlés a nemzeti hírügynökségről szóló 1996. évi CXXVII. törvény 9. §-a alapján a Magyar Távirati Iroda Zrt. 2006. évi tevékenységéről szóló beszámoló tudomásul veszi, és az abban foglalt mérleg- és eredmény-kimutatást jóváhagyja.

2. Az Országgyűlés hozzájárul a 2006. évi mérleg szerinti eredménynek – 8436 E Ft – a korábbi évek eredmény-tartalékával szembeni elszámolásához.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Kis Zoltán s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Móring József s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

**Az Országgyűlés
65/2007. (VI. 27.) OGY
határozata**

a Sport XXI. Nemzeti Sportstratégiáról*

Az Országgyűlés, figyelemmel arra, hogy a sportolás kiemelkedően hozzájárul a népesség mentális és fizikai egészségi állapotának javításához, és sajátos funkciói révén eszköz az egészséges társadalom megteremtéséhez, a közösségi kapcsolatok fejlesztéséhez, a népesség gazdasági aktivitásának előmozdításához, a nemzeti értékek és az önbecsülés erősítéséhez, az esélyegyenlőség javításához, valamint figyelemmel üzleti funkciójára is a sportról szóló 2004. évi I. törvény 50. § (1) bekezdése alapján a következő határozatot hozza:

1. Az Országgyűlés elfogadja a határozat *mellékletét* képező „Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia 2007–2020” című stratégiai programot (a továbbiakban: Sportstratégia);

2. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy

a) tevékenységében érvényesítse a Sportstratégiában elfogadott, a sport egyes területeire vonatkozó cselekvési

* A határozatot az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

célkitűzéseket és az azokhoz rendelt megvalósítási koncepciókat;

b) kétéves – első alkalommal a Kormány elé 2007. december 31-ig benyújtandó, a 2008–2009. évekre vonatkozó – cselekvési programokban gondoskodjék a megállapított célok és prioritások megvalósításának mérhető indikátorokat is magában foglaló eszközrendszeréről, valamint arról, hogy a központi költségvetés tervezése során az érintett fejezetek felügyeletét ellátó szervek vezetői vegyék figyelembe a Sportstratégiában meghatározott célokat;

c) két évente – első alkalommal az Országgyűlés 2010. évi tavaszi ülészakán – tájékoztassa az Országgyűlést a Sportstratégia megvalósulásáról.

3. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti a testnevelés és a sport megújításának koncepciójáról szóló 24/1993. (IV. 9.) OGY határozat.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Kis Zoltán s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Móring József s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Melléklet a 65/2007. (VI. 27.) OGY határozathoz

**SPORT XXI. NEMZETI SPORTSTRATÉGIA
2007–2020**

Tartalomjegyzék

I. SPORT ÉS ÉLETMINŐSÉG – PARADIGMAVÁLTÁS

I.1. BEVEZETÉS

I.2. A SPORT TÁRSADALMI-GAZDASÁGI SZEREPE

I.3. A SPORT MINT ESZKÖZ – SPORTOLÓ NEMZET

I.4. SPORTNEMZETI STÁTUSZUNK MEGTARTÁSA

I.5. A SPORT EURÓPAI UNIÓS ÉS NEMZETKÖZI VONATKOZÁSAI

1. Európai Unió

2. Európa Tanács

3. UNESCO, WADA

4. ESK, regionális kapcsolatok, tudományos konferenciák

5. Kétoldalú kapcsolatok

6. Szövetségekkel kapcsolatos feladatok

II. HELYZETÉRTÉKELÉS

II.1. A SPORT EGYES TERÜLETEINEK HELYZETE

1. Iskolai testnevelés és diáksport

2. Szabadidősport

3. Versenysport, utánpótlás-nevelés

II.2. A SPORTOLÁST BEFOLYÁSOLÓ EGYES TÉNYEZŐK

1. Létesítményellátottság
2. Finanszírozási rendszer
3. A sport szervezetrendszer

III. JÖVŐKÉP ÉS CÉLRENDSZER

III.1. A SPORTPOLITIKA STRATÉGIAI CÉLJAI

1. Az életminőség javítása
2. A sport kapcsolatrendszereinek fejlesztése
3. Egészséges társadalom
4. A sport és a tudástársadalom összekapcsolása
5. Harmonikus társadalom, a közösségi kohézió fejlesztése
6. A sport mint innovatív tényező – a versenyképesség és a foglalkoztatottság növelése
7. A nemzeti és közösségi identitás erősítése
8. Esélyegyenlőség

III.2. STRATÉGIAI CÉLOK A SPORT EGYES TERÜLETEIN

1. Iskolai testnevelés és diáksport
2. A szabadidősport, rekreációs sport célja
3. A versenysport, utánpótlás-nevelés

IV. A MEGVALÓSÍTÁS KONCEPCIÓJA, A FEJLESZTÉS IRÁNYAI

IV.1. FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A SPORT FŐ TERÜLETEIN

1. Az iskolai testnevelés és a diáksport fejlesztése
2. A szabadidősport fejlesztése
3. A versenysport fejlesztése

IV.2. A SPORT FELTÉTELRENDSZERÉNEK FEJLESZTÉSE

1. Létesítményhelyzet
2. Finanszírozási koncepció
3. A szervezeti rendszer korszerűsítése

IV.3. A SPORT INNOVATÍV ELEMELI – INNOVÁCIÓS HÁLÓ

1. Sportegészségügy
2. Oktatás, képzés, továbbképzés, szakképzés – a szaktudás
3. Sporttudomány
4. Sportmenedzsment, sportmarketing
5. A sport kapcsolatrendszerei
6. Versenyképesség és foglalkoztatottság
7. Nemzeti Sportinformációs Rendszer
8. Sportkommunikációs stratégia
9. A sport és a környezetvédelem kapcsolata
10. Esélyegyenlőség

IV.4. HAZAI RENDEZÉSŰ VILÁGVERSENYEK ÉS ESEMÉNYEK

I. SPORT ÉS ÉLETMINŐSÉG – PARADIGMAVÁLTÁS

I.1. BEVEZETÉS

Az Európai Sport Charta szerint sport minden olyan fizikai tevékenység, amely esetenként vagy szervezett formában a fizikai és szellemi erőnlét fejlesztését szolgálja, társadalmi kapcsolatok teremtése vagy különböző szintű versenyeken elérendő eredmények céljából. A Charta a lehető legtágabban értelmezi a sport fogalmát.

Az európai értékrend szerint az állam legfontosabb célja az, hogy állampolgárai életminőségét, egészségi állapotát javítsa. Minőségi munkára csak megfelelően edzett, tetterős társadalom, csoport, egyén képes. Mindezt leghatékonyabban az aktív sportolás megkülönböztetett, átfogó – nem csak pénzügyi – támogatása révén érhetjük el. E témakörben folytatott kutatások eredményei alapján kijelenthető, hogy a sport életünk elidegeníthetetlen része, amely támogatásra érde-

mes, támogatásra szorul, hiszen átfogó eszközként, a modern társadalom negatív hatásainak ellensúlyozására, kiküszöbölésére hatékony megoldásokat kínál. A mindenkori kormányzatnak, a gazdaság szereplőinek, irányítóinak, résztvevőinek nem szabad kihasználatlanul hagyni a sportban rejlő lehetőségeket. Ennek megfelelően a stratégia megalkotóinak legfontosabb célkitűzése az, hogy a sport legyen „mindenki szenvedélye”!

1.2. A SPORT TÁRSADALMI-GAZDASÁGI SZEREPE

Ideális esetben a sportolás kiemelt szerepet játszik a fizikai és mentális egészség megőrzésében, az egészségtudatos magatartás kialakításában. Kiváló életvezetési technikák és módszerek közvetítője, a nevelés egyik legfontosabb eszköze, mely játékos formában vérteli fel megoldási készletekkel az ifjúságot, illetve lehetőséget nyújt az egyén önmegvalósítására. A sport, a természeti környezetben történő időtöltés egyik eszközeként, nélkülözhetetlen szerepet tölthet be a környezetkímélő tudatformálásban. Mindezekon túl a sport, a sportolás lényeges szerepet tölthet be a családi és társadalmi kötelékek erősítésében kulturált szabadidő-eltöltési, szórakozási lehetőség biztosításával. Pihenést, örömforrást és élvezetet nyújtó hasznos időtöltés, amely gyakorlati eszköze is lehet a hátrányos helyzetű csoportok (hátrányos helyzetű településeken élő gyerekek és fiatalok, fogyatékossgal élő emberek, nők, romák) felzárkóztatásának. Mindezek segítségével a sport jelentősen hozzájárul az életminőség javulásához. A kiemelkedő sporteredmények nagyban hozzájárulnak a nemzeti önbecsülés erősítéséhez, ami erősíti a társadalmi kohéziót. A sport üzleti funkciója sem elhanyagolható, a sportgazdaság számos országban egyre nagyobb szeletét képezi az állami bevételeknek.

Érdekes megvizsgálni egy példán keresztül, hogy a „sportos” életmódnak milyen pozitív hatásai lehetnek a gazdaságra és a társadalomra. A sportoló lakosság arányának 24%-ra történő növelése csaknem 6 milliárd Ft megtakarítást eredményezhet csupán a táppénzkiadások terén. Emellett csökkennek az orvosi ellátás, valamint a gyógyszerár-támogatás költségei, az összgazdasági termelési növekedés terén pedig a kieső napok száma jelentősen csökken. Az egészségesebb társadalomnak magasabb a termelékenysége, növekszik a produktivitása.

A „sportgazdaság” becsült árbevétele¹ hazánkban évi 350 Mrd forint, mely a korábbi évekhez viszonyítva piacbővülést mutat. Az állami költségvetésbe a sportszektorban nyereségesen működő cégek által 2,1 Mrd Ft társasági adó kerül, a végső sportfelhasználás révén pedig 60 Mrd Ft áfa. Jelentős tételnek tekintendő a sportban foglalkoztatottak száma, mely meghaladja éves szinten a 10 Mrd Ft-ot. A sportágazat ezzel nettó költségvetési befizető, a nemzetgazdaság bevételeinek 0,9%-át e szektor termeli. A sportvállalkozások több mint 25 ezer embernek adnak főállásban megélhetést. A sportban foglalkoztatott személyek száma is jelentős, közel 23 000 fő, ami a nemzetgazdaság összes foglalkoztatottjának 0,9%-a.

Jelenleg viszonylag kevés az olyan, sportot ösztönző kedvezmény, támogatás, amit az ágazatban tevékenykedők igénybe tudnak venni. Hiányoznak a sportpiacot élénkítő, a hátrányos helyzetű rétegek sportolását segítő megoldások. A sport szponzorálását vállalkók köre igen változó, a szponzorációs gyakorlat a nemzetközi mintáktól lényegesen eltér.

1.3. A SPORT MINT ESZKÖZ – SPORTOLÓ NEMZET

A legtöbb civilizációs betegség kialakulása a helytelen táplálkozásra és a mozgásszegény életmódra is visszavezethető. Az életkor, a nem, a genetikai sajátosságok az egyén által nem befolyásolható tényezők, ugyanakkor vannak egyéb – magatartásbeli, biológiai és szociális faktorok, amelyek módosíthatók, sőt módosítandók. Az elhízás² felnőtt- és gyermekkori formája mindinkább szélesebb rétegeket érint szerte a világon, ami fokozott egészségügyi kockázatot jelent. Az elhízás elleni harc leghatékonyabb és leginkább költségkímélő eszköze a mindennapos testmozgás.

A magyar társadalom megítélése szerint kiemelkedő fontosságú a sport minden területe. Ugyanakkor a magyar sport jelenleg „féloldalas”: míg a versenysportban a legsikeresebb országok közé tartozunk, addig a lakosság háromnegyede mozgásszegény életmódot folytat, s részben ennek eredményeként rendkívül rossz az egészségi állapota. A magyarok sportban való aktív részvétele lényegesen alacsonyabb, mint Európa más országaiban, a kelet-közép-európai régióban is csak a középmezőnybe tartozunk. Sajnos figyelmen kívül hagyjuk azt, ami az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2003-ban „Health and development through physical activity and sport” címmel kiadott dokumentumában megállapításra került, miszerint minden egyes dollár, melyet a fizikai aktivitásba fektetnek, 3,2 dollár megtakarítást jelent az egészségügyben!

¹ Jelen értelmezés szerint a sportgazdaságot a sporttal foglalkozó vállalkozások (sportvállalkozások, sportcikk-kereskedők és sporteszközugyártók) közül a társasági adóbevallást benyújtók alkotják. (A Stv. szerint sportvállalkozásnak csak az a vállalkozás minősül, amelynek cégjegyzékébe bejegyzett főtevékenysége sporttevékenység.)

² Összesített eredmények alapján a túlsúlyos gyermekek aránya Európában kb. 14–22%, az elhízottak aránya pedig 9–13%-ra tehető. Ezen információk figyelembevételével a 2020-as évre adott prognózis szerint a felnőtt lakosság jelentős része szenved majd obezitásban.

A Sportstratégiában megfogalmazott jövőképet úgy alakítottuk ki, hogy Magyarország – sportnemzet státuszának megőrzése mellett a társadalom jóval szélesebb rétegeit bevonva – belátható időn belül sportoló nemzeté is váljon.

Cél tehát, hogy a sportos életmód érdekében aktivizáljuk az embereket és ezáltal:

- javítsuk a magyar polgárok életminőségét; javulást érzünk el a népegészség terén;
- életvezetési és problémamegoldási képességek fejlesztésével a felgyorsult világ kihívásaira segítsünk felkészíteni az ifjúságot;
- hozzájáruljunk a közösségi, családi kapcsolatok erősítéséhez;
- növeljük a foglalkoztatottak és a társadalom produktivitását;
- csökkentjük az egyenlőtlenségeket, ezzel hozzájárulunk a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok integrációjához.

1.4. SPORTNEMZETI STÁTUSZUNK MEGTARTÁSA

Jelentős sporthagyományainkra épülő versenysportunk sikerességének fenntartása hathatós segítséget nyújt:

- a nemzeti önbecsülés erősítéséhez;
- az ország ismertségének, turisztikai vonzerejének növeléséhez;
- az ország általános megítélésének közvetett javításához;
- az állampolgárok számára megfelelő magatartási példák közvetítéséhez.

A magyar sport az egyetemes és a magyar kultúra része. Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk kapcsán leggyakrabban – Nobel-díjas tudósaink mellett – az ország kiemelkedő eredményeket produkáló sportját emlegették értékként, amelyet „magunkkal vittünk” az Európai Unióba.

Az Európai Sport Charta és a Sport Etikai Kódexe alapján váljon minden olyan sportoló, tanár, edző, versenybíró, sportszakember, sportvezető, sportorvos a magyar fiatalok példaképévé, aki:

- tevékenységével hozzájárul az egyén és társadalom fejlődéséhez;
- eredményeivel, magatartásával hozzájárul a sport önkéntes és mozgalmi jellegének fejlesztéséhez;
- nemcsak a sportban, hanem más terület(ek)en – a tanulásban, oktatásban, kultúrában, az egészségügyben, a szociális területeken, a település- és területfejlesztésben, a környezetvédelemben, a művészetekben – is kimagaslót alkot;
- fizikai és erkölcsi integritásával képes a sportolói lét szimbólumát megtestesíteni, a sport integráns helyét a társadalmi-kulturális fejlődésben biztosítani;
- sportolói tevékenységét megingathatatlanul a fair play által képviselt etikai elvekre mint zsinórmértékre építi, mely magába foglalja egyrészt a barátság eszméjét, mások tiszteletben tartását, a megfelelő szellemű játékot, másrészt elveti a csalást, a szabályok kijátszását, a doppingszerek használatát.

1.5. A SPORT EURÓPAI UNIÓS ÉS NEMZETKÖZI VONATKOZÁSA

A közigazgatáson belül a sport önálló nemzetközi kapcsolatrendszerként tart fent. Ezeket a kapcsolatokat a sport és a külpolitika kettőssége jellemzi, mivel a sporttal kapcsolatos nemzetközi tevékenység egyfelől a Magyar Köztársaság külpolitikai kapcsolatrendszerébe ágyazódik, másfelől azonban igazodik az állami és civil sportigazgatás szakmai igényeihez. Éppen ezért feladata, hogy lehetőségei szerint e téren is támogassa a sportszervezeteket céljaik elérésében.

A magyar állami sportigazgatás aktívan részt vesz a sport területén működő nemzetközi szervezetek munkájában, illetve ösztönzi az autonóm civil sport szakigazgatási szerveket is a nemzetközi szabályozási feladatok átültetésére.

1. Európai Unió

Az Európai Uniónak jelenleg nincs közvetlen hatásköre a sportkérdések szabályozására, azonban sport gazdasági, társadalmi, egészségügyi és egyéb hatásaira tekintettel rendkívül nagy területeket fog át, így számos közösségi jogszabály közvetett módon vonatkozik rá. A sportnak éppen ezért óriási szüksége van arra, hogy magasabb szintre kerüljön az európai politikában, s így megmaradjanak értékei, specifikussága, sajátos szervezete, amint ezt már a 2000-es Nizzai Nyilatkozatban meghatározta az Európai Tanács.

Jelenleg nem fordíthatók uniós források a versenysport támogatására, azonban az EU támogat olyan kiemelt társadalmi célokat, mint az esélyegyenlőség, a társadalmi kohézió, az egészségmegőrzés, melyek eléréséhez a sport, mint eszköz felhasználható. Az Európai Unió népegészségügyi cselekvési programjai például fontos szerepet szánnak a lakosság testedzése gyakorlattá válásának, elterjesztésének. Ezek a célok egyre inkább megjelennek a sportpolitika tervezése során, elsősorban magától értetődő jelentőségük miatt.

E célok érdekében az állami sportigazgatás részt vesz a hazai egyeztetésben (az EKTB szakértői csoportjaiban, illetve az NFT téma szerint illetékes munkacsoportjaiban), valamint a Bizottsággal és a többi tagállammal folytatott megbeszélésekben. Ez a folyamat vezet oda, hogy megszülessenek azok a közösségi jogszabályok, amelyek az európai sport számára valós megoldásokat hoznak, s amelyek alapján pályázati források nyílnak meg a közösségi dimenziót felmutató sportprojektek előtt.

A sportfinanszírozás – különösen a versenysport finanszírozása – tagállami hatáskörbe tartozik. Kiemelten kezelt terület viszont az elmaradott térségek felzárkóztatása, a foglalkoztatottság és a termelékenység növelése, valamint a határon átnyúló együttműködés, ezekhez a sportpolitikának és a sportigazgatásnak is kapcsolódnia kell. A sport kapcsolódási pontjain keresztül – oktatás, ifjúság, egészségmegőrzés, munkahelyteremtés, turizmus – az európai uniós forrásokból közvetetten a sportfejlesztés céljai is támogatáshoz juthatnak. Ehhez fejleszteni kell a hazai sportszféra forrásfelzési (abszorpciós) képességét, amiben az állami sportigazgatásnak katalizátor szerepet kell betöltenie.

Emellett a versenyképesség fenntartása érdekében szükség lehet a korábbinál hatékonyabb állami forrásbevonásra.

2. Európa Tanács

Az ET 46 tagországot magába tömörítő kormányközi szervezet, amely az EU-tól független és elsősorban kulturális, emberi jogi és egyéb szociális témákban ösztönzi a tagállamok együttműködését. Az ET legmagasabb szintű döntéshozó szerve a Miniszterek Bizottsága, amelynek munkáját a sport területén három szakmai bizottság segíti. Ezek munkájában az állami sportigazgatás aktívan részt vesz. A három bizottság:

- A 2007-ben létrejövő Sport Részegyezmény koordinációs szervezete (volt CDD, Sportfejlesztési Bizottság), amely alapvetően sportpolitikai kérdésekkel foglalkozik.

- Két kormányközi szakértői bizottság, kapcsolódva ahhoz a két sport tárgyú nemzetközi konvencióhoz, amelyeket 1990-ben Magyarország is aláírt:

- = 1987: Európai Egyezmény a sporteseményeken, különösen a labdarúgó-mérkőzéseken megnyilvánuló nézői erőszakról és nem megfelelő viselkedésről,

- = 1989: Európai Egyezmény a mesterséges teljesítményfokozó szerek használata ellen.

Az EU bővítése után az Európa Tanács tagországainak még mindig csak alig több mint a fele EU-tag, a jövőben tehát továbbra is az ET marad a sportegüttműködés egyik fő fóruma.

3. UNESCO, WADA

Az UNESCO nemzetközi doppingellenes egyezményét az UNESCO Közgyűlése 33. ülésén, 2005. október 19-én elfogadta, és az 2007. február 1-jén hatályba lépett. Hazánk a csatlakozást követően hivatalos résztvevője lesz az UNESCO főigazgatója által összehívott Résztes Államok Konferenciájának, és ezáltal is figyelemmel kíséri a nemzetközi doppingellenes szabályozás tagállami folyamatait, valamint folyamatosan kinyilvánítja a magyar kormány elkötelezettségét a doppingellenes harcban.

A WADA 1999-ben alakult meg Lausanne-ban, a NOB kezdeményezésére. Célja, hogy egy egységes szabálykönyv (Kódex) kidolgozásával harmonizálják és szabványossá tegyék a tagországok doppingellenes politikáját, ellenőrző rendszerét, jogszabályait, nevelő és informatikai bázisát, szankcióit.

Magyarország teljesíti befizetési kötelezettségeit és aktívan részt vesz a WADA nagy nemzetközi konferenciáin, a magyar doppingellenőrző szervezet – a WADA értékelése alapján – a világ legjobbjai közé tartozik.

4. ESK, regionális kapcsolatok, tudományos konferenciák

A fenti kiemelt relációkon túli nemzetközi fórumokon (Európai Sportkonferencia, tudományos konferenciák stb.) Magyarország szintén részt vesz. Ennek célja elsősorban a szakmai kapcsolatteremtés, a számunkra hasznos tapasztalatok megszerzésének elősegítése. A regionális együttműködésekben (pl.: Duna Kupa, Olimpiai Reménységek Versenye, Alpok-Adria Ifjúsági Játékok) az állami sportigazgatás koordináló és támogató szerepet tölt be.

5. Kétoldalú kapcsolatok

A kétoldalú kapcsolatok fenntartásában és fejlesztésében az állami és civil sportigazgatás szakmai érdekei jelentik az alapvető szempontot az erőforrások hatékonyabb kihasználása érdekében. Az állami sportigazgatás tehát törekszik arra, hogy az adott, aktuálisan fontos szakmai témához keressen sikeres, itthon is hasznosítható külföldi megoldásokat. Ebből következik, hogy a kapcsolatok írásbeli megállapodásokban való rögzítése csökkenő tendenciát követ, míg előtérbe kerülnek a rugalmasan, de nagyon pontosan meghatározott témában történő szakmai tanulmányutak, illetve a külföldi szakértők hasonló alapokon nyugvó fogadása.

A külföldi partnerszervezetek, sportminisztériumok, illetve sporthivatalok figyelemreméltó projektjeiről, sikeres pályázatairól, fontos fejlesztéseiről az állami sportigazgatás szakemberei a szakirodalomban, interneten, továbbá nemzet-

közi fórumokon értesülhetnek. Kiemelt téma lehet például egy-egy újszerű, hasznos projekt, sportra vonatkozó új jogszabály, rendelet vagy irányelv, jelentős nemzetközi sporteseményre benyújtott pályázat, illetve annak előkészítése, egy-egy tárcaközi együttműködés az egészségügyi prevenció terén vagy a sporttal kapcsolatos más területen.

A kétoldalú kapcsolatok további fontos eleme a közjogi méltóságok, miniszterek (köztársasági elnök, miniszterelnök, külügyminiszter stb.) tájékoztatása a fontosabb kérdésekről különféle nemzetközi találkozók alkalmából, ezzel is segítve a magyar sport érdekeit.

A kétoldalú kapcsolatok terén jelentős súlyt képvisel a soros EU-elnökséget betöltő országokkal történő kapcsolattartás, amelynek célja a hazai érdekek megfelelő érvényesítése, továbbá a 2011-es magyar elnökség fokozatos előkészítése.

6. Szövetségekkel kapcsolatos feladatok

Az állami sportigazgatás felhasználja meglévő két- és többoldalú kapcsolatait, hogy lehetőségei szerint segítse a magyar sportszövetségeket abban, hogy érdekeiket érvényesítsék, például nagy nemzetközi versenyek rendezési jogával, fontos nemzetközi sportdiplomáciai tisztségek megszerzésével kapcsolatban.

A kormányzat a szövetségek számára tájékoztatást nyújt nemzetközi kérdésekben, például pályázati lehetőségekről (pl. Visegrádi Alap, EU-információk).

II. HELYZETÉRTÉKELÉS

II.1. A SPORT EGYES TERÜLETEINEK HELYZETE

A sport általános megítélése a magyar társadalomban pozitív, a társadalom véleménye szerint a sport minden területe kiemelkedő fontosságú, így az iskolai testnevelés – beleértve a diáksportot –, a szabadidősport, valamint a versenysport.

1. Iskolai testnevelés és diáksport

A gyermekkori sportolás bizonyítottan pozitív hatással van a felnőttkori sportolási hajlandóságra. Az iskolai testnevelés és diáksport jelentősége tehát a korosztály fogékonyságában rejlik. A közel másfél millió diák többsége kizárólag iskolai keretek között, a testnevelésórán, illetve a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon végez rendszeres testmozgást, pedig itt kellene tudatosítani a sportos, egészséges életmód fontosságát.

A testnevelésóra elsődleges célja a gyermekek mozgáskultúrájának fejlesztése, megfelelő fizikai kondíciójának megteremtése, miközben a diáksport-foglalkozások szabadidős célokat szolgálnak, élvezetes sportolási lehetőséget biztosítanak. Sajnálatos tény azonban, hogy a gyermekek 75%-a kizárólag a testnevelésóra keretében végez rendszeres testmozgást, mely nem alkalmas minden, a korosztály szempontjából jelentős feladat ellátására. Ennek elsődleges okai között találjuk a testnevelő tanárok motivációjának hiányát, és a pénzügyi, adminisztrációs nehézségeket. A tanórán kívüli sportfoglalkozások rendszere nem egységes szemléletű, és ebben az esetben ez egyértelműen a minőség javulását és a célok elérését akadályozza.

A diákolimpia versenyrendszerében a diákok 19%-a vesz részt. Sportegyesületi keretek között a szövetségi versenyrendszerben 90 ezer 18 éven aluli versenyengedéllyel rendelkező versenyző sportol, vagyis a diákok csupán 6%-a. A két rendszerben résztvevők között van átfedés, de a nagyobb számú igazolt versenyző csak a diákolimpiai országos döntőn jelentkezik (35–40%). Problémát jelent az igazolt és nem igazolt versenyzők közös versenyeztetése.

A diákolimpia tömegeket megmozgató volta ellenére nem kényszeríti eléggé a diákokat a rendszeres testmozgásra.

Az életkor emelkedésével csökken a sportolási intenzitás. A magyar serdülők nemzetközi viszonylatban is nagyon keveset mozognak, melynek következtében állóképességük is romló tendenciát mutat. Ez elsősorban a XX. század végén megjelenő szociokulturális okokra vezethető vissza. Míg korábban a sport „konkurenciája” csupán a továbbtanulás volt, mára a számtalan szabadidő-eltöltési lehetőség miatt kevesebbet mozognak a diákok (mozi, számítógép, televízió, pláza stb.).

Az igazolt sportoló fiatalok fizikai állapota is romlott az elmúlt években. Ezt a szakemberek a korai sportági specializálódásnak és a környezeti hatásoknak tulajdonítják.

2. Szabadidősport

A szervezett szabadidő-eltöltésnek jelentős hagyományai és szervezeti előzményei vannak Magyarországon (például Magyar Természetbarát Szövetség, Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség és annak jogelődje), de negatív tendenciaként megállapítható, hogy szabadidő-eltöltési kultúránkban jelentős változások, sőt torzulások következtek be.

A szabadidő eltöltésekor a sportolás nem élvez prioritást, szemben például az otthoni tv-nézéssel, amelyre a felnőtt lakosság 144 percet fordít naponta. Az emberek alacsony sportolási hajlandóságukat elsődlegesen a szabadidő hiányával magyarázzák. A felnőtt népesség csupán 16%-a végez sporttevékenységet, ha azonban szűkebb értelemben vesszük a sportolást (min. heti 2 alkalom és min. fél óra alkalmanként), akkor a felnőtt népesség mindössze 9%-a sportol. Egyes kutatási eredmények ennél alacsonyabb részvételi hányadot is mutatnak.

A jelenleg nem sportolók 38%-a szeretne valamilyen formában sportolni. Ez egy minimum 900 ezer fős mozgósítható, megerősítésre és lehetőségre váró potenciális réteget jelent.

A szabadidős sporttevékenységet végzők (szabadidő-sportolók) nagy része nem szervezeti keretek között végez testedzést. Az ő elérésük a sportpolitika által eddig esetleges volt. Jelenleg még a népesség kis hányada képes megfizetni az utóbbi években fejlődésnek indult, a specializálódott szolgáltatók által nyújtott sportolási lehetőségeket (pl. fitness terem, squashpálya). A valóban aktívak számára a sportolás vásárolt szolgáltatás lett.

Szintén probléma, hogy a munkaadók jelenleg nem kellő mértékben ismerik fel azt, hogy a munkavállalók egészségének megőrzése közös érdek, amelynek fontos eszköze lehet a szabadidős sporttevékenység.

3. Versenysport, utánpótlás-nevelés

Jelenleg Magyarországon a versenysportot az olimpiacentrikusság jellemzi. Magyarország az olimpia eddigi történetében összesen 452 érmet szerzett, valamint 430 helyezést ért el. Az érmek számát az országok méretéhez és gazdasági helyzetéhez viszonyítva ezzel a legjobb hat között szerepelünk.

A sportban a legjelentősebb világesemény a világszerte óriási médiaérdekklődéssel kísért olimpia, amelyen több mint 200 ország versenyzői vesznek részt. A Magyar Olimpiai Bizottság meghatározó szerepet tölt be a magyar sportéletben, az olimpiai felkészülésben, az olimpián való részvétel biztosításában.

Hazánkban a versenyengedéllyel rendelkező sportolók száma körülbelül 200 000, ennek mintegy fele gyermek. A legnépszerűbb, legnagyobb közösségteremtő hatással bíró, legtöbb gyermeket és felnőttet megmozgató sportágak nemzetközi szinten is a labdajátékok. A hazai hagyományokkal rendelkező hat labdajáték (jégkorong, kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda, vízilabda) versenyengedéllyel rendelkező sportolóinak száma összesen mintegy 138 000 fő.

A sportági szövetségek feladatainak ellátásához szétosztott, a sportágaknál összegszerűen megjelenő állami támogatások összege 2003-ban 4 Mrd forint volt. Az egy főre jutó támogatás összegének szórása sportáganként jelentős, 3000–300 000 Ft/fő támogatás között mozog.

A verseny-, élsport minőségi utánpótlás-nevelés céljainak széles tömegbázis megteremtését biztosító Sport XXI. Utánpótlás-nevelési Programban 70–75 ezer gyermek, a tehetséggondozásra létrehozott Héraklész Bajnok Programban 1300 tehetséges sportoló, illetve 112 edző, a Héraklész Csillag Programban pedig mintegy 400 tehetséges sportoló vesz részt. Az utánpótlás-nevelésből kieső, a versenysportból lemorzsolódó gyermekek sportolási lehetősége nem biztosított, azaz az átjárás a szabadidősport irányába jelenleg megoldatlan.

Az állam fenntartja példaértékű jutalmazási rendszerét, ennek megfelelően elismerésben és megbecsülésben részesíti a kiemelkedő eredményeket elért sportolókat és szakembereket.

A fogyatékossgal élők sportja eszköz kell, hogy legyen a társadalmi integrációban. Az integráció egy hosszabb folyamat eredménye, melyben érintett és érdekelt a társadalom minden tagja, a fogyatékossgal élők és az épek egyaránt.

A fogyatékossgal élők sportjában – éppúgy, mint az épek sportjában – a versenyengedéllyel rendelkező sportolók esetében beszélünk versenysportról, számuk jelenleg hazánkban 6500 fő körül mozog. Hazai versenyeket többnyire a fogyatékossgal élők sportszövetségei és azok tagszervezetei rendezik. Egyes sportágakban azonban az épek versenyrendszerében is megjelennek a fogyatékossgal élő sportolók. A sport ezen területén nemzetközi tendencia a sportági integráció, melyre Magyarországon is hajlandóság mutatkozik.

A fogyatékossgal élők sportjában két fő irány van kibontakozóban: egyrészt a versenyorientált, éltsport jellegű, másrészt a szabadidősport jellegű, de nemzetközi eseményeket is rendező egyéb sérülésspecifikus mozgalmak.

A fogyatékossgal élők nemzetközi versenyrendszerei között vannak kvalifikációs (mint például paralimpiai mozgalom) és nevezéses versenyek. Nemzetközi versenysport eseményeknek azok tekinthetők, melyek versenysorozaton alapuló, folyamatos versenyzést igénylő nemzetközi események, hasonlóan az épek sportjához. Az egyéb események elsősorban szabadidősport jellegű sportok versenyei.

II.2. A SPORTOLÁST BEFOLYÁSOLÓ EGYES TÉNYEZŐK

Vannak bizonyos kulcsfaktorok, melyek befolyásolják a sportpiac aktivitásának irányait, a sportszféra szereplőinek viselkedését. Ezen mozgatórugók változtatásával lehetséges a célok megvalósítása.

1. Létesítményellátottság

A települések, illetve a sportágak nagy része – mind a létesítmények számát, mind pedig a meglévők állapotát tekintve – jelentős gondokkal küzd. Ugyanakkor kulcsfontosságú kérdés a sportolási terek létének megoldása.

Nagy hiány mutatkozik az iskolai tornatermek terén. Az 5500 általános és középiskola közül 600 nem rendelkezik sportcélra alkalmas fedett létesítménnyel.

Nagy problémát jelent az uszodák hiánya: 34 kistérségben egyáltalán nincsen, 91 kistérségben nincsen fedett uszoda – ebből 15 kistérségnek a népessége meghaladja az 50 ezer főt.

A téli sportok hátrányos helyzetét jól mutatja, hogy jelenleg csupán 17 műjégpálya üzemel az országban, ebből mindössze 9 fedett.

A sportélet a kistelepüléseken a legkevesbé biztosított, de a nagyobb városok – eltérő módon – szintén létesítményellátottsági problémákkal küzdenek.

A versenysport centrumai, azaz az olimpiai központok jelenlegi minőségi és felszereltségi állapota nem felel meg az igényeknek, korszerűtlenek, egyes létesítmények műszaki állapota csupán 22–25%-os. Továbbá jelenleg egyetlen, az UEFA-előírásoknak maradéktalanul megfelelő stadion sincs az országban, mely alkalmas lenne világverseny rendezésére.

A sportlétesítményekre általánosságban jellemző magas működési költségek miatt nagy teher hárul az üzemeltető önkormányzatokra. Erre a területre szükséges egy korszerű finanszírozási rendszer kidolgozása a helyi modellértékű épületek fenntarthatósága érdekében, melyben fontos szerepet játszik a magántőke bevonása.

2. Finanszírozási rendszer

A magyarországi sportfinanszírozás modellje, struktúrája jelenleg még eltér az Európai Unióban sikerrel alkalmazott modellektől. A közösségi sportfinanszírozás nálunk is – közel azonos mértékben – az állami és önkormányzati forrásokra épül, ugyanakkor a sportgazdaság szerepe és hozzájárulása még jelentősen elmarad például a szomszédos Ausztria – egyébként példaértékű – mintájától is. A sport működési mechanizmusainak eddigi jellemzői, történeti kialakulási folyamatai miatt a közvetítési jogdíjakból és a szerencsejáték-bevételekből (pl. Olaszország mintája) befolyó összegek nem tudták jelentősebb mértékben kiváltani az állami szerepvállalást. A magántőkével történő együttműködési modellek (pl. PPP-konstrukciók) önmagukban még nem tudják „lefedni” a korábbi évtizedekben kialakult hiányosságokat, strukturális deformációkat. A jelenlegi finanszírozási modellben a még gyenge mecenatúra rendszere mellett a szponzorálás különböző variációi (pl. arculatvásárlás) egyre nagyobb mértéket öltenek, de még mindig nem nyújtanak elegendően erős finanszírozási támaszt a versenysportoknak, látványsportoknak. A munkahelyi sport rendszerének rendszerváltozást követő összeomlásával nem szerveződött újjá – néhány modern kezdeményezéstől eltekintve – a munkahelyhez kötődő sporttevékenység, így sajnálatos módon a munkaadók csak nagyon ritkán és áttételesen vállaltak fel sporttámogatási funkciókat dolgozóik körében.

A háztartások szerepe a sportfinanszírozásban az ismert gazdasági-társadalmi problémák miatt még nem elég jelentős, egy vékony társadalmi réteg képes csak jól artikulálni és kielégíteni a rendszeres testedzésre irányuló szükségletét, bár ehhez kapcsolódóan jelezni kell a szülői, családi kiadások, hozzájárulások – főképpen az utánpótlássportban – jelentős növekedését.

Az európai gördülő tervezési technikák megismerése kapcsán vetődött fel a fokozottabb mértékű ágazati forráskoncentráció szükségessége, azonban a történelmi fejlődésünknek leginkább megfelelő modell kialakítása még a jövő feladata. A sport horizontális jellege, életminőséget befolyásolni képes eszközrendszere igényli a sport és a területiség új típusú összekapcsolását, komplex megoldások keresését.

A stratégia kialakításának során a jelentős gazdasági-társadalmi-szervezeti átalakulási folyamatok közben kétségtelenül mutatkozó forráshiány mellett, a finanszírozás eddig kialakult „szokásrendszerében” több olyan tétel mutatkozott (pl. működési költségek magas aránya a program-, illetve pályázati alapú finanszírozással szemben, szinergiák keresésének és megtalálásának hiánya, a források felhasználásának hatékony nyomon követésén keresztül, az elszámolások szakmai értékelését követően a bázis alapú tervezés túlsúlya helyett, a sport valódi igényeinek megfelelő feladatokhoz történő forrásallokáció), ami a sportba áramló források felhasználásában mutatkozó kiaknázatlan belső tartalékokat mutatta. A hatékonyságnövelés, a költséghatékonyság szándéka, a sport versenyképességének fokozása paradigmaváltó koncepció kialakítását követeli meg.

3. A sport szervezetrendszere

A sport szervezeti felépítése túlstrukturált. A civil sportigazgatás tagolt, de nem decentralizált szervezeti felépítés jellemzi, az egyes területeken egy-egy központi köztestület működik. A sport részterületei (szabadidősport/rekreációs sport, versenysport, olimpiai és paralimpiai sportágak, fogyatékkal élő sportja) között nem biztosított az átjárás,

ugyanakkor szervezeti-igazgatási szempontból több tekintetben átfedés tapasztalható. A jelenlegi jogi-gazdasági környezet nem ösztönzi az integrációt, azt, hogy például egy sportági szövetség karolja fel a szabadidősportot, illetve a fogyatékossgal élők sportját.

Valamennyi szintet a vertikális és a horizontális kommunikáció nehézségei, továbbá az együttműködés hiánya jellemzi. A finanszírozás átláthatósága és ellenőrizhetősége elmarad az ideálistól, a források hatékony felhasználásának garانتálása és ellenőrzése nem kellően részletes.

A sok szervezet összességében nagyszámú apparátussal és aránytalanul magas működési költséggel tevékenykedik. Az eddigi finanszírozási és igazgatási rendszer a piramis csúcsát támogatta, ami az alacsonyabb szervezeti egységek függőségéhez vezetett.

Központi szervezeti és irányítási rendszer

Az állami sportigazgatást a paternalista gondoskodást elváró sportszféra „pénzosztónak” tekintette. Ennek oka többek között a régi rendszerben kialakult magatartásformák, az állami feladat pontos meghatározásának tisztázatlansága, valamint a sport egészének alulfinanszírozottsága.

A jelenlegi tagolt szervezeti struktúra konzerválja a sport területeinek elkülönülését. Külön köztestülettel rendelkezik a szabadidősport (Nemzeti Szabadidősport Szövetség), a fogyatékossgal élők sportja (Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetsége), valamint a versenysport (Nemzeti Sportszövetség), továbbá az olimpiai sportágak (Magyar Olimpiai Bizottság), valamint a paralimpiai sportok (Magyar Paralimpiai Bizottság). Együttműködés helyett sajnos sokszor a rivalizálás jellemző. A finanszírozási rendszer manifestált hatalmi helyzetbe hozta a köztestületeket, ahelyett, hogy modern finanszírozási technikák, modern menedzsment kialakítását ösztönözte volna (természetesen sikeres megoldások is mutatkoznak). A törvényi szabályozás nem teremtette meg az államilag támogatott körbe történő be- és kikerülés lehetőségét, a kialakított struktúra nem szolgálta eléggé a gyorsan változó külső feltételekhez történő rugalmas alkalmazkodás képességét.

Az állami támogatási rendszert kiegészítve két közalapítvány, a Wesselényi Miklós Sportközalapítvány, illetve a Mező Ferenc Sportközalapítvány tevékenykedik. Előbbi a szabadidősport támogatásának, a sportösztöndíjrendszer működtetésének feladatait látja el, utóbbi pedig a kiemelkedő sporteredményeket elért nyugdíjasok és özvegyeik, és az eredményekben közreműködő sportszakemberek erkölcsi és anyagi megbecsüléséről gondoskodik.

A szövetségek egy része mindennapi működési és anyagi problémákkal küzd. Többségüket a koncepció nélküli működés jellemzi, nem rendelkeznek fejlesztési stratégiákkal, illetve operatív tervekkel, holott ez törvényi elvárás velük szemben. Ezek kidolgozásához és különösen a végrehajtáshoz nincsenek meg a személyi, tárgyi és anyagi feltételek. Az állami sportigazgatás ösztönzésére 2005 végére a sportágak jelentős része elkészítette sportágfejlesztési stratégiájának első változatát.

Egyes jól működő szövetségek az állami támogatások mellett a magánszférából is képesek a tevékenységükhöz jelentős forrásokat bevonni. Ezen szövetségek esetében az állami támogatás aránya 8–10%, míg az állami támogatást leginkább elváró, hatékony működésre képtelen szövetségek esetében a támogatás a teljes bevétel 80–90%-át is kiteszi. Egyes szövetségek feladataikat magas működési és személyi költségekkel látják el. Erre átlagosan a teljes kiadások 36%-át fordítják, azonban ez esetenként meghaladhatja a 60, sőt 80%-ot is, miközben kevés a fejlesztésre, programra fordítható pénz. Problémát jelent az is, hogy a szakszövetségek az egyesületek helyett gyakran csak a „csúcs” érdekeit képviselik, ezen a gyakorlaton mindenképpen változtatni szükséges.

Területi sportigazgatás és szervezés

A közigazgatási rendszer jelenlegi felépítésének megfelelően a sportigazgatás is az országos-megyei-települési struktúrára épül. A megyei sportigazgatás korábbi jól felépített és működő rendszere az elmúlt 15 év alatt folyamatosan leépült. Városi szinten is egyre kevesebb helyen, a kistépüléseken pedig egyáltalán nincs az önkormányzatoknak sportigazgatási munkakörben foglalkoztatott szakembere.

Az önkormányzati törvény értelmében a helyi közszolgáltatások körében többek között a sport támogatása is a települési önkormányzatok feladata, ezt a sporttörvény általános felsorolással részletezi. A nevesített feladatok ellátásához azonban nincs mellérendelve kötött felhasználású állami normatíva, ezért a nem kötelező feladatok vállalása esetleges.

Az állami központi sportigazgatás továbbra is kapcsolatot tart a megyei, valamint a megyei jogú városok még működő sportigazgatási szerveivel. A sportigazgatás vertikális és horizontális kapcsolatrendszerének újragondolása a kialakulóban lévő regionális és kistérségi közigazgatási szervezetek együttműködésével képzelhető el.

Gyakorlati sportszintér

A szervezeti struktúra legalsó színterét az egyesületek képezik. Itt valósulhat meg leginkább az integráció a sport egyes területei között. A gazdasági és jogi környezet változásai az utóbbi években elindították az egyesületek alkalmaz-

kodási folyamatát: megszűnőben vannak a sok szakosztályos nagy egyesületek, helyükre a néhány, vagy a csupán egy szakosztályt működtető egyesületek lépnek.

Az egyesületi szféra igen heterogén. A sportági szakszövetségeknél bejegyzett sportegyesületek száma 12 év alatt harmadára, 1500-ra csökkent. Ezzel szemben nőtt a versenyrendszerben nem szereplő egyesületek száma, jelenleg 7500 körüli bejegyzett sportegyesület van. Az egyesületből gazdasági társasággá átalakult sportvállalkozások száma közel százra tehető, melyek jellemzően csapatsportágakban tevékenykednek, főleg a sportágak látványsport jellegét kívánják kihasználni.

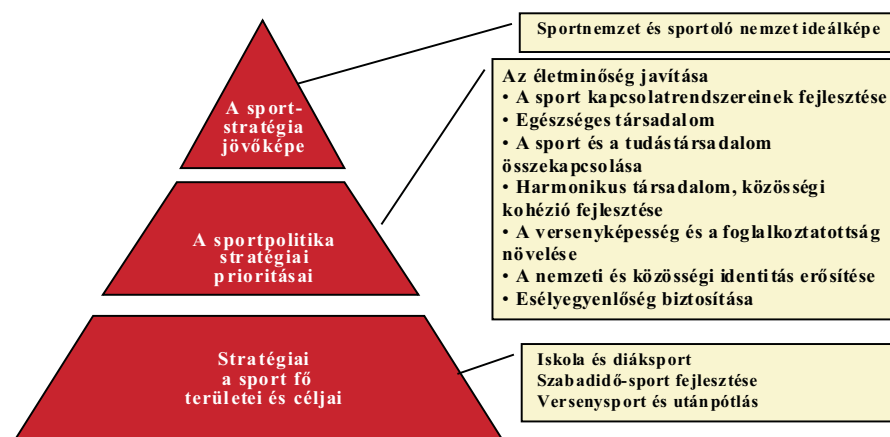
Erősségek	Gyengeségek
– hagyományosan erős, nemzeti identitást támogató eredményesség – kiemelkedő sportolóink életfelfogása, életvitele alkalmas arra, hogy a társadalom példaképévé váljanak – versenysportunk rendkívül jelentős nemzeti érték – a sport kiválóan alkalmas a közösségi kohézió erősítésére – nagy szakmai tapasztalattal, tudással rendelkező humán tőke, elkötelezett edzők, testnevelők – erős sportnemzet, ami alapját képezi a sportoló nemzetté válásnak – megalapozott sportegészségügyi háttér a regisztrált szabadidő-sportolók számára kialakítandó szűrési gyakorlathoz – működő és minőséget képviselő utánpótlásrendszer (Héraelész-programok) – működő diákisportrendszer – a szabadidősport hagyományából következően – főleg az idősebb korosztályban – jelentős a sportot segítő önkéntes tevékenység – a sportoló gyermekek szüleinek elkötelezettsége jelentős a sportolási tevékenység aktív támogatása iránt – nagyszámú önkéntes részvétele	– szűkös állami források az egészségmegtartó testmozgás finanszírozására – a sportban rejlő társadalmi-gazdasági katalizátorhatás nem érvényesül – a szabadidősport szokásrendszerének mintái nem alakultak ki – kevés az utánpótlás-nevelési programokban részt vevő fiatal sportolók száma – az utánpótlás-nevelésből kieső, a versenysportból lemorzsolódó gyermekek sportolási lehetősége nem biztosított, megoldatlan az átjárás a szabadidősport irányába – a volt sportolókkal (senior korosztály) a kapcsolattartás hiányosságai – nem kapcsolódnak össze a sportban meglévő források más európai, ágazati, önkormányzati és privátgazdasági forrásokkal – a hazai sporttudományi kutatási eredmények nem elég gyakorlatorientáltak, gyenge a kapcsolat az elmélet és a praxis között – Nyugat-Európához képest alacsony a sportban foglalkozásuk aránya az aktív népességhez viszonyítva – a sikeres építési program ellenére kevés a sportolásra alkalmas tér (keves tornaterem, tanuszoda) – a fogyatékos sportolókat befogadó egyesületek hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
– lehetőség a sportoló nemzet megszületésére – sportideánk társadalmi stratégiává alakul – magas a diákisportba, valamint a szabadidősportba középtávon potenciálisan bevonható emberek száma (utóbbi 900e – 1 millió fő) – a sportszféra számára is rendelkezésre álló magas színvonalú minőségbiztosítási modellek	– fennmarad a forráshiány, a finanszírozási modellek nem támogatják a fenntartható modellek kialakítását – az európai források fejlesztő hatása nem támogatja megfelelő mértékben a szabadidős sportot, rekreációs sportot, aktív turizmust – a humán ágazatok törekvései nem kapcsolódnak össze, nem találják meg a szinergikus kapcsolódási pontjaikat, ennek következtében nem jön létre forráskoncentrálnálási lehetőség, nincsenek közös projektek – a szabadidő-gazdaság továbbra sem fejlődik, részesedése nem növekszik a gazdasági tevékenységek körében

Lehetőségek	Veszélyek
– a sportban rejlő innovatív elemek kapcsolódnak a humán területek innovatív elemeihez – a már létező Regionális Fejlesztési Tanácsokhoz kapcsolódhatnak a Regionális Sportbizottságok, befolyásolhatják az ott folyó tervezési-döntési folyamatokat – működő nemzetközi (finn és japán) minták a multifunkcionális szolgáltató központok – a kialakuló kistérségi társulásokkal új, alkalmas szintek jönnek létre a szabadidő-gazdaság igényeit kiszolgáló multifunkcionális szolgáltató központok kialakításához – megfelelően humántőke (működő szabadidő-szervezők, volt pedagógusok, állástalan fiatal diplomások, testnevelők, edzők) a szolgáltató központokhoz kapcsolódó rekreációs, illetve szabadidősportos tevékenység koordinálásához megfelelő szakembergárda képzéséhez – meglévő hatalmas termálvízkincs az egészségturizmus-rekreáció kihasználására – színvonalas hazai IT háttér a sportszférát támogató információs rendszer kialakításához	– hosszú távon sem teremthetnek meg a feltételei egy természetes kereslet-kínálati viszony kialakulásának a szabadidő-gazdaság területén – fennmarad a választás szükségszerűsége sport és tanulás, kulturálódás között – az ágazati esélyegyenlőségi figyelem és program továbbra sem lesz elég karakteres, nem szerveződik egységes egészé – fenntartási nehézségek az intézményfenntartók számára a különböző sportlétesítményekkel kapcsolatban (rentabilitás)

III. JÖVŐKÉP ÉS CÉLRENDSZER

A Sportstratégia eszmeisége egy ideális, távoli jövőképet vázol fel, célrendszere pedig azt a hosszú távon elérni kívánt állapotot jeleníti meg, amelyet az elkövetkezendő években a sportpolitika eszközrendszerének felhasználásával szükséges megvalósítani.

A SPORTSTRATÉGIA CÉLRENDSZERE HÁROM SZINTRE ÉPÜL

III.1. A SPORTPOLITIKA STRATÉGIAI CÉLJAI

1. Az életminőség javítása

A magyar lakosság nincs kellően tisztában azzal, hogy van egy értéke, egy tulajdona, az egészsége. Az sem tudatosul kellően, hogy ezzel a tulajdonnal nemcsak a munkahelynek, nemcsak az államnak, hanem neki magának kell gazdálkodnia, hogy minél tovább, minél emberibb minőségű életet élhessen. Különböző felmérések szerint a magyar emberek kívánságai között az egészség az elsők között van, tehát szeretnének egészségesek lenni, de nem nagyon tesznek érte.

Ha valaki nem ismeri az egészsége értékét, akkor nem fog önfegyelmező, korlátozó életmódbeli szabályokat elfogadni, követni. Minden egészségfejlesztési aktivitás megbukik, ha olyan embereket kíván célba venni, életmód-változtatásba bevonni, akik nem ismerik, nem élik meg tulajdonosi szemlélettel egészségük értékét. Ezért minden egészségfejlesztési koncepció alapjául kell elfogadnunk az egészség érték voltának következetes propagálását. Olyan attitűdre és magatartásformáló aktivitásokra van szükség, amelyek túl az ismeretterjesztésen, az érintettek aktív bevonásával a fentiek kialakítását szolgálják. Az egészség értékővő szemléletét az óvodák, az egészséges életmódot és annak értékővő voltát pedig az iskolák erősíthetik.

A sportban rejlő pozitív tényezők egymást erősítő (szinergikus) hatása révén érezhetően javítható az egyén és a társadalom életminősége. Erre az államnak kiemelt figyelmet kell fordítania.

2. A sport kapcsolatrendszerének fejlesztése

A sport magyarországi megítélése – a sport eredményeinek elismerése ellenére – sokszor a politikum oldaláról, a potenciális és tényleges sportfogyasztók, sőt a sportban szerepvállalók részéről is rendkívül egyoldalú: a sportról történő gondolkodás középpontjában a sportnak csak a versenysport médiafigyelemben részesülő szegmense áll.

Miközben a mai kultúra középpontjában a fizikai test kiemelkedő szerepet tölt be, érdekes módon a sport elszigetelődött egyes humán területektől, a tanulástól, a kulturálódástól, az esélyegyenlőségi megoldásoktól, a hétköznapi élet biztonságát meghatározó területektől.

A sport rendkívül sokoldalú kapcsolódási, fejlesztési lehetőségei még nem tudatosultak.

A sportolás egészségmegtartó, egészségfenntartó, egészségfejlesztő szerepét általában elismerik, de konkrét, az egészséget primer prevenciók szempontból döntően meghatározó elemeként még nem került elismerésre. Pedig a sport rendszeres gyakorlása alkalmas a hétköznapi élet döntő átalakítására, megújítására.

A kitörési pontokra példaként említhető a turizmus mint ágazat, amely a sport számára további fejlesztési potenciállal rendelkezik. A szabadidősport köré csoportosuló lehetőségek feltárása, az aktív turizmusra, a sportturizmusra épülő komplex termékek népszerűsítése előmozdíthatja a szabadidő-gazdaság fejlődését is.

3. Egészséges társadalom

Bizonyított, hogy a rendszeres testedzés életkortól függetlenül közvetlen pozitív hatással van az egészségi állapotra és a közérzetre. Hazánkban magas a dohányzásból, az egészségtelen táplálkozásból és a mozgáshiányból fakadó betegségek aránya. A sportolók körében ugyanakkor kisebb mértékben jelentkeznek a kóros stresszterhelés tünetei (alvászavarok, fejfájás), kevesebb a káros szenvedéllyel élők száma, kisebb a szív- és érrendszeri betegségekben, anyagcsere-betegségekben szenvedő betegek aránya. Cél tehát a népesség egészségi állapotának javítása a sport segítségével: minél szélesebb rétegek mozgósítása, hogy az egészség megőrzése érdekében növeljék sportaktivitásukat. Fontos feladat továbbá a már megromlott egészségi állapotúak bevonása rehabilitációs célból.

4. A sport és a tudástársadalom összekapcsolása

Tarthatatlan, hogy sokszor választani kell a tanulás, a kulturálódás és a sport gyakorlása között. Főleg a fiatal korosztályokat nem szabad az életminőséget döntően meghatározó területek közötti választásra kényszeríteni.

A sport sem maradhat ki a tudástársadalom és az informatikai társadalom vívmányainak használatából. Az aktívan sportolók számának emelése mellett kiemelkedő fontosságú a minőség ismételt erősödésének tendenciája a sport minden területén. Minőséget a modern tudástartalmak mindennapi sportgyakorlat felé történő intenzívebb „visszaforratása” jelentene.

A magyar sport legnagyobb értékét a meglévő humán tőke jelenti (pl. néhány mester) de sajnos sportbeli tudásuk nem szerveződik rendszerre. A meglévő információk nem kellően dokumentáltak, mozaikszerűek, alacsony a kooperációs szint, az információk nem szerveződnek élő tudáshálózatba. Az információs társadalom fejlődésével megteremtődik a lehetőség egy sportszakembereket teljes mértékben átfogó sporthálózat kialakítására.

5. *Harmonikus társadalom, a közösségi kohézió fejlesztése*

A harmonikus társadalom a meggyengült közösségi kapcsolatok erősítése és az egyén képességeinek és készségeinek fejlődése, fejlesztése nélkül nehezen képzelhető el. A sport az egyik legalkalmasabb eszköz a közösségi kohézió erősítésére, kialakult gyakorlata, technikái, metodikája van. Az integrált sport megvalósulása esetén pedig különösen alkalmas lehet a másság, a fogyatékoság széles körű elfogadtatására. A sport közösségi kohéziót erősítő hatását a jövőben kutatni, dokumentálni és tudatosan fejleszteni kell.

A sporthoz szervesen hozzátartozik – az egyén és a közösség egészsége mellett – a természet és a környezet védelmének kötelezettsége is. A fenntarthatóság gondolatköre teljesen rokon, szinergiában van a sport alapgondolataival (lásd pl. német vagy finn sportfelfogást), hiszen a sportoló legtöbbször rendszeresen a természetben, vagy speciálisan kialakított védelemre szoruló sportkörnyezetben végzi tevékenységét.

6. *A sport mint innovatív tényező – a versenyképesség és a foglalkoztatottság növelése*

E területen kiemelt célok a következők:

- hozzájárulás az adott munkáltató, illetve a magyar kis- és középvállalkozások versenyképességének javításához;
- a javuló egészségi állapotnak köszönhetően a munkaerő-kiesés arányának csökkentése;
- a munkavállalók produktivitásának növekedése a sportolásnak köszönhető jobb fizikai, szellemi és lelki kondíció eredményeként;
- a tanulási, koncentrációs és a munkabíró képesség növelése a fizikai és szellemi energiák összhangjának sport általi megteremtése révén.

Magyarország egyik legfőbb vonzerejét a termálvíz, és az ehhez kapcsolódó gyógyturizmus jelenti. A termálturizmusnak egyre növekvő szerepe van az egészség megőrzésében, a betegségek megelőzésében, a gyógyításban, az utókezelésben, a fizikai és mentális kondicionálásban (fitness). Hazánk gyógy- és termálfürdői, gyógybarlangjai kedvező lehetőséget nyújtanak az egészségturizmust és a modern szabadidős szolgáltatásokat igénylőknek, ami szervesen összefügg a szabadidősport és a rekreációs lehetőségek fejlesztésével.

A kerékpár- és kiránduló utak kiépítése hozzájárul a falusi és az ökoturizmus fejlesztéséhez.

Szintén a versenyképesség javítását szolgálja az iskolai testnevelés, valamint a diáksport fejlesztését biztosító továbbképzési programok tematikájának kialakítása és implementációja.

Kommunikációs programokat és országos kampányt indítunk (keresve a humán ágazati szféra kapcsolódási pontjait) a sport szempontjából inaktív rétegek és korosztályok célzott megszólítása érdekében.

Aktív programokkal munkahelyeket teremtünk a sportiparban és a nonprofit szféra területén. Kommunikációs stratégiánk középpontjába a lakosság életmód-tudatosságát fejlesztő kommunikációs programokat állítjuk. A sportfejlesztéseken keresztül hozzájárulunk a lakótelepi környezet rehabilitálásához.

Az állami sportigazgatás kiemelt figyelmet és szakmai támogatást kell, hogy fordítson annak biztosítására is, hogy az Európai Unió ajánlásainak megfelelő pályázatok szülessenek, illetve a lehetőségekről a sportszféra megfelelően legyen tájékoztatva.

A szabadidősport és a rekreáció minél szélesebb körű elfogadtatásával a munkaképes korú népesség létszámának növelése, a foglalkoztatottság bővülése, a rendszeres szociális járadékban részesülők számának csökkenése ugyancsak a célok között szerepel.

7. *A nemzeti és közösségi identitás erősítése*

A rendszerváltás után a közösségfejlesztésre kevesebb figyelmet fordítottak. A társadalom a rendszerváltás előtti években olyan módon atomizálódott, hogy a piacgazdaság térhódításával a hagyományos egyesületi élet, az öntudatos „civilség”, az állampolgárok mozgalmi és szervezeti még nem képesek tömegméretekben működni. Bár tetten érhetőek pozitív kezdeményezések, amelyek a sport köré igyekeznek összpontosítani tevékenységüket, ezek még nem túl elterjedtek.

A sport az egyetemes magyar kultúra részeként jelentős szerepet tölt be a közösségformálásban, a magyarságtudat fejlesztésében. A versenysportban elért nemzetközi eredmények révén növelhető a nemzeti büszkeség, az önértékelés. A helyi csapatok, versenyzők eredményei révén erősödik a lokálpatriotizmus. A magyarok közel 90%-a büszke sportolójaink sikereire, ismeri az olimpikonokat, a kiemelkedő eredményeket elért versenyzőket. Nemzetközi sportsikereink széles körű, aktivitásra ösztönző bemutatásával növelhető a sport népszerűsége, és egyben példaképeket állíthatunk a gyakran értékorientációs zavarokkal küzdő ifjúság elé.

A mai magyar közösségfejlesztés – bizonyos történelmi sajátosságok miatt – még nem a leghatékonyabb. Napjainkban a XIX. század végére jellemző széles körű alulról építkezés, civil szerveződés csak kismértékben valósul meg, vagy

most kezd teret nyerni. A XIX–XX. század fordulójának társadalmi mozgalmi, civil aktivitása és ezzel egyidejűleg társadalomjobbító technikája népszerű volt, ennek ellenére szinte teljesen eltűnt.

Sajnálatos tény, hogy a rendszerváltással párhuzamosan a sport egyre nagyobb teret veszített. Egyrészt megjelent egy olyan információs konkurencia, amely a mindennapi társadalmi interakciók új formáinak megteremtésével átalakította a társadalmi viszonyokat, másrészt a sport színterei megszűntek, beépítésre kerültek, vagy leépültek.

A kiemelkedő eredményeket felmutató versenyzőink teljesítménye elsősorban olyan sportágakra jellemző, melyek versenyei nem számítanak világviszonylatban számottevő érdeklődésre, vagy relatív nemzetközi jelentőségük stagnál, sok esetben csökken. Az olimpia műsora folyamatosan megújul, ezt a megújulást – a kialakult sportstruktúra – csak lassan tudja követni. Az új, feltörekvő sportágak nagyobb figyelemre és szakmai támogatásra szorulnak annak érdekében, hogy fejlesztésüket végrehajthassák.

8. Esélyegyenlőség

A sportnak rendszeresen és folyamatosan szükséges figyelemmel kísérnie és támogatnia a kiemelkedő tehetségek bekapcsolódását a sport rendszerébe (pl. ösztöndíjrendszer), különös tekintettel a hátrányos helyzetű csoportokra (hátrányos helyzetű településeken élő gyerekek és fiatalok, fogyatékossgal élő emberek, nők, romák). Ezt főképpen az egyesületekkel, önkormányzatokkal, kistérségekkel együttműködve lehet és kell végezni. Az állami és civil sportigazgatás önmagában nem képes kezelni komplex gazdasági-társadalmi válaszokat igénylő problémákat, de a szakma érzékenysége és eszközrendszerének folyamatos fejlesztése fontos feladat. A sport képes a szabadidő-gazdaság, a szabadidő-sport-gazdaság, a sportgazdaság támogatásával a területi egyenlőtlenségek kiegyenlítésében is szerepet játszani.

Különös figyelmet kell fordítani a sportolási lehetőségek földrajzi, anyagi és szociális egyenlőtlenségének csökkentésére. Kedvezmények biztosításával, új szervezési megoldások kidolgozásával kell segíteni az e körbe tartozók bekapcsolódását a sportba.

Az esélyegyenlőség jegyében a rendelkezésre álló sportcélú költségvetési források elosztása során is kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a fogyatékosok sportjában a támogatások elosztásának célja a fogyatékosok sportjának integrációja.

III.2. STRATÉGIAI CÉLOK A SPORT EGYES TERÜLETEIN

A Stratégia elsődleges célja az egészségmegőrzés, egészségfejlesztés szolgálata. A versenysport területén az elért eredmények megőrzése mellett fokozott erőfeszítéseket kell tennünk az iskolai és diáksport minőségének javítása, a lehetőségek bővítése, és a jelenleginél jóval nagyobb számú népesség szabadidősportba történő bevonása érdekében. A fogyatékossgal élők sportját mindhárom területen integráltan, de kiemelt figyelemmel (pozitív diszkriminációval) kezeljük.

1. Iskolai testnevelés és diáksport területén cél a gyermekek jó testi, lelki és szellemi egészségének, fizikai erőnlétének elérése a mindennapos testedzés biztosításával; a testmozgás megszerettetése, az egészséges életmód fontosságának tudatosítása, a diákok tanórán kívüli mozgásának elősegítése. Szükséges továbbá a felsőfokú tanulmányokat folytatók testnevelésének-testedzésének biztosítása az egyetemi-főiskolai autonómia maximális figyelembevétele mellett. Ezek eredményeként hatékonyan előzhető meg az egészségkárosító magatartásformák kialakulása. Ehhez elengedhetetlen az infrastrukturális és egyéb szakmai feltételek megteremtése.

2. A szabadidősport, rekreációs sport célja a bővítés a kereslet növelése által, mely a kínálat élénkülését is indukálja. A kereslet növelése érdekében tehát cél a népesség aktív sport iránti beállítódásának kialakítása. Ennek érdekében szükséges egyrészt egy, a sportolásra ösztönző pénzügyi kedvezményrendszer kialakítása, másrészt az egészséges, a mozgás-gazdag életmód szemléletének és igényének elterjesztése. Szintén szükséges a sportolási terek (multifunkcionális szabadidőközpontok, szabadidőparkok) fejlesztése, a lehetőségek javítása.

Célunk a fogyatékossgal csoportok szerint a rendszeres, szabadidősportba bevont fogyatékossgal élő személyek számának növelése.

3. A versenysport, utánpótlás-nevelés területén cél az élsportban már hagyományosan elért eredményességi szint, különösen az olimpiai eredményesség fenntartása, valamint a nemzetközileg is népszerű sportágakban (labdajátékok) az eredményesség javítása. A fenntartható sikerek elérése és a versenysport utánpótlás-bázisának biztosítása érdekében

szükséges az igazolt sportolók számának növelése és az utánpótlás-nevelés egységes rendszerének működtetése (tömegbázis megteremtése és tehetséggondozás).

IV. A MEGVALÓSÍTÁS KONCEPCIÓJA, A FEJLESZTÉS IRÁNYAI

A koncepció felvázolja, hogy a kitűzött célokat hogyan kívánjuk elérni, melyek azok a változások, akciók, amelyek révén ezeket meg lehet valósítani. Változást kell elérni a sport minden területén, az óvodások testmozgásától egészen a sport legmagasabb szintjéig. A gyermekek és minden állampolgár természetes mozgásigényére alapozva el kell érni, hogy a sportban tevékenykedők nagyobb szakmai támogatást kapjanak a testmozgásra való tudatos odafigyeléshez.

Komplex megoldást vázol fel a közfeladatok megvalósításának módjára, így például arra, hogy az állam hogyan segíti elő az egészséges életmód és a szabadidősport gyakorlása feltételeinek megteremtését, hogyan vesz részt a versenysport, az utánpótlás-nevelés, az iskolai testnevelés és a diáksport, a főiskolai-egyetemi sport, a szabadidősport és a fogyatékos-sággal élők sportjának finanszírozásában, hogyan ösztönzi a sportpiac kialakulását és működését.

A Sportstratégia felvázolja a magyar sportélet fejlődésének optimális vonalát, hosszú távon iránymutatást nyújt mind az állam, mind a sportszféra szereplőinek a sporttal kapcsolatos tevékenységek szervezéséhez. A Sportstratégia megvalósításához folyamatos felülvizsgálat mellett kétévenként kidolgozott cselekvési program elkészítése szükséges, melynek illeszkednie kell a hosszú távú fejlesztéspolitikához (így az Új Magyarország Fejlesztési Tervhez és annak operatív programjaihoz, az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepcióhoz, valamint az Országos Területfejlesztési Koncepcióhoz), valamint az aktuális gazdaságpolitikához egyaránt. Ezek hosszú távú, kiszámítható igazodási pontokat, támpontokat teremtenek a sport szereplői számára. Figyelemmel kell lenni a horizontális területeket, a tárcaközi tevékenységet érintő döntésekre is, hiszen a szinergiák megtalálása a sport elemi érdeke. Törekedni kell a tárcaközi kooperáció offenzív kezdeményezésére.

A sport tartalmi megújulásában, felfogásában szélesebb és mélyebb értelmű szellemiségre van szükség. Szervesen kell kapcsolódnia a kultúra, az oktatás és az informatika területeihez, azaz a sport világának kapcsolódnia kell a tudásalapú és információs társadalomhoz. A szakembergárda folyamatos képzése, továbbképzése szükséges.

IV.1. FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A SPORT FŐ TERÜLETEIN

Olyan szabályozási kereteket kell kialakítani, amelyek egyfelől támogatják a változásokat, másfelől egy változó rendszeren belül is biztosítani tudják a kiszámíthatóságot, továbbá garantálni tudják a megfelelő minőséget.

1. Az iskolai testnevelés és a diáksport fejlesztése

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) már 1997-ben leszögezte: minden gyermeknek legalább napi egy óra aktív mozgásra van szüksége. Bizonyított tény, hogy a korai halálozáshoz, valamint a munkaképesség csökkenéséhez vezető civilizációs népbetegségek megelőzhetők, és ennek az egyik fontos eleme a gyermekkorban elkezdett rendszeres testmozgás.

Az utóbbi évek kedvező és kedvezőtlen tapasztalatai hazánkban is egyértelművé tették, hogy a nemzet fizikai állapotromlásának megállítása, az egészségkárosodások megelőzése, a káros szenvedélyek elleni eredményes harc, a felnövekvő generáció mozgásgazdag, sportos életvitelének kialakítása csak a nevelési-oktatási intézményekre, a pedagógustársadalomra alapozva valósítható meg. Ezért lehetővé kell tenni, hogy a testnevelés és a sport valamennyi – az egyén és a társadalom szempontjából – hasznos funkciója (egészségmegőrzés, rehabilitáció, nevelés, személyiségformálás, mozgáskultúra fejlesztése, nemzeti tudat erősítése, a közösségi magatartás kialakítása, a társadalmi mobilitás segítése, a nemzetek és az országok közötti kapcsolatok fejlesztése, a szabadidő kulturált eltöltése, szórakozás és szórakoztatás) érvényesülhessen a közoktatás intézményeiben is. Ennek legfontosabb záloga a korszerű, jól szervezett iskolai testnevelés és diáksport.

Hosszú távon megvalósítandó az iskolákban a mindennapos testnevelés és testmozgás, valamint az ehhez szükséges infrastrukturális és szakmai feltételek biztosítása. Ez a cél ágazati összefogással valósítható meg, de addig is, amíg ez az ideális állapot kialakul, az állami sportigazgatás előtt jelentős feladatok mutatkoznak. Mivel a diákok nagy része csupán a testnevelésórakon végez rendszeres testmozgást, szükség van arra, hogy a tanóra keretében az életen át tartó rendszeres szabadidősportos tevékenység igényét is megalapozzuk. A tanórán kívüli testedzés, a diáksport programfinanszírozásának támogatása céljából az oktatási intézményeken keresztül – összhangban a szakágazati törvényben foglaltakkal – szükséges a sportcélú felhasználás ösztönzése.

Középtávon a délutáni, a hétvégi és a szünidei szabadidősport-lehetőségek bővítésével kell a sportolással töltött idő növelését megoldani. Ehhez elengedhetetlen egy olyan pályázati jellegű támogatási rendszer kialakítása, ami a tanórán kívüli sportfoglalkozások ösztönzését célozza.

A területi alapú (gyermekek, fiatalok számára beutazható távolságokra lévő), egymásra épülő, rendszeres amatőr versenyrendszer kiépítése elengedhetetlen.

Kíváncsú, hogy az iskolai testnevelésre az egészségvédelem és egészségfejlesztés hagyományos funkcióin túl feleljen meg a változatos tananyag, több választható mozgásforma, gyakorlati és elméleti ismeretanyag követelményeinek is. A diákok számára érthető legyen a tananyag és az egyes gyakorlatok hatása és célja. Példamutató, sportos életvitelű tanárok magasabb szintű hivatástudattal és elkötelezettséggel végezzék munkájukat. Új és korszerű eszközökkel biztosítani kell a testnevelésre tananyagának megreformálását, a szabadidős sportok bemutatását, a megfelelő higiénias feltételeket.

Meg kell teremteni hosszú távon annak szakmai, infrastrukturális és gazdasági feltételeit, hogy a mindennapi testedzés feladatainak végrehajtása során növelni lehessen a testnevelési órák és az iskolai sportköri foglalkozások számát. Elő kell segíteni továbbá az iskolai sportköröknek a délutáni sportolásban való szélesebb körű részvételét is. Az érintett állami szervek együttműködésében, az illetékes szakmai szervezetek bevonásával egységes szakmai elvek, ajánlások, preferenciák, támogatandó célok kidolgozásával, meghatározásával segítséget kell nyújtani a mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló iskolai programok elkészítéséhez, valamint folyamatosan figyelemmel kell kísérni azok megvalósulását is.

A közép- és hosszú távú célokat egyaránt szolgáló létesítményfejlesztési program keretében az elkövetkező tervezési években legalább 100 új tornaterem építése szükséges. Kiemelt cél az úszásoktatási lehetőség megteremtése minden gyermek számára. Az uszodaépítési program megvalósulásával a tervezett időtartam végére az úszásoktatás beépülhet valamennyi általános iskola tantervébe. Az iskolai sportudvarok többségének állapota rossz, elenyésző rendelkezik rugalmas burkolattal, pedig a kemény burkolat kockázati tényező a mozgásszervi betegségek szempontjából. A fejlesztés tekintetben inkább pályázati keretek között valósítható meg, szoros együttműködésben az oktatáspolitikáért felelős minisztériummal, annak programjaival, megfogalmazva egyes létesítménytípusok tekintetében az elvárható létesítmény-specifikus szolgáltatási paramétereket és funkciókat.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű térségekben, településeken az iskolai és az iskolán kívüli sportolási lehetőségek fejlesztésére. Törekedni kell arra, hogy megteremtjük a hátrányos helyzetű gyerekek hozzáférését ezen lehetőségekhez.

Nagy hangsúlyt kell fektetni a szakpedagógusok kulcskompetenciáinak fejlesztésére, ennek részeként a szakpedagógus-képzés korszerűsítésére, a gyakorló testnevelő tanárok, továbbá a tanítók és az óvodapedagógusok felkészültségének fejlesztésére, a tudásmegosztás módszereinek, technológiájának és eszközeinek folyamatos megújítására. Az innováció eredményei legyenek fenntarthatók, legyen megoldható a terjesztésük rendszerszintű hálózatok révén, és épüljenek be a minőségbiztosítás rendszerébe.

Az ismeretanyag fejlesztésénél kapjanak elsőbbséget a fiatalok körében népszerű új mozgásformák és oktatásuk módszertana, továbbá az inkluzív oktatás módszertana (segítse a fogyatékossgal élők integrációját és inklúzióját³), valamint az elméleti tudás beépülése.

A testnevelő tanárok anyagi elismerésével és ösztönzésével (mérhető mutatók értékelése alapján) biztosítható a délutáni sportfoglalkozások számának növekedése és minőségének javulása, erre jó példa a 2006-ban elindított Tárt Kapus Program.

Fontos az olyan események támogatása (táborozások, kirándulások, extrém sportok, síelés stb.), melyek élményükben vetélkednek egyéb szabadidős tevékenységekkel, hogy a sport a későbbiekben is az életmód meghatározó része legyen.

A diákolimpiai versenyrendszer megreformálása elsősorban a versenyengedéllyel nem rendelkező diákok számára biztosít lehetőséget, nem zárva ki az igazolt sportolók részvételét (egyéni sportágakban a két kategória elkülönülésével, csapatsportágakban az igazolt sportolók számának egy csapaton belüli korlátozásával).

A főiskolákon, egyetemeken a testnevelési csoport, sportközpont a testnevelés és sport strukturális bázisa. Az intézményrendszer átalakulásának eredményeként immár nemcsak a tanórai testneveléssel kapcsolatos feladatokat látják el, hanem szervezik az intézményen belüli és az intézmények közötti minőségi sportéletet is.

Ma még bizonyos mértékben kényszerpálya a „kötelező” testnevelés, távlatilag az önkéntes sporttevékenységre kell helyezni a hangsúlyt. Néhány sportágban az egyetemi sport, az egyetemi egyesületek a magyar élsportban is meghatározó szerephez juthatnak, hiszen egyrészt általában az élsport közvetlen utánpótlását képezhetik, másrésztől azonban a sportolói középmezőnyt erősítik.

³ Olyan filozófia vagy értékrendszer, amely szerint minden embernek egyéni lehetőségek járnak. Ez a kifejezés gyakran használatos diákok oktatásával, teljesítményével kapcsolatban. Az inklúzió túlterjed a fizikai helyzet elképzelésén és olyan alapértékeket vegyít, mint a részvétel, barátság és társadalmi interakció, melyek eredménye a valahová tartozás érzése.

A főiskolákon és az egyetemeken érdemes megfontolni a sportági specializálódás támogatását.

Biztosítani kell a fogyatékossgal élők integrációját, inklúzióját, az ideiglenesen és tartósan felmentett, a gyógytest-nevelésre irányított tanulók esélyegyenlőségének megteremtését.

Kiemelt állami feladatok az iskolai testnevelés és diáksport céljainak megvalósításához:

- Az infrastrukturális feltételek megteremtése szigorú szakmai alapokon megfogalmazott funkciókkal bíró létesít-ményfejlesztéssel.

- A mindennapos testedzés megvalósítása a sportfoglalkozások pályázat alapú támogatásával (a valódi létszám alap-ján).

- Az egyetemi-főiskolai sport katalizátor jellegű forrásokkal való ellátása a sportirányítás rendelkezésre álló forrá-sain belül.

- A testnevelés tantárgy tartalmi és módszertani megújításának támogatása, a szakemberképzés modernizálásának ösztönzése.

- A diákolimpia megújulásának támogatása, minél nagyobb sportolói létszám elérése úgy, hogy mindez rendszeres heti testedzésre épüljön.

Fenti célok megvalósításának konkrét módozatait a végrehajtáshoz szükséges indikátorrendszert is tartalmazó két-évenként kidolgozásra kerülő cselekvési programok tartalmazzák.

2. A szabadidősport fejlesztése

Hazánk a szabadidősport területén van a legnagyobb lemaradásban, miközben ez érinti a népesség legnagyobb részét, és itt jelenhet meg a sport új típusú üzenete.

A szabadidősport szervezésének, az emberek mozgósításának a megvalósításban kiemelt szerepe van az önkormány-zatoknak, a helyi civil szervezeteknek, az önkénteseknek, a szolgáltatást nyújtó vállalkozásoknak, illetve a lakóközös-ségnek, a családnak, a baráti közösségeknek és az egyénnek. Központi (állami) szinten mindezt indirekt gazdasági ösz-tönzőkkel, illetve kommunikációval, erkölcsi elismeréssel lehet és szükséges támogatni. Célszerű olyan konstrukciók kimunkálása, amely mind szélesebb társadalmi rétegeket hoz fogyasztói helyzetbe; hozzájárul a fizetőképes kereslet megteremtéséhez, de meghagyja számukra a sportolási forma és hely szabad megválasztásának lehetőségét (kitűnő példa erre az üdülési csekk szabadidősportos funkcióval való bővítése 2007-től).

A keresleti oldal ösztönzésére vonatkozó koncepció

Ahhoz, hogy a szabadidősport tömegbázisa létrejöhessen, az államnak két irányban kell a keresletélénkülést motivál-nia: egyfelől – a növekvő kínálat és a szabad felhasználás lehetősége mellett – a sportolás indirekt anyagi ösztönzése, másfelől a társadalom sporttal és egészséggel kapcsolatos szemléletének fokozatos átalakítása irányában.

A sportolás indirekt anyagi ösztönző eszközeinek átgondolásával, átalakításával az érdekeltségek (a sport iránti sze-mélyes motiváció) megteremthetővé válnak. Az érdekeltségi rendszer kialakítása, ütemezése hosszabb folyamat ered-ménye lehet, mivel jelentősen befolyásolja az ország gazdasági helyzete, és az ebből következő mindenkori gazdaság-politika, adópolitika. A legmegfelelőbb kedvezményrendszer, ösztönzőrendszer kialakításának fontos és folyamatos együttműködést igénylő eszköze a tárcák (főképpen a humán tárcák) közötti szoros együttműködés, kölcsönös támo-gatás.

A sportolás indirekt anyagi ösztönzőrendszerének munkaadókra történő kialakítása, kiterjesztése a munkavállalók sportolásának nagyobb mértékű támogatását eredményezheti. Ugyanakkor nem elég a kedvezmények biztosítása. Ösztö-nözni kell a munkahelyi érdekvédelmi szervezeteket, illetve a szakszervezeteket, hogy a munkáltatóval együttműködés-ben lehetőség szerint minél több helyen álljanak rendelkezésre sportolási lehetőségek.

Szükséges továbbá az egészségügyi és társadalombiztosítási rendszer reformja kapcsán az egyén érdekeltté tétele sa-ját egészségének megőrzésében.

A hátrányos helyzetűek sportolásának fejlesztésére olyan támogatás kidolgozása szükséges, ami az igazolt részvéte-len alapul.

A szemléletváltást az államnak kell kezdeményeznie, de a megvalósítás során egyaránt szükség van az önkormányza-tokra, az oktatásban dolgozókra, háziorvosokra, humánmenedzserekre, és a civil társadalom szereplőire. Ki kell haszná-lni a tömegkommunikációs és a direkt kommunikációs eszközök nyújtotta lehetőségeket. Korosztályokra, célcsoportokra lebontott stratégia és keretprogramok kidolgozása szükséges a hatékonyság garantálása érdekében.

A megvalósítás során kiemelt figyelmet igénylő célcsoportok a fogyatékossgal élő emberek, az idősek, a kistelepü-lésen élők, az iskolások, az iskolából kikerülők, a családok, az alacsony jövedelműek és a romák.

A szemléletváltás során célszerű a relatív alacsony költséggel üzhető tevékenységeket nagyobb mértékben kiaknázni, például a sport, a turizmus és a természetvédelem határterületén elhelyezkedő rekreációs célú sporttevékenységeket (ter-mészetjárás – gyalogtúrázás, kerékpáros túrázás, sítúrázás, vízi túrázás, futás), természetesen tiszteletben tartva a kör-nyezet- és természetvédelem érdekeit.

A fogyatékossgal élők rekreációs célú sporttevékenységének támogatása eddig háttérbe szorult. A társadalmi célok elérése érdekében a hangsúlyt a fogyatékossgal élők szabadidősportba való bevonására kell helyezni.

A kínálati oldal ösztönzésére vonatkozó koncepció

A támogatási rendszer kialakításakor az államnak azokat a tevékenységeket indokolt előtérbe helyeznie, melyek eredményeként a lehető legtöbb embert lehet „megmozgatni”. A szervezetek működési támogatása helyett a jövőben a programfinanszírozásra kell helyezni a hangsúlyt, így a szervezetek pályázati rendszeren keresztül juthatnak támogatáshoz. Előnyben részesülnek az időszakot átölelő (pl. éves) programok, a kisebb egyesületek rendszeres sportolást biztosító programjai, a szervezetfejlesztések, a kistelepülési, lakótelepi, hátrányos helyzetű csoportok, a munkahelyi közösségek egyesületeinek fejlesztését szolgáló, valamint a hagyományos klubélet visszaállítását szolgáló törekvések, a rendszeres felkészülést és részvételt igénylő sportrendezvények, egy-egy nagy relevanciájú és nagy érdeklődést kiváltó rendezvény megszervezése, a szabadidős versenyrendszer működtetése.

A lehetőségek szélesítésének alapfeltétele a létesítményhez való hozzáférés biztosítása.

Ezt szolgálja a 2004-ben indult Sport XXI. Létesítményfejlesztési Program (várhatóan 1 sportcsarnok, 30 tanuszoda és 30 tornaterem építése valósul meg), valamint az ÚMFT operatív programjai által az Európai Unió Strukturális Alapjaiból – kiváltképp az Európai Regionális Fejlesztési Alapból – lehívható, multifunkcionális szolgáltató központok kialakítását, a meglévő olimpiai központok, valamint egyéb táborhelyek sportturisztikai célú fejlesztését lehetővé tevő pénzeszközök. Emellett javasolt az iskolák céltámogatása tornatermek és uszodáik – hétvégi, tanítási szüneti – megnyitásához a szabadidősport számára.

A kínálat minőségbiztosítása is kiemelt feladat. Ennek érdekében célszerű a sportszolgáltatásokat nyújtó tevékenységeket működési engedélykötelessé tenni, továbbá ki kell dolgozni egy védjegyprogramot a megfelelő minőségbiztosítás érdekében (pl. megfelelően képzett szakemberekkel való ellátottság, a szabadidősportban megjelenő doppingellenes küzdelem).

A regisztrált szabadidő-sportolók, különösen a gyermekek, fiatalok, nők, nyugdíjasok fizikai állapotának, erőnlétének meghatározott időnként – elsősorban sporteseményekkel összefüggésben – történő vizsgálata elengedhetetlen ahhoz, hogy pontos képet kapjunk e társadalmi csoportok egészségi állapotának változásáról. Ennek érdekében az érintett szakmai szervezetek bevonásával ki kell dolgozni az egységes „Nemzeti Fittségi Teszt”-et, amely már 2008-ban megkezdhető lenne. Célunk, hogy az alapszolgáltatásokat tartalmazó csomag beutazható távolságon belül minden regisztrált, szabadidősport-eseményen résztvevő szabadidő-sportoló számára évente egy alkalommal térítésmentesen elérhetővé váljon. Emellett biztosítani kell, hogy – térítés ellenében – bárki részt vehessen egy komplex erőnléti vizsgálaton, az ehhez szükséges, megfelelő eszközökhöz, műszerekhez a mérést végzők pályázatok útján juthatnának hozzá. A „Nemzeti Fittségi Teszt” mellett biztosítani kell a közoktatásban tanulók egységes fizikai állapotfelmérő rendszerének bevezetését, illetve folyamatos működtetését úgy, hogy a rendszeres felmérések eredményeinek értékelése, követése is lehetséges legyen.

Kiemelt állami feladatok a szabadidősport területén a célok elérése érdekében:

- Katalizátorszerep a folyamatok beindításában, minőségbiztosítások rendszerének kidolgozása.
- Minél több résztvevő bevonása a szabadidősportba, a szervezett, regisztrált szabadidő-sportolók létszámának dinamikus növelése.
- Keresletnövelés támogatása indirekt gazdasági ösztönzőkkel.
- Szemléletváltás ösztönzése direkt és indirekt kommunikációs eszközökkel.
- Növekvő arányú, koncentráltabb finanszírozás.
- Az infrastrukturális feltételek megteremtése tudatos létesítményfejlesztéssel.
- Munkahelyi sportolás lehetőségét biztosító ösztönző rendszer kialakítása.
- Esélyteremtő, területi felzárkózást szolgáló, a sporttevékenységet általában megismertető, a szükségletet kialakító és kielégítő akciók támogatása.
- Kétpólusú, a regisztrált szabadidő-sportolók számára egyszerűbb, évenkénti, térítésmentes, valamint minden állampolgár számára térítés ellenében igénybe vehető komplex fittségi felmérés, az utóbbihoz szükséges műszerek beszerzésének pályázati úton történő biztosítása.

Fenti célok megvalósításának konkrét módozatait a végrehajtáshoz szükséges indikátor rendszert is tartalmazó két-évenként kidolgozásra kerülő cselekvési programok tartalmazzák.

3. A versenysport fejlesztése

A fenntartható eredményességi szint megköveteli az egyensúlyt az eddigi hagyományteremtő, sikerekre képes, valamint a feltörekvő és nemzetközileg is jelentős sportágak között.

A versenysport terén az erőforrások szétforgácsolása helyett azok eddiginél magasabb fokú koncentrációja szükséges.

Kiemelt szempontok:

1. Szemléletváltás a sportszférában és az állami támogatásban

Minden egyes sportágnak rendelkeznie kell tudatosan felépített, hosszú távú sportágfejlesztési tervvel, amiben fontos szempont a nagyobb mértékű magántőke bevonása. Az állami támogatási rendszerben a nemzetközi eredményesség, a hazai tradíció, a társadalmi jelentőség, illetve a tömegbázis megléte és a jövőbeli fejlődési potenciál kritériumai legyenek mérvadóak.

A támogatási rend előre felállított objektív rendszer alapján kerüljön meghatározásra, melyet időszakonként felül kell vizsgálni.

2. Kiegyensúlyozott sportág-portfolio kiépítése

A lehető legobjektívebb rendszer kidolgozása szükséges annak érdekében, hogy az állam az erőforrások szétforgácsolása helyett a társadalom számára fontos versenysportot, sportágakat koncentráltan és célzottan támogassa.

Mindenekelőtt a sportágfejlesztési tervvel még nem rendelkező sportágaknak el kell készíteniük a hosszú távú prioritásait megjelenítő stratégiájukat. Fel kell vázolni kitűzött céljait, mindazokat hogyan, mekkora és milyen forrásból kívánják megvalósítani, valamint mely területeken milyen mértékben van szüksége az adott sportágnak állami támogatásra. Ez alapján van lehetőség meghatározni az állami támogatás irányát és arányát.

Azon sportágak, amelyek bizonyos, a versenysport területén a szűrőrendszerben meghatározott kritériumoknak (pl. eredményesség, tradíció, taglétszám, országos lefedettség, nézőszám, médiaérdeklődés, fejlődési dinamika stb.) megfelelnek, kiemelt állami figyelmet érdemelnek.

Egy objektív értékelési rendszer figyelembe veszi a sportág jelenlegi és várható jövőbeni eredményességét (pl. eredményességi pontok a közelmúltban és jelenleg, utánpótlás eredményei), és annak társadalmi jelentőségét (pl. igazolt sportolók száma, a sportág ismertsége, népszerűsége, az érdeklődők száma, a sportág jellege). Az értékelő rendszer alapján a sportágak előzetes besorolásra kerülnek egyes kategóriákba, azonban azok végleges helyének megállapításához figyelembe kell venni az elkészített sportágfejlesztési koncepciókat és stratégiákat.

A célzott támogatás értelmében vizsgálni kell azt is, hogy az adott sportág mennyire képes állami támogatások nélkül sikereket elérni. Az állami támogatás célja a piaci alapokra állítás lesz azon sportágak esetében, amelyek átmeneti segítségnyújtással képesek önállóan finanszírozni sikereiket. Különösen színvonalas szakmai anyagok programfinanszírozására is lehetőséget kell nyújtani, ha az a Nemzeti Sportstratégia innovatív megújulási folyamataival összhangban van. Ebben a sportágcsoportok kooperációja is fontos új elem lehet.

Azon sportágak esetében, amelyek nem tekinthetők eredményesnek, illetve eredményességük nem éri el a társadalmi relevancia ingerküszöbét, nem tartható fenn a versenysportra összpontosító állami támogatási rendszer. E sportágak sportágfejlesztési tervük alapján, pályázatok útján középtávú finanszírozással ösztönzést kaphatnak tömegbázisuk fejlesztésére és a szabadidősport felkarolására.

A helyi szinten értéket képviselő sportágakat elsősorban helyi szinten kell támogatni, államilag, erkölcsileg ösztönözni.

A mobilitás biztosítása szükséges előre átlátható, kiszámítható rendszer alapján. A sportági besorolás rendszeres felülvizsgálatra kerül (4 évenként) a sportágak helyzete, teljesítménye alapján. A sportágak fejlődési tendenciájuknak megfelelően bekerülhetnek, feljebb kerülhetnek, vagy visszaeshetnek más kategóriákba, más finanszírozási körbe.

3. A sport tisztaságának garantálása, a dopping és a nézőtéri erőszak elleni küzdelem

A fair play elveinek érvényesítése a sportban az eredményességnél is fontosabb. A sport tisztaságának garantálása mindannyiunk érdeke és kötelessége. Magyarországnak nincs szüksége a becestelen úton, doppingolással elért eredményekre. A magyar sportvezetés elkötelezett a tiszta sport és az egyenlő esélyeket biztosító becsületes játék mellett, ezért következetes harcot hirdet a tiltott teljesítményfokozás ellen, és szigorúan szankcionálja a doppingvétséget. Emellett a versenysporton kívüli doppingolás ösztársadalmi szinten jelentkező problémát is jelent, tekintettel arra, hogy egyre fiatalabb korosztályok és egyre szélesebb rétegek körében is fellelhetők a használóra káros, az egészséget esetenként veszélyeztető – a sportban tiltott teljesítményfokozónak minősülő – szerek használatának nyomai.

Az elmúlt időszak doppingesetei kapcsán a korábbi szabályozás vizsgálata és módosítása elkerülhetetlenné vált.

A doppingolás elleni hatékony fellépés érdekében a doppingellenes tevékenység elemeinek, szereplőinek és a szereplők feladat- és hatáskörének, felelősségének pontos, jól elkülöníthető meghatározása szükséges.

Ennek keretében meg kell határozni a primer – a doppingellenes politika megvalósítását szolgáló elsődleges – feladatokat (jogalkotás, finanszírozás, állam- és kormányközi együttműködés), második szinten a doppingellenőrzés érdemi részének (vizsgálat-eloszlási tervezés, mintavételre történő kijelölés, mintavétel, -kezelés, analízis), valamint harmadik szinten az elkövetett doppingvétségek szankcionálásának (előzetes felülvizsgálati eljárás, doppingeljárás, jogorvoslat) szabályait, eljárási rendjét, folyamatát.

A doppingellenes tevékenység első szintje mellett a további szinteken is pontosan meg kell határozni a doppingellenes tevékenység szereplőinek (állam, konzultatív doppingellenes tanácsadó testület, sport köztisztviselők, sportszövetségek,

sportszervezetek, sportolók és sportszakemberek, mintavétel és kezelés, laboranalízis folyamatát koordináló szervezet) feladat- és hatáskörét, felelősségét.

Az említett feladatok hatékony teljesítésének egyik előfeltétele a doppingellenes tevékenység szereplőinek abszolút összeférhetetlensége, azaz, hogy a doppingellenes tevékenység egyes feladatait ellátó személyek csak a doppingellenes tevékenység egy meghatározott fázisában vehetnek részt.

A sikeres doppingellenes tevékenység előfeltétele továbbá a doppingellenőrzés korrekt és független lefolytatása. Erre tekintettel a doppingellenőrzés mintavétellel és -kezeléssel összefüggő egyik legfontosabb részét olyan szervezetnek, ügynökségnek kell végeznie, amely minden sportszervezettől független, és rendelkezik a feladat magas színvonalú, a nemzetközi követelményeknek megfelelő ellátáshoz szükséges ismeretekkel, szakmai gyakorlattal. Az önálló, független doppingellenőrző szervezet, ügynökség fontos feladatai közé tartozik többek között a szövetségekkel együttműködve a versenyzők értesítése a mintavételre történő kijelölésről (világos felelősségi lánc érvényesítésével), felel továbbá a mintavétel- és kezelés szabályszerű elvégzéséért, valamint a minták laboratóriumi elemzésre történő eljuttatásáért.

Változatlanul törekedni kell arra, hogy a doppingellenes küzdelemben a megelőzés – nevelés, információáramlás –, valamint a sportoló felkészítésében részt vevő szakemberek, a sportegészségügyi, illetve sporttudományos hálózat, a kutatóintézetek és egyéb szervezetek közreműködése nagyobb hangsúlyt kapjon.

A sport tisztaságához szintén hozzátartozik a sportszerű szurkolási körülmények megléte.

A nézőtéri erőszak elleni küzdelem komplex megközelítési módot igényel: fontos egyrészt a kialakulásának megelőzése, másrészt a jogszabályok betartásának ellenőrzése, azaz – az elmúlt években született jogi normák hatásvizsgálata után – szervezett, komplex programok kidolgozása és végrehajtása.

Az elmúlt években történt súlyos, sporteseménnyel összefüggő rendzavarások indokoltá tették a sportrendezvény biztosítására vonatkozó rendelkezések áttekintését és új elemként a külön jogszabályban kiemelt biztonsági kockázatúnak minősített sportrendezvény esetén annak a rendőrség által alapfeladatként történő biztosítását. Ez a szabály önmagában nem érinti azt a korábbi rendelkezést, amely szerint a sportrendezvény biztonságáért a szervező tartozik felelősséggel. A jogszabályi rendelkezések mellett azonban fontos a szurkoló, a sportegyesületet támogató egyén felelőssége is.

A büntetőintézkedések szigorú alkalmazása, a határozott, következetes fellépés a jogalkalmazás során, a hazai tapasztalatok elemzése, a működőképes nemzetközi tapasztalatok átvétele – akár jogszabály-módosítás keretében is – kiemelten fontos. A huliganizmus elleni harcban a büntetőjogi és szabálysértési jogszabályok következetes, határozott alkalmazása, valamint ennek kommunikációja az elérendő primer cél. Szükség van a megfelelő sportszakmai alapokon nyugvó sportjogi szabályok betartására és betartatására, folyamatos felülvizsgálatára, valamint a szükséges prevenció intézkedések, a megelőzésben rejlő lehetőségek hangsúlyozására is. Ezért az állam hatalmának érvényesítése mellett (de lehetőség szerint inkább azt elkerülve, annak alkalmazása helyett) szükséges olyan jogi rendelkezések megfogalmazása, amelyek nem az állami szigor érvényesítésével érik el céljukat: a sportesemények kulturált megtekintésének lehetőségét. A hatályos jogi szabályozás komplexitásában rendezi a sportpályákon a különböző jogsértésekkel szembeni fellépés lehetőségét, azonban a jogalkalmazás folyamatos ellenőrzése, a hiányosságok feltárására és javítására, az érintett felek kooperációjára, valamint a prevenció hangsúlyozására kifejezetten szükség van!

A nézőtéri erőszak elleni küzdelem tehát komplex megközelítési módot igényel, nem szabad csak a büntetőjogi szabályozás oldaláról megközelíteni. Fontos egyrészt a kialakulásának megelőzése, másrészt a jogszabályok betartásának, betartatásának ellenőrzése, az elmúlt években született jogi normák folyamatos hatásvizsgálata. A legjelentősebb feladat ma a rendbontó szurkoló azonosításának, azonosíthatóságának megoldása mellett a szurkolói klubok, egyesületek, támogató közösségek partneri szintre emelése, a rend érdekében elindított folyamatokba történő bevonása. Az emberi élet védelme, valamint a befektetők számára biztonságos környezet kialakítása csak a felsoroltak segítségével valósítható meg.

4. Az egységes utánpótlás-nevelési rendszer kiépítése

Az állam a versenysport területén az utánpótlás-nevelésben kíván kiemelt szerepet játszani.

Az utánpótlás-nevelési rendszernek szigorú szakmai követelményeknek kell megfelelnie, összhangban kell lennie a versenysport koncepciójával, annak céljait kell szolgálnia, illetve meg kell akadályoznia a gyermekek túl korai specializálódását, biztosítania kell a sokoldalú és harmonikus fejlesztést.

A versenysport eredményességének fenntartása, illetve növelése érdekében az egységes utánpótlás-nevelési koncepció kidolgozására és végrehajtására létrejött központi intézet a Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet (2007-től NUSI).

Az egységes utánpótlás-nevelési koncepció célja a Sport XXI. Programra, a Héraklész Bajnok és Csillag Programra, a sportiskolai rendszer (közoktatási és „egyesületi” típusú sportiskolák) korszerűsítésére, valamint a Magyar Diáksport Szövetség foglalkoztatási és versenyrendszerére épülő, egységes elvek alapján összehangolt, az egyes alrendszerek közötti átjárhatóság biztosításával működtetett utánpótlás-nevelés.

Az egységes utánpótlás-nevelési rendszer a következő alrendszerekből tevődik össze:

Széles tömegbázis megteremtése – Sport XXI. Utánpótlás-nevelési Program célja:

- 6–10 éves fiatalok számára: a sportos életmód kialakítása, a testedzés, a sport megszerettetése, sokoldalú képességfejlesztés. E korban elkerülendő a korai specifikáció (egyes sportágak kivételével). Mindezekre leginkább alkalmas sportágak a labdajátékok, illetve azok alapjai, melyek ezért kiemelt figyelmet érdemelnek.

- Sportágtól függően 10–14 éves korban a minőségi képzés megkezdése.

Tehetséggondozás – Héraklész programok célja:

- Bajnokprogram: 14–18 éves, nemzetközi színvonalat elérő tehetséges sportolók felkarolása, tervszerű képzésének megvalósítása, a legjobb szakemberek alkalmazása.

- Csillagprogram: 18–23 éves, kiemelkedő felnőtt eredmények elérésére esélyes fiatalok, akik még nem tudják felvenni a versenyt a világklasszisokkal. Lehetőséget kell biztosítani az egyéni felkészülésükre és a versenyzésre, csapatba kerülésükre.

A sportiskolai rendszer célja:

- Évfolyamos képzési rendszer, amely két irányban fejleszthető: egyfelől a közoktatási típusú intézményrendszer létrehozása, másfelől az egyesületi típusú sportiskolai hálózat kiépítése irányába.

- A sportiskolai rendszer korszerűsítésének folyamatában súlyozottan a közoktatás típusú sportiskolák jogi és tartalmi működési feltételeinek megteremtése a cél. A közoktatás típusú sportiskolák működéséhez szükséges igazítani az azonos képzési célt megvalósító egyesületi típusú sportiskolák képzési rendjét is.

A diáksport-foglalkoztatás és versenyrendszer célja:

- Azon iskolai tanulók részére, akik a minőségi utánpótlás-nevelési képzésbe – gyengébb sportbeli képességeik miatt – nem tudnak bekerülni, vagy éppen kikerülnek onnan, lehetőséget kell adni a szabadidősport jellegű diáksport-foglalkoztatásra és versenyrendszerében való aktív részvételre. Ki kell bennük alakítani az egészségtudatos magatartás iránti igényt, és fel kell készíteni őket az egész életpályát kísérő mozgásra, sportolásra.

Az utánpótlás-nevelési rendszerbe való bekerülés feltételeit szigorúan és objektíven szükséges meghatározni, szabályozni és ellenőrizni.

Speciális eszközökkel (pl. ösztöndíjak) segíteni kell, hogy a klubok utánpótlás-nevelésébe a hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok bekapcsolódhassanak. Biztosítani kell a hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok hozzáférését a már meglévő programokhoz.

5. A fogyatékossgal élők sportja és integrációja, inklúziója

A fogyatékossgal élő emberek sportjának szervezeti keretei és megvalósulási formái jelenleg fogyatékossgai típusok szerint jelennek meg a sport színterein. A fogyatékossgal élő személyek sportjában a fejlődés a sportági integráció és inklúziója útján valósulhat meg azokon a területeken, ahol az lehetséges.

A sportolási lehetőségek, valamint az integráció és inklúzió megteremtése érdekében a fogyatékossgal élők sportját sajátos értékeinek figyelembevételével indokolt támogatni. A fogyatékossgal élők sportszövetségeinek el kell készíteniük a sportágaikra vonatkozó fejlesztési terveiket, működtetniük kell versenyrendszerüket és transzparens gazdálkodással kell rendelkezniük, amelyek az állami támogatás feltételei. Először lépéseket kell tenni az adaptált sportágak integrációja területén, megtartva a sérülés-specifikus versenyrendszer hazai és nemzetközi színtereit. Indokolt, hogy az adaptált sportágak esetében a sportágfejlesztési programok kidolgozását a fogyatékossgal élők sportszervezeteinek sérülés-specifikus sportági szakemberei az országos sportági szövetség szakembereinek közreműködésével közösen készítsék el. Középtávon megvalósítandó az adaptált sportágaknál a szervezeti integráció kialakítása.

A hangsúlyt a nagy költségvetésű versenyek támogatásáról egyrészt a hazai versenyrendszer fejlesztésére, a hazai rendezésű nemzetközi versenyek, valamint a szabadidősport támogatására kell helyezni. Az eredményesség növelése érdekében indokolt a hazai versenyrendszer megerősítése. Ez részben a fogyatékossgához adaptált környezettel (akadálymentesítéssel), adott sportágaknál speciális eszközök biztosításával, a sporttudományi és sportegészségügyi háttér kiszélesítésével (például sportág- és fogyatékos-specifikusság ismeretei, klasszifikációs szakemberek hazai képzése) érhető el. A fogyatékossgal élő személyek versenysportjának minőségi fejlesztésében elengedhetetlen – a hazai versenyrendszer erősödésével szoros összefüggésben –, hogy minél több fogyatékossgal élő ember kezdjen rendszeresen sportolni.

Kiemelt állami feladatok a versenysport területén a fenti célok elérése érdekében:

- A kiszámítható és tervezhető támogatási rendhez elengedhetetlen sportágfejlesztési tervek elkészítése, és rendszeres felülvizsgálata, továbbfejlesztése.

- Célrányos sportágtámogatás mérhető indikátor – mutatórendszerre alapozva, szűrőrendszer alapján.

- Az infrastrukturális feltételek megteremtése tudatos létesítményfejlesztéssel, különös tekintettel a nagy hazai világversenyeket lehetővé tevő komplex fejlesztési igényekre.

- Egységes utánpótlás-nevelési rendszer működtetése, összhangban a versenysport eredményességi céljaival.

- Példaképek állítása a tisztességes munka és a tiszta eszközökkel elért eredmények jutalmazásával.
- Kiemelten fontos a dopping- és nézőtéri erőszakmentes, a fair play szellemének megfelelő sportélet kialakítása.

Fenti célok megvalósításának konkrét módjait a végrehajtáshoz szükséges indikátorrendszert is tartalmazó két-évenként kidolgozásra kerülő cselekvési programok tartalmazzák.

IV.2. A SPORT FELTÉTELRENDSZERÉNEK FEJLESZTÉSE

1. Létesítményhelyzet

Magyarország sportlétesítmény-ellátottság tekintetében az európai mintákhoz képest jelentős hiányosságokat mutat, a meglévő létesítmények jelentősen leromlott állapotban vannak, a működtetés korszerű formái nem jellemzőek. Az állam kiemelt szerepet kell, hogy vállaljon ezen a területen, ugyanakkor szükséges a magánszféra erőteljesebb bevonása a finanszírozásba, de regionális szinten elengedhetetlen az európai uniós források bevonása is, elsősorban a nagyobb szabadidős, egészségmegőrző beruházások, új létesítmények létrehozása terén. Hazai forrásokból az EU által nem finanszírozható tevékenységeket célszerű támogatni (pl. versenysport célú épületek rekonstrukciója, felújítása), melyben tekintettel kell lenni az elmaradott térségek fejlesztésére, a területi kiegyenlítődés szempontrendszerére is.

A korszerű finanszírozási és tulajdonosi szemlélet érvényre juttatása érdekében a sportlétesítmények kezelőinek, működtetőinek (elsődlegesen tehát az önkormányzatoknak) racionális gazdálkodási döntések alapján kell a szerepvállalását meghatározni.

Mind a sport létesítményhelyzetének fejlesztése, mind a sportinformációs rendszer működése szempontjából elengedhetetlen, hogy pontos, mérhető, összehasonlításra is alkalmas adatok álljanak rendelkezésre a hazai sportlétesítmények számáról, típusáról és színvonaláról.

A sportlétesítmények fejlesztése a 2007–2020 közötti időszakban, egymástól időben és térben eltolva, tervezetten történik. A létesítményekre vonatkozó programok kidolgozása összhangban van a sportág-kiválasztási rendszerrel, valamint a szabadidősport és az utánpótlás-nevelés célkitűzéseivel.

A létesítményfejlesztések egyes elemei megvalósításának ütemezését a Stratégia alapján készülő kétéves cselekvési programok tartalmazzák. A cselekvési programoknak igazodniuk kell a mindenkori gazdasági lehetőségekhez. A Stratégiában foglaltak a fejlesztés irányait határozzák meg. A létesítmények megvalósítása az állami és az önkormányzati szerepvállaláson túl feltételezi a magántőke befektetési hajlandóságát is.

Tervezett létesítményfejlesztések:

- Multifunkcionális létesítmények: 2008. és 2013. között a cél a sportolás és egészségmegőrzés centrumai köré szervezve, 1 darab pilot jellegű regionális, 4 darab kistérségi komplex szolgáltatást nyújtó épületegyüttes létrehozása. Emellett meg kell vizsgálni 1 darab modern, nagy (legalább 55 ezer fős) befogadóképességgel rendelkező, a kor és a sokféle sportolói és lakossági kíváncsnak megfelelő multifunkcionális nemzeti stadion lehetőség szerint 2008–2010 közötti, a jelenlegi Puskás Ferenc Stadion területén történő létrehozásának lehetőségét, a projekt megvalósítását tekintve a létesítmény-beruházást elősegítő szabályozási környezet szükség szerinti biztosítása mellett. Fenntartható, környezetbarát, új lokális együttműködéseket fejlesztő, a civil szerveződéseknek teret adó, a szabadidő-eltöltés háttéréül szolgáló, az életminőség javulását lehetővé tevő komplex centrumokra van szükség. A későbbiekben az eredmények (tanulmányok) tükrében a projekt kiterjesztését javasoljuk. A multifunkcionális létesítmény központját sportolásra és kulturális rendezvények megtartására is alkalmas sporttér alkotja, de alapvetően a humánszolgáltatások hétköznapi életminőséget befolyásoló minimális koncentrációjának, és az üzleti élet, a magántőke hosszú távú együttműködésének kialakítási szándéka jellemzi. A hozzá kapcsolódó oktatási-kulturális-esélyegyenlőségi, helyi sporthagyományokat ápoló funkciók, humán szolgáltatások együttese adja „filozófiai” lényegét. A komplex funkciók egy új, XXI. századi fenntarthatósági modell hazai kialakítását célozzák, mert a létesítmények nemcsak színterei a szabadidősportnak, az egészségmegőrzésnek és az életminőség javításának, de színterei a „szabadidő-gazdaság, a sportipar” fejlesztésének is. Az állam középtávú, az üzleti élet számára is kiszámítható szabadidősportos programgerinc garantálásával jelentősen hozzájárulhat a szabadidő-gazdaság fejlődéséhez.

Meg kell vizsgálni továbbá annak a lehetőségét, hogy a jelenlegi Puskás Ferenc Stadion területén az új stadion építésével egyidejűleg a magyar és egyetemes sport értékeit és eredményeit bemutató Testnevelési és Sportmúzeum a XXI. századi igényeknek megfelelő és méltó kiállító területet és helyet kapjon.

- Sport a kistélepüléseken program: e program célja a vidék sportjának fejlesztése, esélyegyenlőség biztosítása az alacsony költségvetéssel gazdálkodó kistélepüléseken élőknek. A program központi költségvetési forrásokból, pályázati úton nyújt támogatást – első körben – a 2500 főnél kevesebb lakosú kistélepüléseken lévő sportpályák állapotának javítására.

– Az „Élet a vizeinken” program az ország nyílt vizei által biztosított lehetőségek környezettudatos kihasználását tűzi ki célul Korszerű, környezetbarát, szabályozott működtetéssel rendelkező, komplex szolgáltatást nyújtó vízi sporttelepek létrehozásával, a megújulási folyamatokat – kistérségi és regionális szinten egyaránt – jelentősen segíti a program.

– A szabadidősport fejlesztését célzó (az esti órákban is biztonságosan használható) szabadidőparkok, szabadtéri létesítmények, kerékpáros útvonalak, a jelzett turistaút-hálózat, erdei tornapályák, jelzett túrautak, körséta utak, városi futópályák fejlesztésére irányuló program beindítása a relatív kisebb költségekkel létesíthető és működtethető létesítmények, és létesítménynek nem minősülő egyéb infrastruktúra fejlesztését célozza a környezet- és természetvédelem érdekeit figyelembe vevő módon. Jégpálya-, jégcsarnok-építési program: a téli sportok közül kevésnek kedveznek Magyarország környezeti adottságai, így fejlesztésük a meglévő szakmai központok köré koncentrálva képzelhető el, komplex finanszírozási megoldásokkal. Az időnyjellegű sportágak esetében rendkívül fontos az egész évet átfogó üzleti terv, és a gazdaságos működtetési modell kidolgozása.

– Olimpiai központok fejlesztése: célja az élsport eredményességének, valamint az utánpótlás-nevelési és fejlesztési programok infrastrukturális feltételeinek biztosítása az alapvetően állami vagyonkezelésben maradó Olimpiai Központok folyamatos korszerűsítésével és fejlesztésével. A működtetés és szolgáltatások biztosításának területén azonban lehetőséget kell teremteni a magántőke bevonására, lehetséges fejlesztési forrásokkal kiegészítve a központi költségvetési forrásokat.

Stadionkorszerűsítési program: célja a labdarúgó-stadionok megkezdett fejlesztésének befejezése a lehető legkevesebb állami forrásból, 4–5, az UEFA előírásainak megfelelő, világverseny megrendezésére is alkalmas multifunkcionális stadion létrehozása.

– Sportág-specifikus létesítményfejlesztési program: a versenysport sikerességének biztosítására sportág-specifikus létesítmények létrehozása a sportág bázisául szolgáló településeken. Konstrukció kialakítása a létesítményfejlesztésre, -építésre, melyet megelőz a bázisműhelyek és települések meghatározása, feltérképezése, figyelemmel a sportág potenciális jövőbeni sikerességére. A megvalósuló fejlesztések finanszírozása e területen feltételezi a települések (önkormányzatok), illetőleg a helyi magántőke bevonását, együttműködését a finanszírozás, fenntartás és üzemeltetés területén, hozzájárulva a település és környezete infrastrukturális fejlődéséhez, növelve annak életminőség-javító szerepét.

– Tornaterem-építési program: célja az esély megteremtése minden diák számára a korszerű testnevelésre körülményeire. Ennek érdekében szükséges az oktatási intézményekben a hiányzó tornatermek pótlása, a meglévők rekonstrukciója. Mivel az ilyen típusú fejlesztések esetében a magántőke bevonásának lehetősége erősen korlátozott, a források biztosítása több minisztérium költségvetési forrásainak integrált felhasználását feltételezi.

– Tanuszoda-építési program: célja lehetőséget teremteni minden kistérségben az általános iskolai úszásoktatáshoz. Ennek érdekében minden kistérségben minimum egy tanuszoda biztosítása a cél.

A létesítményfejlesztési politika olyan tudatos tervezése és végrehajtása szükséges, mellyel a sportinfrastruktúra alkalmassá válhat nagy világversenyek, olimpia és paralimpia megrendezésére is. Ezek a létesítményfejlesztések nem szorítkozhatnak csak az adott nemzetközi esemény, európai, illetőleg világverseny megrendezéséhez kapcsolódó létesítményi feltételek megteremtésére, ki kell hogy terjedjenek az üzemeltetés, az utóhasznosítás kérdéskörére is. A fejlesztések szigorúan figyelembe kell venni – az esélyegyenlőségre tekintettel – az akadálymentes használat követelményét is.

A fenti létesítményfejlesztési programok megfogalmazása során általánosságban kijelenthető, hogy a Sportstratégia „létesítményi feltételeit” lehetőség szerint „szolgáltatási igények” formájában is célszerű definiálni. Másrészt leszűkítendő, de határozott formában rögzítendő azon problémák köre, ahol a magánszektor bevonása nem valószínűsíthető, és a finanszírozás csak közvetlen módszerekkel, állami támogatás formájában oldható meg. Törekedni kell rá, hogy az állami források mint „szolgáltatási keresletnövelő eszközök” jelenjenek meg a sportgazdaság piacán.

Mind a versenysporthoz, mind a szabadidősport létesítményi fejlesztéséhez kapcsolódóan a létesítmények létrehozása helyett az azok által nyújtandó szolgáltatásoknak, funkcióknak a magántőke részére történő pontos megfogalmazásával, az általuk nyújtandó szolgáltatások megvásárlásával kell törekedni a magántőke bevonására.

2. Finanszírozási koncepció

A sportfinanszírozás megújítása egyszerre célozza a sportra fordítható források növelését, valamint e források hatékonyabb felhasználását.

Meg kell teremteni annak a feltételeit, hogy az állami költségvetés sportra fordítható aránya – azonos módon számítva – érje el az EU-tagországok sporttámogatásának átlagát.

A Stratégiában foglaltak megvalósításával együtt járó – a kétéves cselekvési programokban az aktuális prioritások figyelembevételével meghatározandó – forrásbővítés a konvergencia-programmal párhuzamosan 2008-ban a finanszírozás hatékonyabbá tételével, átstrukturálásával, racionalizálásával történik. Azoknak a mindenkori rendelkezésre álló forrásoknak, amelyeket nem közvetlenül verseny- és utánpótlássporthoz, nem diák- és szabadidősport finanszírozásra és

nem létesítményfejlesztésre fordítunk, hanem az azon felül lévő feladatokat érintik (például: sporteredmények elismerése, ösztöndíjak, sportszervezetek támogatása, sportegészségügy támogatás, doppingellenes harc stb.), hatékonyabb felhasználásával, racionalizálásával jelentős teljesítményjavulás érhető el.

A versenysport és utánpótlás-nevelés területén a szűrőrendszer bevezetésével, az utánpótlásműhelyek területi pontosításával, a sportiskolák rendszerbe történő beépülésével megvalósítható profiltisztítás következtében 2020-ra a jelenlegi költségvetési ráfordítás szintje tartható, belső átcsoportosításokkal a kiválasztott sportágak esetében a támogatás jelentősen növelhető.

A Nemzeti Sportinformációs Rendszer segítségével tökéletesen áttekinthető, egymásra épülő utánpótlásrendszer eddigi eredményekre alapozott további fejlesztésével pedig jelentősen javulhat a minőség és az eredményesség.

A sportágak kiválasztására egy objektív értékelő rendszert célszerű alkalmazni. Az értékelő rendszer lényege, hogy a bizonyos társadalmi fontosságot (melynek „mérőszámai”: a sportolók, résztvevők száma, a sportág népszerűsége, az érdeklődők és a támogatók száma, a sportág jellege), illetve eredményeket elérő sportágakat részesíti az állam versenysport címszó alatt támogatásban. Azon sportágak, melyek a kritériumoknak megfelelnek, kiemelt állami figyelmet érdemelnek.

(Ez a versenysport eredményességére vonatkozik. Amely sportágakban ez nem cél, ott célzottan a széles tömegbázis elérését támogatja az állam – sportágfejlesztési koncepciók és tervek alapján, pályázatok útján.)

A diák- és szabadidősport primer prevenciós egészségfejlesztés támogatását rövid távon, a sport költségvetésének belső arányaiban 2009-ig 33%-ra, majd 2020-ra 50%-ra kell emelni a feladatok átcsoportosításával, a rendszeresen testedzést végző emberek számának radikális (milliós nagyságrendű) növelésével. A diák- és szabadidősportos, területi alapon szerveződő amatőr verseny rendszerei keretet kell, hogy biztosítsanak a média, a szponzorálás és mecenatúra által kevésbé preferált sportágaknak is. A hosszú távú fejlesztés végére a sportolás szokásrendszerének kialakulásával, a szabadidős sportlétesítmények fejlesztésével az állam – az esélyegyenlőségi programok kivételével – ismételten újrakonfigurálhatja támogatási politikáját a megerősödött területen, hiszen a rendszeres testedzés civil üggyé válik.

A létesítményfejlesztés trendjének a jelenlegi szintről a kétéves cselekvési programokban foglalt prioritásoknak megfelelően emelkednie kell. Ha országos rendezésű hazai sport világesemények (olimpia, VB, EB) megrendezésére kerül sor, a forrásszükséglet jelentősen növekedhet. Megvalósítási technikáiban az állami források a területi kiegyenlítődést támogatva, szélsőértékekben nem haladhatják meg a 30% részesedést. Új finanszírozási együttműködések kell kialakítani az önkormányzatok, az európai források (2013-ig) és a magántőke között.

A magántőke bekapcsolását a fejlesztési folyamatokba egyre dinamikusabb trend és érdekeltség formájában ki kell alakítani.

Fenntartható, üzleti tervvel rendelkező modellek kialakítására kell törekedni, ez jelenleg a multifunkcionális épületkomplexum „pilot projekt” tervben a legerősebb, de a többi fejlesztést is ez irányba kell fejleszteni.

A forrásnövelés lehetőségei

- Az államnak ösztönöznie kell a magánszektor jelenleginél nagyobb arányú részvételét a hazai sportélet finanszírozásában. Ennek érdekében célzott, indirekt gazdasági ösztönzőkkel kell elősegíteni, hogy egyrészt a munkaadók a jelenleginél nagyobb szerepet vállaljanak dolgozóik sportoltatásában, másrészt a szponzorálás és a mecenatúra vonzóbbá váljon; ne csak az élsportnak juttasson forrásokat, továbbá a lakosság is többet költson a sportra saját egészségének megőrzése és aktív szórakozásának biztosítása miatt (kommunikációval, illetve közvetett ösztönzőkkel). Megoldását a munkavállalók sportolásának támogatása kedvezően adományozható cafetéria elemmé tétele is elősegítheti. Szintén ösztönző céllal szükséges létrehozni egy elismerő díjat a szponzorok és mecénások megbecsülésére, erkölcsi elismerésére.

- A sport önfenntartó képessége jelentősen növelhető, a profitorientált működés felé tolható, amennyiben az más üzleti (kereskedelmi, szolgáltatási) tevékenységhez kapcsolatosan jelenik meg.

- A szabadidős célú sporttevékenység eredményes támogatását szolgálja az szja-ból felajánlható 1% [a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 4/A. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel az éves költségvetési törvényben meghatározott, valamint a civil szervezeti kedvezményezett körbe tartozó] jelenlegi rendszere, amelynek fenntartása a jövőre nézve is indokolt. A befolyó összegek növelésére költségvetési forrásokkal támogatott, hatékony médiakampányok szükségesek.

A felajánlott összeg legyen többletforrás az állami sportigazgatás számára, melynek felosztása, felhasználása és ellenőrzése társadalmi szakmai kontroll alatt történjen, elkülönülten a „sport-költségvetés” egyéb kiadásaitól. (A jelenlegi rendszer eddigi két éve 224, illetve 200 millió Ft rendelkezést, forrást biztosított kb. 30–35 ezer felajánlótól).

- Kiegészítő forrás teremthető európai uniós forrásokból az Új Magyarország Fejlesztési Terv megvalósításán keresztül. A sport területén kitűzött társadalmi célok és a meghatározott fejlesztési prioritások között összhang van (létesítményfejlesztés, továbbképzés). Ezen forrásokhoz való hozzáférésre elsősorban komplex fejlesztések és kapcsolódó területek (mint a képzés, esélyegyenlőség, regionális kapcsolatok stb.) esetében nyílik lehetőség. Ilyenek például főként a kevésbé fejlett régiókban beindítandó településfejlesztési és kohéziós törekvésekkel összhangban álló létesítményfej-

lesztési programok. Tekintettel a turizmus ágazatközi jellegére, a turizmusfejlesztés elősegíti a sportfejlesztés céljainak megvalósítását is (aktív turizmus különböző formái).

– A kerékpáros útvonalak és a jelzett turistaút-hálózat kiépítése és fenntartása hozzájárul a falusi és az ökoturizmus fejlesztéséhez. Az „aktív turizmus” terén elérendő célok a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégiában fogalmazódnak meg részletesen. Egy tudásvezérelt és megújuló társadalom érdekében képzési, továbbképzési és kommunikációs programokat kell indítani a sport szempontjából inaktív rétegek és korosztályok célzott megszólítása, valamint az iskolai sport fejlesztését biztosító továbbképzési programok megvalósítása révén.

Hatékonyabb felhasználás

– Az állami pénzek új elosztási rendszerében több pénznek kell eljutnia közvetlenül a sportolókhoz, a sportegyesületekhez. A közttestületek és a szövetségek finanszírozási rendszerének átalakítása szükséges. A jelenlegi automatikus finanszírozásban részesülő sportszövetségek körét, valamint a támogatási automatizmus arányát csökkenteni szükséges, ugyanakkor a szakmai programok finanszírozásának nagyobb hangsúlyt kell kapnia. Olyan helyzetet kell teremteni, ahol minden szövetség, közttestület, egyesület kidolgozott hosszú távú szakmai programjainak megvalósításához kap állami támogatást.

– A közttestületeknek és a szövetségeknek a jelenleginél nagyobb arányban kell hozzájárulniuk saját tevékenységük költségeihez, csökkenteniük kell adminisztrációs kiadásait. A működési támogatás csökkentésével felszabaduló pénz nem kerülhet ki a sportfinanszírozásból, azt közvetlenül az egyesületek, a műhelyek és a klubok használhatják fel.

– Az egyesületek a sport legfontosabb színtereit képezik, támogatásuk a szakmai szervezetek ajánlásai alapján történik.

– A szabadidősportra fordítható támogatások elosztásakor a programfinanszírozás kerülhet előtérbe, szemben a szervezetek általános működtetésével. A forrásokat a résztvevők minél közvetlenebb támogatására kell fordítani a költség-hatékonyság szem előtt tartásával.

A szervezetek pályázat útján juthatnak támogatáshoz. A létesítményt működtető önkormányzatokat, iskolákat céltámogatással lehet ösztönözni tornatermek és uszodáik megnyitására a szabadidősport számára. A szabadidő finanszírozása a sportvállalkozások érdekeltté tételével, a magántőke bevonásával fokozható.

– Ebben az új rendszerben megnő a tagdíj jelentősége. A tagok az érdekeiket képviselő, a számukra szervezőmunkát végző és egyéb szolgáltató tevékenységet nyújtó szervezeteket támogatják.

– A szakmai programok megvalósítása érdekében szélesíteni kell a pályázatra jogosultak körét, egyszerűsíteni a pályázatok rendszerét, szigorítani az ellenőrzést. A nyertesek meghatározásakor a szakértői véleményeken túl szükséges kikérni a helyi viszonyokat leginkább ismerő önkormányzatok ajánlásait is.

3. A szervezeti rendszer korszerűsítése

Központi sportigazgatás

A központi sportigazgatás mindenkor feladata elsősorban a sport egyes területein – differenciált módon – a központi költségvetési források rendelkezésre bocsátásának, illetve a sporttevékenység feltételrendszerének biztosítása; a sporttal kapcsolatos kormányzati döntések előkészítése, valamint a döntések végrehajtásának figyelemmel kísérése; a sportot érintő átfogó (kormányzati) koncepciók, programok kidolgozása, a megvalósításuk figyelemmel kísérése; a sport állami szabályozásának, jogszabályi feltételeinek kialakítása és folyamatos figyelemmel kísérése, a jogalkalmazás (a szabályozás hatályosulásának) monitoringja; a sportban jelentkező önvészélyeztető, káros tendenciák visszaszorítása (tisztá játék – fair play), ezzel összefüggésben a sportrendezvények biztonságának elősegítése; a nemzetközi együttműködés biztosítása, kapcsolattartás az önkormányzatokkal és a sport autonóm igazgatási szerveivel; a sporttal kapcsolatos egyes hatósági feladatok ellátása.

Különösen fontos feladat az állami sportigazgatás számára, hogy a sporttudománnyal és a sportvállalkozásokkal együttműködve és a kialakítandó Nemzeti Sportinformációs Rendszerre támaszkodva nyomon kövesse a sport aktuális folyamatait, és a tapasztalatok segítségével innovatív kezdeményezéseket indítson el és menedzseljen a sportban. Az új, regionális és kistérségi közigazgatáshoz igazodó sportigazgatás kialakításáig és működésének megkezdéséig tartó átmeneti időszakban kezdeményező szerepet kell vállalnia, különös figyelmet fordítva a területi kiegyenlítődésre; ágazati egyeztetésekre, a humán területekkel való kapcsolattartásra; a sporttörténeti értékeink megőrzésére; valamint a szabadidő-gazdaság fejlesztésének támogatására.

Kulcsfontosságú a sport ernyőszervezeteinek, szervezeti és irányítási rendszere működésének racionalizálása, a pénzelosztás sokszereplős rendszerének egyszerűsítése, a „túlzott strukturáltság” megszüntetése. A racionalizálás és gazdaságosabb működtetés, a közös érdekképviselésben és együttes fellépésben rejlő szinergia lehetőségeinek kihasználása érdekében szükség van egyes szervezetek összevonására, számuk csökkentésére, feladataik újragondolására.

Az eddigi többszereplős struktúra helyett a jövőben a sportközttestületek számának csökkentése szükséges, amely a „túlzott strukturáltságot” megszünteti. Az új sportközttestületi rendszer kialakítására – a jelenlegi sportközttestületek vé-

leményének figyelembevételével – a sporttörvény módosítása során kerülhet sor. Kiemelten fontos, hogy a területek egyéni érdekei az integráció következtében ne sérüljenek, és garanciák jelenjenek meg az érdekképviselő biztosítására. Az újonnan létrejövő, átfogó civil szervezetben vagy köztestületben markánsan meg kell jelennie a fogyatékkal élő sportjával, a diáksporttal, az egyetemi-főiskolai sporttal, a szabadidős célú sporttal kapcsolatos szakmai tevékenységeknek és ezek érdekképviselőinek is, valamint a sportvállalkozások képviselőinek is.

Helyi és területi sportigazgatás

A sportigazgatási rendszerben is célszerű érvényesíteni a szubszidiaritás és decentralizáció elvét. Megalkottuk az Intelligens Sport Régió és az Intelligens Sport Kistérség fogalmát, ami alatt azt értjük, hogy a meglévő – és ágazati, pályázati segítséggel fejleszteni kívánt – informatikai kapcsolatokra építve össze kívánjuk kapcsolni a sportot a tudástársadalom eredményeivel, vívmányaival és lehetőségeivel.

Stratégiai kérdésként kezelve folyamatosan és dinamikusan törekszünk a Sport Civil Háló feltérképezésére, és a rendszeres kapcsolattartásra a civilszférával. A sportigazgatás decentralizációs folyamata mellett kiemelkedő jelentőségű a civil kapcsolatok fejlesztése, ápolása, a szolgáltató állam ideájának a sportemberekhez méltó rugalmassággal történő gyakorlati megvalósításának kialakítása.

Az önkormányzatok a szervezetük és kapcsolatrendszerük alakításában, valamint a helyi közszolgáltatások körébe tartozó feladataik ellátása terén nagyfokú önállósággal rendelkeznek.

A kormányzattal való kapcsolatuk alapját a jövőben a szorosabb együttműködés, a sport területén ellátandó feladatok megosztása és az információáramlás kölcsönös biztosítása jelentheti. Hosszú távon a területi és települési önkormányzati sportigazgatásnak az erőforrások koncentrációjában, a meglévő helyi potenciák feltárásában, a horizontális együttműködések és a sportszervezetekkel történő közvetlen kapcsolat kialakításában fontos koordinatív szerepet kell betölteniük.

Ezért célszerű egy egységes – a közigazgatás reformelképzeléseit figyelembe vevő, a regionális és a kistérségi struktúrákhoz illeszkedő – új sportigazgatási rendszer megalkotása.

Valamennyi tervezési-statisztikai régióban létrejöttek a Regionális Fejlesztési Tanácsok, valamint a szakágazati döntés előkészítő szakmai szerveként működő, szakmai tanácsadó jellegű Regionális Sportfejlesztési Bizottságok (RSB). A jövőben a létrehozandó regionális decentralizált szervezeteket (7 db) fel kell ruházni valódi igazgatási (döntéshozatali és végrehajtási) jogkörökkel.

A regionális decentralizált szervezetek feladatának kell lennie az adott régió sportfejlesztési stratégiája és programja, valamint azok operatív részleteinek kidolgozása. Emellett a regionális decentralizált szervezeteknek kell ellátniuk a területi sportfejlesztés vertikális és horizontális koordinációs feladatait, a központi és regionális sportfejlesztési érdekek egyeztetését. Javaslatot kell tenniük a sporttal összefüggő fejlesztésekre, a Regionális Fejlesztési Tanácsok hatáskörébe utalt decentralizált források sportcélú felhasználására. A tervek elkészítésében és megvalósításában együtt kell működniük más ágazatok (pl. kultúra, egészségügy, turisztika) regionális szervezeteivel. Létre kell hozniuk a regionális együttműködési hálózatot a sport térségi szereplőivel. Figyelemmel kell kísérniük a lakosság egészséges, mozgásgazdag életmódjával kapcsolatos változásokat és igényeket.

Részt kell venniük a sportinformációs rendszer működtetésében és továbbfejlesztésében, a sportpályázati rendszerek lebonyolításában, a sportvállalkozásokat ösztönző támogatási rendszer kidolgozásában, a humán erőforrás-fejlesztésben, a testnevelés és a sport területén dolgozó szakemberek folyamatos tájékoztatásában, a képzések, továbbképzések szervezésében. Az RSB-k decentralizált szervként történő létrehozásához és működtetéséhez szükséges az intézményesítés, továbbá a forráselosztás decentralizálásának szabályozási szempontból történő kidolgozása.

Az RSB-k létrehozása és működtetése jelentős plusz forrás bevonását, továbbá létszámbővítést nem igényel, a jelenlegi sportigazgatási rendszer átalakításával, racionalizálásával, a meglévő humán erőforrás-állomány bázisát alapul véve, központi költségvetési többletkiadást eredményező hatás nélkül megoldható, ugyanakkor jelentősen javulhatna a sport-civilszervezetekkel történő kapcsolattartás, a kompetenciák megszerzését lehetővé tevő képzési folyamatokba történő bekapcsolás és a döntési folyamatokba történő tényleges bevonás.

A sport gyakorlati színtereivel (egyesületek, oktatási intézmények, sportiskolák) az önkormányzatok állnak a legközvetlenebb kapcsolatban. Az önkormányzatok szerepe a sport pénzügyi, tárgyi, személyi feltételrendszerének biztosításában – különösen a kistérségeken – meghatározó. Az önkormányzatok a központi sportigazgatás stratégiai partnerei.

Az önkormányzati rendszeren belül a méretgazdaságosságot követő, a közszolgáltatások hozzáférési lehetőségeit javító tendencia érvényesül, melynek nyomán a jövőben a kistérségi feladatellátás szerepe növekszik. A sport területén a települési önkormányzatok horizontális együttműködésének lehetőségét a többcélú kistérségi társulások, vertikális kapcsolatainak erősítését pedig az Önkormányzati és Térségi Koordinátori Hálózat teremtheti meg.

A kistérségekkel hosszú távon tervezett együttműködés szándéka, hogy az ágazatközi és a sportágazati célkitűzések – a szubszidiaritás és a partnerség elvének figyelembevételével – az információ-áramlás felgyorsításával, az erőforrások koncentrációjával, a helyi potenciák feltárásával, a civil szféra széles körű bevonásával, tudásbázisra épülve a lehető legnagyobb hatékonysággal és szakszerűséggel valósuljanak meg, amellyel összefüggésben:

– A feladatellátásban érintett kormányzati és önkormányzati, valamint civil partnerek együttműködésével ki kell dolgozni a sportigazgatás kistérségi modelljét.

– Ösztönözni kell azt, hogy a települési önkormányzatok többcélú társulásai az alapító okiratukban vállalt közösen ellátandó közszolgáltatási feladataik között a sport területét – mint a társadalompolitikai célkitűzések megvalósításának egyik eszközét – is szerepeltessék.

– A települési önkormányzatok többcélú társulásainak meglévő munkaszervezeteihez és infrastruktúrájához kapcsolódva ki lehet építeni a Nemzeti Sportstratégia helyi programelemeinek megvalósításáért, az operatív feladatok ellátásáért felelős – komplex humán feladatokat is ellátni képes – sportmenedzseri hálózatot. A szolgáltató sportigazgatás új kistérségi struktúráját nem új jogszabály megalkotásával, hanem a meglévő normakörnyezet alkalmazásával, illetve kiterjesztésével, az önkéntesség elvén, a sportban meglévő hálózati elemek és részfunkciók összekapcsolásával kell létrehozni. A feladat ellátása központi költségvetési többletforrásigénnyel nem jár.

– A sportmenedzserek foglalkoztatásának alapvetően a helyi erőforrások növelését, illetve azon helyi közszolgáltatásoknak a megszervezését kell szolgálnia – a sport és az ahhoz kapcsolódó területeken – amelyek garanciális elemeket biztosítanak a központi ágazati célkitűzések (Nemzeti Sportstratégia, Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia stb.) megvalósítására is. Ezért a kistérségi sport- és szabadidő-menedzserek alkalmazását önként vállaló, és ahhoz megfelelő önrészt biztosító önkormányzati társulásokot ösztönző támogatásban kell részesíteni.

– A kistérségi sportmenedzser tervezett feladatai többek között: A Társulási Tanács szakmai szervezeteivel, valamint az önkormányzati és térségi koordinátorral együttműködve részt vesz a sportágazattal összefüggő fejlesztési programok kidolgozásában, az integrált kistérségi együttműködések elősegítésében, mindenekelőtt a szabadidő-gazdaság és a humánerőforrás-fejlesztés terén. Közreműködik továbbá a sportinformációs rendszer működtetésében, a helyi adatbázisok létrehozásában, gondoskodik a vertikális és horizontális információ-áramlásról. Összehangolja és segíti a szabadidő-sport, a diáksport és az utánpótlás-nevelés feladatainak ellátásában részt vevő helyi szervezetek, kistérségi szereplők tevékenységét.

Az átmeneti időszakban – a területi és kistérségi sportigazgatás hosszú távon történő kialakításáig, illetve a kapcsolódó szakemberhálózat felállításáig – a folyamatok irányításában a központi sportigazgatás katalizátorszerepet tölt be. (Például szabályozási tevékenységgel, tudástartalmak átadásával, tudásmenedzsment mechanizmus kialakításával.)

IV.3. A SPORT INNOVATÍV ELEMEI – INNOVÁCIÓS HÁLÓ

1. Sportegészségügy

A sportegészségügy, ennek részeként a sportorvoslás a fizikai aktivitást, illetve a sport tudományos és gyakorló orvosi vonatkozásait jelenti. Egyik meghatározó funkciója a magas szintű fizikai aktivitást rendszeresen végző versenysportolók, ezen belül az élsportolók egészségügyi ellátása, gondozása. További feladatai a multidiszciplináris, illetve specifikus jellegéből fakadnak. Multidiszciplináris, mivel integrálja az orvostudomány mindazon területeit, ahol a testmozgás a terápia és a rehabilitáció eszközeként felhasználható. Ugyanakkor specifikus, mivel a megfelelően irányított, tervezett, egyénre szabott edzésprogram képezi a gyógyítás, illetve a rehabilitáció alapját.

A sportegészségügy fejlesztésével kapcsolatos feladatok:

– A primer prevenció egészségfenntartó tevékenységek orvosi és vizsgálati hátterének biztosítására a regisztrált szabadidős-sportolók minél tömegesebb bevonásával, azoknak térítés ellenében szolgáltatást nyújtó országos sportegészségügyi hálózatot a már meglévő három Regionális Sportorvosi Centrumot bázisként használva kell fenntartani, fejleszteni.

Feladatuk a regisztrált szabadidős-sportolók fitsségi tesztjeinek kidolgozása, rendszeres mérésének megszervezése, adatbázisuk létrehozása, hozzáférési lehetőségének biztosítása a Nemzeti Sportinformációs Rendszer számára, és más egyéb, fizetőképes keresletüket kielégítő sportorvosi szolgáltatások nyújtása.

– A sportorvosi hálózatban dolgozóknak különösen kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a fogyatékkal élő sportolókra.

2. Oktatás, képzés, továbbképzés, szakképzés – a szaktudás

A sportszakemberképzésben a sport mindhárom területén elengedhetetlen az oktatás és a képzés átfogó megújítása: innovatív, tanulást segítő technológiák, módszerek és eszközök kifejlesztése, a hatékony tudásmegosztást lehetővé tevő képzési struktúra kidolgozása, a képzési tartalom mielőbbi korszerűsítése. Tekintettel az EU-tagországok többségének gyakorlatára, valamint a hazai szakképzés és felnőttképzés fejlesztési irányaira, a sportszakemberképzés struktúráját oly módon kell korszerűsíteni, hogy a szakképesítések – a modularitást is figyelembe véve – tartalmilag egymásra épüljenek.

A tartalmi-módszertani megújítás során kiemelt figyelmet kell fordítani a hazai és nemzetközi tudományos kutatások eredményeinek átvételére és elterjesztésére.

A sportdiplomácia területe kiemelt figyelmet érdemel. A sportdiplomáciai tevékenység eredményességének javítása érdekében indokolt megvizsgálni a sportdiplomáciai képzés választható szakirányként történő kialakításának és biztosításának lehetőségét, szükséges továbbá az állami és civil sportigazgatási szervek szakmai együttműködésének erősítése, az egyes területekre vonatkozó, sportdiplomáciát érintő információk kölcsönös rendelkezésre bocsátása.

A szakemberszükséglet kielégítésében kapjon kiemelt szerepet az intézményes, jól szervezett és gyakorlatorientált oktatás, nevelés, képzés. A tudásanyag korszerűsítésében vállaljanak kezdeményező szerepet a sporttal foglalkozó felsőoktatási intézmények, a képzés szakmai (sportági) felügyelete legyen a sportági szövetségek feladata és felelőssége. A szövetségek legyenek felelősei a szakemberek gyakorlati képzésének és továbbképzésének oly módon is, hogy a fiatalok szerezhessenek tapasztalatot a gyakorlott edzők mellett.

A szakemberképzés korszerűsítésének részeként kezdeményezni és ösztönözni kell – az új szakképzési dokumentumokhoz igazodó – tankönyvek és egyéb tanulmányi segédletek kiadását. Ennek részeként – összhangban a Kormány szakképzés-fejlesztési stratégiájával – ki kell fejleszteni az iskolarendszeren kívüli képzésben alkalmazható digitalizált tananyagokat, kezdeményezni és segíteni kell a képzésben részt vevő oktatók továbbképzését.

Intézményesítetté és rendszeressé kell tenni a gyakorló sportszakemberek továbbképzését.

A továbbképzések tartalmának meghatározásában és a résztvevők biztosításában támaszkodni kell a képző intézmények, továbbá az országos sportági (szak-) szövetségek felelős együttműködésére.

A sportszakember-képzés terén is erősíteni kell a szakképző intézményekben az intézményfenntartók ellenőrző tevékenységét. Az állami sportigazgatás szintjén nagyobb figyelmet kell fordítani a munkaügyi központok, illetve a szakképző, valamint a vizsgaszervező intézmények jogszabálykövető tevékenységének ellenőrzésére.

A sportélet differenciálódására tekintettel a szakemberképzés terén is törekedni kell az új társadalmi igények kielégítésére. Szükség szerint bővíteni kell az állam által elismert szakképesítések körét. A szakképzés minőségbiztosításának egységessége érdekében az iskolarendszeren kívüli képzés terén a vizsgáztatási és vizsgaszervezési jog feltételeinek szigorítása szükséges.

A társadalmi, illetőleg a szakképzés területén bekövetkezett változásokra tekintettel időszerű a vonatkozó joganyag felülvizsgálata, illetve módosítása. Ennek során nagyobb összhangot kell teremteni a szakképesítések és az általuk betölthető munkakörök között.

A szakterülettel kapcsolatos fejlesztéseket elősegítené, ha adatbázis állna rendelkezésre a bizonyítványt, illetve oklevelet szerzett szakemberekről, a kezdő szakemberek munkába állásáról, esetleg külföldi foglalkoztatásáról. Mindezek alapján indokolt a sportszakember-képzés statisztikai rendszerének kidolgozása és beépítése a Nemzeti Sportinformációs Rendszerbe.

A magyar sportnak szüksége van egy erős, sportoktatással foglalkozó intézményhálózatra. Ennek megteremtése érdekében meg kell vizsgálni egy testnevelési, oktatási-képzési, sporttudományi és sportegészségügyi komplex központ – EU-s források felhasználásával történő – létrehozásának lehetőségét. Ez a központ megfelelő kereteket biztosítana az oktatás, a képzés, tudományos tevékenység, a kutatás és innováció összehangolt, komplex fejlesztéséhez. A központnak alkalmasnak kell lennie sportegészségügyi funkciókra (laboratóriumok, gyógyító-rehabilitációs egységek), az ahhoz kapcsolódó K+F és innovációs tevékenységre, és kiemelkedő, központi szerepet kell betöltenie a sporttudományban és sportszakemberképzésben (sportkönyvtár, konferencia-központ stb) is. A központ szakmai-tudományos háttere a testkultúrális szakemberek ismereteinek bővítését és a lakosság életminőségének javulását eredményezné. Emellett továbbra is szükség van a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar sportoktatási-hálózatban betöltött domináns szerepének megőrzésére.

A rendszer minőségbiztosítása céljából megvizsgálandók egy önkéntes sportszakember-kamara létrehozásának feltételei, amelynek feladata lenne a sportszakemberek érdekképviselésének ellátása, emellett sportszakember foglalkoztatás fejlesztési feladatokat is ellátna.

3. Sporttudomány

Magyarországon a sporttudományt nem egy prosperáló, komoly gazdasági-üzleti érdekeket is kiszolgáló és magában hordozó tudományterületként értelmezik. A terület értékeinek minél jobb kihasználása érdekében elkerülhetetlen az állami finanszírozási keretek bővítése. A befektetéssel kapcsolatban érdemes hangsúlyozni, hogy rentábilis, hiszen a versenysport egyszersmind üzlet, a szabadidősport és egészségmegőrző testmozgás a népesség egészségi állapotára, illetve munkaképesség-megőrzésére gyakorol pozitív hatást. Ez a rendelkezésre álló információk és a nemzetközi példák alapján megkérdőjelezhetetlen.

Alapvető hosszú távú cél az új – a világszínvonalat is ismételten elérő/meghaladó – sporttudományi eredmények felmutatása.

A sporttudományos tevékenység hatékonysága javítható, amennyiben a kutatások összehangoltan, koordináltan, egy határozott stratégia mentén folynak. Szükség van egyrészt a szakma részéről egy modern, a gyakorlatban alkalmazható, a sportszakma valós igényeinek megfelelő, pragmatikus segítséget nyújtó sporttudományi stratégiára. Mindemellett szükség lenne a sporttudomány önálló tudományágként történő teljes értékű elismertetésére is. A stratégiát nemcsak a sportszférában tevékenykedők, hanem számos más fórumon, társtudományban, továbbá kapcsolódó területeken – turizmus, önkormányzatok, gazdaság stb. – tevékenykedők számára is elérhetővé kell tenni.

A sporttudományos tevékenység összehangolásában fontos szerep hárul a sok évtizedes tapasztalattal rendelkező, de állami, szakmai együttműködéssel megújulási folyamatot megkezdő Magyar Sporttudományi Társaságra (MSTT), a Magyar Testnevelő Tanárok Országos Egyesületére (MTTOE), Magyar Edzők Társaságára (MET), valamint a Nemzeti Utánpótlás-nevelési és Sportszolgáltató Intézet (NUSI) szervezeti keretei között működő Utánpótlás-nevelési Igazgatóságra, és Testnevelési és Sportmúzeumra.

A jövőben az elaprózott, kevés társadalmi relevanciával bíró kutatások helyett az erőforrásokat az átfogó, több területet és témát összefüggéseiben feldolgozó, a gyakorlati alkalmazást széles körben lehetővé tevő kutatások támogatására kell koncentrálni. A kutatási eredmények gyakorlatba történő alkalmazását minden esetben hatástanulmánnyal kell alátámasztani.

A széles körben hasznosítható tudományos kutatások eszközellátottságát pályázatok útján javítjuk. Emellett törekedni kell arra, hogy megalapozzuk a sporttudomány imázsát annak érdekében, hogy a jelenleg rendelkezésre álló szűkös anyagi forrásokon túl más támogatási alapokból is részesülhessenek.

A sportszakemberképzés új struktúrájának megfelelően kulcsfontosságú a sporttudomány és ezen belül a sportkutatás országos hálózatának létrehozása a sportszakemberképzésben és továbbképzésben érdekelt felsőoktatási intézményekre – a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Karának kutatói bázisára, mint a felálló rendszer centrumára, a Magyar Sporttudományi Társaság szellemi tőkéjére, illetve a vidéki sporttudományi központokra – alapozva. Kiemelten fontos az egészségorientáció – a mozgás-gazdag életmód és a fittség, mint társadalmi érték – erősítése a sporttudomány eszközeivel. Az aggasztó egészségstatisztikák tükrében a szabadidős mozgásprogramok bevalásvizsgálata szükségzerű. Az ezen és egyéb sporttudományi területeken végzett kutatásoknak és eredményeknek a kidolgozás alatt lévő Nemzeti Sportinformációs Rendszerbe is be kell kerülniük. A gyakorlati hasznosulás érdekében minden információnak hozzáférhetővé kell válnia minden felhasználó számára.

A sport és tudástársadalom olyan új típusú együttműködésére van szükség, ahol az elméleti tudások, hagyományok közvetlenül kapcsolódhatnak a gyakorlathoz, hozzájárulhatnak a sportban részt vevők tanulási képességének és tudásának növekedéséhez, például egy „élő sportmúzeum” és a megfelelően működtetett tudományos műhelyek folyamatos kialakításával egy olyan sporttudás-hálózat, és olyan bázisműhely jöhet létre, amely a hazai sport muzeológia és sporttudományos kutatás értékeit a kor informatikai technikájának, vívmányainak felhasználásával tárhatná a nagyközönség elé. A magyar sporttudomány és az egészségnevelés nélkülözhetetlen dokumentumainak létrejötte és a sporttudomány tárgyi emlékeinek megőrzése érdekében ki kell alakítani a gyakorlati módszerek tudományos megalapozása terén jelentős eredményeket elérő fiatal sporttudósok támogatásának feltételeit.

4. Sportmenedzsment, sportmarketing

A sportmenedzsment (folyamat) során a sportszervezetek meghatározzák céljaikat, az ebből fakadó feladatokat, és irányítják azt a folyamatot, amellyel céljaikat elerik.

A sportmarketing sporttermékek és sportszolgáltatások értékesítése közvetlenül a sport fogyasztói számára. Magába foglalja azokat a tudatosan tervezett tennivalókat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a sportfogyasztók igényeit és a vágyait tudásmenedzsment segítségével kielégíthessék.

Az állam feladata a sportmarketing terén, hogy összekapcsolja a sportot és a gazdaságot, illetve hogy ismertté tegye a sportszféra szereplői számára a gazdaság szabályait. Fel kell térképezni, és elemezni kell a sportfogyasztói szükségleteket, tehát fókuszában a sportfogyasztó áll.

A sport struktúráját, a társadalmi hasznosságon alapuló funkcióit ismerni kell. A sportszektor szereplőinek marketing ismeretekkel, a gazdasági szféra szereplőinek pedig alapvető sportszakmai ismeretekkel kell rendelkezniük.

A sportszektorban jelenleg nem természetes a marketing alkalmazása, a sportesemények fogyasztóiról való gondoskodás, elégedettségükre épülő stratégia. A működés hatékonyságának javítása érdekében ezen változtatni szükséges. Ennek kialakításához a sportszervezetek nagy része azonban nem rendelkezik megfelelő szakmai háttérrel, szaktudással, ezért támogatásra szorul.

Állami feladat, hogy a sportszférát a sportmenedzseri gyakorlat kialakulásáig ismeretátadással, modern működtetési modellek elterjesztésével segítsük.

5. A sport kapcsolatrendszerei

Mai kultúránkban nem kapcsolódik össze a sport, a test rendszeres edzése a szellemi képzéssel, a tudatos kulturálódással, a mentális fejlesztéssel. Nincs meg a szükséges összefüggésrendszer a szabadidős célú sport, a szabadidősport és a tudástársadalom, továbbá az információs társadalom között. Ezeknek a területeknek a jövőben szervesen illeszkedniük kell egymáshoz.

További fejlődési lehetőség rejlik a sport és a környezet-, valamint természetvédelem kapcsolatrendszerének javításában is, pl. a környezettudatosság növelése és a Nemzeti Parkokkal való együttműködés területén, különös tekintettel egyes fokozott környezetterhelést és természetkárosítást okozó extrém sportok üzésére.

Az állami források katalizátor szerepe mindaddig nehezen tud érvényesülni – így megtakarítások is nehezen érhetők el –, ameddig nincs megfelelő modell a szabadidő-gazdaság területén a magántőkével történő hatékony együttműködésre. Ugyanakkor a civil szervezetek sincsenek kellőképpen bekapcsolva a fontos társadalmi célok elérésébe. A külön-külön ösztönzött, illetve támogatott tevékenységek sokszor párhuzamosan, kis hatékonysággal folynak, így a finanszírozás sokszor mozaikszerű, elaprózódó. A kiegyensúlyozott térségi fejlesztésekhez szükséges a városok és környezetük – rurális kistérségek, integrált kistérségi programok – közötti élő kapcsolat megteremtése. A szabadidő-gazdaság erre is lehetőséget nyújt.

Az állami sportigazgatás decentralizációs törekvése mellett komolyan vesszük a szolgáltató állam eszmeiségéből eredő követelményt, és a Nemzeti Sportinformációs Rendszert eszközként felhasználva közvetlen kapcsolatot építünk ki a sport civil szféra résztvevőivel, stratégiai partnereivel.

A horizontális együttműködések jelenleg nem elég erősek, pedig a regionális és az integrált kistérségi együttműködések ezt fokozottan igényelnék. Hiányoznak a szinergiákat kihasználó programok, a komplex szaktudások, a specifikus, ugyanakkor mobilan átalakítható közösségi terek, létesítmények a szabadidő-eltöltés területén.

A sportra és az aktív turizmusra épülő komplex turisztikai termékek kialakításával egyidejűleg a turisztikai szolgáltatások kínálata is bővül. A magyarországi turizmus elsősorban Budapestre, valamint a Balatonra koncentrálódik. A turisztikai szempontból kevésbé frekvenciált régiók fejlesztési irányainak meghatározásakor a sport által kínált lehetőségeket minden esetben figyelembe kell venni. Ilyen lehetőséget jelenthet például az élményfürdőkhöz köthető strandsport, a természetjárás, a kerékpáros turizmus, az aktív turizmus, a vízi turizmus, valamint a lovas turizmus fejlesztése, vagy a központi és helyi sporttörténeti gyűjteményekhez kapcsolódóan kialakítandó korszerű, „élő sportmúzeum” és látogatóközpontok fejlesztése.

A helytől, terméktől függően sok esetben szezonális turisztikai kínálat szabadidős sportlehetőségekkel történő kiegészítése hozzájárulhat a turisztikai szezon meghosszabbításához, a turisztikai szolgáltatások szezonon kívüli hasznosításához. A turizmusban dolgozók ismereteinek, kompetenciáinak fejlesztését különféle képzésekkel és továbbképzésekkel lehet biztosítani.

6. Versenyképesség és foglalkoztatottság

Vizsgálatot kell folytatni és be kell mutatni azt, hogy a versenyképesség fejlesztésével a foglalkoztatottság területén milyen pozitív folyamatok indíthatók el a sport által. Hatásvizsgálatok segítségével be kell mutatni, hogy egységnyi ráfordítás milyen módosulást eredményez a foglalkoztatottsági adatokban. Folyamatos vizsgálatokra, kontrollingra van szükség annak érdekében, hogy a sport szerepét a foglalkoztatottság növelésében alátámasszuk. Elemezni kell, hogy a gazdaság számára a sportban befektetett forintok milyen haszonnal járnak, mennyiben járulnak hozzá Magyarország versenyképességének javításához. A multifunkcionális sportlétesítmény-koncepció keretében összekapcsolhatóak a gazdaság különböző területei (turizmus, területfejlesztés), továbbá a foglalkoztatottság és a versenyképesség (kis- és középvállalkozások).

A sportban a vállalkozások és különösen a foglalkoztatás szempontjából jelentős kihasználatlan erőforrások, tartalékok rejlenek. Az Európai Unióhoz újonnan csatlakozott kelet-közép-európai államokban a sportban foglalkoztatottak aktív népességhez viszonyított aránya messze elmarad a régi tagállamokéhoz képest.

Mivel a szervezetek számát tekintve a sport az egyik legnagyobb szegmense a hazai civil szférának, a foglalkoztatottak száma viszont alacsony, egyértelmű, hogy a munkát elsősorban önkéntesek végzik.

Mindezek alapján hosszú távú célunk, hogy a sportszférában a foglalkoztatottság az önkéntességtől a teljes, illetve a részmunkaidős foglalkoztatás irányába tolódjon el. Jelentős mértékben növekedjen azoknak a tanároknak, sporttudósoknak, edzőknek, versenybíróknak, sportszakembereknek, sportvezetőknek, sportorvosoknak a száma, akik a sportban való tevékenységet élethivatásként választják, a sportszférában mint munkavállalók vesznek részt.

A foglalkoztatásbővítésben jelentős szerep hárul a sportban érdekelt, illetve a sporttal összefüggésbe hozható vállalkozásokra. A sportvállalkozások számának és profiljának bővüléséhez az állam hatékony, vállalkozásbarát környezet kialakításával, vállalkozásfejlesztéssel, elsősorban a kis és közepes méretű vállalkozások, valamint a szabadidő-gazdaság fejlesztésével, támogatásával járulhat hozzá.

Bár közvetlen munkahelyteremtő képessége viszonylag csekély, mégis idetartozik két kezdeményezés, amelyek hosszú távon kijelölik a sportban való foglalkoztatás növekedésének irányát. Az egyik a kistérségi humánmenedzseri rendszer bevezetése (lásd a szervezeti rendszer korszerűsítéséről szóló fejezetet), a másik pedig a regionális és kistérségi multifunkcionális szabadidőközpontokhoz kapcsolódó munkahely-teremtési funkció.

A kistérségi humánmenedzserek interdiszciplináris tudással rendelkező, ugyanakkor a speciális, helyi igényeknek, követelményeknek is megfelelni tudó, új típusú szakemberek (szabadidős szakemberek) képzését és foglalkoztatását jelentené központi költségvetési többletkiadást nem igénylő módon, számszerűsítve a jelenlegi sportszakemberi állomány bázisán. A szükséges humántőke a működő szabadidő-szervezők, volt pedagógusok, állástalan fiatal diplomások, testnevelő tanárok, edzők körében keresendő. A humánmenedzserek képzésük során a gyakorlatban is hasznosítható, komplex háttértudással, magas szintű, korszerű menedzselési ismeretekkel kell, hogy rendelkezzenek, és hatékony, gyakorlati szervezési képességeket szerezzenek.

7. Nemzeti Sportinformációs Rendszer

Célunk egy felhasználóbarát központi elektronikus platform – Nemzeti Sportinformációs Rendszer – létrehozása és működtetése, amely a benne foglalt adatbázissal segítséget nyújt a döntés-előkészítéshez, ellenőrzéshez, az adatszolgáltatók saját adatainak kezeléséhez, a pályázatás központi, elektronikus kezeléséhez, továbbá számos szolgáltatást, közérdekű információt nyújt a sport területén működő társadalmi szervezetek, illetve a sport iránt érdeklődők részére. A rendszer hatékony működése érdekében át kell tekinteni az OSAP keretében megvalósuló adatgyűjtéseket, valamint az állami sportinformációs rendszer működésének tapasztalatait. Ezek, valamint a sporttársadalom igényeinek felmérését követően meg kell határozni azon adatok, szolgáltatások körét, amely az állami és civil sportigazgatást, valamint a sport civil szférájának működését segítheti. Személyes és különleges adatok kezelésének szükségessége esetén az adatkezelés kizárólag a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően valósulhat meg.

8. Sportkommunikációs stratégia

A Nemzeti Sportstratégia végrehajtásának eredményessége nagymértékben azon múlik, hogy mennyire sikerül a programba bekapcsolni, az együttműködésbe bevonni, a végrehajtásban érdekeltté tenni a sport területén érintett szakembereket, szervezeteket, intézményeket, valamint a lakosságot. Ebben kiemelt szerepe van a tervezett lépések kommunikációjának, az üzenetek eljuttatásának az érdekelt felé. A hosszú távú gondolkodás tehát megköveteli a kommunikációs stratégia kialakítását is. A konkrét kommunikációs stratégia megvalósítási technikájának kiválasztása mellett fontos meghatározni a sport stratégiai üzenetének tartalmát! Ezek az üzenetek a teljesség igénye nélkül:

- A rendszeres testedzés a legkiválóbb primer prevenciós eszköz az egészségmegőrzés, egészségmegtartás szempontjából.
- A sportot etikai tartalma, lehetőségei alkalmassá teszik a nevelési folyamat legkarakteresebb eszközeként történő megjelenésre. A sport a nevelés egyik leghatékonyabb eszköze. Kiváló sportolóink egyben minta- és példaképek is, rá kell irányítani a legkiválóbb személyiségre a társadalom figyelmét. Ők igazi példaképekké válhatnak.
- A sport közösségi kohéziója rendkívül erős. A sportközösség alkalmas a hétköznapi élet, az életminőség döntő átalakítására.
- Az egész életen át tartó testedzés és tanulás, kulturálódás az igazi ideánk, ezt tartjuk a harmonikus személyiség kifejlődése szempontjából a legfontosabbnak.
- A stratégia „Sportoló Nemzet” ideájában gondolkodik, amibe szervesen beletartozik a „Sportnemzet” rangunk megőrzése, értékeink védelme. Az ország egészségi állapotának jelenlegi helyzete gyökeres változást követel a rendszeres testmozgás motivációs és attitűd rendszerében, valamint gyakorlatának kialakításában.
- A sport a kultúra szerves része. A sportolási tevékenység nem szakadhat el a humán területektől, szervesen kapcsolódnia kell például az oktatási, kulturálódási folyamatokhoz.
- A sport minden egyes területére be kell kapcsolni a tudástársadalom és informatikai társadalom, továbbá a sporttudomány eredményeit, a sportegészségügy vizsgálatait és vívmányait, a sport menedzselésének ismereteit.

– A sport alkalmas eszköz a szabadidő-gazdaság fejlesztésének ösztönzésére.
– Csak a tiszta eszközökkel elért sportsiker az igazi érték! A sportsiker elérése – mint cél – nem szentesítheti bármilyen eszköz alkalmazását.

Ezen értékek közvetítése állandó feladatunk. Stratégiai partnereink (testnevelők, edzők, óvónők, gyógytornászok, pedagógusok, sporthoz kapcsolódó médiaszakemberek) véleményének direkt kommunikációra épülő formálása útján, üzeneteinknek találkoznia kell a médiában elindított akciók hatásával!

Áttörés szükséges a szemléletben, akcióink háttereként a jövőben egységes gondolati háttérrel alakítunk ki.

A kommunikációs stratégia két fő részből kell, hogy álljon, amelyet két fő feladat határoz meg.

a) A Nemzeti Sportstratégia gondolatainak, szemléletváltó üzeneteinek, gyakorlati lépésvajaslatainak eljuttatása a célcsoportokhoz.

b) A Nemzeti Sportstratégia megvalósulását elősegítő önálló kommunikációs projektek, kampányok létrehozása.

A kreatív kampányok gondolatíságával, szellemiségével széles társadalmi elvárásokat, igényeket kell megfogalmazni elősegítve, öngerjesztő folyamattá válva a többszintű társadalmi kommunikációt. Lényeges, hogy a kommunikáció az egész országot behálózza, ezért a regionális sporttanácsoknak, a megyei sportigazgatóknak, valamint az Önkormányzati és Térségi Koordinátor Hálózatnak is szerepet kell kapnia az életmódváltás, szemléletváltás információs munkájában.

9. A sport és a környezetvédelem kapcsolata

Az Európa Tanács által kiadott Sportetikai Kódex szerint:

„Az emberek jó fizikai, társadalmi és lelki közérzetének biztosítása és fejlesztése generációról generációra azt igényli, hogy sporttevékenységüket – különösen a szabadban és a vizeken történő sportolást – összehangolják bolygónk korlátozott lehetőségeivel, a környezet fenntartásának, védelmének és kiegyensúlyozott használatának alapelemeivel. Így különösen

– a sportlétesítmények tervezésénél és építésénél figyelembe kell venni a természet és a környezet értékeit;
– támogatni és ösztönözni kell a sportszervezeteknek a természet és a környezet megóvására irányuló törekvéseit;
– a természetvédelem érdekében fejleszteni kell az emberek ismereteit a sport és a környezetvédelem közötti kapcsolatról.”

A környezetvédelem kiemelkedően fontos területe a nevelés eszközével megvalósítható prevenció, és ez természetesen vonatkozik a sportnevelés területeire is.

A környezetnek, s ebben kitüntetett módon a természeti környezetnek az egyén testi, lelki és szellemi fejlődésében rendkívül fontos szerepe van.

A versenysportban, az utánpótlássportban folytatott munka, az iskolai sport, és a szabadidősportban végzett tevékenység egyaránt az életminőség javítására kell, hogy irányuljon.

Az Európai Unió és az OECD által megfogalmazott elvek alapján a jog- és programharmonizáció nemcsak a környezetvédelem és oktatás területeire, hanem a sport területeire is terjedjen ki.

A Stratégia kifejezi a környezet védelmének fontosságát, ami a sporttól és az egészséges életszemlélettől elválaszthatatlan.

Cél elsősorban a figyelemfelkeltés és -felhívás a sport és a környezetvédelem, természetvédelem kapcsolatára, továbbá az erre vonatkozó nemzeti és nemzetközi civil szervezeti kezdeményezések támogatása. A sport minden területének, konkrét gyakorlatának a környezetvédelem és természetvédelem aktív figyelembevételére, a megelőzésre kell irányulnia. Különösen érvényes ez az infrastrukturális fejlesztésekre és a természetben végzett sporttevékenységekre.

10. Esélyegyenlőség

Az esélyegyenlőségi akciók jelenleg ágazati alapon szerveződnek. Szükség van a különböző ágazati törekvések szintetizálására, a köztük lévő szinergia megtalálására. Ezért a sport egyértelmű célja, hogy az esélyegyenlőségi és területi különbségeket csökkenteni szándékozó akciókat a hatékonyság növelése érdekében integrálja a saját területein.

Az utánpótlás rendszerünkben kiemelten fontos szerepet játszik a Héraklész-program (Bajnokprogram, Csillagprogram). A program az esélyegyenlőség megteremtését is támogató modellt, mindemellett azonban fontos lenne a tehetségek sporttudományos alapokon nyugvó kiválasztása, a tehetséggondozás tudatosabbá és pontosabbá tétele. A fent említett célt is kívánja szolgálni a közeljövőben létrehozandó Nemzeti Sportinformációs Rendszer, valamint az utánpótlás műhelyek fejlesztése.

A jövőben a tehetségek kiválasztási folyamata, a kiválasztás átfogó metodikai pontosítása kell, hogy kiemelkedő feladattá váljon. A sportági szövetségekkel együttműködve ki kell alakítani a tehetséggondozás alapvető formáit, módoza-

tait (ösztöndíjrendszer, kollégiumi elhelyezés), a sportágakat lefedő szakmai kontrolling rendszert, valamint a tehetségek szociális helyzetének, mobilitási lehetőségeinek vizsgálati rendszerét.

Ebben a munkában nagy segítséget jelenthet kiváló szakembereink meglévő tapasztalata és pedagógiai érzéke.

Az állami sportigazgatásnak – teherbíró képessége arányában – támogatnia kell az esélyegyenlőséggel kapcsolatos törekvéseket. A sport esélyegyenlőséget segítő funkcióját különböző akcióprogramok által kell megvalósítani, melyekben különös figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű településeken élő gyerekekre és fiatalokra, fogyatékkal élő emberekre, nőkre, valamint a romákra. A támogatással párhuzamosan keresni kell azokat az új utakat is, amelyek lehetőséget teremtenek a magántőke bevonására úgy, hogy a helyi igényeket figyelembe veszik, azaz figyelnek a lokálpatrióta törekvésekre.

IV.4. HAZAI RENDEZÉSŰ VILÁGVERSENYEK ÉS ESEMÉNYEK

A jelentős nagyságrendű fejlesztések és széles körű, aktív állami részvételt igénylő, nagy társadalmi-gazdasági hatásokkal bíró ún. megarendezvények – az olimpia és paralimbia, labdarúgó-EB, Forma 1 – és nagy társadalmi jelentőségű események támogatása nem csupán sportpolitikai, hanem kormányzati, társadalmi döntést igényel. A sportpolitika döntési kompetenciája lényegesen kisebb költségvetésű rendezvények – a Világkupa (VK), az Európa-bajnokság (EB), valamint a világbajnokság (VB) – körében érhető tetten.

A kiemelt hazai rendezésű világesemények (EB, VB, VK) támogatási gyakorlatában a korábbi évek tapasztalatai alapján még inkább szükségessé vált az ezen események támogatásához meghatározott szabályozás és szempontrendszer betartása és betartatása.

A sport számára a leghatékonyabb döntés megkönnyítése érdekében már rögzítésre került – a jövőben ennek pontos betartása szükséges – hogy:

- ha valamely esemény megrendezéséhez garanciavállalás, illetve a Kormány döntését igénylő létesítményfejlesztés, beruházás, eszközbeszerzés szükséges, a regisztrációs kérelem csak a Kormány pozitív döntését követően vehető nyilvántartásba;
- tervezett módon a felnőtt és az az alatti első utánpótlás korosztály Világ- és Európa-bajnoksága, valamint a felnőtt Világ Kupa támogatható;
- Világ Kupának az adott sportág versenynaptárában Világ Kupaként meghatározott versenyt tekintjük. Ezzel összefüggésben a Világ Kupa megrendezéséhez legfeljebb 2 évente nyújtható támogatás.

A támogatások megítélése elsősorban nem a sportágak gazdasági helyzetének javítását, hanem a tudatos, a sportágak adottságainak is megfelelő fejlesztését szolgálja. Rá kell irányítani a szövetségek figyelmét arra, hogy milyen ágazatközi lehetőségek rejlenek a hazai rendezésű világesemények megrendezésében. Minden támogatást meg kell feleltetni a magyar társadalmi és gazdasági körülményekkel és igényekkel, hiszen csak a források megfelelő koncentrációja révén lehet hatékony és megfelelő eredményeket elérni. Törekedni kell arra, hogy a sport kapcsolatrendszere fejlődjön és pótlólagos források bevonására alkalmassá váljon.

Egy sikeres világverseny hazai megszervezése közvetett és közvetlen módon (függően a sportesemény nagyságától, sportágtól, helyszíntől, időponttól) pozitív hatást gyakorol a turizmus eredményeire is. Ezért törekedni kell arra, hogy mindkét szakterület igényeinek megfelelő program, verseny, sportesemény támogatása valósuljon meg. A sikeres verseny azon túl, hogy területfejlesztési, gazdaságélénkítési érdekeket is szolgál, az ország imázsának emeléséhez is nagyban hozzájárul. A kölcsönös figyelem, a kapcsolatok építése legyen evidencia. (Ugyanakkor a turizmus szempontjából kevésbé jelentős, azonban hagyományosan sikeres magyar sportágak világeseményeinek támogatását is szükséges biztosítani.)

Szükséges annak vizsgálata, melyek azok a nagyszámú hazai és külföldi amatőr sportolót egyidőben megmozgató, a sportot, mint életformát, az egészséges életmódot népszerűsítő tömegsportversenyek, melyek mind az országimázs, mind a turizmus vonatkozásában kiemelkedő jelentőséggel bírnak és támogatásra érdemesek.

A fentiek figyelembevételével lehetővé teszi egyrészt az egyre nagyobb számban megrendezésre kerülő és támogatást igénylő események még differenciáltabb és koncentráltabb kiválasztását, valamint a rendelkezésre álló állami támogatások hatékonyabb felhasználását. A jövőben az állami, önkormányzati és sportág-specifikus érdekeket és szempontokat figyelembe véve, mérlegelve szükséges felmérni és meghatározni az egyes események megrendezéséhez kötelezően előírt és nagy értékű beruházások, fejlesztések központi költségvetést terhelő nagyságát, és több éven áthúzódó támogatásának mértékét. El kell érni, hogy a rendezvénytámogatásnak a sportra, a gazdaságra, a régióra, a településre nézve fejlesztő hatása legyen. Ennek érdekében célszerű az események megrendezésének gazdasági, társadalmi, sportszakmai feltételeinek alakulását folyamatosan nyomon követni, illetve a fejlesztések tervezésekor az esetleges rendezési lehetőségek vonzatait szem előtt tartani. A hazai rendezésű világversenyek és események állami támogatása mögött a tudatos koncepció megjelenésével, a versenyrendezés pozitív hatással lesz mind a társadalom számára, mind az adott sportág fejlődésére.

Kiemelt állami feladatok a sport feltételrendszerének fejlesztésére vonatkozóan:

- A sportot és a sportolást ösztönző gazdasági és jogi környezet megteremtése, a stratégiával összhangban lévő sporttörvény megalkotása.
- Racionális és hatékony létesítményfejlesztési politika megvalósítása.
- Egyszerűsített szervezeti struktúra kialakításának támogatása.
- Kiszámítható, átlátható és ellenőrizhető finanszírozási rendszer kialakítása.
- Forrásbevonás lehetősége céljából EU-pályázatfigyelés és információtovábbítás a sportszféra számára.
- A szakemberképzési rendszer reformjának támogatása.
- A társadalom és a gyakorlat számára releváns, széles alkalmazhatóságot lehetővé tevő kutatások támogatása a sporttudomány-fejlesztési stratégia alapján.
- Működő, felhasználóbarát Nemzeti Sportinformációs Rendszer megalkotása.
- Következetes, koncepcionális kommunikáció megvalósítása.
- Világversenyek rendezésének támogatása racionális döntéshozattal.

„A sport, az nemcsak testnevelés, hanem a léleknek is a legerőteljesebb és legnemesebb nevelő eszköze.”

Szent-Györgyi Albert (Szeged 1930)

Az Országgyűlés 66/2007. (VI. 27.) OGY határozata

a Szentgotthárd és térsége környezeti állapotának megóvásáról és javításáról*

Az Országgyűlés a magyar polgárok egészségének védelme, az Alkotmányban rögzített egészséges környezethez való jog érvényesítése érdekében a következő határozatot hozza:

1. Az Országgyűlés elfogadhatatlannak tartja, ha egy ország oly módon hárítja át, illetve oldja meg környezeti problémáit, hogy az a szomszédos alvízi vagy fő szélirányba fekvő ország számára kedvezőtlen, káros környezeti következményekkel jár, környezeti kockázatot jelent. Az Országgyűlés az ilyen jellegű problémák megoldásában az érintettek együttműködését helyezi előtérbe.

2. Az Országgyűlés aggódik Szentgotthárd város és térsége lakosságát és társadalmát kedvezőtlenül érintő, az Osztrák Köztársaság területéről származó káros környezeti hatások miatt, és tiltakozik az osztrák hulladékégető határ mellé tervezése ellen, szolidaritást vállal az érintettekkel.

3. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy továbbra is tegyen meg mindent a térség környezeti kárainak elhárítására, a környezeti veszélyek, kockázatok megelőzése érdekében. Ennek keretében:

a) értékelje és szükség szerint kezdeményezze a két- és többoldalú nemzetközi szerződésekben, továbbá az EU jogszabályokban rögzített előírások és határértékek felül-

vizsgálatát, módosítását, szigorítását a felvízi, illetve fő szélirány szerinti kibocsátók vonatkozásában,

b) az EU Víz Keretirányelvének megfelelően a Rába folyó teljes vízgyűjtőjére közös vízgyűjtő-gazdálkodási tervben értékelje a környezeti állapotot és a környezeti kockázatokat,

c) kezdeményezzen tárgyalásokat az Osztrák Köztársaság kormányával arra vonatkozóan, hogy a Heiligenkreutzi Ipari Parkba tervezett hulladékégető mű ne a magyar országhatár közelében épüljön meg.

4. Az Országgyűlés felkéri és támogatja az országos, regionális és helyi társadalmi szervezeteket, hogy hazai és nemzetközi kapcsolataikat is felhasználva, tevékenyen működjenek közre Szentgotthárd és térsége környezeti állapotának javítása, a hulladékégető határ mellé építésének megelőzése érdekében.

5. Az Országgyűlés felkéri a tudományos testületeket, hogy kutatásaikkal segítsék a térség környezeti állapotának felmérését és a várható hatások feltárását, az Országgyűlés és a Kormány intézkedéseit.

6. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy a térség környezeti helyzetéről folyamatosan számoljon be az Országgyűlés illetékes szakbizottságának.

7. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Kis Zoltán s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Móring József s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 43/2007. (VI. 27.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 116/2007. (IV. 18.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján két kifogást nyújtottak be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 116/2007. (IV. 18.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri.

Az OVB a támadott határozatában hitelesítette annak, az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a mintapéldányát, amelyen a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országos Egészségbiztosítási Pénztárt gazdasági társasággá történő átalakítását követően ne lehessen privatizálni, hanem maradjon állami tulajdonban?”.

A 116/2007. (IV. 18.) OVB határozat a Magyar Köz-
löny 51. számának I. kötetében 2007. április 24-én jelent meg. Az egyik kifogást 2007. május 8-án a másik kifogást 2007. május 9-én 12 óra 30 perckor nyújtották be az OVB-hez. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogásokat a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt módon és határidőn belül nyújtották be.

Tekintettel arra, hogy a kifogások ugyanazon OVB határozat törvényességének felülvizsgálatára irányulnak, az Alkotmánybíróság az indítványokat egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.

2. Az egyik indítványozó szerint a kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményének. Álláspontját az-
zal indokolta, hogy mivel az aláírásgyűjtő ív mintapéldá-
nya feltételtől függő kérdést tartalmaz, nem egyértelmű,
hogy a népszavazás eredménye milyen jogszabály megal-
kotására kötelezné az Országgyűlést. A kérdés alapján
nem értelmezhető, hogy az Országgyűlésnek az egészség-
biztosító feltételtől függő tartós állami tulajdonban mara-
dásáról kellene törvényt alkotnia, vagy csak akkor terheli
jogalkotási kötelezettség, ha az egészségbiztosító gazda-
sági társasággá alakul át.

Nem felel meg a kérdés az egyértelműség követelmé-
nyének azért sem, mert az indítványozó álláspontja szerint
a hatályos államháztartási jogszabályi rendelkezések nem
teszik lehetővé költségvetési szerv gazdasági társasággá
alakulását, emiatt a kérdésben szereplő feltétel bekövet-
kezte sem lesz megállapítható.

3. A másik indítványozó szerint az OVB-nek négy ok-
ból is meg kellett volna tagadnia a kérdés hitelesítését. A
kifogásban kifejtett álláspont szerint a kérdés:

– az Alkotmánynak a költségvetésről való népszavazás
tilalmát megfogalmazó 28/C. § (5) bekezdés a) pontjába
ütközik;

– az Alkotmánynak az országgyűlés hatáskörébe tarto-
zó személyi és szervezetalakítási kérdésekről való népsza-
vazás tilalmát megfogalmazó 28/C. § (5) bekezdés d) pont-
jába ütközik;

– nem felel meg a népszavazásról szóló 1998. évi
III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésé-
ben megfogalmazott követelményeknek, mert a kérdés
megfogalmazása nem egyértelmű, mert a kérdés alapján
nem ítéltető meg, hogy az eredményes népszavazás esetén
mely jogszabályi rendelkezések módosítása, illetőleg
hatályon kívül helyezése válik szükségessé;

– nem rendelkezik a privatizáció megtiltásának konkrét
tárgyi és időbeli hatályáról, ezért törvényhozási morató-
rium hiányában burkolt alkotmánymódosítást eredmé-
nyez.

II.

A kifogás elbírálása során az Alkotmánybíróság az alábbi
jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:

1. Az Alkotmány vonatkozó rendelkezései:

„70. § (1) A Magyar Köztársaság területén lakóhellyel
rendelkező minden nagykorú magyar állampolgárt megil-
let az a jog, hogy az országgyűlési képviselők választásán
választó és választható legyen, valamint országos népsza-
vazásban és népi kezdeményezésben részt vegyen.”

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdemé-
nyezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés
lehet.”

„28/C. § (5) Nem lehet országos népszavazást tartani:

a) a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a
központi adónemekről és illetékekről, a vámokról,

valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról,

(...)

d) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szerkezetalkotási (-átalakítási, -megszüntetési) kérdésekről,”

2. Az Nsztv.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:

„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

d) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

3. A Ve.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.

(2) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos határozatát nyolc napon belül a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.”

„118. § (...)

(3) Valamennyi aláírásgyűjtő ívet a népszavazásra javasolt kérdéssel kell kezdeni. Egy aláírásgyűjtő íven egy kérdés szerepelhet. Az aláírásoknak a kérdéssel azonos oldalon kell szerepelniük.

(4) Az aláírásgyűjtő íveken a saját kezű aláírás mellett – az aláírás hitelességének ellenőrzése céljából – fel kell tüntetni a kezdeményező olvasható családi és utónevét, lakcímét, valamint személyi azonosítóját.

(5) Az aláírásgyűjtő ívet az aláírást gyűjtő polgár az aláírásával látja el.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III.

A kifogások megalapozatlanok.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

1. Eljárása során az Alkotmánybíróság elsőként a kifogást benyújtók azon álláspontjának megalapozottságát vizsgálta, mely szerint az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés nem felel meg az egyértelműség törvényi követelményének.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lenni. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABK 2006. június, 429, 430.]

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés nem sérti sem a választópolgári egyértelműség, sem a jogalkotói egyértelműség követelményét.

A kérdés a választópolgárok számára egyféleképpen értelmezhető, „igen”-nel vagy „nem”-mel megválaszolható.

A választópolgároknak a kérdés alapján arra kell választ adniuk, hogy kívánják-e, hogy az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (a továbbiakban: OEP) állami tulajdonban maradjon akkor is, ha gazdasági társasági formába fogják átalakítani. Az eredményes ügydöntő népszavazás esetén, ha a választópolgárok az „igen” válasz mellett döntenek, az Országgyűlésnek olyan törvényt kell alkotnia, amely megakadályozza az OEP privatizációját, garantálja annak állami tulajdonban maradását, abban az esetben, ha az OEP gazdasági társasági formában fog működni. Önmagában az, hogy a kérdés alapján a választópolgároknak egy feltételtől függő kérdésben kell állást foglalniuk, nem érinti a kérdés egyértelműségét. A népszavazás során a választópolgároknak kell megítélniük, hogy egy feltételezett helyzetben felmerülő kérdésben állást kívánnak-e foglalni. Az Országgyűlést a népszavazás eredménye pedig értelemszerűen csak akkor fogja jogalkotásra kötelezni, ha a kérdésben szereplő feltétel bekövetkezik.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Nsztv. 13. § (1) bekezdése nem támaszt olyan követelményt a népszavazás kezdeményezőivel szemben, hogy a kérdés megfogalmazásakor pontosan használják a hatályos jogszabályok terminológiáját, illetőleg pontosan meghatározzák azt, hogy a népszavazási kezdeményezés mely jogszabályok módosítására, hatályon kívül helyezésére, vagy változatlan állapotban való fenntartására irányul.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a 116/2007. (IV. 18.) OVB határozatban megfogalmazott kérdés az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében szabályozott egyértelműség követelményét nem sérti.

2. Az Alkotmánybíróságnak a benyújtott kifogások egyike alapján állást kellett foglalnia abban a kérdésben is, hogy az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a)* és *d)* pontja alapján olyan kérdésnek tekinthető-e, amelynek népszavazásra bocsátását az Alkotmány tilalmazza.

2.1. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a)* pontja alapján nem lehet népszavazásra bocsátani olyan kérdést, amely a költségvetési törvény tartalmát érinti.

Az Alkotmánybíróság már számos határozatában értelmezte az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a)* pontját. [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392., 395.; 59/2004. (XII. 14.) AB határozat, ABH 2004, 834, 837.; 15/2005. (IV. 28.) AB határozat, ABH 2005, 165, 171.; 16/2007. (III. 9.) AB határozat, ABK 2007. március, 239.; 32/2007. (VI. 6.) AB határozat, MK 2007. 69. szám, 4902, 4905.; 33/2007. (VI. 6.) AB határozat, MK 2007. 69. szám, 4908, 4910–4912.; 34/2007. (VI. 6.) AB határozat, MK 2007. 69. szám, 4915, 4918–4919.]

Az Alkotmánybíróság e határozataiban rámutatott arra, hogy a költségvetésről szóló törvény fogalmába semmiképpen sem tartozhat bele az össze olyan jogszabály, amelynek pénzügyi-költségvetési vonzata van. Önmagában az, hogy a népszavazás eredménye esetlegesen érinti az Országgyűlés mozgásterét a következő költségvetési

törvény megalkotásakor, nem teszi tiltottá a népszavazásra bocsátandó kérdést. [Először: 51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 395.]

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az OVB által hitelesített kérdés és a költségvetési törvény között közvetlen tartalmi összefüggés nem állapítható meg.

A költségvetési törvény az állami feladatok ellátáshoz szükséges kiadásokat és a kiadások fedezetéül szolgáló bevételeket határozza meg. Azoknak az állami feladatoknak a körét, tartalmát, követelményeit, amelyeknek a pénzügyi fedezetét az állam a költségvetési törvényben biztosítja – az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 9. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – külön törvények írják elő.

Az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdésből eredményes népszavazás esetén egy állami feladat, az egészségbiztosítás ellátásának módját érintő jogalkotási kötelezettsége keletkezik az Országgyűlésnek, olyan törvény megalkotására lesz köteles, amely garantálja az OEP állami tulajdonban maradását abban az esetben is, ha azt gazdasági társasággá alakítják át. A népszavazásra bocsátandó kérdés tehát az állami feladat ellátásának módjára és nem az állami feladat pénzügyi fedezetére, illetőleg annak forrásaira vonatkozik, így a költségvetési törvény tartalmát közvetlenül nem érinti.

2.2. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d)* pontja alapján nem lehet népszavazást tartani az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalkítási kérdésekről. Az indítványozó álláspontja szerint a vitatott kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalkítási kérdés, így arról népszavazás nem tartható.

Az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés nem szervezetalkításra irányul, a kérdés alapján a választópolgároknak nem arról kell állást foglalniuk, hogy egyetértenek-e az OEP gazdasági társasággá való átalakításával, hanem arról kell döntenieük, hogy az OEP jogutódjaként esetlegesen létrejövő gazdasági társaságot privatizálják-e vagy sem. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a tulajdoni formáról való döntés nem tekinthető szervezetalkításra irányuló kérdésnek.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a vizsgált aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés nem tekinthető olyannak, amely az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a)* és *d)* pontja alapján nem bocsátható népszavazásra.

3. Az egyik kifogás szerint az OVB-nek azért is meg kellett volna tagadnia a kérdés hitelesítését, mert az burkolt alkotmánymódosításra irányul. Álláspontja szerint a hatályos alkotmányi és törvényi rendelkezések alapján jelenleg nem állapítható meg, hogy a népszavazás eredménye mennyi időre kötelezné a törvényhozást, ennek következtében az eredményes népszavazás az Alkotmánynak a képvisleti és a közvetlen demokrácia intézményeire vonatkozó rendelkezései megváltoztatását, azaz az Alkotmányt burkolt módosítását eredményezné.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában akkor ítélte az alkotmánymódosítás tilalmába ütközőnek a népszavazásra bocsátandó kérdést, ha a kérdés tartalmából valamely új szabálynak az Alkotmányba való beépítésére keletkezett volna kötelezettsége az Országgyűlésnek [2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH 1993, 33, 37.], vagy a kérdés az Alkotmány valamely tételes rendelkezésével elentétes szabály megalkotására irányult. [22/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251.; 28/1999. (X. 6.) AB határozat, ABH 1999, 290.] Nem minősítette az Alkotmánybíróság burkolt alkotmánymódosításra irányulónak a kérdést pusztán amiatt, mert a népszavazásra irányadó jogszabályi rendelkezések nem rendelkeznek arról, hogy a népszavazás eredménye mennyi időre kötelezi a törvényhozást. [15/2007. (III. 9.) AB határozat, ABK 2007. március, 233.; 32/2007. (VI. 6.) AB határozat, MK 2007. 69. szám, 4902, 4906.; 33/2007. (VI. 6.) AB határozat, MK 2007. 69. szám, 4908, 4912.; 34/2007. (VI. 6.) AB határozat, MK 2007. 69. szám, 4915, 4919.]

Tekintettel arra, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés tartalma alkotmányi rendelkezést nem érint, az eredményes népszavazásból az Országgyűlésnek nem keletkezik olyan jogalkotási kötelezettsége, amely csak az Alkotmány módosításával teljesíthető, az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a kérdés tartalma alapján annak „burkolt” alkotmánymódosításra irányultsága nem állapítható meg.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB jogszerű döntést hozott, amikor az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdést hitelesítette. Ezért a kifogásokat elutasította, és a 116/2007. (IV. 18.) OVB határozatot helyben hagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., *Dr. Lévy Miklós s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k., *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 540/H/2007.

Az Alkotmánybíróság 44/2007. (VI. 27.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés alapján – *dr. Kovács Péter* és *dr. Paczolay Péter* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény 2. sz. melléklete 2. a) és b) pontja 2004. május 1-jéig alkotmányellenes volt.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 1. számú melléklet 152. § (2) bekezdés második mondata alkotmányellenes, ezért azt a jelen határozat közzétételének napjával megsemmisíti.

3. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény 2. sz. melléklete 2. a) és b) pontja, valamint az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 1. számú melléklet 152. § (2) bekezdés második mondata a Békés Megyei Bíróság előtt folyamatban lévő 1.P.21.359/2002. számú ügyben nem alkalmazható.

Az Alkotmánybíróság jelen határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A Békés Megyei Bíróság az előtte 1.P.21.359/2002. számon folyamatban lévő ügyet felfüggesztette, és az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-a alapján kezdeményezte az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény (a továbbiakban: Áeü.) 2. sz. melléklete 2. a) és b) pontja, valamint az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 1. sz. melléklete (a továbbiakban: Áesz.) 152. § (2) bekezdése alkotmányellenességének vizsgálatát, valamint a Békés Megyei Bíróság előtt folyamatban lévő P.21.359/2002. sz. ügyben való alkalmazási tilalmának kimondását.

Az indítványozó szerint az Áeü. 2. sz. melléklet 2. a) és b) pontja, valamint az Áesz. 152. § (2) bekezdése sérti az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében foglalt jogegyenlő-

ség elvét. Ezen jogszabályi rendelkezések szerint ugyanis, ha kényszervágásra kerül a sor, a leölt állatokért járó kártalanítási összeg egy bizonyos darabszámot meghaladó állatlállomány esetén a tényleges érték helyett egy korrigált (csökkentett) összeg. Az indítványozó álláspontja az, hogy a kártalanítási összeg ilyen korrekcióval történő meghatározása a jogegyenlőség elvét sértő módon tesz különbséget a kényszervágással érintett állattulajdonosok között. Az indítványozó szerint ez a szabályozás az Alkotmány 70/A. § (3) bekezdésében foglalt jogegyenlőség elvét is sérti és azon keresztül az Alkotmány 13. § (1) bekezdését. Ugyanis az állattulajdonosokat kötelezően érintő leöltesi határozat alapján bizonyos tulajdonosokat indokolatlanul diszkriminál a tulajdon tárgyainak számára tekintettel. Emellett sérül az Alkotmány 9. § (2) bekezdésében foglalt gazdasági verseny szabadsága is, ugyanis a kis-, közép-, illetve nagyüzemi állattartók gazdasági versenyébe avatkozik bele az állam, ami ugyancsak a 70/A. § (3) bekezdés sérelmére vezet.

Az indítványozó végül hivatkozott arra is, hogy az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény módosításáról szóló 2001. évi XXII. törvény 25. § (2) bekezdése, a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától, vagyis 2004. május 1-jétől hatályon kívül helyezte az indítvánnyal támadott rendelkezést és ezzel megszűnt a korábban hatályos rendelkezés szerinti, indítványozó által kifogásolt különbségtétel a károsult tulajdonosok között.

Az Alkotmánybíróság eljárása során megkereste a földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztert.

II.

Az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglalt döntését az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg:

Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.”

„13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben szabályozott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

(...)

(3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.”

Az Áeü. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„6. § (1) Bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség (a továbbiakban: bejelentendő állatbetegség) gyanúja vagy megállapítása esetén az eljáró hatósági állatorvos köteles jelentést tenni a kerületi főállatorvosnak, jogszabályban meghatározott betegségekről pedig a területileg illetékes megyei (fővárosi) állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomásnak (a továbbiakban: állomás) is.

(2) A bejelentendő állatbetegségeket a törvény 1. számú melléklete tartalmazza.

(3) A hazai állatlállományt súlyosan veszélyeztető és a nemzetközi kereskedelmet akadályozó vagy emberre is veszélyes, újonnan felfedezett fertőző állatbetegségekre a miniszter – ideiglenes jelleggel – bejelentési kötelezettséget írhat elő.

(4) Bejelentendő állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az állat-egészségügyi hatóság külön jogszabályban meghatározott esetekben az alábbi járványügyi intézkedéseket rendelheti el:

(...)

h) diagnosztikai vizsgálat és ilyen célú leölés,

i) védőoltás,

j) gyógykezelés,

k) elkülönített vagy zárt vágás,

l) állatleölés (leöletés),

m) fertőzőközvetítő-anyag, -eszköz, -tárgy, -élelmiszer, -takarmány, állathulla lefoglalása, ártalmatlanná tétele,

n) fertőtlenítés.”

„8. § (1) A 6. § (4) bekezdésének h)–n) pontjaiban felsorolt járványügyi intézkedések elrendelése esetében az 1. számú mellékletben megnevezett állatbetegségben elhullott, leölt állat, megsemmisített anyag, eszköz és tárgy tulajdonosa – a (4) bekezdésben meghatározott kivételekkel – az államtól kártalanításra jogosult.

(2) A miniszter és a pénzügyminiszter a kártalanításhoz és az állati hulladék ártalmatlanná tételéhez szükséges pénzügyi fedezetet évente a központi költségvetésben tervezi és biztosítja.

(3) A kártalanítás alapja az állat, az anyag, az eszköz vagy a tárgy forgalmi értéke. A kártalanítás mértékét a 2. számú mellékletben foglaltak szerint kell megállapítani. A kárbecslés és a kifizetés részletes szabályait külön jogszabály tartalmazza. A kártalanítás folyósításáról az elrendelő határozatban kell rendelkezni.

(4) Nem jár kártalanítás:

a) az országba tilalom ellenére vagy szabálytalanul behozott állatokért, valamint a tartásukkal kapcsolatos anyagokért, eszközökért és tárgyakért;

b) ha az állat betegségre gyanús állapotát a tulajdonos vagy megbízottja nem jelentette, illetőleg az előírt rendszabályokat megszegte;

c) ha a tulajdonátruházással szerzett állat betegségről, fertőzöttségéről a tulajdonosnak az állat megszerzésekor tudomása volt;

d) ha a járványügyi intézkedésre az állattartó egyéb felróható magatartása miatt került sor;

e) a vadon élő állatokért, kivéve az engedéllyel befogott, legalább hat hónapja zárt körülmények között (vadászparkban, vadaskertben, röptetőben) tartott vagy tenyésztett vadon élő haszonállatokat és a védett állatokat;

f)

g) trágyáért, alomért;

h) az állat-egészségügyi jogszabályok megsértésével tartott, illetőleg forgalmazott állatért és termékért.”

Az Áeü. 2. sz. melléklete:

„1. A törvény 8. § (1) bekezdése alapján járó kártalanítás mértéke az állat, az anyag, eszköz vagy tárgy forgalmi értékének 90%-a, azonban állatfajonként nem haladhatja meg az alábbi legmagasabb egyedenkénti összegeket:

ló	450 000 Ft
szarvasmarha	200 000 Ft
sertés	70 000 Ft
juh	20 000 Ft
kecske	10 000 Ft
baromfi	1 500 Ft
méhcsalád	6 000 Ft
házinyúl	1 000 Ft

2. A kártalanítási összeget csökkenteni kell

a) 10 százalékkal, ha az érintett állományban

– szarvasmarhából	300-nál
– sertésből	3000-nél
– baromfiból	20 000 tojónál vagy 30 000 hízóbaromfinál

többet tartanak;

b) 20 százalékkal, ha az érintett állományban

– sertésből	6000-nél
– baromfiból	50 000 tojónál vagy 100 000 hízóbaromfinál

többet tartanak.”

Az Áesz. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„152. § (1) A Tv. 8. § (1) bekezdésében meghatározott esetben, valamint ha a kárigény elbírálásánál a kártalanítást kizáró ok nem áll fenn, a kártalanítás összegét a kerületi főállatorvos írásbeli határozatban állapítja meg.

(2) A kártalanítási összeg az elhullott vagy leölt állat, az anyag, az eszköz, illetve a tárgy becsült értékének a Tv. 2. számú melléklete 1. pontjában meghatározott százaléka. Állatok esetében, ha ezen melléklet 2. a) vagy 2. b) pontjában leírt tényállás állapítható meg, a kártalanítási összeget annak megfelelően csökkenteni kell.

(3) A kártalanítási határozat indokolásában meg kell jelezni, hogy

a) az állat elhullása mely – a kártalanítási körbe tartozó – állatbetegség következtében történt, illetőleg az állat leölését, kötelező védőoltását, gyógykezelését, diagnosztikai vizsgálatát mely állatbetegség megállapítása vagy felszámolása miatt rendelték el, és mi a kártalanítási igény elismerésének alapja,

b) a betegségterjesztő anyag – beleértve az állati eredetű terméket is –, eszköz, tárgy megsemmisítését vagy ártalmatlanná tételét mely okból rendelték el.

(4) A kártalanítási határozat mintáját a 22. számú függelék tartalmazza.”

III.

A bírói kezdeményezés az alábbiak szerint megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság eljárása során mindenekelőtt azt állapította meg, hogy az indítvánnyal támadott rendelkezést az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény módosításáról szóló 2001. évi XXII. törvény 25. § (2) bekezdése, a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától, vagyis 2004. május 1-jétől hatályon kívül helyezte. Megállapította továbbá azt is, hogy az Áeü.-t 2006. január 1-jével hatályon kívül helyezte az állategészségügyről szóló 2005. évi CLXXVI. törvény, amelynek 10. § (3) bekezdése rendezi az állatleölési kártalanítás mértékét: nem tartalmazza tehát az indítvánnyal támadott rendelkezéseket.

A bírói kezdeményezésből megállapítható, hogy az adott ügyben az Áeü. 2. számú melléklete 2004. május 1-jéig hatályban volt szöveggel alkalmazandó.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint hatályban nem lévő jogszabály alkotmányellenességének vizsgálatára csak kivételesen, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-ának (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés és a 48. §-ában szabályozott alkotmányjogi panasz alapján kerülhet sor. Miután az indítvány az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti kérelem, az Alkotmánybíróság a már hatályon kívül helyezett jogszabály tekintetében az eljárást lefolytatta.

Az Alkotmánybíróság eljárása során azt is megállapította, hogy az Áesz. 152. § (2) bekezdése az Áeü. módosítását, majd hatályon kívül helyezését követően sem módosult, az változatlan szöveggel van hatályban. [Ennek következményeként az Áesz. 152. § (2) bekezdése a már nem hatályos Áeü. 2004. május 1-jén hatályát veszített 2. számú mellékletére utal vissza.]

2. Az Alkotmány 13. § (1) bekezdése a tulajdonjog, mint alapjog védelmét fogalmazza meg. Az alkotmányjogi értelemben vett tulajdonjog alkotmányos korlátozásának feltétele, hogy a korlátozás közérdekből és azzal arányosan történjen. [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373, 379–382.]

Az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az egymással összehasonlítható helyzetben lévők között alkalmazott olyan különbségtétellel szemben nyújt védelmet, amelynek nincs alkotmányosan elfogadható indoka. Ebből következően nem minden különbségtétel alkotmányellenes, hanem arra tekintettel fogalmazza meg a diszkrimináció tilalmát, hogy a jognak mindenkit egyenlőként, egyenlő méltóságú személyként kell kezelnie. [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48–49.]

A megkülönböztetés alkotmányosságának megítélésében a mindenkor szabályozás tárgyi és alanyi összefüggéséből kell kiindulni, s az egyenlőségnek az adott tényállás lényeges elemeire tekintettel kell fennállnia. A megkülönböztetés tilalmába ütközik, ha az adott szabályozási koncepción belül eltérő szabályozás vonatkozik valamely csoportra, kivéve, ha annak kellő súlyú alkotmányos indoka van. [21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 77–79.]

„Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az azonos helyzetben lévők között nem alapjogok tekintetében tett megkülönböztetés csak akkor tekinthető alkotmányellenesnek, ha nincs ésszerű indoka, tehát önkényes [16/1991. (V. 20.) AB határozat, ABH 1991, 62.; 61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280–282.]. A bemutatottak alapján töretlen az Alkotmánybíróság gyakorlata abban, hogy amikor az Alkotmány 70/A. §-ának sérelme a kérdés – és a megkülönböztetés nem alapjogra vonatkozik –, egyrészt azt vizsgálja, hogy a jogalkotó összehasonlítható helyzetben lévő jogalanyok között tett-e megkülönböztetést, másrészt azt, hogy az összehasonlítható helyzetben lévő jogalanyok közötti különbségtételnek van-e tárgyilagos megítélés szerint ésszerű indoka.” [21/2007. (III. 29.) AB határozat, ABK 2007. március 253, 254–255.]

3. Az Áeü. 6. §-a alapján, az Áeü. 1. számú mellékletében meghatározott, bejelentési kötelezettség alá eső betegségek esetén, a betegség terjedésének megakadályozása, a kártétel csökkentése, felszámolása érdekében a 6. § (4) bekezdésében felsorolt járványügyi intézkedések voltak elrendelhetők. A járványügyi intézkedések alkalmazása során tekintettel kellett lenni az adott betegség természetére és elterjedtségére: azzal arányban álló járványügyi intézkedést lehetett alkalmazni. Az Áeü. 6. § (4) bekezdés *k)* és *l)* pontja alapján járványügyi intézkedésként alkalmazható volt az elkülönített, illetve zárt vágás, valamint az állatleölés.

Az Áeü. 8. §-a alapján a 6. § (4) bekezdésében felsorolt egyes járványügyi intézkedések elrendelése esetén az állat tulajdonosát kártalanítás illette meg. Az Áeü. 8. §-a meghatározta a kártalanítás alapját, mértékének kiszámítására vonatkozó szabályokat azonban az Áeü. 2. számú mellékletében rendezte. A tulajdonosok részére megállapított kártalanítás az Áeü. alapján az állat forgalmi értékének

90%-a. A kártalanítás mértékének alkotmányosságát az Alkotmánybíróság indítvány hiányában nem vizsgálta.

A jogalkotó az állatállományban okozott kárért (vagyis a fertőzés miatt történő kényszervágás ellentételezéseként), az állatállományt alkotó egyedszám függvényében állapította meg a kártalanítás mértékét: minél nagyobb a járványügyi intézkedéssel érintett állomány, annál kevesebb mértékű kártalanításra jogosult a tulajdonos.

4. Az Alkotmánybíróság az Áeü. 2. számú melléklet 2. *a)* és *b)* pontjának rendelkezéseit először abban az összefüggésben vizsgálta, hogy a kártalanítás mértékének ilyen számítási módja nem sérti-e az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését.

4.1. Az Áeü. járványügyi intézkedések alkalmazására, valamint az azért járó kártalanításra vonatkozó szabályozás tekintetében mindenekelőtt azt vizsgálta az Alkotmánybíróság, hogy az érintett állattulajdonosok azonos szabályozási kört alkotnak-e.

Az Áeü. járványügyi intézkedésekre vonatkozó szabályai szempontjából annak van jelentősége, hogy egy állatbetegség terjedését – az emberi egészség, valamint a betegséggel fenyegetett állatállomány védelme érdekében – megakadályozzák. Erre tekintettel van lehetőség arra, hogy a tulajdonos tulajdonjogát oly módon korlátozzák, hogy az élő állatra vonatkozó tulajdonjoga – a leölés következtében – megszűnjék. A jogalkotó – mérlegelési jogkörében – erre a körülményre tekintettel rendelkezett úgy, hogy a tulajdonos, aki közérdekből köteles eltérni tulajdonjoga korlátozását, kártalanítást kapjon az állatállományban keletkezett kárért.

Mivel a kártalanítást arra tekintettel nyújtja az állam, hogy az állatot (állatállományt) közérdekből leölték és ezzel a tulajdonos tulajdonjoga megszűnt, ebben a szabályozási koncepcióban az állatleöléssel, mint járványügyi intézkedéssel érintett tulajdonosok alkotmányjogi szempontból azonos szabályozási kört alkotnak.

4.2. Tekintettel arra, hogy az állatleöléssel érintett tulajdonosok a leölés után járó kártalanítás szempontjából homogén csoportot alkotnak, az őket megillető kártalanítás tekintetében csak akkor alkalmazható különbségtétel alkotmányosan, ha annak kellő súlyú alkotmányos indoka van.

Az Áeü. az állatállomány méretére tekintettel állapított meg eltérő mértékű kártalanítást a járványügyi intézkedéssel érintett tulajdonosok között oly módon, hogy a tulajdonost az állat után járó kártalanítás mértékénél (vagyis a forgalmi érték 10%-nál) 10 vagy akár 20%-kal kevesebb kártalanítás illeti csak meg, ha nagyobb állatállománnyal rendelkezik. Az állattartók között tehát a szerint tett a jogalkotó különbséget a kártalanítás összegét illetően, hogy mekkora (hány egyedből álló) állatállomány az, amit a leölés érint.

A szabályozás indokait a jogalkotó a következőképpen foglalta össze. A differenciált kártalanítással – vagyis

hogy a nagyobb egyedszámú állatállomány után kevesebb kártalanítás jár – a jogalkotó a kistermelőket kívánta kedvezőbb helyzetbe hozni a nagy létszámú állattartó telepekkel szemben, ugyanis a jogszabály megalkotásakor az állattartók közötti versenyhelyzet egyenlőtlen volt. Az egyenlőtlen versenyhelyzetet a differenciált felvásárlási ár, valamint a nagy létszámú állományok kiegészítő felára idézte elő. Emellett a jogalkotó kompenzálni akarta az állattartó telep újraindításával járó költséget, ami egy kisebb állattartó telep esetében fajlagosan nagyobb, mint egy nagyüzemi állattartó telep esetén. Ugyanakkor a nagyüzemi állattartó telepen a járványügyi megelőzés fajlagosan nagyobb költséggel jár. A csökkentett összegű kártalanítással a jogalkotó kettős célt kívánt elérni: azért biztosította a kártalanítást a nagyüzemek számára, hogy a megelőző járványügyi intézkedések ne tegyék tönkre a nagyüzemi állattartó telepeket, ugyanakkor a csökkentett mértékű kártalanítással arra kívánta rászorítani a nagyüzemi állattartókat, hogy a fokozottabb megelőzési intézkedéseket ne mulasszák el megtenni.

Jelen esetben a jogalkotó által felhozott indokokat, azok ésszerűségének megítélése céljából, azzal összefüggésben kell értékelni, hogy az állatleölési kártalanítás az állatállomány leölésére tekintettel jár a tulajdonosnak. A tulajdonos a leölés következtében nem tudja értékesíteni haszon céljából tartott állatállományának egyedeit (illetve az állat egyébként hasznosítható részeit). A kártalanítás a tulajdonos állatleölés következtében keletkezett kárának enyhítését szolgálja, oly módon, hogy a jogalkotó egy meghatározott típusú, jogellenesnek nem minősülő káresemény tekintetében a károk viselését nem hárítja teljes egészében a tulajdonosra. A kártalanítás megállapítása tehát a tulajdonban keletkező kárra tekintettel illeti meg a tulajdonost a jogalkotó döntése alapján.

Ezek az indokok – így a verseny kiegyenlítése kis- és nagyüzemek között, az üzemek újraindításának támogatása, a fokozottabb megelőzési intézkedések elvégzésének támogatása, ösztönzése – nem tekinthetők kellő súlyú alkotmányos indokoknak. Természetüket tekintve ugyanis olyan gazdaságpolitikai célok elérését szolgálják, amelyek a leölés következtében keletkezett kár és az ezért a jogalkotó által biztosított kártalanítás körében nem értékelhetők. A kártalanítás megítélésében jelen esetben kizárólag az bír relevanciával, hogy a tulajdonosnak az állatleölés (kényszervágás) miatt kára keletkezett, illetve hogy az milyen mértékű, vagyis hány egyedet érint. Az állam a kártalanítással egy olyan felelősség-megosztást teremtett, amely biztosítja, hogy egy – a tulajdonos önhibáján kívüli – járvány esetén ne a tulajdonos viselje a kár teljes terheit. A kártalanítás mértéke megállapításánál nem értékelhető szempont, hogy mekkora a felvásárlási ár, vagy az állatállomány kiegészítő felára, vagy hogy az üzem milyen költségekből indítható újra. Ebben annak van jelentősége, hogy a tulajdonosnak milyen mértékű kára keletkezett.

Természetesen a kártalanításnak lehetnek gazdaságpolitikai következményei, így például megtartó hatása,

vagyis eredményezheti azt is, hogy az állattartó állatállománya leölését követően is az állattenyésztésben marad. A kártalanítás azonban nem gazdaságpolitikai célból jár a károsultnak, hanem azért, hogy a tulajdonos bekövetkezett kárát kiküszöbölje. Az itt kifejtettek ugyanakkor nem zárják ki azt, hogy az állam, gazdaságpolitikai okokból, támogassa a kistermelő állattartókat. A kistermelők támogatásának (így akár az üzem újraindításának, akár a kistermelő mezőgazdaságban való megtartásának, vagy versenyhelyzetük javításának) azonban nem megfelelő eszköze az állatleölésért járó kártalanítás differenciálása. A kártalanítást ugyanis azért állapította meg a jogalkotó, hogy a tulajdonos állatleölés miatt keletkezett kárát enyhítse, hogy ne a tulajdonos viselje egyedül ennek anyagi terheit. Vagyis a jogalkotó a keletkezett kárra (és a károkozás jogellenesnek nem minősülő voltára) tekintettel biztosította azt. Az állattenyésztők, ezen belül a kistermelők támogatása más, a célnak megfelelő gazdaságpolitikai eszközökkel biztosítható.

A jogalkotó tehát a tulajdon tárgyára (darabszámára) tekintettel eltérő kártalanítást állapított meg, s nem hozott fel olyan indokokat, amelyek alkotmányosan alátámasztanák az általa alkalmazott különbségtételt tulajdonos és tulajdonos között. Így a jogalkotó önkényes különbségtételt alkalmazott.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Áeü. 2. számú melléklet 2. a) és b) pontja az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében foglalt diszkrimináció tilalmába ütköző, s ezért alkotmányellenes volt.

Az Alkotmánybíróság utal végül arra, hogy a hatályos szabályozás szerint és az Európai Unió követelményei alapján az állattartót a piaci értéknek megfelelő kártalanítás illeti meg a leölt állatok után.

5. Az Áesz. 152. § (2) bekezdés második mondata az Áeü. 2. számú melléklet 2. a) és b) pontjára utal vissza. Mivel az Alkotmánybíróság az Áeü. Áesz. 152. § (2) bekezdése által hivatkozott rendelkezését alkotmányellenesnek találta, az Áesz. 152. § (2) bekezdés második mondatának alkotmányellenességét az Alkotmánybíróság Áeü. 2. számú melléklet 2. a) és b) pontjával való szoros összefüggésére tekintettel állapította meg. Tekintettel azonban arra, hogy az Áesz. 152. § (2) bekezdés második mondata jelenleg is hatályban van, az Alkotmánybíróság nem csak az alkotmányellenességet mondta ki, hanem megsemmisítette azt. Az indítványozó bíró az alkotmányellenesség kimondását a konkrét ügyben történő alkalmazhatósága kizárásával kérte.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 43. § (1) és (4) bekezdése alapján a megsemmisített jogszabályt az erről szóló határozatnak a hivatalos lapban való közzététele napjától nem lehet alkalmazni, ám az Alkotmánybíróság ettől az időponttól eltérően is meghatározhatja az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezését vagy konkrét esetben történő alkalmazhatóságát, ha ezt a jogbiztonság vagy az

eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben – a jogbiztonság követelményére, valamint az indítványozó különösen fontos, méltányolható érdekére tekintettel – az alkalmazási tilalom tekintetében helyt adott a bírói kezdeményezésnek, és megállapította, hogy az Áeü. 2004. május 1-jével hatályát veszített 2. számú melléklet 2. a) és b) pontja, valamint az Áesz. jelen határozattal megsemmisített 152. § (2) bekezdés második mondata a Békés Megyei Bíróság előtt 1.P.21.359/2002. szám alatt folyamatban lévő eljárásban nem alkalmazható.

6. Miután az Alkotmánybíróság az Áeü. 2. számú melléklet 2. a) és b) pontja, valamint az Áesz. 152. § (2) bekezdésének második mondata alkotmányellenességét a 70/A. § (1) bekezdése alapján megállapította, azok alkotmányossági vizsgálatát Alkotmány 70/A. § (3) bekezdésére, 9. § (2) bekezdésére, valamint 13. §-ára nézve – gyakorlatának megfelelően – nem folytatta le.

A jelen határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., *Dr. Lévy Miklós s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k., *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 254/B/2003.

Dr. Paczolay Péter alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet azzal, hogy az Alkotmány 70/A. §-át sértő megkülönböztetést valósít meg az a vizsgált jogszabály, amelynek értelmében a járványügyi intézkedésre leölt állat, megsemmisített anyag, eszköz és tárgy tulajdonosa az államtól csökkentett összegű kártalanításra jogosult, ha az intézkedéssel érintett állomány egyedszáma a jogszabályban állatfajonként meghatározott egyedszámokat meghaladja.

Az Alkotmánybíróság már több határozatban értelmezte az Alkotmány 70/A. §-ában foglalt tilalom alkotmányos

tartalmát, az emberi méltósághoz való joggal [Alkotmány 54. § (1) bekezdés] összefüggésben.

Megállapította, hogy „a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő méltóságú személyként) kell kezelnie, azaz az emberi méltóság alapjogán nem eshet csorba, azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és a kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni.” [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.].

A 61/1992. (XI. 20.) AB határozat értelmében az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében megfogalmazott tilalom kiterjed az egész jogrendszerre. Ugyanakkor a jogegyenlőség nem jelenti a természetes személyeknek a jogon kívüli szempontok szerinti egyenlőségét is. Az állam joga – s egyben bizonyos körben kötelezettsége is –, hogy a jogalkotás során figyelembe vegye az emberek között ténylegesen meglévő különbségeket. Az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése ugyanis nem bármifajta különbségtételt tilt – egy ilyen általános tilalom összeegyeztethetetlen lenne a jog rendeltetésével –, hanem csupán az emberi méltósághoz való jogot sértő megkülönböztetéseket (ABH 1992, 280, 281–282.).

Az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy „az alapjognak nem minősülő egyéb jogra vonatkozó, személyek közötti hátrányos megkülönböztetés vagy más korlátozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha a sérelem összefüggésben áll valamely alapjoggal, végső soron az emberi méltóság általános személyiségi jogával és a megkülönböztetésnek, illetve korlátozásnak nincs tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis önkényes.” [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 200.].

A jelen esetben nem alapvető jogról, hanem alapjognak nem minősülő egyéb jogról van szó, s a jogszabály nem személyek között különböztet, hanem más korlátozást tartalmaz: az érintett állat, anyag, eszköz vagy tárgy forgalmi értéke alapján kiszámított kártalanítási összeget rendeli csökkenteni az állomány méretétől függően. Fő szabály szerint a kártalanítás összege a jogszabály értelmében az említett javak forgalmi értékének 90%-a, ez a mérték csökken tíz százalékkal példának okáért 3000-nél több sertésnél, húsz százalékkal hatezernél több sertésnél.

Ezek a korlátozó szabályok úgy is értelmezhetők, hogy a jogszabályban meghatározottnál kisebb állatállomány esetén az állam az állattartással járó kockázatból kevesebbet hárít az állattartóra, a nagyobb állatállománynál pedig többet, vagyis az állam a jogszabályban meghatározottnál nem nagyobb állatállomány tartását kívánatosabbnak tartja és ezt a vizsgált kártalanítási jogszabályban kifejezésre juttatja a járványügyi intézkedésből eredő kártalanítás mértékének sávok, degresszív meghatározásával.

A jelen esetben a különbségtétel azon alapul, hogy mekkora az az állatállomány, amelyet leöltek. Ettől függ az, hogy az állat, az anyag az eszköz vagy a tárgy forgalmi értékének mekkora részét téríti meg az állam kártalanítás-

ként. Az állatállomány egyedszáma mint a kártalanítás mértékét befolyásoló tényező a jelen esetben, amikor az állatállománnyal és az annak tartásához szükséges anyaggal, eszközzel és tárggyal összefüggő kártalanításról van szó, nem tekinthető önkényesnek.

A kifogásolt szabályozásnak, miként arra a többségi határozat is utal, a jogalkotó számos indokát adta. Egyetértek a határozatnak azzal a megállapításával, hogy az indokok, természetüket tekintve, gazdaságpolitikai célok elérését szolgálják. Véleményem szerint a megkülönböztetés, illetve korlátozás önkényes volta vizsgálata körében nincs jelentősége annak, hogy a jogszabályban alkalmazott eszközöz képest más eszközök a jogalkotói célt hatékonyabban vagy pontosabban szolgálnák. A szabályozás ilyen szempontú felülvizsgálata a jogszabály célszerűségének, esetleg hatékonyságának kérdését vetheti fel. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata azonban, hogy nem vizsgálja jogszabályok célszerűségének, hatékonyságának a kérdéseit (772/B/1990/5. AB határozat, ABH 1991, 519, 522.).

A megkülönböztetés a jelen esetben tárgy szerinti és ténybeli, objektív alapokon nyugszik, ti. az állatállomány nagyságán. Véleményem szerint ezért nem állapítható meg, hogy a vizsgált rendelkezések az emberi méltósághoz való jogot sértők, önkényesek lennének, vagyis az indítványt el kellett volna utasítani.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 45/2007. (VI. 27.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek, valamint az önkormányzati tűzoltóság szolgálati viszonyban álló tagjai szolgálati viszonyának egyes kérdéseiről és a személyügyi igazgatás rendjéről szóló 9/1997. (II. 12.) BM rendelet

48. § (7) bekezdése, illetőleg a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet 9. §-ának első mondata alkotmányellenes, ezért e rendelkezéseket a határozat közzétételének napjával megsemmisíti.

A belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet 9. §-a a megsemmisítést követően az alábbi szöveggel marad hatályban:

„9. § Pénzbeli megváltás címén a ki nem vett szabadsággal arányos összegű kifizetéskori esedékességnek megfelelő összegű távolléti díj jár.”

2. Az Alkotmánybíróság a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek, valamint az önkormányzati tűzoltóság szolgálati viszonyban álló tagjai szolgálati viszonyának egyes kérdéseiről és a személyügyi igazgatás rendjéről szóló 9/1997. (II. 12.) BM rendelet 48. § (7) bekezdése, illetőleg a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet 9. §-ának első mondata konkrét ügyben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Több indítványozó igazolt jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek, valamint az önkormányzati tűzoltóság szolgálati viszonyban álló tagjai szolgálati viszonyának egyes kérdéseiről és a személyügyi igazgatás rendjéről szóló 9/1997. (II. 12.) BM rendelet (a továbbiakban: Vhr1.) 48. § (7) bekezdése, illetőleg a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet (a továbbiakban: Vhr2.) 9. §-a első mondata alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére.

Az indítványozó tartalmilag azt kifogásolta, hogy a támadott rendelkezések szerint a szabadságot pénzben megváltani csak a szolgálati viszony megszűnése esetén lehet, egyébként a jogszerűen járó szabadságot ki kell adni. Az

indítványozó úgy vélte, hogy ez a szabály az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe (jogállamiság elve, jogbiztonság követelménye) és a 7. § (2) bekezdésébe (a jogalkotás rendjét törvény szabályozza) ütközik, ezen túlmenően ellentétes a 70/B. § (4) bekezdésében foglalt alapjoggal (pihenés, szabadidő, rendszeres fizetett szabadság).

A jogállammal és a jogalkotás rendjével összefüggésben azzal érvelt, hogy a végrehajtási rendeletek megalkotásával a jogalkotó túllépte a felhatalmazás kereteit. A végrehajtási rendeletek alapját képező törvények, ezen belül is különösen a konkrét felhatalmazási rendelkezések ugyanis – mutatott rá az indítványozó – nem adtak felhatalmazást a miniszternek a szabadsággal, a szabadság kiadásával kapcsolatos szabályok megalkotására. Az indítványozó külön hivatkozott a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) egyes rendelkezéseire, így mindenekelőtt arra, hogy az alacsonyabb szintű jogszabály nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal, s ezáltal óhatatlanul utalt az Alkotmány 37. § (3) bekezdésére is.

A pihenéshez való joggal összefüggésben az indítványozó arra mutatott rá, hogy a szabadság kiadásának, és az azzal kapcsolatos mindenféle szabályozásnak kizárólag törvényi keretek közötti meghatározására van jogi lehetőség.

Az alkotmányjogi panasz előterjesztése körében az indítványozó kifejtette, hogy az érintettek munkáltatójuk, a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság ellen munkaügyi pert kezdeményeztek a Szekszárdi Munkaügyi Bíróságon. A felperes munkavállalók keresetükben kérték kötelezni az alperes munkáltatót a ki nem adott pótszabadságok ellenértékének megfizetésére. A másodfokon eljáró Tolna Megyei Bíróság – a munkaügyi bíróság döntését jórészt helyben hagyva – elrendelte a pótszabadságok természetbeni kiadását 2003. december 31. napjáig. Az érintettek nevében az indítványozó jogi képviselő kérte az általa alkotmányellenesnek tartott jogszabályi rendelkezések konkrét esetben történő alkalmazásának megtiltását.

Az indítványt előterjesztő jogi képviselő csatolta a jogerős határozatok kézbesítési időpontját igazoló tértívevényeket. Ezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kérelem az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 48. § (2) bekezdésében előírt 60 napon belül érkezett, ezért az alkotmányjogi panaszt érdemben bírálta el.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„7. § (2) A jogalkotás rendjét törvény szabályozza, amelynek elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

„37. § (3) A Kormány tagjai törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján feladatkörükben eljárva rendeletet adnak ki, amelyek törvénnyel és kormányrendelettel nem lehetnek ellentétesek. A rendeleteket a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

„70/B. § (4) Mindenkinek joga van a pihenéshez, a szabadidőhöz és a rendszeres fizetett szabadsághoz.”

2. A Jat. indítvánnyal érintett rendelkezése:

„1. § (1) A jogalkotó szervek a következő jogszabályokat alkotják:

- a) az Országgyűlés törvényt,
- b) a köztársasági elnök törvényerejű rendeletet,
- c) a Kormány rendeletet,
- d) a miniszterelnök, elnökhelyettese és tagja (a továbbiakban együtt: miniszter) rendeletet,
- e) az országos hatáskörű szerv vezetésével megbízott államtitkár (a továbbiakban: államtitkár) rendelkezést,
- f) a tanács rendeletet.

(2) E rangsornak megfelelően az alacsonyabb szintű jogszabály nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

3. A Vhr1. vizsgált rendelkezése:

„48. § (7) A szolgálati viszony megszűnése esetén, ha a jogszerűen járó szabadság kiadására nincs lehetőség, a szabadságot pénzben meg kell váltani. Egyéb esetben a szabadság pénzbeni megváltására nem kerülhet sor.”

4. A Vhr2. vizsgált rendelkezése:

„9. § 2001. július 1-jétől szabadság megváltására csak a szolgálati viszony megszüntetése esetén, az adott évre időarányosan járó és a Hszt. 12. § (1) bek. szerinti elévülési időn belül ki nem adott szabadság vonatkozásában kerülhet sor. Pénzbeli megváltás címén a ki nem vett szabadsággal arányos összegű kifizetési esedékességnek megfelelő összegű távolléti díj jár.”

III.

Az indítvány megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a kifogásolt rendelkezések megalkotására volt-e felhatalmazása a jogalkotónak.

1.1. A Vhr1. preambuluma utal arra, hogy a rendelet megalkotása általánosságban (valamennyi érintettre vonatkozóan) a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 342. § (2) bekezdés b), c), f) pontjain alapul, amelyek a következőket tartalmazzák:

„(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a törvény hatálybalépését követő 6 hónapon belül, a törvény alapján rendeletben részletesen szabályozza:

[...]

b) a szolgálati viszony létesítésének, módosításának, megszüntetésének, a szolgálat ellátásának keretében a szolgálati viszony tartalmának, az előmenetelnek, a minősítés és a szolgálati jellemzés készítésének, a személyügyi nyilvántartásnak, az ezekkel összefüggő személyügyi hatáskörök és a személyügyi igazgatás rendjét;

c) a más kereső foglalkozást nem folytatható vezetői körét, a más kereső foglalkozás bejelentésével, engedélyezésével, az összeférhetetlenség megszüntetésével és tilalma megszegése következményeivel kapcsolatos eljárást;

[...]

f) azokat a szolgálati beosztásokat,

– amelyekben az idegen nyelv használata szükséges, illetőleg, ahol az idegen nyelv ismerete a szolgálati beosztással járó feladat, továbbá a ritka és a kettőnél több nyelv használatáért adható kiegészítő nyelvpótlék mértékét,

– amelyek betöltéséhez a 72. §-ban meghatározott iskolai végzettségen (szakképesítésen) túl magasabb iskolai végzettség (szakképesítés) megszerzése, illetve szaktanfolyam elvégzése szükséges,

– amelyek pályázat útján tölthetők be, a pályázat kiírásának és elbírálásának rendjét;”

Az Alkotmánybíróság az idézett felhatalmazó rendelkezések alapján megállapította, hogy a szabadsággal kapcsolatos szabályozásra a miniszter nem kapott felhatalmazást. Ugyanez a megállapítás irányadó a Vhr1. preambulumban hivatkozott speciális felhatalmazó rendelkezésre is, amely úgyszintén nem a szabadság szabályainak, hanem a rendőr képesítési és egyéb alkalmassági követelményeinek megalkotására ad felhatalmazást. Ez annyit jelent, hogy a Vhr1. vizsgált rendelkezését törvényi felhatalmazás nélkül alkotta meg a miniszter.

1.2. A Vhr2. preambuluma szerint a rendelet megalkotására a Hszt. 342. § (2) bekezdésének e) pontja, illetve a Hszt. végrehajtásáról szóló 140/1996. (VIII. 31.) Korm. rendelet egyes rendelkezései alapján került sor. A Hszt. felhatalmazó rendelkezése szerint:

„(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a törvény hatálybalépését követő 6 hónapon belül, a törvény alapján rendeletben részletesen szabályozza:

[...]

e) az illetmény megállapítása (illetményfokozatba besorolás, előresorolás, kifizetés, levonás stb.), a juttatások, a költségtérítések, a kedvezmények és támogatások (beleértve a lakhatási jellegűeket is), a természetbeni ellátás feltételeit és az azokban való részesítés, a kedvezményes üdültetés, valamint a végkielégítés, leszerelési segély, továbbszolgálati jutalom kifizetésének rendjét, az illetménypótlékre jogosultak körét;”

Az Alkotmánybíróság az idézett felhatalmazó rendelkezés alapján megállapította, hogy a szabadsággal kapcsolatos szabályozásra a miniszter ez esetben sem kapott felha-

talmazást. Ugyanez a megállapítás irányadó a Vhr2. preambulumban hivatkozott további felhatalmazó rendelkezésekre is, amelyek úgyszintén nem a szabadságolás rendjéről, hanem a díszelgési, a különleges bevetési és a nyomozói pótlékokról szólnak. Ez annyit jelent, hogy a Vhr2. vizsgált rendelkezését is törvényi felhatalmazás nélkül alkotta meg a miniszter.

1.3. „Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 7. § (2) bekezdését értelmezve több döntésében rámutatott, hogy az Alkotmány 7. § (2) bekezdése alapján ugyan a jogalkotás rendjét törvény szabályozza, amelynek elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges, ez a rendelkezés azonban önmagában nem tette alkotmányos szabállyá a jogalkotásról szóló törvény normáit (496/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 493, 496.). Így önmagában a Jat. szabályainak megsértése nem valósít meg alkotmányellenességet, csak akkor, ha egyben valamely alkotmányos elv vagy rendelkezés sérül [32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 159.; 34/1991. (VI. 15.) AB határozat, ABH 1991, 170, 172.]. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe foglalt jogállamiságból eredő jogbiztonság védelme érdekében, illetve más alkotmányos rendelkezések alapján (lásd pl. a jogforrási hierarchiára vonatkozó alkotmányi szabályokat) egyes jogalkotási (a Jat.-ban is szereplő) alapelveket alkotmányos védelemben részesít. [2/2002. (I. 25.) AB határozat, ABH 2002, 41, 56.]

A fenti elvi megállapításból következően, illetőleg az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a felhatalmazás kereteinek túllépése alkotmányellenességet eredményez [19/1993. (III. 27.) AB határozat, ABH 1993, 431, 433.; 551/B/1993. AB határozat, ABH 1995, 840, 841–842.; legutóbb: 467/B/2005. AB határozat, ABK 2007. január, 69, 71.]. A formai alkotmányellenesség egyúttal a jogállam követelményeinek megsértését is megvalósítja [27/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122, 127–128.; 70/2002. (XII. 17.) AB határozat, ABH 2002, 409, 414.].

Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Vhr1. 48. § (7) bekezdése és a Vhr2. 9. §-ának első mondata – a felhatalmazás kereteinek túllépése miatt – sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét, továbbá ellentétes a jogforrási hierarchiát tartalmazó 37. § (3) bekezdésével, ezért elrendelte az alkotmányellenes rendelkezéseknek a határozat közzététel napjával történő megsemmisítését.

1.4. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak egy részét az Alkotmány valamely rendelkezésébe ütközőnek minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezés esetleges sérelmét – a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben – érdemben nem vizsgálja. [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 37, 44.; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361,

364.; 15/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 420, 423.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.].

A jelen eljárásban az Alkotmánybíróság ezért nem vizsgálta, hogy a támadott rendelkezés sérti-e az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése szerinti pihenéshez való alapjogot.

1.5. Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy az indítvány benyújtását követő időszakban a törvényalkotó többször módosította a Hszt.-t. A módosítás következtében maga a törvény tartalmazza (a végrehajtási rendeletektől részben eltérő tartalommal) a szabadság kiadására vonatkozó rendelkezéseket:

„97. § (4) Más szervhez történő vezénylés, berendelés esetén a hivatásos állomány részére ki nem adott szabadságot az új szolgálati helyen kell kiadni. Más fegyveres szervhez történő végleges áthelyezés esetén a ki nem adott szabadság megváltása tekintetében úgy kell eljárni, mintha az érintett szolgálati viszonya megszűnt volna.” (hatályos: 2003. július 1-jétől);

„97. § (5) Szabadság pénzbeni megváltására csak a (4) bekezdésben meghatározott esetben, illetve a szolgálati viszony megszűnése esetén kerülhet sor.” (hatályos 2006. január 1-jétől).

2. Ha az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz hatáskörben jár el, és az alkalmazott jogszabály alkotmányellenességét megállapítja – a jogszabály alkotmányellenességéből eredő jogkövetkezmény levonásán túl – az Abtv. 48. §-a, illetve 43. § (4) bekezdése szerint lehetősége van az indítványozó ügyében az alkalmazási tilalom elrendelésére. Ilyenkor az Alkotmánybíróság az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján mérlegeli, hogy az indítványozónak „különösen fontos érdeke” indokolja-e az alkalmazási tilalom kimondását.

A jelen ügyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányellenes rendelkezés folytán hozott jogerős bírósági határozat elrendelte a szabadság természetbeni kiadását 2003. december 31. napjával bezárólag. Ebből következően egy új eljárásban nem lenne arra lehetőség, hogy a már kiadott szabadság pénzbeli megváltását írja elő a bíróság.

Mivel az érintettek különösen fontos érdeke nem indokolja az alkotmányellenes rendelkezés konkrét ügyben való alkalmazási tilalmának kimondását, az erre irányuló kérelmet az Alkotmánybíróság elutasította.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Dr. Kukorelli István s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 804/D/2002.

Az Alkotmánybíróság 46/2007. (VI. 27.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára és mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványok tárgyában – *dr. Kovács Péter és dr. Paczolay Péter* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt 2007. december 31-i hatállyal megsemmisíti.

A rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 136. § (1) bekezdése az alábbi szöveggel marad hatályban:

„136. § (1) A VI. fejezet 13. címe, a VI/A. fejezet, a VII. fejezet, valamint a 135. § alkalmazásában a Testület közigazgatási ügyben eljáró szerv, eljárására az e §-ban foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt kell alkalmazni.”

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet idézett elő, mert nem biztosította törvényben, hogy a műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó pályázat során az Alkotmány 61. § (2) bekezdésének megfelelően érvényesüljön a sajtószabadság. Mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn továbbá azért is, mert az Országgyűlés nem szabályozta törvényben az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének megfelelő, a műsorszolgáltatási jogosultság elnyeréséről szóló jogalkalmazói döntések teljes körű, érdemi bírósági felülvizsgálatának lehetőségét.

Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2007. december 31-ig tegyen eleget.

3. Az Alkotmánybíróság a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 33. § (4) bekezdése, 47. § (1) bekezdés második mondata és 112. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

4. Az Alkotmánybíróság a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 33. §-ával kapcsolatban benyújtott, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kezdeményező indítványt elutasítja.

5. Az Alkotmánybíróság a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 55. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszünteti.

6. Az Alkotmánybíróság a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény 16. § (1) bekezdésének alkalmazásával kapcsolatos alkotmányos követelmény megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz több indítvány érkezett a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Médiatörvény) egyes rendelkezései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére. Jelen eljárásban az Alkotmánybíróság az Országos Rádió és Televízió Testület (a továbbiakban: ORTT), a Panaszbizottság, valamint a Magyar Rádió Közalapítvány, a Magyar Televízió Közalapítvány és a Hungária Televízió Közalapítvány (a továbbiakban: közalapítványok) kuratóriumai tagjainak jelölésére, továbbá a műsorszolgáltatási jogosultság pályáztatására vonatkozó szabályok alkotmányellenessége megállapítását és megsemmisítését kezdeményező indítványokat bírálta el. Az Alkotmánybíróság ezeket a beadványokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065., a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (2) bekezdésének megfelelően egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

1.1. Az Alkotmány 61. §-át és a 37/1992. (VI. 10.) AB határozatban foglalt követelményeket sértőnek tartják az indítványozók, hogy a Médiatörvény 33. § (4) bekezdése alapján az ORTT tagjait az országgyűlési képviselőcsoportok jelölik. Ugyanezen az alapon támadják az indítványozók a Médiatörvény 55. §-a egészét, tartalmilag azonban csak az 55. § (5) bekezdését, amely alapján a közszolgálati műsorszolgáltatók közalapítványi kuratóriumaiba választható tagok felét országgyűlési képviselőcsoportok jelölik. Alkotmánysértőnek tartják azt is, hogy a Médiatörvény 47. § (1) bekezdés második mondata alapján a Panaszbizottság tagjait az ORTT bízza meg, mert ezáltal a törvény „közvetve a pártok jelöltjeinek biztosít kizárólagos befolyást a Panaszbizottság tagjainak megbízásában”.

1.2. A 7/2004. (III. 24.) AB határozatra hivatkozva mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte néhány indítványozó, mert a Médiatörvény 33. §-a nem tartalmaz szabályt arra vonatkozóan, hogy az ORTT megbízásának megszűnése és az új testület meg-

választása közötti időtartamban ki és hogyan látja el a nélkülözhetetlen hatósági feladatokat.

2. Több indítványozó kérte a Médiatörvény 112. § (1) bekezdésének alkotmányossági vizsgálatát és megsemmisítését.

2.1. Az ORTT képviselőjében benyújtott indítvány szerint a Médiatörvény e rendelkezésében az ORTT polgári jogi jogalanyisága összemosódik a hatósági jogkörrel. Az indítvány az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, az Alkotmány 9. §-át, továbbá 13. § (1) bekezdését sértőnek tartja, hogy a műsorszolgáltatási szerződés kötelező felmondására – a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés f) pontja értelmezésének megfelelően – államigazgatási eljárás során vagy annak eredményeképpen kerül sor. Az indítvány a Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „A VI. fejezet 12. címe” szövegrész megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól, mondván e rendelkezés megsemmisítése kevésbé érintené a Médiatörvény struktúráját és a szankciórendszert, mint a 112. § érintett szabályainak megsemmisítése.

2.2. Egy másik indítvány a Médiatörvény 112. §-ának egészét támadta, de valójában csak a 112. § (1) bekezdésével kapcsolatban fogalmazott meg alkotmányossági aggályokat. Ez alapján az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe, valamint az 57. § (1) bekezdésére tekintettel az 50. § (2) bekezdésébe ütköző módon a Médiatörvény csupán felsorolja az ORTT által kiszabható szankciókat, de nem ad eligazítást arra nézve, hogy az egyes jogsértések elbírálása során az ORTT milyen szempontok szerint választ az alkalmazható joghátrányok közül. Emellett, a kifogásolt rendelkezés nem ad lehetőséget a rendes bíróságoknak az ORTT határozat tartalmi felülvizsgálatára. Az indítványozó szerint a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés d) pontja akkor is ellentétes az Alkotmány 50. § (2) bekezdésével és 57. § (1) bekezdésével, ha a 112. § (1) bekezdésének teljes szövege nem bizonyul alkotmánysértőnek. E pont ugyanis a kötbért mint polgári jogi jogkövetkezményt közigazgatási szankcióként határozza meg. Következésképpen a kötbér szankciót kiszabó jogerős közigazgatási határozatot a bíróság nem képes érdemben felülvizsgálni.

2.3. Az indítványozók egyike szerint az Alkotmány 61. §-ával ellentétes, hogy e rendelkezés alapján az ORTT panasz nélkül is folytathat „panasz-eljárást”, vagyis hivatalból vizsgálódhat.

2.4. Egy másik indítvány úgy érvel, hogy az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből fakadó önrendelkezési joggal ellentétes a Médiatörvény 112. § (1) bekezdése, mert lehetővé teszi, hogy az ORTT az emberi jogaiban sértett személytől függetlenül vagy akár az ő kifejezett akarata ellenére is eljárhat és megállapíthatja valamely emberi jog megsértését. Az indítványozók szerint a Médiatörvény e rendelkezése az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből következő jogbiztonság követelményének sem felel meg, mert az alapján az ORTT megállapíthatja az „alkotmányos

rend” megsértését. A Média törvényben hivatkozott „alkotmányos rend” megsértése alkalmatlan arra, hogy arra alapozva az ORTT mint közigazgatási szerv szankciót alkalmazzon. Végül az indítványozók a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Reklámtörvény) 16. § (1) bekezdésével kapcsolatban alkotmányossági követelmény megállapítását kérték az Alkotmánybíróságtól, mert a Reklámtörvény nem mondja ki, hogy a személyhez fűződő jogot sértő reklámok kapcsán reklámfelügyeleti eljárás csak kérelemre indulhat.

2.5. Az egyik indítvány az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvével és az Alkotmány 61. §-ával ellentétes jogalkotói mulasztásnak tartja, hogy a Média törvény nem írja elő kötelező jelleggel az ORTT számára az országos televíziós műsorszolgáltatási jogosultság pályáztatásának értékelési elveit, hanem azt az ORTT által kidolgozandó pályázati felhívásra bízta, anélkül, hogy a pályázati felhívásban foglaltak megsértését szankcionálná.

2.6. Az Alkotmány 57. § (5) bekezdésére és az Alkotmány 61. §-ára hivatkozva mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte az indítványozó azért is, mert a Média törvény nem biztosít jogorvoslati lehetőséget az ORTT-nek a műsorszolgáltatási jogosultságok pályáztatásával kapcsolatos döntésével szemben.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.”

„13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.”

„50. § (2) A bíróság ellenőrzi a közigazgatási határozatok törvényességét.”

„54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.”

„57. § (1) A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el. [...]

(5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot – a jog-

viták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan – a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”

„61. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és védi a sajtó szabadságát.”

2. Az indítvány által kifogásolt jogszabályi rendelkezések:

Média törvény

„33. § (4) A Testület többi tagját az Országgyűlési képviselőcsoportok jelölik. Minden képviselőcsoport egy-egy tagot jelölhet. Ha a kormánypárti vagy ellenzéki oldalon csak egy képviselőcsoport van, az a képviselőcsoport két tagot jelölhet.”

„47. § (1) A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének (4. §) megsértése miatti panaszokat a Testület Panaszbizottsága (a továbbiakban: Panaszbizottság) bírálja el. A Panaszbizottság tagjait – öt évre szólóan – a Testület bízta meg.”

„55. § (5) Az Országgyűlés által a kuratóriumba választható tagok felét a kormánypárti, másik felét az ellenzéki képviselőcsoportok jelölik úgy, hogy minden képviselőcsoport legalább egy jelöltjét meg kell választani.”

„101. § (2) Megegyezés hiányában a versengő pályázatok közül a Testület a pályázat kiírásakor nyilvánosságra hozott értékelési elvek szerint dönt.”

„VI. fejezet 12. cím

A törvény vagy a szerződés megszegése

112. § (1) Ha a műsorszolgáltató az e törvényben, illetve a szerzői jogról szóló törvényben, valamint a műsorszolgáltatási szerződésben és a rádióengedélyben előírt feltételeket és előírásokat nem teljesíti vagy megsérti, illetőleg ha műsorszolgáltatóval a cselekmény elkövetésekor munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló más jogviszonyban lévő személy bűnösségét a Btk. 329. §-ában meghatározott bűncselekmény miatt jogerős ítélet állapította meg, a Testület

a) felhívja a műsorszolgáltatót a sérelmezett magatartás megszüntetésére,

b) írásbeli figyelmeztetésben megállapítja a jogsértést, és felhívja a műsorszolgáltatót a jogsértés megszüntetésére, illetve arra, hogy a jövőben tartózkodjon a jogsértéstől,

c) meghatározott időre, de legfeljebb harminc napra felfüggeszti a műsorszolgáltatási jogosultság gyakorlását,

d) érvényesíti a szerződésben megállapított kötbért,

e) a közszolgálati műsorszolgáltatóval, a bejelentés alapján műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatóval szemben, illetve a Panaszbizottság kezdeményezésére bíróságot szab ki a 135. § szerinti összeghatárok között,

f) azonnali hatállyal felmondja a szerződést. [...]

(4) Azonnali hatállyal kell felmondani a szerződést, ha

a) a szerződést nem lehetett volna megkötni, és a jogsértő állapot még fennáll,

b) a szerződés a törvény VIII. fejezetében foglaltakat sérti, és a jogosult a jogsérelmet a Gazdasági Versenyhivatal, illetve a Testület határozatában foglaltak szerint száznyolcvan napon belül nem orvosolta,

c) a szerződés megkötése óta másodszor kellene az (1) bekezdés b) pontja szerinti írásbeli figyelmeztetést alkalmazni.”

„136. § (1) A VI. fejezet 12. és 13. címe, a VI/A. fejezet, a VII. fejezet, valamint a 135. § alkalmazásában a Testület közigazgatási ügyben eljáró szerv, eljárására az e §-ban foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt kell alkalmazni.”

Reklámtörvény

„16. § (1) A reklámfelügyeleti eljárás kérelemre vagy hivatalból indul.”

III.

Az Alkotmánybíróság jelen eljárásban az ORTT, a Panaszbizottság, továbbá a közalapítványok kuratóriumai tagjainak jelölésére, valamint a műsorszolgáltatási engedélyek kibocsátására és a műsorszolgáltatási tevékenység felügyeletére vonatkozó szabályok alkotmányosságát vizsgálta.

Az indítványok részben megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság elsőként az ORTT tagjaira vonatkozó jelölési szabályokat vetette össze az Alkotmány 61. § (1) és (2) bekezdéseivel.

Az indítványozók álláspontja szerint a Médiatörvény 33. § (4) bekezdése, amely alapján az ORTT tagjait az országgyűlési képviselőcsoportok jelölik, sérti az Alkotmány 61. §-át és a 37/1992. (VI. 10.) AB határozatban foglalt alkotmányos követelményt, mert lehetővé teszi, hogy a parlamenti pártok a műsorok tartalmára meghatározó befolyást gyakoroljanak.

1.1. Az Alkotmány 61. § (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz. A sajtó számára speciális védelmet nyújtó Alkotmány 61. § (2) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság elismeri és védi a sajtó szabadságát. „[A] sajtószabadság nemcsak a nyomtatott sajtóra vonatkozik, hanem a rádióra és televízióra is” [4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 61.].

Azt, hogy a rádió és televízió működését érintően a nyomtatott sajtóhoz képest speciális előírások léte indokolt, több tényező alátámasztja. Egyfelől az állami tulajdonú földfelszíni frekvenciák használata, másfelől az a tény, hogy a rádió és televízió szervezetek egy része közpénzből működik, végül az az általánosan elfogadott vélekedés, hogy a rádiós és televíziós műsorszolgáltatás véleményformáló hatása és a mozgóképek, hangok, élő tudósítások meggyőző ereje sokszorosa az egyéb információs

társadalmi szolgáltatások gondolkodásra ható erejének [Lásd 1/2007. (I. 18.) AB határozat, ABK 2007. január, 3, 6.].

A magyar alkotmányos rendszerben ezért a sajtószabadság állam általi elismerése mellett megjelentek a rádió- és televízió szervezetek szabadságát és a véleménypluralizmust biztosító szabályok. Ezek szükségességét az Alkotmánybíróság a 37/1992. (VI. 10.) AB határozatában a következőképpen fogalmazta meg: „A véleménynyilvánítási szabadságot a rádió és televízió esetében (...) jogilag részletesen szabályozott szervezeti megoldásokkal kell biztosítani. A szervezeti megoldások alkotmányosságát az minősíti, hogy elvileg képesek-e biztosítani a társadalomban meglévő vélemények teljes körű, kiegyensúlyozott arányú és valósághű kifejezésre juttatását, valamint a közérdeklődésre számot tartó eseményekről és tényekről való elfogulatlan tájékoztatást” (ABH 1992, 227, 230.).

1.2. A műsorszolgáltatók szempontjából a műsorszolgáltatási jogosultságot odaítélő és a műsorszolgáltatási tevékenységet felügyelő ORTT létrejöttére vonatkozó előírások a sajtószabadsághoz való jogot korlátozzák. Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy ezek a szabályok az Alkotmány 8. § (2) bekezdésének megfelelően, alkotmányos cél érdekében (szükségesség) és a céllal arányos módon korlátozzák-e az Alkotmány 61. § (2) bekezdését.

A jogalkotó a Médiatörvényben azzal a céllal hozta létre az ORTT intézményét, hogy az az állami tulajdonú frekvenciákat hasznosítsa, a műsorszolgáltatásra vonatkozó pályázatokat elbírálja, ennek eredményeképpen a műsorszolgáltatási jogosultságot odaítélje, a frekvenciát nem használó műsorterjesztőket pedig nyilvántartásba vegye. Az Országgyűlés döntése alapján az ORTT feladata annak vizsgálata, hogy a műsorszolgáltató a műsorszórási engedélynek és a jogszabályoknak megfelelően működik-e [1/2007. (I. 18.) AB határozat, ABK 2007. január, 3, 6.].

Az Alkotmánybíróság úgy ítéli meg, hogy a műsorszolgáltatók sajtószabadságnak megfelelő, állami beavatkozástól mentes szabad működésének fontos garanciája, hogy az ORTT mint médiahatóság független módon, kizárólag a törvénynek alárendelten működjön. A 37/1992. (VI. 10.) AB határozat szerint „az államtól való szabadság azt kívánja meg, hogy se a parlament, se a Kormány ne juttasson a műsor tartalmát befolyásolni képes szervezetben meghatározó befolyáshoz; ahogy politikai pártok, azonos feladatra vagy ugyanazon érdek képviselésére létrejött csoportok befolyása sem lehet meghatározó” (ABH 1992, 227, 231.). Az Alkotmánybíróság ezért a következőkben azt vizsgálta, hogy az ORTT tagok jelölésére vonatkozó szabályok elvileg képesek-e a függetlenség biztosítására, vagyis e rendelkezések alkalmasak-e a fent megjelölt jogalkotói cél elérésére.

1.3. Az ORTT az Alkotmány 61. § (2) bekezdésében biztosított sajtószabadságból következően egy a döntéseit önállóan hozó, kizárólag az Országgyűlésnek felelős intézmény [Médiatörvény 32. § (1) bekezdés]. A Kormány

tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 1. § (3) bekezdés *b*) pontja szerint az ORTT autonóm államigazgatási szerv. Az ORTT működésének költségeit nem a központi költségvetés, hanem a Műsorszolgáltatási Alap fedezi. Az ORTT „egy sajátos állami szervtípus” [1/2005. (II. 4.) AB határozat, ABH 2005, 64, 36–37.].

Az ORTT kétféleképpen vizsgálhatja a műsorszolgáltatók műsorainak tartalmát. Az egyes műsorszámok kapcsán a Panaszbizottsághoz beérkező panasz alapján indult eljárásban az ORTT a másodfok [Médiatörvény 51. § (1) bekezdés]. A Médiatörvény 112. § (1) bekezdésének megfelelően „a műsorfolyam egészét vizsgáló ORTT eljárása során – többek között – bírság kiszabásával, a műsorszolgáltatási jogosultság gyakorlásának felfüggesztésével vagy akár a szerződés felmondásával szankcionálja a jogsértést elkövető műsorszolgáltatót” (ABK 2007. január, 3, 9). Mindkét esetben garanciális jelentőségű, hogy az ORTT határozatát a bíróság – kérelemre – felülvizsgálja. Az, hogy a Médiatörvény biztosítja az ORTT műsorszolgáltatás törvényességével kapcsolatos érdemi döntésével szembeni bírói utat, megfelelő garanciát nyújt arra, hogy az ORTT-n keresztül a parlamenti pártok a műsorok tartalmára ne gyakorolhassanak meghatározó befolyást. Az ORTT-nek, illetve a parlamenti pártoknak a műsортartalom befolyásolására vonatkozó szándéka ugyanis bírósági eljárás tárgya lehet, amelynek során az ítélkező bíró pártatlanul és függetlenül köteles döntést hozni [Alkotmány 50. § (3) bekezdés] arról, hogy a határozat megfelel-e a sajtószabadság követelményeinek.

1.4. Külön vizsgálta az Alkotmánybíróság, hogy a Médiatörvény rendelkezései megfelelő módon garantálják-e az ORTT tagjainak függetlenségét. A Médiatörvény 31. § (2) bekezdése szerint az ORTT tagjai is csak a törvénynek vannak alárendelve, és tevékenységük körében nem utasíthatók. Az önálló és befolyásmentes működést biztosítja, hogy a tagok „mandátuma” szabad, nem hívhatók vissza. A politikai és gazdasági összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok (Médiatörvény 34–35. §) a függetlenség további garanciái.

Az Országgyűlés által megválasztott ORTT tagok mandátuma elválik a törvényhozási ciklustól. Az ORTT tagjait a parlament négy évre választja ugyan, de a Médiatörvény megalkotásakor az Országgyűlés nem igazította saját megbízatásához az ORTT tagjainak megválasztását. Ezek a törvényi rendelkezések elvileg képesek biztosítani az ORTT tagok függetlenségét, és kizárják, hogy a parlamenti pártok formálisan érvényesíthessék befolyásukat.

A Médiatörvény 33. § (3) és (4) bekezdései alapján az ORTT elnökét a köztársasági elnök és a miniszterelnök együttesen, tagjait a képviselőcsoportok jelölik. A jelöltek megválasztásához az országgyűlési képviselők többségének szavazata szükséges [33. § (1) bekezdés].

Az Alkotmánybíróság már több határozatában hangsúlyozta, hogy a népszuverenitás gyakorlásának elsődleges formája a képviselet. [2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH

1993, 33.; 22/1993. (IV. 2.) AB határozat, ABH 1993, 182, 186.; 25/1995. (V. 10.) AB végzés, ABH 1995, 427, 428.; 18/B/2002. AB határozat, ABH 2002, 1367, 1369.]. Ez azt jelenti, hogy alapvetően az országgyűlési képviselők feladata a közösségi döntések meghozatala. Ezek közé tartozik számos, az Alkotmányban vagy az egyes törvényekben létrehozott intézmények tisztségviselőinek a megválasztása. A képviselőcsoportok jelölési joga önmagában valóban nem garantálja az ORTT függetlenségét. Sőt, az Alkotmány 3. § (3) bekezdésével, a pártok közvetlen közhatalom gyakorlására vonatkozó tilalommal volna ellentétes, ha a képviselőcsoport jelölési joga egyben döntési jogot jelentene. A frakciók jelölése azonban nem jelenti egyszersmind az ORTT tagnak javasolt személy automatikus megválasztását. Az a tény, hogy a parlamenti képviselők szavaznak az ORTT tagjairól biztosítja, hogy a személyekről való döntés demokratikus eljárás eredménye. A képviseleti demokrácia alapelve a szabad mandátum, a parlamenti képviselő jogilag nem lehet köteles meghatározott módon szavazni [15/2007. (III. 9.) AB határozat, ABK 2007. március, 233, 237.]. A képviselők tehát szabadon döntenek arról, hogy szavazatukkal támogatják a jelölt személyek megválasztását vagy sem.

Az Alkotmánybíróság a 22/1999. (VI. 30.) AB határozatban a fenti érvekkel részben egybehangzó indokokkal utasította el azt az indítványt, amely a közalapítványi kuratóriumok elnökségi tagjainak a jelölésére és választására vonatkozó szabályokat az Alkotmány 61. § (1) és (2) bekezdéseit sértőnek találta (ABH 1999, 176.). Később nem minősült alkotmányellenesnek az a jogszabály sem, amely alapján az MTI Rt. Tulajdonosi Tanácsadó Testületi tagokat a képviselőcsoportok jelölik és a tagoknak jelölt személyekről az országgyűlési képviselők többsége dönt [738/B/1997. AB határozat, ABH 2005, 734.].

Az Alkotmánybíróság jelen ügyben sem találta megalapozottnak a Médiatörvény 33. § (4) bekezdése alkotmányellenességére vonatkozó érveket, ezért a rendelkezés megsemmisítését kezdeményező indítványt elutasította.

2. Az Alkotmánybíróság ezt követően a Médiatörvény 47. § (1) bekezdésének alkotmányosságát vizsgálta. E rendelkezés második mondata alapján a Panaszbizottság tagjait – öt évre szólóan – az ORTT bízza meg. Az Alkotmánybíróság a jelen határozat III.1. pontjában foglalt indokok alapján arra a következtetésre jutott, hogy az ORTT tagok jelölésére és választására vonatkozó szabályok elvileg képesek biztosítani az ORTT és a testületi tagok függetlenségét.

A Panaszbizottság tagjainak mandátuma elválik az ORTT tagok mandátumától, mert az előbbiekből megbízatása öt évre szól, az utóbbiakat pedig négy évre választja az Országgyűlés. A tagok függetlenek, csak a törvénynek vannak alárendelve, és a tevékenységük végzése során nem utasíthatók [47. § (2) bekezdés]. A Médiatörvényben foglalt összeférhetetlenségi szabályok a függetlenség további garanciái [47. § (3) bekezdés]. A Médiatörvény

felhatalmazása alapján megalkotott, az ORTT Panaszbizottságának Ügyrendje és az egyes tanácsok eljárási rendjének 8. §-a alapján a Panaszbizottság soros elnöke „véletlenszerű kiválasztási módszert” alkalmaz az adott ügyben eljáró panaszbizottsági tanács elnöke és két tagja kiválasztásakor. Egy műsorszám, illetve a műsorszámok összességének a vizsgálata kapcsán hozott panaszbizottsági állásfoglalás ellen jogorvoslati kérelemmel az ORTT-hez lehet fordulni, az ORTT határozat felülvizsgálata pedig bíróságtól kérhető [Médiatörvény 49–51. §, 1/2007. (I. 18.) AB határozat, ABK 2007. január, 3.].

Ez azt jelenti, hogy az ORTT és azon keresztül a parlamenti pártok formális befolyásgyakorlását a Médiatörvény több, fent idézett rendelkezése kizárja, egy a műsorok tartalmát érintő informális befolyásgyakorlás pedig az érdemi döntést felülvizsgáló bírósági eljárás tárgya lehet.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Médiatörvény 47. § (1) bekezdése nem sérti az Alkotmány 61. § (2) bekezdését, mert a Médiatörvény Panaszbizottságra vonatkozó szabályai összességükben elvileg képesek biztosítani a tagok függetlenségét.

3. Az indítványozók a Médiatörvénynek a közalapítványi kuratóriumok tagjainak a jelölésére vonatkozó 55. § (5) bekezdése megsemmisítését is kezdeményezték.

Az Alkotmánybíróság a 22/1999. (VI. 30.) AB határozatában már vizsgálta a Médiatörvény 55. § (5) bekezdését. E határozatában az Alkotmánybíróság az e rendelkezés alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasította, de egyben megállapította, hogy a rendelkezés alkalmazásakor alkotmányos követelmény, hogy nem vehetők számításba sem a kormánypárti, sem az ellenzéki oldalon azok az elnökségi, illetőleg testületi tagok, akiket olyan képviselőcsoport javaslatára választott az Országgyűlés, amely képviselőcsoport időközben megszűnt.

Mivel az indítványozó a Médiatörvény 55. § (5) bekezdését a szabad véleménynyilvánítás joga [az Alkotmány 61. § (1) bekezdése] szempontjából – a 22/1999. (VI. 30.) AB határozatban már elbírált alkotmányos összefüggésre hivatkozva – tartotta alkotmányellenesnek, az Alkotmánybíróság az indítványt e részében ítélt dolognak tekintette és az Ügyrend 31. § c) pontja alapján az eljárást e tekintetben megszüntette.

4. Több indítványozó a 7/2004. (III. 24.) AB határozatban foglalt érveket alapul véve mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte az Alkotmánybíróságtól, mert a Médiatörvény 33. §-a nem tartalmaz szabályt arra vonatkozóan, hogy az ORTT megbízásának megszűnése és az új testület megválasztása közötti időtartamban ki és hogyan látja el a nélkülözhetetlen hatósági feladatokat.

A 7/2004. (III. 24.) AB határozatban az Alkotmánybíróság azért állapította meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság lényeges elemét alkotó jogbizton-

ság sérelmét, mert a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének átszervezése „a legfontosabb hatósági jogkörök gyakorlását meghatározatlan ideig” ellehetetlenítette, vagyis az Országgyűlés a jogszabály megalkotásával maga idézett elő olyan helyzetet, amely azt eredményezte, hogy a közigazgatási szerv előre nem látható ideig nem tudott eleget tenni a törvényben előírt kötelezettségeinek.

A Médiatörvény 33. §-a az ORTT tagjainak a jelöléséről és választásáról tartalmaz rendelkezéseket. Az indítványozók szerint a szabályozás azért „hiányos”, mert nem rendelkezik arra a megtörtént esetre nézve, hogy a miniszterelnök és a köztársasági elnök nem tud megállapodni az ORTT elnökjelöltjének a személyében.

Ahogy az az Alkotmánybíróság a közalapítványi kuratóriumok tagjainak a jelöléséről szóló 22/1999. (VI. 30.) AB határozatban hangsúlyozta, „[n]em alkotmányossági kérdés az, ha a jelöltállítási és a választási eljárás esetenként nem működik. A mechanizmus működtetése során esetlegesen előforduló – és politikai vagy egyéb okra visszavezethető – nehézségek nem teszik magát a szabályozást alkotmányellenessé. Az Országgyűlés tagjainak, a politikai élet szereplőinek a törvényből fakadó feladata az, hogy a mechanizmust megfelelően működtessék” (ABH 1999, 176, 194.). A közhatalmat gyakorlók felelősséggel tartoznak azért, hogy a jogszabály előírásait betartva, döntéseik következményeit és súlyát figyelembe véve lássák el hivataltukat. A köz érdekében tevékenykedő politikusoknak ezt a köteletségét egy mégoly körültekintően megfogalmazott szabály sem pótolhatja. Jelen esetben, egy a köztársasági elnök és a miniszterelnök közötti meg egyezés hiányában alkalmazandó rendelkezés sem volna alkalmas arra, hogy minden előre nem látható helyzetre pontos előírást adjon.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a Médiatörvény 33. §-ával kapcsolatban benyújtott, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kezdeményező indítványt elutasította.

IV.

Az Alkotmánybíróság ezt követően a Médiatörvénynek a műsorszolgáltatási jogosultságok kiosztására vonatkozó szabályait, azon belül is a pályáztatással kapcsolatos előírásokat vizsgálta. Az indítvány szerint az Országgyűlés alkotmánysértő mulasztást idézett elő azáltal, hogy nem szabályozta törvényben az országos műsorszolgáltatási jogosultság pályáztatásának értékelési elveit, és nem biztosított jogorvoslatot az ORTT pályázatokkal kapcsolatos döntésével szemben.

1. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. § (1) bekezdése alapján mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatot elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett

elő. Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg, ha alapvető jog érvényesüléséhez szükséges garanciák hiányoznak, illetve, ha a hiányos szabályozás alapvető jog érvényesítését veszélyezteti [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.; 37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 232.; 6/2001. (III. 14.) AB határozat, ABH 2001, 93, 103.].

A műsorszolgáltatók sajtószabadságnak megfelelő független és szabad működésének fontos garanciája a médiahatóság átlátható működése. Az Alkotmány 61. § (2) és (4) bekezdéséből következően a frekvenciák elosztásának módját, annak feltételeit és az arra vonatkozó eljárást jogszabálynak kell meghatározni [48/1993. (VII. 2.) AB határozat, ABH 1993, 314, 319.].

A jogalkotó az Alkotmány 61. §-a keretei között dönthet arról, hogy műsorszolgáltatási szerződések útján, esetleg közigazgatási eljárás során szerzett engedély alapján vagy egyéb módon nyújt lehetőséget a műsorszolgáltatási jogosultság megszerzésére. Nem volna eleve összeegyeztethetetlen az Alkotmány 61. § (2) bekezdésével az sem, ha a jogalkotó a műsorszolgáltatási szerződések helyett engedélyezési rendszert vezetne be, amelynek során a közigazgatási eljárás szabályai volnának az irányadók, és a műsorszolgáltató ügyfélként járna el.

2. A Médiatörvényben a jogalkotó a műsorszolgáltatási szerződések rendszerét részesítette előnyben. Az Alkotmány 61. § (2) bekezdése szempontjából garanciális jelentőségű, hogy a médiahatóság döntéshozatali eljárása áttekinthető és követhető legyen: a műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó pályázat során alkalmazandó értékelési szempontok megismerhetőek és valódi szakmai vita tárgyai lehessenek, a döntés indokolásából rekonstruálható legyen a döntéshozatali eljárás (a döntést alátámasztó érvek, a szavazati arány), a határozat ellen az érintett jogorvoslattal élhessen.

Az Alkotmánnyal összhangban az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a műsorszolgáltatási szektor szabályozó hatóságainak függetlenségéről és feladatairól szóló Rec (2000) 23. számú ajánlása alapján a műsorszolgáltatási jogosultság elnyerésének feltételeit jogszabálynak kell tartalmaznia. A jogosultság megszerzésére nyílt, átlátható és pártatlan eljárásban kerülhet sor. Az ajánlás szerint a médiahatóságnak minden döntését megfelelően indokolnia kell, a határozatoknak a nyilvánosság számára hozzáférhetőeknek kell lenniük, és elengedhetetlen azok bírói felülvizsgálhatósága. [Recommendation Rec (2000) 23 of the Committee of Ministers to member states on the independence and functions of regulatory authorities for the broadcasting sector, Appendix IV. 13–17., V. 27.].

3. A Médiatörvény ezeknek a követelményeknek nem felel meg. A műsorszolgáltatási jogosultság pályáztatására vonatkozó törvényi szabályozás nem intézményesített átlátható pályázati rendszert. E hiányosság alkotmányellenes helyzetet eredményez, mert nem teszi lehetővé, hogy

a műsorszolgáltatási jogosultságok elnyerésére átlátható döntéshozatali eljárás keretében kerüljön sor, ami kétséget ébreszthet a műsorszolgáltatók sajtószabadságnak megfelelő független működését illetően.

A műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó pályázat során alkalmazandó értékelési szempontok törvényben nem szabályozottak, a döntéshozatali eljárás a pályázók és a nyilvánosság számára nem követhető. További hiányosság, hogy nem rendelkezik törvény a műsorszolgáltatási jogosultság elnyerése érdekében benyújtott pályázatok elbírálásának határidejéről, és a törvényből a pályázati eljárás során hozott ORTT határozatok indokolásának a kötelezettsége sem következik.

A jogalkotói mulasztás az Alkotmány 57. § (1) bekezdése vonatkozásában is fennáll. Az Alkotmány 57. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el. „Ez a rendelkezés deklarálja – egyes eljárási garanciák meghatározása mellett – a bírósághoz fordulás jogát. Az Alkotmánybíróság értelmezésében ezen alapvető jogból következően az államra az a kötelezettség hárul, hogy – egyebek mellett – a polgári jogi jogok és kötelezettségek (a polgári joginak tekintett jogviták) elbírálására bírói utat biztosítson.” [59/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 355.; 935/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 772–773.]

A Médiatörvény 99. § (5) bekezdése csupán egy esetben, a Médiatörvény 85–88. §-aiban és a VIII. fejezetében foglalt korlátozó rendelkezésekbe ütköző pályázó visszatartásával szemben biztosítja a bírói utat. Egyébként, a Médiatörvény alapján nincs mód arra, hogy az érintett bírósághoz forduljon az ORTT műsorszolgáltatással kapcsolatos pályázati eljárást lezáró érdemi döntése ellen. Ez azt jelenti, hogy a rádió és televízió működését biztosító műsorszolgáltatási jogosultságot odaítélő döntéssel szemben az érintettek nem követelhetik a bíróság döntését.

Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet idézett elő, mert nem biztosította törvényben, hogy a műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó pályáztatás során az Alkotmány 61. § (2) bekezdésének megfelelően érvényesüljön a sajtószabadság. Mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn továbbá azért is, mert az Országgyűlés nem szabályozta törvényben az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének megfelelő, a műsorszolgáltatási jogosultság elnyeréséről szóló jogalkalmazói döntések teljes körű, érdemi bírósági felülvizsgálatának lehetőségét.

Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2007. december 31-ig tegyen eleget.

V.

1. A műsorszolgáltatási jogosultságok kiosztása mellett az ORTT feladata annak vizsgálata, hogy a műsorszolgáltatási jogosultságot szerzett rádiók és televíziók működése megfelel-e a törvényben és a műsorszolgáltatási szerződésben foglaltaknak. Ez nem jelentheti a műsorok előzetes tartalmi vizsgálatát, mert az eleve összeegyeztethetetlen volna az Alkotmány 61. § (2) bekezdésével. Az ORTT mint közigazgatási szerv a Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alapján utólag szankcionálhatja a műsorszolgáltató jogsértő működését. Általában az ORTT határozattal szembeni bírói felülvizsgálat léte elegendő garanciát jelent arra, hogy indokolatlanul ne indulhasson *ex officio* eljárás. Az, hogy a hivatalból kezdeményezett vizsgálat megfelel-e a sajtószabadsághoz való alapjognak, függ a konkrét eljárástól és a kiszabható jogkövetkezménytől. Külön megfontolást igényel például az az indítványozók által felvetett kérdés, hogy a személyhez fűződő jogok védelme érdekében alkotmányosan van-e lehetőség *ex officio* eljárás megindítására. A következőkben ezt vizsgálta az Alkotmánybíróság.

2. Az ORTT a Médiatörvény 112. § (1) bekezdésében foglalt jogkövetkezményeket alkalmazva szankcionálhatja a műsorszolgáltató cselekményét, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a műsorszolgáltató – többek között – a Médiatörvény rendelkezéseit megsértette. A Médiatörvény 3. § (1) bekezdésének megfelelően a műsorszolgáltató tevékenysége, vagyis a műsorszolgáltatás nem sértheti az emberi jogokat. A Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alapján tehát az emberi jogok védelmében, adott esetben pedig az emberi jogok önrendelkezési és a magánszférát védő aspektusait jelentő személyhez fűződő jogok védelme érdekében is indulhat eljárás.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az emberi méltósághoz való alapjog magában foglalja az önrendelkezés szabadságát, amelynek „fontos tartalmi eleme – egyebek között – az egyén joga arra, hogy az igény állapotába került alanyi jogait a különböző állami szervek, így a bíróság előtt is érvényesítse. Az önrendelkezési jog azonban, mint az általános cselekvési szabadsághoz való jog, a jogérvényesítéstől való tartózkodás, a nem cselekvés jogát is magában foglalja. Mivel ez a jog az egyén autonómiájának védelmére szolgál, általában mindenkinek szabadságában áll eldönteni, hogy jogai és törvényes érdekei védelmére nyitva álló és alkotmányosan biztosított hatósági igényérvényesítési utat igénybe veszi-e, vagy attól tartózkodik” [1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 29, 35–36.; megerősítve: 20/1997. (III. 19.) AB határozat, ABH 1997, 85, 90–92.; 1270/B/1997. AB határozat, ABH 2000, 713, 721–722.].

A perbeli önrendelkezés tehát azt a jogot is magában foglalja, hogy valaki jogséremlé esetén ne vegyen igénybe bírói utat.

Ha a műsorszolgáltató személyhez fűződő jogot sért, a jogséremlé szenvedett személy dönt arról, hogy a jogsértést elkövető műsorszolgáltatóval szemben érvényesíti-e személyiségi jogait, például indít-e pert.

A Médiatörvény 112. § (1) bekezdése és 136. § (1) bekezdése e bírói út mellett közigazgatási eljárást intézményesít. Az ORTT – a Médiatörvény 3. § (1) bekezdése alapján eljárva – e közigazgatási eljárásban nem az egyes jogalanyokat ért jogséremlékről dönt. A Médiatörvény 3. § (1) bekezdése alapvető rendelkezés. Az ORTT ennek megfelelően a közigazgatási eljárás során annak megállapítására jogosult, hogy a műsorszolgáltató az emberi jogok tiszteletben tartásával tevékenykedik-e, és az egyes műsorainak témája, jellege, nézőpontja nem sérti-e az emberi jogokban megjelenő alapvető értéket.

A Médiatörvény 112. § (1) bekezdése nem sérti az Alkotmány 54. § (1) bekezdését, mert az a fentiek alapján megfelel az 1/1994. (I. 7.) AB határozatban megfogalmazott, a személyiségi jogok érvényesítésére vonatkozó elvi álláspontnak.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló – az Alkotmány 54. § (1) bekezdésének sérelmére alapított – indítványt elutasította.

3. Az indítványozók a Médiatörvény 112. § (1) bekezdését abból a szempontból is alkotmányosértőnek tartják, hogy az ORTT az alapján „jogosult és köteles megállapítani”, ha a műsorszolgáltató nem tartja tiszteletben a Magyar Köztársaság alkotmányos rendjét. Az indítvány szerint az „alkotmányos rend” kifejezés határozatlan fogalom, ezért az nem felel meg a jogbiztonság követelményének.

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság lényeges elemét alkotó jogbiztonság megköveteli, „hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon” [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 84.]. A jogbiztonságból azonban „nem következik a jogalkotónak olyan kötelezettsége, hogy minden fogalmat minden jogszabályban külön meghatározzon. Ha a jogrendszer valamelyik eleme már tartalmaz egy adott fogalomra vonatkozó meghatározást, akkor az – eltérő rendelkezés hiányában – más jogszabályok alkalmazása során is érvényesül” [71/2002. (XII. 17.) AB határozat, ABH 2002, 417, 424.].

Az alkotmányos intézmények feladata az Alkotmányban kialakított rend, vagyis az alkotmányos jogok tiszteletén alapuló parlamentáris demokrácia megőrzése és biztosítása. Az Alkotmány 8. § (1) bekezdése szerint az állam elsőrendű kötelessége az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogainak tiszteletben tartása és védelme.

„Az Alkotmány 8. § (1)–(2) bekezdései és 19. § (3) bekezdés b) pontja alapján az Országgyűlés köteles megalkotni az alapjogok érvényesüléséhez szükséges törvényeket. Az Alkotmány 19. § (2) bekezdése alapján az Országgyűlés biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét,

és az alkotmányos rend megdöntésére irányuló fegyveres cselekmények esetén szükségállapotot hirdet ki [19. § (3) bekezdés *i*) pont]. A köztársasági elnök az Alkotmány 29. §-a szerinti, az államszervezet demokratikus működése feletti őrködés alkotmányos előírása alapján vesz részt az Alkotmány 8. § (1) bekezdésébe foglaltak érvényesítésében. Az alapjogok védelmét az Alkotmánybíróság az Alkotmány 32/A. § (1) bekezdése szerint a jogszabályok alkotmányossági vizsgálata és a törvénnyel hatáskörébe utalt egyéb feladatok ellátása útján, az állampolgári jogok országgyűlési biztosai az Alkotmány 32/B. §-ába foglalt szabályok alapján látják el.” [12/2001. (V. 14.) AB határozat, 2001, 163, 167–168.]

A Kormánynak alkotmányból fakadó kötelessége az alkotmányos rend védelme és az állampolgárok jogainak biztosítása [35. § (1) bekezdés *a*) pont], amelyért felelőssé tehető [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 233.]. A Magyar Honvédséget az alkotmányos rend megdöntésére irányuló fegyveres cselekmények esetén lehet felhasználni, akkor, ha a rendőrség alkalmazása nem elegendő [40/B. § (2) bekezdés]. A bíróságok biztosítják az alkotmányos rendet [50. § (1) bekezdés], az ügyészség pedig gondoskodik az alkotmányos rendet sértő vagy veszélyeztető minden cselekmény következetes üldözéséről [51. § (1) bekezdés].

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény X. fejezetében foglalt törvényi tényállások, különösen a 139. és 139/A. §-ok célja az alkotmányos rend büntetőjogi védelme.

Az Alkotmány és az alkotmányos jogszabályok mindenre egyaránt kötelezőek [Alkotmány 77. § (1) bekezdés]. A műsorszolgáltatónak, mint minden jogalanyak tiszteletben kell tartania az alkotmányos rendet, ezt a kötelezettségét nevesíti a Média törvény alapvető rendelkezése. Erre az alapvető rendelkezésre alapozva az ORTT a Média törvény 112. § (1) bekezdése alapján, törvénysértés esetén szankciót állapíthat meg, amennyiben azt rendkívüli körülmények indokolják. Ilyen volna például, ha a műsorszolgáltató folyamatosan az alkotmányos rend alapját alkotó egyenlő emberi méltóságot semmibe vevő ideológiát hirdetve tevékenykedne. A Média törvény 3. § (2) bekezdésére tekintettel a 112. § (1) bekezdése alapján alkalmazott joghátrányoknak ilyen különleges esetben fontos szerepe lehet az alkotmányos alapstruktúrát tiszteletben nem tartó műsorszolgáltatók elleni fellépés során.

Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság a Média törvény 112. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló – az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmére alapított – indítványt elutasította.

VI.

1. Az Alkotmánybíróság ezt követően azokat az indítványokat válaszolta meg, amelyek az ORTT kettős jogi

státusát a Média törvény 112. §-ával, azon belül a 112. § (1) bekezdés *d*) és *f*) pontjaival és a 136. § (1) bekezdésével kapcsolatban kifogásolták.

1.1. Az ORTT által benyújtott indítvány azt sérelmezi, hogy a Média törvény 112. §-ában az ORTT polgári jogi jogalanyisága keveredik a hatósági jogkörrel. Különösen érzékelhető ez a 112. § (1) bekezdés *f*) pontjával kapcsolatban, amely „a polgári jogi jogalanyiságból fakadó felmondás aktusát összemosza az ORTT hatósági jogkörével”. Az indítvány szerint a műsorszolgáltatási jogosultság magánjogi jellegű pályázat és szerződés útján történő létesítése kifejezetten kizárja, hogy ezt a jogviszonyt az ORTT államigazgatási aktsal szüntesse meg. Az indítványozó az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, az Alkotmány 9. §-át, továbbá 13. § (1) bekezdését sértőnek tartja, hogy a műsorszolgáltatási szerződés kötelező felmondására – a Média törvény 112. § (1) bekezdés *f*) pontja értelmezésének megfelelően – államigazgatási eljárás során vagy annak eredményeképpen kerül sor.

1.2. Egy másik indítványozó szerint az Alkotmány 50. § (2) bekezdését és az 57. § (1) bekezdését sérti, hogy a Média törvény a műsorszolgáltatási szerződés megszegése esetére a szerződésben kikötött kötbér, vagyis egy polgári jogi jogkövetkezmény érvényesítését a közigazgatási hatóság (és egyben a szerződő fél) által alkalmazandó közigazgatási szankcióként határozza meg. Ezért „a kötbér szankciót kiszabó közigazgatási határozat felülvizsgálatával kapcsolatos jogvitát a bíróság nem képes érdemben elbírálni”.

2. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy megfelel-e az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből fakadó jogbiztonsági követelményeknek, hogy az ORTT közigazgatási ügyben eljáró szervként a közigazgatási eljárás szabályait alkalmazva szankcionálja a műsorszolgáltatási szerződésben részes másik felet, a műsorszolgáltatót.

2.1. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam. „A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, hanem az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.” [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65.]

Kiváltképpen fontos a világos, érthető és a jogalkalmazás számára felismerhető normatartalom, és ezek eredményeként a jogalkalmazó kiszámítható működése abban az esetben, ha a normaszöveg alapjogot korlátoz. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság a 13/2001. (I. 14.) AB határozatban hangsúlyozta, a jogszabály szövegének hiányossága, homályossága, vagy az a tény, hogy pontosan nem értel-

mezhető, különösen sérti a jogbiztonságot, ha a rendelkezéskor alkotmányos alapjog korlátozását teszi lehetővé (ABH 2001. 177, 201.).

A Média törvény 112. §-a ilyen, a sajtószabadsághoz való jog korlátozását lehetővé tevő szabály, ezért az Alkotmánybíróság a következőkben ezt a tesztet alkalmazva vizsgálta annak alkotmányosságát.

3. Az ORTT a földfelszíni rendszerű, analóg műsorszórás útján megvalósuló, illetve a Kormány rendelkezési jogába tartozó (általa bérelt) műholdas, valamint rádiótáv-közlő eszközzel végzett műsorszolgáltatás esetén műsorszolgáltatási szerződést köt a műsorszolgáltatókkal, így jogosítja fel őket a műsorszolgáltatásra. Az ORTT szerződő félként köt műsorszolgáltatási szerződést azzal a műsorszolgáltatóval, akit a pályázat elbírálása során arra érdemesnek talál. A pályázati eljárás során a Média törvényben nem szabályozott esetekben mögöttes szabályként a Ptk. rendelkezései az irányadóak. Ez értelemszerűen következik abból, hogy a Média törvény 102. §-a alapján az ORTT a műsorszolgáltatókat a műsorszolgáltatási jogosultság gyakorlására a műsorszolgáltatási szerződés megkötésével jogosítja fel. Erre utal továbbá az ORTT által meghatározott általános pályázati feltételek 87. pontja és a minden műsorszolgáltatási szerződés mellékletét képező műsorszolgáltatási szerződés tervezet 8.3. pontja.

E polgári jogi jogviszony mellett, a Média törvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze alapján az ORTT közigazgatási szervként a műsorszolgáltatás törvényessége felett felügyeletet gyakorol, a műsorszolgáltatók szerződésszegő magatartása esetén hatóságként szankcionál. Abban az esetben, ha a pályázaton sikerrel szereplő műsorszolgáltató a törvényben meghatározott feltételeknek nem tesz eleget, vagy a műsorszolgáltatási szerződésben foglaltakat megszegi, az ORTT mint közigazgatási szerv állapítja meg a jogkövetkezményt. Ez azt jelenti, hogy a műsorszolgáltatási szerződésben résztvevő felek egyike, az ORTT közhatalmi szervként is eljárhat a másik szerződő féllel szemben.

4. Ez a kettős jogi természet különösen élesen jelentkezik a Média törvény 112. § (1) bekezdés *d)* és *f)* pontjaiban.

4.1. Az ORTT a műsorszolgáltató nem szerződésszerű teljesítése esetére a polgári jog szabályai szerinti kötbért köthet ki. A Média törvény 112. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján azonban az ORTT mint közigazgatási szerv érvényesíti a szerződésben megállapított kötbért. Ez azt jelenti, hogy a kötbér érvényesítésére közigazgatási eljárásban, közigazgatási határozattal kerül sor. A közigazgatási határozat törvényességét, ezen belül a szankció alkalmazásának jogszerűségét a bíróság felülbíráhatja. (A bírói gyakorlatból lásd például EBH 2002.831, KGD 2004. 22, BH 2004. 214.) Ez azonban nem zárja ki, hogy a szerződő felek polgári peres úton érvényesítsék a kötbér követelésére vonatkozó igényeiket. [A BH 2007. 21. a Média törvény 112. § (1) bekezdés *d)* pontjával kapcsolatban megállapít-

ja: az a körülmény, hogy a felek közötti szerződés egyes pontjainak megszegéséhez egy közigazgatási eljárás kapcsolódik, nem teszi kizárttá, hogy a szerződés értelmezésével kapcsolatos polgári jogi jogvitát a Választottbíróság bírálja el.] Az ORTT mint szerződő fél tehát kétféleképpen is érvényesítheti kötbér megfizetésére vonatkozó igényét, aszerint, hogy számára melyik a kedvezőbb és hogy melyik garantálja inkább a végrehajtás sikerességét.

4.2. Ugyanez a kettősség jelentkezik a Média törvény 112. § (1) bekezdés *f)* pontjában. A Média törvény 112. § (1) bekezdés *f)* pontja, 112. § (4) bekezdése és a 136. § (1) bekezdése alapján az ORTT egyfelől közigazgatási határozatot hozhat a műsorszolgáltatási szerződés azonnali hatályú felmondásáról, másfelől egy közigazgatási eljárás eredményeképpen juthat arra a következtetésre, hogy a szerződés felmondására van szükség.

Az előbbi esetben az ORTT – amennyiben a Média törvény 112. § (4) bekezdésében felsorolt feltételek fennállnak –, közigazgatási határozatot hoz a szerződés azonnali hatályú felmondásáról. E határozat jogszerűségét a bíróság közigazgatási perben vizsgálhatja.

Az utóbbi esetben az ORTT egy közigazgatási eljárást indít, amelynek során csupán megállapítja, hogy a műsorszolgáltatási szerződés azonnali hatályú felmondásának kötelező esete áll fenn, de a közigazgatási határozat nem mondja fel a szerződést. Az ORTT ebben az esetben a műsorszolgáltatási szerződésben a szerződés megszüntetését lehetővé tevő felmondási okra vagy a Média törvény 112. § (4) bekezdésében foglalt indok valamelyikére alapozva – a polgári jog szabályait alkalmazva, annak keretein belül – mondja fel a szerződést, vagyis az ORTT a felmondás jogát a másik félhez intézett nyilatkozattal gyakorolja. A felmondás pedig a szerződést megszünteti [Ptk. 321. § (1)]. Ilyenkor a másik szerződő fél a polgári jogvita eldöntésére jogosult bírósághoz fordulhat.

Ez azt jelenti, hogy a Média törvény szabályozási konstrukciója miatt, az ORTT, aszerint hogy számára melyik eljárás a kedvezőbb, választhat, hogy hatóságként (a közigazgatási eljárás szabályai alapján eljárva) vagy szerződő félként (a polgári jog szabályait alkalmazva) gyakorolja a felmondás jogát.

4.3. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság jelen határozat IV. pontjában is hangsúlyozta, az Alkotmány 61. §-ának a hatósági engedélyezésén alapuló és a műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó szerződési rendszer is megfelel. Bármelyik rendszert választja a jogalkotó, a műsorszolgáltatási jogosultság jogosultja számára világosan és kiszámítható módon kell rögzíteni a teljesítendő kötelezettségeket, valamint az e kötelezettségek megszegése esetén alkalmazandó eljárást, továbbá a jogkövetkezményeket.

Önmagában az a tény, hogy egy jogszabályban a különböző jogágakhoz kapcsolódó jogintézmények keverednek, nem alkotmánysértő. Emiatt az Alkotmánybíróság nem nyilvánította az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe ütközőnek a szokásos polgári jogi szankciónak nem tekint-

hető, de bizonyos mértékig polgári jogi szankció szerepét betöltő közérdekű célra fordítható bírság intézményét sem a válaszadás jogával kapcsolatos döntésében [57/2001. (XII. 5.) AB határozat, ABH 2001, 484, 505.]. A műsor-szolgáltatási szerződés megkötésére és a műsorszolgáltatók szankcionálására vonatkozó szabályozásban a polgári és a közigazgatási jog elemeinek együttes alkalmazása alkotmányosan nem elfogadhatatlan.

A jelen ügyben vizsgált Média törvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze a 112. § tekintetében az ORTT számára a közigazgatási eljárási szabályok alkalmazását írja elő. Ez viszont nem zárja ki, hogy az ORTT adott esetben a polgári jog keretein belül járjon el. Az ORTT ilyen kiszámíthatatlan működése azonban nem felel meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből fakadó jogbiztonság követelményének. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság az 57/2001. AB határozatban is hangsúlyozta, „a jogszabályokkal szemben a jogállam elve alapján támasztott az a követelmény, hogy a jogkövetkezmény előrelátható legyen, nem zárja ki a jogalkalmazói mérlegelést, de az alkalmazás szempontjainak elég határozottaknak kell lenniük” (ABH 2001, 484, 502.).

A Média törvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze azt eredményezi, hogy az ORTT szerződő fél és hatóság funkciója keveredik, szerepavart okoz, így az ORTT műsorszolgáltatókkal szembeni magatartása kiszámíthatatlanná válik. Az állam intézményeinek a jogalanyok számára előre látható, kiszámítható működése a jogbiztonság elengedhetetlen feltétele [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 64–67.]

A 10/2001. (IV. 12.) AB határozatban az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével ellentétesnek nyilvánította azt a jogszabályt, amely „a – polgári jogi tekintetben vett – szerződő feleket, a – közigazgatási jogi értelemben vett – ellenérdekű ügyfeleket és a közigazgatási hatóságot megillető jogosítványokat a megyei földhivatalok kezében összpontosította”. A szabályozás összevonta az állami közhatalmi jogosítványokat a polgári jogi képviseléstől származó jogokkal. A határozat szerint „jogállamban ilyen jogszabályi megoldásra semmiféle indok nem kényszerítheti a jogalkotót”. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy az állami közhatalmi szervek nem rendelkezhetnek hatalmi pozícióval konkrét magánjogi jogviszonyokban. A magánjogi jogviszonyokban ugyanis a közhatalmi szervek ugyanolyan jogi helyzetben vannak, mint más jogalanyok (ABH 2001, 123, 147.)

A Média törvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze – azáltal, hogy az ORTT közhatalmi jogosítványait összesemossa a polgári jogi jogviszonyból származó jogokkal –, lehetőséget ad a hatóság önkényes, szubjektív jogalkalmazói döntésére [754/B/1999. AB határozat, 534/E/2001. AB határozat], ezért nem felel meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében biztosított jogbiztonság követelményének. Az önkényes jogalkalmazói döntés lehetősége különösen sérti a jogbiztonságot, mert az Alkotmány 61. § (2) bekezdésében biztosított sajtószabadság érvényesülésének korlátozásával járhat.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a Média törvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrészt alkotmányellenesnek nyilvánította, és 2007. december 31-i hatállyal megsemmisítette. A határozatban megállapított jogalkotói mulasztás megszüntetésére szintén a 2007. december 31-i időpontot jelölte meg. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján a jogbiztonság érdekében, a Média törvény 112. § (1) bekezdése alapján folyamatban lévő ügyekre tekintettel, továbbá a törvényhozás számára az új, Alkotmánynak megfelelő szabályok megalkotására megfelelő időt hagyva állapította meg a megsemmisítés időpontját és a mulasztás megszüntetésére rendelkezésre álló időtartam utolsó napját.

5. Az indítványozó kérelmében a Média törvény 136. § (1) bekezdés „VI. fejezet 12. címe” szövegrész megsemmisítését kérte. Az Alkotmánybíróság ugyanezen bekezdés „12. és” szövegrészt semmisítette meg. Ennek az az oka, hogy a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2002. évi XX. törvény 22. §-a alapján a Média törvény 136. § (1) bekezdése a következőképpen módosult: „(1) A VI. fejezet 12. és 13. címe, a VI/A. fejezet, a VII. fejezet, valamint a 135. § alkalmazásában a Testület közigazgatási ügyben eljáró szerv, eljárására az e §-ban foglalt eltérésekkel az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvényt kell alkalmazni.” Ezt követően a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXIII. törvény 336. §-a úgy rendelkezett, hogy „ahol jogszabály az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvényt említi, ott a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt, ahol államigazgatási eljárást említ, ott közigazgatási hatósági eljárást kell érteni”. Az indítvány elbírálásakor hatályos jogszabálysöveg a következő: „136. § (1) A VI. fejezet 12. és 13. címe, a VI/A. fejezet, a VII. fejezet, valamint a 135. § alkalmazásában a Testület közigazgatási ügyben eljáró szerv, eljárására az e §-ban foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt kell alkalmazni.”

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a Média törvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrészt alkotmányellenesnek nyilvánította, az Alkotmány 9. §-a és 13. § (1) bekezdése szempontjából e rendelkezés alkotmányosságát nem vizsgálta.

Mellőzte az Alkotmánybíróság a Média törvény 112. § (1) bekezdés d) pontjának megsemmisítését, mert úgy ítélte meg, hogy a kötbér érvényesítésével kapcsolatos alkotmányossági probléma is arra vezethető vissza, hogy a Média törvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze alapján a 112. § alkalmazásakor a közigazgatási hatósági eljárás szabályai az irányadóak.

6. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt az indítványt vizsgálta, amely azért tartja a Médiatörvény 112. § (1) bekezdését alkotmánysértőnek, mert e rendelkezés nem tartalmaz eligazítást arra vonatkozóan, hogy a jogalkalmazó milyen szempontok szerint válasszon a kiszabható joghátrányok közül. Álláspontja szerint a szankciók sorrendje nem ad eligazítást, mert a törvényi felsorolás nem a legenyhébb jogkövetkezménytől halad a legsúlyosabb joghátrány felé, ugyanis ha az írásbeli figyelmeztetés szankciót második alkalommal kellene alkalmazni, akkor e helyett az ORTT köteles a szerződést azonnali hatállyal felmondani. Emellett, a kifogásolt rendelkezés alapján kirótt szankció alkalmazása esetén nincs megfelelő bírói jogorvoslat, mert a bíróság csak a jogsértő közigazgatási határozatot vizsgálhatja felül. Ez az indítványozó szerint ellentétes a jogbiztonság elvével [Alkotmány 2. § (1) bekezdés], a közigazgatási határozatok bírói felülvizsgálatára vonatkozó követelménnyel [Alkotmány 50. § (2) bekezdés] és a bírói úthoz való joggal [Alkotmány 57. § (1) bekezdés].

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a törvényhozó a Médiatörvény 112. § (1) bekezdésének a megalkotásakor a szankciók felsorolásával a fokozatosság elvét érvényesítette, (a lista a legenyhébb szankció alkalmazásától halad a legszigorúbb jogkövetkezményig: felhívás, írásbeli figyelmeztetés, műsorszolgáltatási jogosultság felfüggesztése, kötbér, bírság, a szerződés azonnali hatályú felmondása), de egyebekben a jogalkalmazóra bízta a jogkövetkezmény megállapítását. A jogalkalmazónak az elkövetett jogsértés súlyához és annak gyakoriságához igazodóan kell megállapítania a szankció mértékét.

Az ORTT mint közigazgatási ügyben eljáró szerv az államigazgatási eljárás során értelmezi az irányadó jogszabályi rendelkezéseket. A jogszabály-alkalmazás során történő értelmezés a határozat része, amely később, a bírói felülvizsgálat során vita tárgyává tehető. Az ORTT határozatban megjelenő jogszabály-értelmezés nem köti a bíróságot [2/2005. (II. 10.) AB határozat, ABH 2005, 64, 67.]. Az ORTT Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alapján hozott határozatainak bírói felülvizsgálata kiterjed a tények megállapítása, valamint az abból levont következtetések jogszerűségének az ellenőrzésére is. A bírói gyakorlat – ennek megfelelően – felülvizsgálja az ORTT által alkalmazott joghátrányok jogszerűségét is (BH 2003. 525, EBH 2003. 1002).

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés alapján hozott ORTT határozatok bírói felülvizsgálata nem csupán formális jogszerűségi vizsgálat, hanem érdemben is alkalmas a jogsérelmek orvoslására. Ezért az Alkotmánybíróság a Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló – az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, 50. § (2) bekezdésének és 57. § (1) bekezdésének sérelmére alapított – indítványt elutasította.

VII.

Végül az Alkotmánybíróság azt a kérelmet vizsgálta, amely a Reklámtörvény 16. § (1) bekezdéséhez kapcsolódóan alkotmányos követelmény megállapítását kérte annak érdekében, hogy a személyhez fűződő jogot sértő reklámok esetében csak a jogsérelmet szenvedett kérelmére indulhasson reklámfelügyeleti eljárás.

Az Abtv. 21. §-a alapján az indítványozók csak az Abtv. 1. §-a szerinti eljárások kezdeményezésére jogosultak. Az Abtv. 1. § b) pontja alapján az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik a jogszabály, valamint az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének utólagos vizsgálata. Az Abtv. 22. § (2) bekezdése szerint az indítványnak a kérelem alapjául szolgáló ok megjelölése mellett határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 37. §-a kimondja: „Az alkotmányellenesség utólagos megállapítását kezdeményező indítványban javasolni kell a jogszabály vagy az állami irányítás jogi eszközének teljes vagy részbeni megsemmisítését.”

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy az indítvány nem tartalmaz kérelmet a Reklámtörvény 16. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére. Az indítványozó csupán alkotmányos követelmény megfogalmazását kezdeményezte.

Az Alkotmánybíróság kizárólag az Abtv.-ben meghatározott hatásköreiben eljárva – azokkal szoros összefüggésben – a konkrét ügy összes körülményeinek mérlegelése alapján határoz arról, hogy az alkotmányellenes norma megsemmisítésével, illetőleg a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapításával, vagy alkotmányos követelmény megfogalmazásával is biztosítható a jogrend alkotmányossága. Jogszabály vagy állami irányítás jogi eszköze alkotmányos normatartalmának megállapítására, illetve – önmagában – alkotmányos követelmény megállapítására az Alkotmánybíróságnak nincs önálló hatásköre. Következésképpen kizárólag alkotmányos követelmény megfogalmazására irányuló önálló indítvány nem terjeszthető elő [292/B/2001. AB végzés, ABH 2001, 1591.; 545/B/2001. AB határozat, ABH 2002, 1304, 1312–1313.].

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az indítványt az Ügyrend 29. § c) pontja alapján visszautasította.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., *Dr. Lévay Miklós s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 58/B/1997.

Dr. Paczolay Péter alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet azzal, hogy az Alkotmánybíróság a többségi határozat rendelkező része 1. pontja alatt alkotmányellenesnek mondta ki és ezért 2007. december 31. napjával megsemmisítette a Rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Médiatörvény) 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrészét.

A határozat indokolásának VI. pontja értelmében a megsemmisített rendelkezés összemosza az ORTT közhatalmi jogosítványait a polgári jogi jogviszonyból származó jogokkal, így lehetőséget ad önkényes, szubjektív jogalkalmazói döntésre, és ezért az nem felel meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogbiztonság követelményének.

Az Alkotmánybíróság korai határozataiban elvi éllé mutatott rá arra, hogy „a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság – amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon.” [26/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 135, 142.]

Rámutatott ugyanakkor arra is, hogy „a törvényhozás valamely, az Alkotmány sérelmét nem jelentő hibáját általában jogalkalmazói jogszabály értelmezéssel kell feloldani, mert a jogalkalmazás hivatott eldönteni, hogy a konkrét jogviszonyokban az ellentétet (látszólagos ellentétet) hordozó rendelkezések közül melyik törvényhely alkalmazásával kell eljárni. (...) Alkotmányellenesség megállapítására ezért törvényi rendelkezések kollíziója miatt csak akkor kerülhet sor, ha ezen alkotmányos elvek vagy jogok valamelyike megsérül annak folytán, hogy a szabályozás ellentmondása jogszabály-értelmezéssel nem oldható fel és ez anyagi alkotmányellenességhez vezet, vagy ha a normaszövegek értelmezhetetlensége valamely konkrét alapjogi sérelmet okoz. Ennek hiányában azonban az azonos szintű normaszövegek lehetséges értelmezési nehézsége, illetőleg az értelmezéstől függő ellentéte, összeütközése önmagában nem jelent alkotmányellenességet”. [35/1991. (VI. 20.) AB határozat, ABH 1991, 175, 176.]

Az Alkotmánybíróság ezen túlmenően – valamely jogintézménynek a jogi szabályozás rendszerébe történő beillesztésével kapcsolatosan – meghúzta a rendszerképző

jogértelmezés alkotmányos határait. E szerint: „Az alkotmányosan is elfogadott rendszerképző jogértelmezésnek megvannak a határai: ez nem kerülhet szembe a jogbiztonság követelményével. A jogalkalmazói jogértelmezés ezért csak olyan működőképes jogszabályra épülhet, amely világosan kijelöli az adott jogintézmény célját, alkalmazásának kereteit, szempontjait és rendjét, az alkalmazásával érintettek körét, azok jogait és kötelezettségeit és az intézménnyel összefüggésben igénybe vehető jogorvoslati rendet”. [47/2003. (X. 27.) AB határozat, ABH 2003, 525, 549.]

A kifejtettekből az következik, hogy a törvényhozói következetlenség, egy normaszöveg ellentmondásos volta, többféle értelmezésre is lehetőséget nyújtó tartalma – anyagi alkotmányellenesség hiányában – jogalkalmazói jogértelmezéssel feloldható. A jogértelmezés korlátját jelenti az, ha egy norma „működésképtelen”, azaz a jogszabállyal szemben támasztható minimális követelményeknek sem felel meg.

Álláspontom szerint jogalkalmazói értelmezéssel a vizsgált törvényi szabály tartalma és abból következőleg az ORTT eljárási lehetőségei egyértelművé tehetőek, ezzel az indítványokban állított hiányosságok, tisztázatlanságok feloldhatóak.

A Médiatörvény 136. § (1) bekezdése azon területeket jelöli meg, ahol az ORTT közhatalommal bíró közigazgatási szervként járhat el.

A Médiatörvény VI. fejezete – egyebek mellett – a műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó általános rendelkezéseket, a jogosultság megszerzésével, a műsorszolgáltatási szerződés tartalmával, megkötésével, a jogosultság időtartamával, valamint – 12. címében – a Médiatörvény, a műsorszolgáltatási szerződés és egyéb törvényi rendelkezések megsértésének lehetséges következményeivel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket tartalmazza.

A hatályos szabályozás szerint a jogsértő műsorszolgáltatás szerződés, illetve bejelentés alapján [Médiatörvény 113. §] tevékenységet folytató műsorszolgáltató esetében is a 112. § (1) bekezdés szerinti szankciókat vonja maga után, mivel a törvény nem zárja ki azt, hogy a Testület bármely szolgáltatóval szemben hatóságként eljárva alkalmazza a 112. § (1) bekezdés a), illetve c) pontja szerinti szankciókat. Ezt a jogalkotói szándékot mutatja a 112. § (1) bekezdés e) pontjának a 2002. évi XX. törvény 18. §-ával történt módosítása is.

Ezzel szemben a módosítást megelőző időszakban – és a megsemmisítés eredményeként, 2007. december 31-ét követően – az ORTT a műsorszolgáltatási szerződésből fakadó kötelezettségeknek nem, vagy nem megfelelő teljesítése esetén a közigazgatási peres eljárásokhoz képest eltérő logikán alapuló polgári peres úton szerezhet érvényt. A bejelentés alapján szolgáltatók esetében pedig nem alkalmazhatja hatóságként a 112. § (1) bekezdése szerinti szankciókat.

Az ORTT által benyújtott indítvány értelmében a Médiatörvény hivatkozott szakasza nem teszi egyértelmű-

vé a hatóság számára, hogy mikor léphet fel közigazgatási szervként, és mikor a műsorszolgáltatási szerződés alanyaként. Ezért a szabályozás ezen módja lehetőséget teremt arra, hogy a hatékonyabb eljárás lehetőségét mérlegelve, saját választása szerint járjon el a műsorszolgáltatókkal szemben hatóságként, illetve szerződő félként.

A törvényi szabályozás – a bírói gyakorlat alapján – nem ad választási lehetőséget az ORTT számára a szerződéses műsorszolgáltatókkal szembeni fellépés esetében.

A műsorszolgáltatási szerződés a felek magánjogi megállapodása. Tartalmát a jogok és kötelezettségek oldaláról a Médiatörvény kógens rendelkezései determinálják, míg a jogsértések esetére alkalmazható törvényi szankciókat a felek a saját jogviszonyukra tekintettel „egyénesíthetik”. Ez az egyénesített – és a műsorszolgáltató által elfogadott – szankció az, amelynek a Médiatörvény megsemmisített, de még hatályos rendelkezése alapján az ORTT hatóságként, közigazgatási határozattal érvényt szerez. A Testület azonban nincs döntési helyzetben a tekintetben, hogy a szerződésben foglaltaknak polgári peres úton, avagy közigazgatási szervként kíván érvényt szerezni.

Az ORTT a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés *d)* pontja szerinti szerződésben rögzített mértékű kötbért közigazgatási határozattal kényszeríti ki. A kötbérszankció alkalmazása kapcsán a kettősség csupán látszólagos. Az ORTT ugyanis egyedi jogsértések (szerződésszegések) megállapítása esetén a szerződésben megjelölt mértékű kötbért érvényesíti, annak mértékétől egyoldalú döntésével nem térhet el. Erre – lévén az a felek magánjogi megállapodásának tárgya – a határozat bírósági felülvizsgálata kapcsán sincs lehetőség. Ám amennyiben valamelyik szerződő fél – az esetek többségében a műsorszolgáltató – a szerződéses kikötés mértékét eltúlzottnak tartja, úgy kezdeményezheti a szerződés módosítását a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 240. §-a alapján. Ha ez a kísérlet a másik szerződő fél – adott esetben az ORTT – elzárkózása folytán elbukik, úgy a kezdeményező fél a Ptk. 241. §-a alapján polgári peres eljárást indíthat ebben a körben. A Ptk. 247. § (1) bekezdése alapján a polgári bíróság a túlzott mértékű – szerződés teljesítését biztosító mellékkötelezettségnek minősülő – kötbért mérsékelheti.

A 112. § (1) bekezdés *f)* pontjával kapcsolatban a fentiekhez hasonló okfejtés adható: amennyiben a felek a szerződés rendelkezései közé felvették a Médiatörvény 112. § (4) bekezdésében foglaltakat – amint az a szerződések szövegezése kapcsán tipikusan mondható –, úgy a műsorszolgáltató annak tudatában köti meg a magánjogi szerződést, hogy a felmondásra hatósági aktussal kerül sor. Ilyenkor nem merülhet fel az ORTT számára a „válogatás” lehetősége. Amennyiben azonban a szerződés e rendelkezéseket nem tartalmazza, ebben az esetben nincs olyan szerződéses kikötés, amelyet a Testület határozattal kényszeríthetne ki.

A fentiekben kifejtettek szerint a hatályos szabályozás arra jogosítja az ORTT-t, hogy a műsorszolgáltató által

vállalt szerződéses kötelezettségeket ne polgári peres eljárás keretei között, hanem a közigazgatási (eljárási) jog alapján, hatóságként kényszerítse ki.

A közigazgatási bírói gyakorlat a vizsgált rendelkezések tartalmát a fentiek szerint adta meg.

A Legfelsőbb Bíróság és a Fővárosi Ítéltábla eseti döntéseiben egyértelművé tette, hogy jogszerűen jár el az ORTT akkor, amikor a jogsértés megállapítása esetén a felek közötti műsorszolgáltatási szerződésben rögzített szankciót alkalmazza a műsorszolgáltatóval szemben. A jogszerű mérlegelés alapján, kellően megindokolt kötbérszankció mérséklésére nincs lehetőség a közigazgatási perben (lásd pl. EBH2002. 831.; BH2004. 214.).

A döntésekből egyértelmű, hogy a Legfelsőbb Bíróság értelmezésében a Testület határozatával a magánjogi szerződésben vállalt kötelezettséget kényszeríti ki, amelyre törvényi felhatalmazás alapján hatóságként – és nem szerződő félként – jogosult.

A Legfelsőbb Bíróság BH2007. 21. szám alatt közzétett eseti döntésében kifejtette, hogy a műsorszolgáltatási szerződés a felek polgári jogi jellegű megállapodása, amely azzal a konzekvenciával jár, hogy az ORTT csak annak a szerződéses kikötésnek szerezhet érvényt hatóságként, amely a felek között nem képezi vita tárgyát. Vitás helyzetben az ORTT nem jogosult határozatában a szerződés rendelkezéseinek egyoldalú értelmezésére. A Legfelsőbb Bíróság döntése egyértelművé tette az ORTT helyét, szerepét és lehetőségeit a szerződéses műsorszolgáltatók szerződésszegése kapcsán, amely értelmezés nem hagy kétséget afelől, hogy szerződésszegés esetén a Testület csak hatóságként léphet fel a műsorszolgáltatóval szemben.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a többségi határozattal 2007. december 31. napjával megsemmisített rendelkezés olyan aggályokat vetett fel csupán, amely jogalkalmazói jogértelmezéssel feloldható volt és feloldásra került. A bírói gyakorlat nem haladta meg a jogértelmezés alkotmányos kereteit, hiszen az értelmezésre szoruló norma tartalmazta a jogszabályokkal szembeni minimális elvárásokat, az értelmezés pedig megmaradt az ORTT és a szerződés alapján tevékenységet végző műsorszolgáltatók számára biztosított jogok és kötelezettségek törvényi keretei között.

Mindezen indokok alapján az Alkotmánybíróságnak a Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrészeinek alkotmányellenességére irányuló indítványt is el kellett volna utasítania, mert a normatartalom kapcsán nem állt fenn a jogbiztonság alkotmányos elvének sérelme.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

A Kormány határozatai

A Kormány 1039/2007. (VI. 27.) Korm. határozata

Gripen Vadászrepülőgépek Beszerzését Vizsgáló Bizottság létrehozásáról

1. A Kormány a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 25. §-a alapján Gripen Vadászrepülőgépek Beszerzését Vizsgáló Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) hoz létre.

2. A Bizottság feladata, hogy

a) a JAS 39 Gripen harcászati repülőgépek beszerzésének teljes államigazgatási döntéshozatali folyamatát vizsgálja meg, annak törvényességére és célszerűségére kiterjedően;

b) megállapításairól és javaslatairól 2007. szeptember 15. napjáig tegyen jelentést a Kormánynak.

3. a) A Bizottság elnökből és négy tagból áll.

b) A Kormány a Bizottság elnökének *dr. Vadai Ágnes* országgyűlési képviselőt kéri fel.

c) A Bizottság tagjai a miniszterelnök által megbízott, illetőleg felkért személyek.

4. A Bizottság munkájának ellátásához – a minősített adatok védelméről szóló jogszabályok alkalmazásával – állami szervektől iratokat szerezhet be és a döntések előkészítésében, illetőleg meghozatalában részt vett személyeket meghallgathatja.

5. A Kormány felhívja az érintett minisztereket és kormányhivatalok elnökeit, hogy a Bizottsággal működjenek együtt.

6. A Bizottság ügyrendjét maga állapítja meg, működési feltételeiről a Honvédelmi Minisztérium gondoskodik. A Bizottság elnöke és tagjai díjazásban nem részesülnek, az e minőségben végzett munkájukkal kapcsolatban költségtérítésre tarthatnak igényt.

7. Ez a határozat a közzététel napján lép hatályba.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
szociális és munkaügyi miniszter

VI. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

Az Országgyűlés Elnökének k ö z l e m é n y e a társadalmi és érdekképviselői szervezetek listájáról

A Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házszabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 141. § (3) bekezdése alapján közzéteszem az (1) bekezdés szerint jegyzékbe vett érdekképviselői és társadalmi szervezetek listáját.

1. A Családi Nevelésért Alapítvány
2. ÁFOSZ Állami Földet Bérlok Országos Szövetsége
3. Agrár Szervezetek Országos Szövetsége
4. Agrárkutató Intézmények Országos Szövetsége
5. Akciószövetség Magyarországért
6. Akkreditált Iskolarendszerű Felsőfokú Szakképzés Kollégiuma Egyesület
7. Alapítvány a Fenilketonuriás Gyermekekért
8. Alapítvány a Reálértelmiségért
9. Alapítvány a választásokért
10. Alba Kör-Erőszakmentes Mozgalom a Békéért
11. Albireo Klímamegfigyelő Hálózat és Amatőrcsillagász Klub

12. Alkotmányossági Műhely és Fórum Társaság
13. Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány
14. Állampolgári Jogvédő Liga
15. Állástalan Diplomások Országos Bizottsága
16. Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrzési Dolgozók Szakszervezete
17. Alpesi és Szánentáli Kecsketenyésztők Magyarországi Egyesülete
18. Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetsége
19. Általános Művelődési Központok Országos Egyesülete
20. Alternatív Színházak Szövetsége
21. Alternatív Távközlési Szolgáltatók Egyesülete
22. Amerikai Kereskedelmi Kamara Magyarországi Irodája
23. Amnesty International Magyarország
24. Aneszteziológus és Intenzív Terápiás Szakápolók Magyarországi Egyesülete
25. Angolul Beszélők Világszövetsége Magyar Tagozat
26. ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület
27. ASVA Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közcélú Alapítvány
28. Asztmás és Allergiás Betegek Országos Szövetsége
29. Autisták Érdekvédelmi Egyesülete
30. Autóbuszvezetők Nemzeti Szabad Szakszervezete
31. Autólopás-károsultak Érdekvédelmi Szövetsége
32. Autonóm Szakszervezetek Szövetsége
33. Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége
34. Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete
35. Baromfi Termék Tanács
36. Befektetési Szolgáltatók Szövetsége
37. Belpolitikai Kutatások Központja Alapítvány
38. Belügyi Dolgozók Szakszervezete
39. Bercsényi Miklós Honvédelmi Egyesület
40. Biomassza Erőművek Egyesülése
41. Bírósági Dolgozók Szakszervezete
42. Biztonságos Tiszta Környezetért Alapítvány
43. Biztosítottak Országos Érdekérvényesítő Alapítványa
44. BOCS-Bokor ÖKO Csoport Alapítvány
45. Bocskai Szövetség
46. Boncmesterek Országos Egyesülete
47. Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete
48. Bőr- és Cipőipari Egyesülés
49. Budapest Autósiskola Egyesület
50. Budapest Fórum – Európai Regionális Tanulmányok Hálózata Egyesület
51. Budapesti Montessori Társaság
52. Cégbírák és Gazdasági Bírák Országos Egyesülete
53. Civil International – Nemzetközi Polgári Liga
54. Cukoripari Egyesülés

55. Családok Szövetsége a Világ Békéjéért és Egységéért
56. Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség
57. Deák Ferenc Jogtudományi Ismeretterjesztő Egyesület
58. Demoszthenész Beszédhibások és Segítőik Országos Érdekvédelmi Egyesülete
59. Diabétesz Junior Magyar Cukorbeteg Gyermekekért és Fiatalokért Országos Szövetség
60. DIÁK ÉSZ Magyarországi Diák vállalkozások Országos Érdekképviselői Szövetsége
61. Direkt Marketing Szövetség
62. Dohány Terméktanács
63. Doktoranduszok Országos Szövetsége
64. Dr. Hun Nándor Egészségileg hátrányos helyzetű Nyugdíjasok Egyesülete
65. Duna Kör
66. EDDSZ Egészségügyben és Szociális Ágazatban Dolgozók Demokratikus Szakszervezete
67. Egészségügyi Szakdolgozók Együttműködési Fóruma
68. Egyetemes Létezés Természetvédelmi Egyesület Klubja
69. Egymást Segítő Egyesület
70. Egyszerű Emberek Fóruma
71. Élelmezésvezetők Országos Szövetsége
72. Élelmiszer-feldolgozók Országos Szövetsége
73. Életfa Környezetvédő Szövetség
74. Első Magyar Gazdasági Jogszabály Harmonizációs Egyesület
75. Elvált Apák Érdekvédelmi Egyesülete
76. EMLA Környezeti Management és Jog Egyesület
77. Energetikai Berendezésgyártók Szövetsége
78. Energia Klub Környezetvédelmi Egyesület
79. Energiapolitika 2000 Társulat
80. Építéshatósági Szakmai Kollégium
81. Építési Vállalkozók Országos Szövetsége
82. Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége
83. Érdekvédelmi Tanácsadók Országos Szövetsége
84. Érdekvédők Polgári Közossége
85. Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete
86. Értékszállítási és Őrzésvédelmi Dolgozók Szakszervezete
87. Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége
88. Értelmi Sérültek és Szakdolgozók Országos Érdekvédelmi Szövetsége
89. ÉSZT Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés
90. ÉTA Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége
91. Éticsiga Terméktanács
92. Étkezési Utalvány Forgalmazói Egyesülés
93. Euroatlanti Klub
94. Európa Ház
95. Európa Szívében Alapítvány
96. Európai Autószerzők Magyarországi Egyesülete
97. Európai Iparkamarai Charta

98. Európai Környezettudományi Akadémia – Közhasznú Egyesület
99. Európai Választási Szakértők Egyesülete
100. Europartner Unió
101. Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség (FAGOSZ)
102. FAKOOSZ Alapellátó Orvosok Országos Szövetsége
103. Falufejlesztési Társaság
104. Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége
105. FAUNA Egyesület
106. Fegyveres Biztonsági Őrök Országos Egyesülete
107. Fegyvertartási Engedéllyel Rendelkezők Érdekvédelmi Szövetsége
108. Fehér Kereszt Gyermekvédő Alapítvány
109. Felnőttképzési Szakértők Országos Egyesülete
110. Felnőttképzők Szövetsége
111. Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete
112. Felszámolók Országos Egyesülete
113. Fiatal Baloldal – Ifjú Szocialisták
114. Fiatalok a Vidékért Egyesület
115. Fogyasztási Dohány Egyesület
116. Fogyasztói Jogérvényesítő Szervezet
117. Főcze Lajos Alapítvány a Munkavédelmi Képviselőkért
118. FŐNIX Újrakezdő Nők Egyesülete
119. Fővállalkozók Magyarországi Szövetsége
120. Fővárosi Közlekedésbiztonsági Társaság
121. Fuvarozó Vállalkozók Országos Szövetsége
122. Független Jogász Fórum
123. Független Népképviseleti Szövetség
124. Független Ökológiai Központ Alapítvány
125. Független Rendőr Szakszervezet
126. Füstölgők Társasága
127. Fűtőolaj Szövetség
128. Gazdálkodási és Tudományos Társaságok Szövetsége
129. Gazdaságtudományi, Vezetéstudományi és Érdekképviselési Egyesület
130. Gázellátó és Szerelő Szakmai Közösség Egyesület
131. GÉMOSZ Gépjármű-Márkakereskedők Országos Szövetsége
132. Geopolitikai Tanács Közhasznú Alapítvány
133. Gépjárművezető-képző Szakoktatók Független Szakszervezete
134. Göncöl Alapítvány
135. Göncöl Szövetség
136. Gumiabroncsgyártók Magyarországi Egyesülete
137. Gyermekek Magyarországi Fóruma
138. Gyógyászati Segédeszközök Forgalmazóinak Országos Szövetsége
139. Gyógyszer Nagykereskedők Szövetsége
140. Gyógyszerpiacon Dolgozó Orvosok és Gyógyszerészek Egyesülete

141. Gyógyszertári Szakdolgozók Egyesülete
142. Habeas Corpus Munkacsoport
143. Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége
144. Haltermelők Országos Szövetsége
145. Háttér Baráti Társaság a Melegekért
146. Ház- és Lakástulajdonosok Egyesülete
147. Haza és Haladás Országépítő Egyesület
148. Hegyközségek Nemzeti Tanácsa Terméktanács
149. Helyi Televíziók Országos Egyesülete
150. Hermann Ottó Magyar Országos Állat- és Természetvédő Egyesület
151. HIFA Magyar-Ír Baráti Szövetség
152. Hippolyt „Club Hálózat” Alapítvány
153. Hírközlési Érdekegyeztető Tanács
154. Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesület
155. Hírlapterjesztők Szakmai Szövetsége
156. Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságok Országos Szövetsége
157. Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezete
158. HODOSZ Honvédségi Dolgozók Szakszervezete
159. Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete
160. Honvéd Hagyományőrző Egyesület
161. Honvédszakszervezet
162. HÖÖK Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája
163. Hőtermelők és Szolgáltatók Országos Szövetsége
164. Hulladék Munkaszövetség
165. Hulladékhasznosítók Országos Egyesülete
166. Humán Egészségügyi Magánszolgáltatók Egyesülete
167. HUMANITÁS Bűnmegelőzést és Társadalmi Beilleszkedést Segítő Társaság
168. IHSZ Megyék Idegenforgalmi Szövetsége Egyesület
169. INDRA Biztosítottak Országos Érdekvédő Egyesülete
170. Infokommunikációs Egyesület
171. Információ a Magyar Egészségügyért Alapítvány
172. Informatikai Érdekegyeztető Fórum
173. Informatikai és Könyvtári Szövetség
174. Informatikai Vállalkozások Szövetsége
175. Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete
176. INTHOS Nemzetközi Kórház Hálózat Alapítvány
177. Ipari Energiafogyasztók Fóruma
178. Ipari Parkok Egyesület
179. Ipartestületek Országos Szövetsége
180. Járművezető-szakoktatók és Képzőszervek Országos Egyesülete
181. Jegyzők Országos Szövetsége
182. Jézus Testvérei Ökumenikus Diakónai Rend
183. Jogi Informatikai Társaság

184. Jogvédő Egyesületek Szövetsége
185. Joint Venture Szövetség
186. „Józan Élet” Egészség- és Családvédő Országos Szövetség
187. Juh Terméktanács
188. Kalácsa Felkészítő Otthon Alapítvány
189. Katasztrófavédelmi Dolgozók Szakszervezete
190. Katolikus Ifjúsági és Felnőttképzési Szövetség
191. Katolikus Karitás – Caritas Hungrica
192. Kereskedők és Vendéglátók Országos Érdekképviselői Szövetsége
193. Keresztény Pedagógusok Szakszervezete
194. Keresztényszociális Szakszervezetek Országos Szövetsége
195. Kertészek és Kertbarátok Országos Szövetsége
196. Kis- és Középvállalkozások Egyesülete
197. Kis-, Közép- és Agrárvállalkozók Országos Szolgáltató Egyesülete
198. Kistérségek Fejlesztéséért Tudományos Egyesület
199. Kistérségi Fejlesztő Szervezetek Országos Szövetsége
200. Konzultáció Alapítvány
201. Környezeti Nevelési Hálózat Országos Egyesület
202. Környezeti Tanácsadók Egyesülete
203. Környezetvédelmi Információs Klub Nonprofit Egyesület
204. Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége
205. Követelésbehajtók és Üzleti Információt Szolgáltatók Szövetsége
206. Közegészségügyi-Járványügyi Felügyelők Baráti Köre
207. Közggyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete /KKDSZ/
208. Közlekedési Bírák Egyesülete
209. Közlekedési Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége
210. Közműsor Szolgáltatók Társasága
211. Közoktatási Szakértők Egyesülete
212. Köztisztasági Egyesülés
213. Közúti Közlekedési Szakszervezet
214. Közúti Közlekedési Vállalkozások Szövetsége
215. Községek, Kistélepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetsége
216. Közszolgálati Szakszervezetek Szövetsége
217. Kultúráközvetítők Társasága
218. LABE Lakásbérlők és Lakók Egyesülete
219. Lakásszövetkezetek és Társasházak Érdekképviselői Szakmai Szövetsége
220. Lakásszövetkezetek és Társasházak Országos Szövetsége
221. Laktóz Érzékenyek Társasága
222. „LÁNC” Egészségkárosodott emberek Szervezeteinek Szövetsége
223. Látássérült Cseppkő Országos Egyesület
224. Légiforgalmi Irányítók Független Szakszervezete
225. „Legyen a betű jó barát” Alapítvány
226. „Lungo Drom” Országos Érdekvédelmi Cigányszövetség

227. Létesítményi és Önkéntes Tűzoltóságok Országos Szövetsége
228. Létminimum Alatt Élők Társasága
229. Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédelmi Szövetség
230. Liga Egészségügyi Szövetség
231. Limousin Tenyésztők Egyesülete
232. Lions Club Kaposvár I. Egyesület
233. Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége
234. Magánerdő Tulajdonosok Egyesülete
235. Magánvállalkozók Nemzetközi Fuvarozó Ipartestülete
236. Magzatvédő Társaság
237. Magyar Acél- és Fémkereskedők Egyesülete
238. Magyar Adófizetők Országos Szövetsége
239. Magyar Adótanácsadók és Könyvviteli Szolgáltatók Országos Egyesülete
240. Magyar Agrárkamara
241. Magyar Agrártudományi Egyesület
242. Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
243. Magyar Állatorvosi Kamara
244. Magyar Állattenyésztők Szövetsége
245. Magyar Ápolási Egyesület
246. Magyar Ápolástudományi Társaság
247. Magyar Áruküldők Egyesülete
248. Magyar Ásványolaj Szövetség
249. Magyar Ásványvíz Szövetség és Terméktanács
250. Magyar Asztma Nővérek Országos Egyesülete
251. Magyar Atlanti Tanács
252. Magyar Atomfórum Egyesület
253. Magyar Autóklub
254. Magyar Autóközlekedési Tanintézetek Országos Szövetsége
255. Magyar Autósiskolák Szövetsége
256. Magyar Bankszövetség
257. Magyar Bányászati Szövetség
258. Magyar Békeszövetség
259. Magyar Bérkilövő és Független Vadásztársaságok Országos Szövetsége
260. Magyar Betonszövetség
261. Magyar Bevásárlóközpontok Szövetsége
262. Magyar Biokultúra Szövetség
263. Magyar Bírói Egyesület
264. Magyar Biztonságvédelmi Egyesület
265. Magyar Biztosítási Alkuszok Szövetsége
266. Magyar Biztosítási Szaktanácsadók Egyesülete
267. Magyar Biztosítók Szövetsége
268. Magyar Bölcsődék Egyesülete
269. Magyar Bútor és Faipari Szövetség

270. Magyar Bűnüldözők Szakmai Egyesülete
271. Magyar Cukrász Iparosok Országos Ipartestülete
272. Magyar Család- és Nővédelmi Tudományos Társaság
273. Magyar Családok Országos Szövetsége
274. Magyar Családterápiás Egyesület
275. Magyar Cserkészlány Szövetség
276. Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége
277. Magyar Dohányipari Szövetség
278. Magyar Dohánytermelők Országos Szövetsége
279. Magyar Elektronikai és Infokommunikációs Szövetség
280. Magyar Elektrotechnikai Egyesület
281. Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége
282. Magyar Emberi Jogvédő Központ
283. Magyar Energetikai Társaság
284. Magyar Energiafogyasztók Szövetsége
285. Magyar ENSZ Társaság
286. Magyar Építész Kamara
287. Magyar Építőanyagipari Szövetség
288. Magyar Építőművészek Szövetsége
289. Magyar Épületgépészek Szövetsége
290. Magyar Faluszövetség
291. Magyar Fordítók és Tolmácsok Egyesülete
292. Magyar Fotóművészeti Alkotócsoporthoz Országos Szövetsége
293. Magyar Földbirtokosok Országos Szövetsége
294. Magyar Franchise Szövetség
295. Magyar Gabonafeldolgozók, Takarmánygyártók és Kereskedők Szövetsége
296. Magyar Gazdák Tejtermelő Szövetsége
297. Magyar Gázipari Vállalkozók Egyesülete
298. Magyar Gépgyártók Országos Szövetsége
299. Magyar Gépjárműimportőrök Egyesülete
300. Magyar Germanisták Társasága
301. Magyar Gumiipari Szövetség
302. Magyar Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szövetség
303. Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete
304. Magyar Gyógyszerész Kamara
305. Magyar Gyógytornászok Társasága
306. Magyar Hadigondozottak Országos Nemzeti Szövetsége
307. Magyar Hadtudományi Társaság
308. Magyar Helsinki Bizottság
309. Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara
310. Magyar Igazságügyi Szakértők Szövetsége
311. Magyar ILCO Szövetség
312. Magyar Ingatlan-Gazdálkodók Szövetsége

313. Magyar Innovációs Szövetség
314. Magyar Iparszövetség
315. Magyar Írók Nemzetközi Szövetsége
316. Magyar Iskolaszék Egyesület
317. Magyar Ital- és Áruautomata Szövetség
318. Magyar Játékpédagógiai és Játéktári Egyesület
319. Magyar Jazz Szövetség
320. Magyar Jogász Egylet
321. Magyar Jogászok az Európai Büntetőjogért Egyesület
322. Magyar Juhtenyésztők és Juhtenyésztő Szervezetek Szövetsége
323. Magyar Kábelkommunikációs Szövetség
324. Magyar Kábeltelevíziós és Hírközlési Szövetség
325. Magyar Kapcsolt Energia Társaság
326. Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége
327. Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
328. Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége
329. Magyar Kerámia Szövetség
330. Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
331. Magyar Kertészeti Tanács
332. Magyar Kongresszusi Iroda
333. Magyar Korróziós Szövetség
334. Magyar Könnyűipari Szövetség
335. Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése
336. Magyar Könyvtárosok Egyesülete
337. Magyar Könyvvizsgálói Kamara
338. Magyar Környezetvédelmi Egyesület
339. Magyar Környezetvédelmi Kamarai Szövetség
340. Magyar Közigazgatási Bírák Egyesülete
341. Magyar Közigazgatási Kar
342. Magyar Közterületi Reklám Szövetség
343. Magyar Köztisztviselők és Közalkalmazottak Szakszervezete
344. Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete
345. Magyar Kulturális Szövetség
346. Magyar Külgazdasági Szövetség
347. Magyar Lapkiadók Egyesülete
348. Magyar Lízing és Finanszírozó Társaságok Szövetsége
349. Magyar Lótenyésztő és Lovas Szervezetek Szövetsége
350. Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
351. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
352. Magyar Marketing Szövetség
353. Magyar Mentő és Mentőtisztí Egyesület
354. Magyar Mérnökakadémia
355. Magyar Mérnöki Kamara

356. Magyar Minőség Társaság
357. Magyar Muzsikus Fórum
358. Magyar Műtárgy- és Régiségkereskedők Országos Szövetsége
359. Magyar Műtőszasszisztensi Társulás
360. Magyar Naturisták Egyesülete
361. Magyar Nemesfémek Országos Szövetsége
362. Magyar Nemzeti Ellenállási Szövetség
363. Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség
364. Magyar Nemzeti Szívalapítvány
365. Magyar Nemzetőrök Országos Szövetsége
366. Magyar Népfőiskolai Collegium
367. Magyar Népfőiskolai Társaság
368. Magyar Nők Szövetsége
369. Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara
370. Magyar Numizmatikai Társulat
371. Magyar Nyelvért Alapítvány
372. Magyar Nyomda és Papíripari Szakmai Szövetség
373. Magyar Nyugdíjasok Egyesületeinek Országos Szövetsége
374. Magyar Okleveles Adószakértők Egyesülete
375. Magyar Oktatási, Tudományos és Kulturális Alapítványok Egyesülete
376. Magyar Optikus Ipartestület
377. Magyar Órák Ipartestülete
378. Magyar Országos Fodrász, Fogtechnikus, Kozmetikus, Kéz-Lábápoló és Műkörömpépítő, Szikvízkészítő, Kelmefestő és Vegytisztító Szakmai Ipartestület
379. Magyar Országos Horgász Szövetség
380. Magyar Orvosi Kamara
381. Magyar Orvosok az Egészséges Környezetért
382. Magyar Orvostársaságok és Egyesületek Szövetsége
383. Magyar Ökogazdálkodók Szövetsége
384. Magyar Ökumenikus Segélyszervezet
385. Magyar Önkormányzatok Szövetsége
386. Magyar Öntészeti Szövetség
387. Magyar Pénztárszövetség
388. Magyar Polgári Védelmi Szövetség
389. Magyar Pszichológusok Érdekvédelmi Egyesülete
390. Magyar Public Relations Szövetség
391. Magyar Radiológus Asszisztensek Egyesülete
392. Magyar Rákellenes Liga
393. Magyar Régész Szövetség
394. Magyar Reklámszövetség
395. Magyar Rendészettudományi Társaság
396. Magyar Sertésenyésztők Szövetsége
397. Magyar Sörgyártók Szövetsége

398. Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület
399. Magyar Speciális Olimpia Szövetség
400. Magyar Statisztikai Társaság
401. Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara
402. Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége
403. Magyar Szállítványozók Szövetsége
404. Magyar Szállodaportások „Aranykulcs” Egyesülete
405. Magyar Szállodaszövetség
406. Magyar Szarvasmarhatenyésztők Szövetsége
407. Magyar Szerencsejáték Szövetség
408. Magyar Szervátültetettek Országos Sport, Kulturális és Érdekvédelmi Szövetsége
409. Magyar Szeszipari Szövetség és Terméktanács
410. Magyar Szív Egyesület
411. Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége
412. Magyar Sztómaterápiás Nővérek Egyesülete
413. Magyar Szürke Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete
414. Magyar Tájékoztató Futó Szövetség
415. Magyar Tanácsadó Mérnökök és Építészek Szövetsége
416. Magyar Tartalomipari Szövetség
417. Magyar Távhőszolgáltatók Szakmai Szövetsége
418. Magyar Taxis Szövetség
419. Magyar Technikai és Tömegsportklubok Országos Szövetsége
420. Magyar Téglás Szövetség
421. Magyar Teleház Szövetség
422. Magyar Település- és Területfejlesztők Szövetsége
423. Magyar Természetbarát Szövetség
424. Magyar Természetvédők Szövetsége
425. Magyar Tollszövetség Egyesülés
426. Magyar Turisztikai Egyesület
427. Magyar Tűzoltó Szövetség
428. Magyar Újságírók és -Készítők Európai Szövetsége
429. Magyar Urbanisztikai Társaság
430. Magyar Úttörők Szövetsége
431. Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége
432. Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány
433. Magyar Vámügyi Szövetség
434. Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés
435. Magyar Védjegy Egyesület
436. Magyar Védőnők Egyesülete
437. Magyar Vegyipari Szövetség
438. Magyar Vendéglátók Ipartestülete
439. Magyar Veteránautós és Motoros Szövetség
440. Magyar Vízközmű Szövetség

441. Magyar Vöröskereszt
442. Magyar Waldorf Szövetség
443. Magyar Zenei Tanács
444. Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége
445. Magyar Zeneművészeti Társaság
446. Magyar–Francia Kereskedelmi és Iparkamara
447. Magyar–Német Jogász Egyesület
448. Magyarországi Gazdakörök Országos Szövetsége
449. Magyarországi Zöld Kereszt Egyesület
450. Magyarországi Biztosítottak Egyesülete
451. Magyarországi Cigányok Demokratikus Szövetsége
452. Magyarországi Filmforgalmazók Egyesülete
453. Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete
454. Magyarországi Gyermekbarátok Mozgalma
455. Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége
456. Magyarországi Kéményseprők Országos Ipartestülete
457. Magyarországi Kommunikációs Ügynökségek Szövetsége
458. Magyarországi Koncessziós Autóbuszos Társaságok Érdekképviselői Szervezete
459. Magyarországi Otthonápolási és Hospice Egyesület
460. Magyarországi Pénzváltók Országos Egyesülete
461. Magyarországi PKU Egyesület
462. Magyarországi Szakoktatók Egyesülete
463. Magyarországi Szegények és Romák Érdekvédelmi Szervezete
464. Magyarországi Tájházak Szövetsége
465. Magyarországi Ukrán Értelmiségi Egyesület
466. Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége
467. Magyartarka Tenyésztők Egyesülete
468. Május Elseje Társaság
469. MAKISZ Magyar Követeléskezelők és Üzleti Információt Szolgáltatók Szövetsége
470. MAPOSZ Magyarországi Praktizáló Orvosok Szövetsége
471. Márkás Termékeket Gyártók Magyarországi Egyesülete
472. MEDICINA 2000, Poliklinikai és Járóbeteg Szakellátó Szövetség
473. Megyei Jogú Városok Szövetsége
474. Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége
475. Mentődolgozók Önálló Szakszervezete
476. Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezete
477. Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége
478. Mezőgazdasági Gazdasági Társaságok Szövetsége
479. Mezőgazdasági Nyugdíjasok Országos Egyesülete
480. Mikkamakka Alapítvány
481. MONA Magyarországi Női Alapítvány
482. Mosoly' Nővérszolgálat és Egészségvédő Egyesület
483. Mozaik Művészegyesület

484. Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége
485. Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
486. Munkanélküliek és Álláskereső Egyesületeinek Országos Szövetsége
487. Munkáképviselő Alapítvány
488. Munkaügyi Bírák Országos Egyesülete
489. Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége
490. Művelődési Intézmények, Megyei és Regionális Kulturális Szerveződések Országos Szövetsége
491. Nagycsaládosok Országos Egyesülete
492. Nagyító Alapítvány
493. Napóra Klub, a Naturista Sportkedvelők Országos Köre
494. Narconon Magyarország Alapítvány
495. Nem Halálos Hatású Fegyverek Tulajdonosainak Érdekvédelmi Szervezete
496. Nemesfémművesek Országos Ipartestülete
497. Nemzetközi és Hivatásos Gépkocsivezetők Országos Szakszervezete
498. Nemzetközi Gyermegmentő Szolgálat Magyar Egyesület
499. Nemzetközi Lobbisták Egyesülete
500. Nemzetközi Vállalatok Magyarországi Társasága
501. Neumann János Számítógép-tudományi Társaság
502. Nevelő Otthonok Nemzetközi Szövetsége /FICE/ Magyarországi Egyesülete
503. Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége
504. Nonprofit Információs és Oktató Központ Alapítvány
505. Növényvédőszer-Gyártók és Importőrök Szövetsége Egyesület
506. Nyelviskolák Szakmai Egyesülete
507. Nyelviskolák Szakmai Egyesülete
508. Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás
509. Nyugdíjasklubok és Idősek „Élet az éveknek” Országos Szövetsége
510. Nyugdíjasok Egészségmegőrző Országos Szövetsége
511. Nyugdíjasok Országos Képviselő
512. Országközi Dolgozók Érdekképviselő Szövetsége
513. Országos Asztalos- és Faipari Szövetség
514. Országos Dohányfüstmentes Egyesület
515. Országos Erdészeti Egyesület
516. Országos Fogasztóvédelmi Egyesület
517. Országos Gazdaszövetség
518. Országos Kereskedelmi Szövetség
519. Országos Közbiztonsági Társadalmi Szövetség
520. Országos Magyar Vadászati Védőegylet
521. Országos Népművészeti és Háziipari Szövetség
522. Országos Női Érdekvédelmi Egyesület
523. Országos Szövetkezeti Tanács
524. Országos Takarékszövetkezeti Szövetség
525. Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület
526. Országos Vadvédelmi és Vadgazdálkodási Társaság

527. Ortopedikusok Magyarországi Ipartestülete
528. Orvostechnikai Eszközök Gyártóinak és Forgalmazóinak Szövetsége
529. Önkormányzati Gazdasági Vezetők és Könyvvizsgálók Klub Egyesület
530. Önkormányzati Képzési Alapítvány
531. Örökség Népfőiskolai Szövetség
532. Pangea Kulturális és Környezetvédelmi Egyesület
533. „Pápai Páriz” Egészségnevelési Országos Egyesület
534. Pataki Diákok Szövetsége (PADISZ)
535. Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete
536. Pedagógusok Szakszervezete
537. Pénzügyi Vállalkozások Országos Egyesülete
538. Pluss HIV-Pozitívokat és betegeket segélyező Alapítvány
539. Polgári Érdekvédelmi Egyesület
540. Polgári Tanácsadó Szolgálat
541. Polgári Védelmi Dolgozók Szakszervezete
542. Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesület
543. Rákbetegek Országos Szövetsége
544. Raoul Wallenberg Alapítvány
545. Raoul Wallenberg Egyesület
546. Reális Zöldek Klub Országos Társadalmi Civil Szerveződés
547. Recski Szövetség
548. Reflex Környezetvédő Egyesület
549. Régiók Szövetsége
550. Reklám Világszövetség Magyarországi Tagozata Egyesület
551. Rendészeti Védegylet
552. Roma Nővédelmi Közhasznú Szervezet
553. Romano Glaszo Cigány Egyesület
554. ROMANO Kulturális és Hagyományőrző Egyesület
555. Segítő Jobb Egészségügyi-Humanitárius Alapítvány
556. Segítsük, Támogassuk, Adókedvezményezetten, a Fokozottan válságos helyzetben Élő Társainkat Alapítvány /STAFÉTA/
557. Sportegyesületek Országos Szövetsége
558. Sportlétesítmények Magyarországi Szövetsége
559. Stabilitás Pénztárszövetség
560. Stratégiai és Közzolgáltató Társaságok Országos Szövetsége
561. Student Service Egyesület
562. Süni Egyesület
563. Szakszervezetek Együttműködési Fóruma
564. Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület
565. Személy-, Vagyongvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara
566. Szenior Foglalkoztatási Szövetség
567. Szent György Lovagrend
568. Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság

569. Szociális Intézmények Országos Szövetsége
570. Szociális Igazgatók Magyarországi Egyesülete
571. Szociális Szakmai Szövetség
572. Szövetségi Gyűlés '90 Egyesület
573. Szülők Egyesülete a Gyermekekért
574. Takarékszövetkezetek Országos Érdekképviselői Szövetsége
575. Tankönyves Vállalkozók Országos Testülete
576. Tankönyvesek Országos Szövetsége
577. Társadalmi Egyesülések Országos Szövetsége
578. Társadalmi Egyesülések Szövetsége
579. Társadalmi Érdekegyeztető Tanács
580. Társadalmi Konföderáció
581. Társadalmi Unió-Civil Szervezetek Országos Tömörülése
582. Társaság a Szabadságjogokért
583. Társasházi Közös Képviselők Egyesülete
584. Tartalékos Katonák Országos Egyesülete
585. Távközlési Érdekegyeztető Fórum
586. Tej Terméktanács
587. Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége
588. Településszolgáltatási Egyesület
589. Televíziós Művészek Társasága
590. Természet- és Környezetvédő Tanárok Egyesülete
591. Természeti Törvények Pártja
592. Területi Művelődési Intézmények Egyesülete
593. Textilipari Munkástanácsok Országos Ágazati Szövetsége
594. Tiszteletbeli Konzuli Testület Egyesület
595. TIVOSZ Társasház és Ingatlankezelő Vállalkozások Országos Szakmai Szövetsége
596. Toll Terméktanács
597. Történelemtanárok Egylete
598. Tudományos és Innovációs Dolgozók Szakszervezete
599. Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
600. Túlélés '98 Egyesület
601. Tűz- és Katasztrófavédelmi Karitatív Társaság
602. Ügető Tenyésztők Országos Egyesülete
603. Ügyészek Országos Egyesülete
604. Ügyészségi Dolgozók Országos Szakszervezete
605. VADCOOP Bérkilövő Vadásztársaság
606. Vadgazdasági Termékek és Szolgáltatások Terméktanács
607. Vagyongvédelmi Dolgozók Országos Független Szakszervezete
608. Vak Hadirokkantak Országos Egyesülete
609. Vállalkozók a demokrácia fejlődéséért Alapítvány
610. Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége
611. Változó Világ Alapítvány

- 612. Város és Faluvédők Szövetsége Hungaria Nostra
- 613. Városi Jegyzők Egyesülete
- 614. Vasas Művelődési Intézmények Szövetsége
- 615. Vasas Szakszervezeti Szövetség
- 616. Vasutas Önkéntes Támogatási Alap
- 617. Vasutasok és Közlekedési Dolgozók Jótékonyági Egyesülete
- 618. Vasutasok Független Szakszervezeti Szövetsége
- 619. Vasutasok Szakszervezete
- 620. Vasútegészségügyi Dolgozók Szakszervezete
- 621. Védelmi Információs Központ Alapítvány
- 622. Védett Szervezetek Országos Szövetsége
- 623. Vendéglátó és Idegenforgalmi Munkaadók Országos Szövetsége
- 624. Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakszervezet
- 625. Vesebetegek Egyesületeinek Orsz. Szövetsége (VORSZ)
- 626. Veszélyeztetettek és Hátrányos Helyzetűek Országos Szövetsége
- 627. Vezetési Tanácsadók Magyarországi Szövetsége
- 628. Vidék Parlamentje
- 629. Villamosipari Kereskedők és Gyártók Országos Szakmai Egyesülete
- 630. Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetsége
- 631. Vízügyi Közszolgáltatási Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége
- 632. Volán Egyesülés
- 633. Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége
- 634. Volt Politikai Üldözöttek Nyugati (Beck) László Irodalmi Társasága
- 635. VOTE Veszélyes Áru Szállítási Oktatók és Biztonsági Tanácsadók Egyesülete
- 636. WWF Magyarország
- 637. Zabhegyező Gyerekanimátorok Egyesülete
- 638. Zöld Érdek Alapítvány
- 639. Zöld Gyűrű Alapítvány
- 640. Zöld Pók Alapítvány
- 641. Zöldtetőépítők Országos Szövetsége
- 642. 1945–1956 közötti Magyar Politikai Elítéltek Közössége
- 643. 1956-os Vitézi Lovagrend Világszövetsége
- 644. 24. Óra Alapítvány
- 645. 56-os Szövetség

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
154/2007. (VI. 25.) OVB
h a t á r o z a t a**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. §-a (3) bekezdésnek *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. Orbán Viktor és dr. Semjén Zsolt által a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség és Kereszténydemokrata Néppárt képviselőitől benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál [1051 Budapest, Roosevelt tér 1–3.; levél-cím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06 (1) 441-1729].

Indokolás

I.

Dr. Orbán Viktor és dr. Semjén Zsolt 2006. október 24-én nyújtotta be az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát hitelesítés céljából. Az íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az államilag támogatott felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatóknak ne kelljen képzési hozzájárulást fizetniük?”

Az Országos Választási Bizottság 566/2006. (XI. 20.) OVB határozatával az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadta, elsősorban a kérdésnek a kormányprogrammal való lényegi ütközése miatt. A határozat ellen benyújtott kifogás nyomán az Alkotmánybíróság 15/2007. (III. 9.) AB határozatával az OVB döntését megsemmisítette, és a területet új eljárás lefolytatására kötelezte.

Az új eljárás lefolytatása során az Országos Választási Bizottság az Alkotmánybíróság határozatának indokolása és az időközben elfogadott, a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXCVII. törvény (a továbbiakban: Kötv.) rendelkezéseit figyelembe véve a 105/2007. (III. 29.) OVB határozatában ismételten megtagadta az aláírásgyűjtő ív hitelesítését. Álláspontja szerint a felsőoktatási intézmények 2007. évi intézményi költségvetésének megtervezése a költségvetési törvényben meghatározott állami támogatások és az intézményi közvetlen bevételek együttes figyelembevétele alapján történik. Egy eredményes népszavazás következtében, amely a törvényalkotót a képzési hozzájárulás eltörlésére kötelezné, a felsőoktatási intézmények így módon kieső bevételeit – az intézmények működőképességének megőrzése érdekében – a központi költségvetési források átcsoportosításá-

val kellene pótolni, ami szükségessé teheti a központi költségvetés bevételi oldalának utólagos korrekcióját is. Ezért a népszavazásra feltenni kívánt kérdésből okszerűen következik az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a)* pontjában meghatározott tiltott tárgykörhöz tartozó egy vagy több törvény módosítása.

Az Alkotmánybíróság a 32/2007. (VI. 6.) a határozatával az OVB 105/2007. (III. 29.) OVB határozatát is megsemmisítette, és az Országos Választási Bizottságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

II.

Az Országos Választási Bizottság az új eljárás lefolytatása során azt vette alapul, hogy – amint erre az Alkotmánybíróság a megsemmisítésről rendelkező határozatának 5. pontjában rámutatott – „... a megismételt eljárásban – összhangban Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (2) bekezdésében foglaltakkal – nemcsak az Alkotmánybíróság határozatának rendelkező része, hanem annak indokolása is köti, annak tartalmát az OVB a megismételt eljárásban és a határozathozatal során köteles figyelembe venni.”

Másként fogalmazva ez azt jelenti, hogy az Alkotmánybíróság határozata a maga egészében, egységében kötelezi az OVB-t, és az elutasított, az Alkotmánybíróság által el nem fogadott indokokra nem alapozhat újabb határozatot. Jogilag azonban nincs akadálya annak, hogy az új eljárásban, kizárólag új indokok alapján az OVB a kezdeményezés hitelesítését ismét megtagadja. Az OVB-nek ezt a jogát az Alkotmánybíróság sem korlátozhatja. Erre csak akkor lenne joga, ha az Alkotmánybíróságot megilletné a reformatórius jogkör. Ez esetben azonban az új eljárásnak nem lenne értelme. Addig azonban, amíg a törvényalkotó a megsemmisítéshez egyértelműen és kikerülhetetlenül hozzákapcsolja az új eljárás lefolytatására való kötelezést, az OVB önállóan gyakorolja hatáskörét. Az új eljárásra utasítás tehát értelemszerűen, a szabályozás logikájából és szövegezéséből következően nem azonos meghatározott tartalmú döntésre kötelezéssel.

Ezt maga az Alkotmánybíróság is kimondta a 32/2007. (VI. 6.) AB határozatában: „döntése során mind az OVB, mind jogorvoslati eljárásában az Alkotmánybíróság a fennálló helyzethez igazodik. Az OVB az Alkotmány és a népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) vonatkozó rendelkezéseire figyelemmel, a döntéskor fennálló helyzetet alapul véve dönt a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítéséről, illetve annak megtagadásáról.”

Erre tekintettel az Országos Választási Bizottság a megismételt eljárásban megvizsgálta, hogy a jogi helyzetben időközben bekövetkezett változások befolyásolják-e a népszavazási kezdeményezés megítélését.

Az Országgyűlés a 2007. évi LVIII. törvénnyel módosította a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvényt. A módosítás azonban a népszavazási kezdeményezésben szereplő tárgykört nem érintette. Tekintettel arra, hogy változatlan tényállás és változatlan jogi szabályozás esetén az Alkotmánybíróság határozata – a fentiekben kifejtettek szerint – köti az Országos Választási Bizottságot, ezért az OVB az aláírás-gyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette.

III.

Az Országos Választási Bizottság azonban – a népszavazásra feltett kérdés, valamint az államháztartásról szóló 1993. évi XXXVIII. törvény, a Kötv. és a 2006. évi LXXIII. törvénnyel módosított (Ftmód.), a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (Ftv.) ismételt áttanulmányozása után – továbbra is fenntartja azt a szakmai álláspontját, hogy a népszavazási kezdeményezés – figyelembe véve az Alkotmánybíróság 51/2001. (XI. 29.) AB határozatában és a 15/2005. (IV. 28.) AB határozatában foglaltakat is – az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése a) pontjában meghatározott, a „költségvetés” tárgykörébe tartozó kérdés, és mint ilyen az Alkotmányban szabályozott „tiltott tárgykörök” közé tartozik. Eredményes népszavazás esetén ugyanis a törvényalkotó nem csak a képzési hozzájárulást intézményesítő Ftv. módosítására kényszerülne, hanem a következők miatt módosítani kellene a mindenkor hatályos költségvetési törvényt is.

Az Alkotmánybíróság indokolása szerint:

„Az egyetemek, főiskolák bevételeit és kiadásait a Kötv. 1. sz. melléklete XX. fejezetének 2. címe tartalmazza. E cím azonban nem szerepeltet bevételeket a képzési hozzájárulásból. Ez a Kötv. 14. § (4) bekezdéséből is következik, amely szerint a képzési hozzájárulás a felsőoktatási intézmény költségvetésének bevételeit képezi. A képzési hozzájárulás tehát nem a központi költségvetés, hanem a felsőoktatási intézmény saját bevétele.”

A költségvetési törvények ugyanakkor – az Áht.-ban szabályozott teljesség [Áht. 12. § (1) bek.], illetőleg bruttó elszámolás (13. §) költségvetési alapelveinek megfelelően – tartalmazzák a benne szabályozott államháztartási alrendszerekhez tartozó *valamennyi költségvetési szerv* összes bevételeit és összes kiadását, valamint a kiadások és a bevételek különbözeteként „támogatás” elnevezéssel a költségvetés általános bevételeiből (adók, vámok, illetékek) származó forrásokat.

Az állami egyetemek, főiskolák – gazdálkodási rendjüket tekintve – központi költségvetési szervek, melyek az államháztartás központi költségvetés alrendszerébe tartoznak. Ezért az Áht.-nek a központi költségvetés bevételeiről szóló 21. §-a alapján a központi költségvetésről szóló törvény Oktatási Minisztérium (a Kötv.-ben: Oktatási és Kulturális Minisztérium) fejezete tartalmazza a központi költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmé-

nyekhez közvetlenül befolyó összes bevételt, tehát a képzési hozzájárulásból befolyó bevételt is.

A képzési hozzájárulást – a fentiek szerint – a központi költségvetést tartalmazó törvénybe mindaddig be kell tervezni, amíg annak megszüntetéséről nem dönt az Országgyűlés. Ez a megszüntető döntés azonban – ha erre a költségvetési év közben kerül sor – szükségképpen a költségvetési törvény módosítását is magával vonja.

A képzési hozzájárulás csak a Kötv. esetében nem tervezett bevétel a költségvetési törvényben, de nem azért mert ez a „felsőoktatási intézmény saját bevétele”, hanem azért mert az Ftv.-be a képzési hozzájárulás fizetési kötelezettséget bevezető rendelkezéseket [Ftmód. 8. §-ával módosított 53. § (1) bekezdését, ill. az Ftmód. 24. §-ával beiktatott 125/A. §-t] az Ftmód. hatályba léptető rendelkezései szerint a 2007. szeptemberben tanulmányaikat az első évfolyamon megkezdő hallgatók tekintetében, majd ezt követően felmenő rendszerben kell alkalmazni. Tekintettel arra, hogy az alapképzésben és az egységes osztatlan képzésben a képzési hozzájárulás fizetési kötelezettség a harmadik félévtől kezdődik, a mesterképzésben pedig az Ftmód. 26. § (2) bekezdésében szereplő kivétel szabály alapján „a 2007. szeptemberben államilag támogatott mesterképzésben első évfolyamon tanulmányokat kezdő hallgatók képzési hozzájárulás fizetésére 2008. szeptembertől kezdődően kötelesek”, ezért a képzési hozzájárulás fizetésére ténylegesen 2008-ban kerül sor. Az ebből származó bevételeket pedig – hacsak addig nem kerül sor az Ftv. módosítására – a 2008. évi költségvetési törvénybe be kell tervezni.

IV.

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint új összefüggésben merül fel a népszavazásra javasolt kérdésnek az OVB előző határozataiban többször kifejtett, burkolt alkotmánymódosítást eredményező jellege is annak következtében, hogy az Alkotmánybíróság a 27/2007. (V. 17.) AB határozatában megállapította:

„mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn, mert az Országgyűlés nem szabályozta törvényben, hogy az eredményes ügydöntő népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi az országgyűlést, így azt sem, hogy a népszavazás alapján meghozott (népszavazás által megerősített) törvényt mikortól lehet a törvényhozásra vonatkozó általános szabályok szerint módosítani vagy hatályon kívül helyezni.” Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy szabályozási feladatának 2007. december 31-ig tegyen eleget.

Az OVB a fenti AB határozat alapján megerősítve látja azt a – mindkét korábbi határozatában kifejtett érvét –, mely szerint a határidők törvényi rendezésére vonatkozó szabály hiányában a jelen kérdésben lefolytatott eredményes, a kérdésre igenlő választ adó népszavazás olyan bizonytalan határidejű törvényhozási moratóriumra kötelez-

né az Országgyűlést, amely csak a hatályos Alkotmánynak a képviseleti demokrácia és a közvetlen demokrácia intézményeire vonatkozó rendelkezései megváltoztatásával kaphat alkotmányos alapot. Ez – tekintettel az Alkotmánybíróság több határozatában [25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok] kifejtett következetes gyakorlatára is – a kérdés burkoltan alkotmánymódosítást kiváltó jellege miatt a hitelesítés akadályát képezné.

Az OVB azonban ezen indokot tekintve is tudomásul veszi, hogy az Alkotmánybíróság a 27/2007. (V. 17.) AB határozatában foglalt döntését nem vonatkoztatta a jelen népszavazási kezdeményezés elbírálására, és az abban foglalt indokolást a jelen ügyben nem tekintette irányadónak, mondván az Országgyűlésnek nem keletkezne olyan jogalkotási kötelezettsége, amely csak az Alkotmány módosításával teljesíthető. [15/2007. (III. 9.) AB határozat.]

V.

A határozat az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének a) pontján, az Abtv. 27. § (2) bekezdésén, a Ve. 130. § (3) bekezdésén, az Ftv. 53. § (1) bekezdésén, az Ftmód. 26. § (2)–(3) bekezdésén, az Áht. 12. § (1) bekezdésén, 13. §-án, 21. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 155/2007. (VI. 25.) OVB h a t á r o z a t a

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. §-a (3) bekezdésnek b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. Orbán Viktor és dr. Semjén Zsolt által a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség és Kereszténydemokrata Néppárt képviseletében benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál [1051 Budapest, Roosevelt tér 1–3.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06 (1) 441-1729].

Indokolás

I.

Dr. Orbán Viktor és dr. Semjén Zsolt 2006. október 24-én nyújtotta be az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát hitelesítés céljából. Az íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a háziorvosi ellátásért, fogászati ellátásért és a járóbeteg-szakellátásért a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1-jétől ne kelljen vizitdíjat fizetni?”

Az Országos Választási Bizottság 568/2006. (XI. 20.) OVB határozatával megtagadta a kezdeményezők által benyújtott annak az aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, melyen a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a háziorvosi ellátásért, fogászati ellátásért és a járóbeteg-szakellátásért továbbra se kelljen vizitdíjat fizetni?”

Az Alkotmánybíróság az OVB határozatát a 16/2007. (III. 9.) AB határozatával megsemmisítette és az OVB-t új eljárásra kötelezte. A kezdeményezők az új eljárás lefolytatása előtt korábbi kezdeményezésüket visszavonták, és a jelen ügy tárgyát képező kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését kérték az OVB-től.

Az új kezdeményezés elbírálása során az Országos Választási Bizottság az Alkotmány 28/C. §-án és a népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 10. §-án túl figyelembe vette az Alkotmánybíróságnak az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés a) pontját értelmező 51/2001. (XI. 29.) AB határozatát, 59/2004. (XII. 4.) AB határozatát, 15/2005. (IV. 28.) AB határozatát, továbbá az 568/2006. (XI. 20.) OVB határozatot megsemmisítő 16/2007. (III. 9.) AB határozatát. Mindezek alapján az OVB azt állapította meg, hogy „a módosított kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan meghatározzák egy jövőbeli költségvetési törvény egyik tételét, és ez – összhangban az Alkotmánybíróság 51/2001. (XI. 29.) határozatában foglaltakkal – nem bocsátható népszavazásra.”

Az Alkotmánybíróság a 34/2007. (VI. 6.) AB határozatával az OVB 106/2007. (III. 29.) OVB határozatát is megsemmisítette, és az Országos Választási Bizottságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

II.

Az Országos Választási Bizottság az új eljárás lefolytatása során azt vette alapul, hogy – amint erre az Alkotmánybíróság a megsemmisítéséről rendelkező határozatának 5. pontjában rámutatott – „... a megismételt eljárásban – összhangban Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (2) bekezdésében foglaltakkal – nemcsak az Alkotmánybíróság határozatának rendelkező része, hanem annak indokolása is

köti, annak tartalmát az OVB a megismételt eljárásban és a határozathozatal során köteles figyelembe venni.”

Másként fogalmazva ez azt jelenti, hogy az Alkotmánybíróság határozata a maga egészében, egységében kötelezi az OVB-t, és az elutasított, az Alkotmánybíróság által el nem fogadott indokokra nem alapozhat újabb határozatot. Jogilag azonban nincs akadálya annak, hogy az új eljárásban, kizárólag új indokok alapján az OVB a kezdeményezés hitelesítését ismét megtagadja. Az OVB-nek ezt a jogát az Alkotmánybíróság sem korlátozhatja. Erre csak akkor lenne joga, ha az Alkotmánybíróságot megilletné a reformatórius jogkör. Ez esetben azonban az új eljárásnak nem lenne értelme. Addig azonban, amíg a törvényalkotó a megsemmisítéshez egyértelműen és kikerülhetetlenül hozza kapcsolja az új eljárás lefolytatására való kötelezést, az OVB önállóan gyakorolja hatáskörét. Az új eljárásra utasítás tehát értelemszerűen, a szabályozás logikájából és szövegezéséből következően nem azonos meghatározott tartalmú döntésre kötelezéssel.

Ezt maga az Alkotmánybíróság is kimondta a 32/2007. (VI. 6.) AB határozatában: „döntése során mind az OVB, mind jogorvoslati eljárásában az Alkotmánybíróság a fennálló helyzethez igazodik. Az OVB az Alkotmány és a népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) vonatkozó rendelkezéseire figyelemmel, a döntéskor fennálló helyzetet alapul véve dönt a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítéséről, illetve annak megtagadásáról.”

Erre tekintettel az Országos Választási Bizottság a megismételt eljárásban megvizsgálta, hogy a jogi helyzetben időközben bekövetkezett változások befolyásolják-e a népszavazási kezdeményezés megítélését.

Az Országgyűlés a 2007. évi LVIII. törvénnyel módosította a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvényt (a továbbiakban: Kötv.). A módosítás két rendelkezésében is érinti a vizitdíjjal kapcsolatos szabályozást. A Kötv. egy új 97. §-sal egészült ki:

„97. § Az Egészségbiztosítási Alapból a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 35/A. §-a szerint nyújtott támogatás

a) a költségvetési rend szerint működő egészségügyi szolgáltatók mindenkor éves költségvetésének,

b) a nem költségvetési rend szerint gazdálkodó egészségügyi szolgáltatóknak a bevételét képezi.”

Módosították a Kötv. 5. számú melléklete 22. „A vizitdíj visszatérítésének támogatása” pontját is:

„22. A vizitdíj visszatérítésének támogatása

Előirányzat: 100,0 millió forint

A támogatást a települési önkormányzatok igényelhetik azon [részorult] lakosaik által fizetett vizitdíj [részleges] visszatérítéséhez, akik 20-nál több alkalommal fordultak orvoshoz. A támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének

részletes szabályait a Kormány [2007. február 15-éig] rendeletben állapítja meg.”

Az Országos Választási Bizottság a költségvetési törvény módosításának a jelenlegi és a jövőbeni költségvetésre való hatásáról és következményeiről szakvéleményt kért a pénzügyminisztertől.

A pénzügyminiszter szakvéleményében a módosítást a következőképpen indokolta:

„A költségvetés évközbéli módosításának indoka annak egyértelművé tétele, hogy az Egészségbiztosítási Alap bevételeit képező díjak kiadásként történő elszámolását követően bevételként jelennek meg, mind a költségvetési szervként működő, mind a nem költségvetési szervként működő egészségügyi szolgáltatóknál.”

A szabályozás kihatásáról pedig az alábbiakat fogalmazta meg:

„A ... módosítás a költségvetés szerkezetét nem változtatja meg. A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény rendelkezései (12. sz. melléklet és 74. §) a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 35/A. §-a alapján az egészségügyi szolgáltatók által beszedett vizitdíjat és kórházi napidíjat az Egészségbiztosítási Alap költségvetési bevételeként, kiadási oldalon pedig céltartalékként kezeli, megjelölve a kiadás felhasználási helyét is, annak átcsoportosítását követően: Háziorvosi-, Háziorvosi ügyeleti ellátás-, Fogászati ellátás-, Laboratóriumi ellátás-, Összevont szakellátás jogcímeiken (azaz azon szolgáltatóknál történhet meg a felhasználása, ahol a nevesített díjak beszedése jogszabály szerint megvalósult).”

Az OVB elemezve a Kötv. módosítását – figyelembe véve a pénzügyminiszter szakvéleményét is –, azt állapította meg, hogy az új szabályozás pontosította, de érdemben nem módosította a vizitdíjra vonatkozó, a kötelező egészségbiztosításról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 18/A. §-ként, illetve a 35/A. §-ként az egyes egészségügyet érintő törvényeknek az egészségügyi reformmal kapcsolatos módosításáról szóló 2006. évi CXV. törvény 7. §, illetve 17. §-ával beiktatott rendelkezéseit. Tartalmilag nem változtatta meg a Kötv.-nek a vizitdíjra vonatkozó szabályait sem.

Tekintettel arra, hogy változatlan tényállás és tartalmilag változatlan jogi szabályozás esetén az Alkotmánybíróság határozata – a fentiekben kifejtettek szerint – köti az Országos Választási Bizottságot, ezért az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette.

III.

Az Országos Választási Bizottság azonban – a népszavazásra feltett kérdést, az Alkotmányt és az Alkotmánybíróságnak az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés a) pontjára vonatkozó értelmezéseit ismételtelen áttanulmányozva – továbbra is fenntartja azt a szakmai álláspontját, hogy a népszavazási kezdeményezés – az Alkotmány 28/C. § (5) be-

kezdése *a)* pontjában meghatározott, a „költségvetés” tárgykörébe tartozó kérdés, és mint ilyen az Alkotmányban szabályozott „tiltott tárgykörök” közé tartozik.

Az Alkotmánybíróság a 34/2007. (VI. 6.) AB határozatának indokolása szerint:

„Az Alkotmánybíróság megerősíti: jövőbeli költségvetésre, valamely költségvetési törvényjavaslatra hivatkozva az aláírásgyűjtő ív hitelesítése megalapozottan nem tagadható meg, hacsak nem jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokról van szó [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 395.]. A vizitdíj az Egészségbiztosítási Alap hatályos költségvetésében sem kiadás a költségvetési törvény szempontjából, hanem bevétel. Az OVB ezért – a 16/2007. (III. 9.) AB határozatból (ABK 2007. március, 239.) következően – nem tagadhatta volna meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését. Az aláírásgyűjtő ív hitelesítése megtagadásának akkor lett volna helye, ha az OVB döntését az 51/2001. (XI. 29.) AB határozat szerint értelmezett kizáró okokra alapíthatja, ez a határozat tartalmaz ugyanis jövőbeli költségvetésre (jövőbeli kiadásokra) utaló kizáró tárgykört. ...

Az Alkotmánybíróság szerint valamely költségvetésben (vagy a kiadások tekintetében jövőbeli költségvetésben) szereplő nem minden előirányzat módosulása vagy módosítása vonja maga után szükségszerűen magának a költségvetési törvénynek a módosítását. Ha a népszavazás eredményes, és a választópolgárok úgy döntenek, hogy a feltett kérdéssel egyetértenek, akkor a vizitdíjról szóló népszavazás szükségszerű következménye az lehet, hogy a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 18/A. §-át, s nem a költségvetési törvényt, kell az Országgyűlésnek módosítania. Nem az Egészségbiztosítási Alap költségvetésének egyik sora, hanem ez a törvényi szabály vonatkozik arra a kérdésre, hogy kell-e vizitdíjat fizetni. Ez a törvényi szabály az, amelynek következménye a költségvetésben a vizitdíjra vonatkozó előirányzat megjelenése. Önmagában a vizitdíjjal összefüggő bevétel – vagy mint az OVB határozatában szerepel, tétel – elmaradása, az Alap költségvetésének ez a módosulása az Ebtv. módosítása következtében, a költségvetésről szóló törvényt nem érinti közvetlenül és jelentős módon. Eredményes népszavazásból sem következne okszerűen a költségvetési törvény módosítása. Ezért az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *a)* pontjával nem ellentétes.”

Az OVB a megsemmisített határozataiban irányadónak tekintette az Alkotmánybíróságnak az 51/2001. (XI. 29.) AB határozatát, az 59/2004. (XII. 4.) AB határozatát és a 15/2005. (IV. 28.) AB határozatát. Az 51/2001. (XI. 29.) AB határozat indokolása szerint:

„Az alkotmányi felsorolásból következik, hogy az alkotmányi szabályozás kiemelkedő jelentőségével a tiltott tárgykörök zárt, szoros értelmezése áll összhangban. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a)* pontjában szereplő rendelkezés konkrét törvények, többek között a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény tartal-

mát vonja ki a népszavazás jogintézménye alól. A költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény az adott alkotmányi rendelkezés közvetlen végrehajtásaként megjelenő törvényhozási tárgykört jelenti. Az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *d)* pontjában, valamint a 32/C. § (1) bekezdésében szereplő költségvetés és annak végrehajtása (zárszámadás) fordulat teljes egészében megegyezik az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a)* pontjában szereplő kifejezésekkel. A költségvetésről szóló törvény fogalmába semmiképpen sem tartozhat bele az összes olyan jogszabály, amelynek pénzügyi-költségvetési vonzata van. A „költségvetés végrehajtásáról” fordulat pedig semmiképpen nem jelenti valamennyi, a költségvetés érvényesítését szolgáló törvény tartalmát, hanem kifejezetten a zárszámadási törvényre utal.”

A költségvetési törvény legfontosabb tartalmi eleme azonban maga a költségvetés, melyet az Áht. 7. § (2) bekezdése a következőképpen határoz meg:

„Áht. 7. § (1) Az államháztartás egyes alrendszeiben a gazdálkodást éves költségvetés alapján kell folytatni.

(2) Az alrendszerek költségvetése olyan pénzügyi terv, illetve pénzügyi alap, amely az érvényességi időtartam alatt a feladat ellátásához teljesíthető jóváhagyott kiadásokat és a teljesítendő várható bevételeket (költségvetési kiadásokat és költségvetési bevételeket) előirányzatként, illetve előirányzat-teljesítésként tartalmazza. ...”

A fenti törvényi fogalom egybevág a költségvetés tudományos fogalmával:

„A költségvetés az állam (az állami, illetve önkormányzati szervek) pénzgazdálkodását (bevételeit és kiadásait) teljes körűen tartalmazó, meghatározott időszakra vonatkozó, jóváhagyott (végrehajtandó) pénzügyi terv (az adott intézmény cselekvési programjának, illetve feladatellátásának pénzügyi vetülete), illetve a tényleges kiadások és bevételek nyilvántartása.” (Ld. Pénzügyi jog, szerk. Földes Gábor KJK-Kerszöv 2000. 61. old.)

Az OVB értelmezése szerint az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *a)* pontja a költségvetés egészéről, valamennyi tartalmi eleméről való népszavazást minősíti tiltott törvényhozási tárgykörnek, mert a költségvetés bevételi és kiadási oldala nem választható el egymástól. Az államháztartás bármely alrendszerében a költségvetés bevételei kötelezően beszédendő források, melyek az állami (önkormányzati) feladatellátáshoz szükségesek, e kiadások fedezetét jelentik.

Ha a népszavazásra bocsáthatóság szempontjából – az Alkotmánybíróság határozatában foglaltak szerint – lényegi különbséget teszünk a jövőbeni költségvetés bevételi, illetőleg kiadási oldala között, és a jövőbeni költségvetés bevételi oldalának bármelyik – az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése *a)* pontjában fel nem sorolt – forrása (pl. járulékok, közszolgáltatásokért, illetve igazgatási szolgáltatásért fizetendő díjak stb.) népszavazás tárgyává tehető, akkor ez egyúttal a képviseleti, illetőleg a közvetlen demokrácia közötti eddigi határok átrendezését is jelenti, hiszen az Országgyűlés számára csupán az marad fenntartott

hatáskör, hogy adók, illetékek vagy vámok formájában határozza meg az állami feladatok teljesítéséhez szükséges költségvetési bevételeket.

IV.

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint új összefüggésben merül fel a népszavazásra javasolt kérdésnek az OVB előző határozataiban többször kifejtett, burkolt alkotmánymódosítást eredményező jellege is annak következtében, hogy az Alkotmánybíróság a 27/2007. (V. 17.) AB határozatában megállapította:

„mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn, mert az Országgyűlés nem szabályozta törvényben, hogy az eredményes ügydöntő népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi az országgyűlést, így azt sem, hogy a népszavazás alapján meghozott (népszavazás által megerősített) törvényt mikortól lehet a törvényhozásra vonatkozó általános szabályok szerint módosítani vagy hatályon kívül helyezni.” Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy szabályozási feladatának 2007. december 31-ig tegyen eleget.

Az OVB a fenti AB határozat alapján megerősítve látja azt a – mindkét korábbi határozatában kifejtett érvét –, mely szerint a határidők törvényi rendezésére vonatkozó szabály hiányában a jelen kérdésben lefolytatott eredményes, a kérdésre igenlő választ adó népszavazás olyan bizonytalan határidejű törvényhozási moratóriumra kötelezné az Országgyűlést, amely csak a hatályos Alkotmánynak a képviseleti demokrácia és a közvetlen demokrácia intézményeire vonatkozó rendelkezései megváltoztatásával kaphat alkotmányos alapot. Ez – tekintettel az Alkotmánybíróság több határozatában [25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok] kifejtett következetes gyakorlatára is – a kérdés burkoltan alkotmánymódosítást kiváltó jellege miatt a hitelesítés akadályát képezne.

Az OVB azonban ezen indokot tekintve is tudomásul veszi, hogy az Alkotmánybíróság a 27/2007. (V. 17.) AB határozatában foglalt döntését nem vonatkoztatta a jelen népszavazási kezdeményezés elbírálására, és az abban foglalt indokolást a jelen ügyben nem tekintette irányadónak, mondván az Országgyűlésnek nem keletkezne olyan jogalkotási kötelezettsége, amely csak az Alkotmány módosításával teljesíthető. [15/2007. (III. 9.) AB határozat.]

V.

A határozat az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének a) pontján, az Abtv. 27. § (2) bekezdésén, a Ve. 130. § (3) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 156/2007. (VI. 25.) OVB h a t á r o z a t a

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. §-a (3) bekezdésnek b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. Orbán Viktor és dr. Semjén Zsolt által a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség és Kereszténydemokrata Néppárt képviseletében benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál [1051 Budapest, Roosevelttér 1–3.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06 (1) 441-1729].

Indokolás

I.

Dr. Orbán Viktor és dr. Semjén Zsolt 2007. március 14-én nyújtotta be az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát hitelesítés céljából. Az íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátásért a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1-jétől ne kelljen kórházi napidíjat fizetni?”

Az ügy előzménye az, hogy az Országos Választási Bizottság 568/2006. (XI. 20.) OVB határozatával megtagadta a kezdeményezők által benyújtott annak az aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, melyen a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a háziorvosi ellátásért, fogászati ellátásért és a járóbeteg-szakellátásért továbbra se kelljen vizitdíjat fizetni?”

Az Alkotmánybíróság az OVB határozatát a 16/2007. (III. 9.) AB határozatával megsemmisítette, és az OVB-t új eljárásra kötelezte. A kezdeményezők az új eljárás lefolytatása előtt a vizitdíjra vonatkozó korábbi kezdeményezéseiket visszavonták, és kiegészített formában ismét benyújtották hitelesítésre az OVB-hez, továbbá egyidejűleg a jelen ügy tárgyát képező kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését is kérték az OVB-től.

A kezdeményezések elbírálása során az Országos Választási Bizottság az Alkotmány 28/C. §-án és a népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 10. §-ain túl figyelembe vette az Alkotmánybíróságnak az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés a) pontját értelmező 51/2001. (XI. 29.) AB határozatát, 59/2004. (XII. 4.) AB határozatát, 15/2005. (IV. 28.) AB határozatát, tovább-

bá az 568/2006. (XI. 20.) OVB határozatot megsemmisítő 16/2007. (III. 9.) AB határozatát. Mindezek alapján az OVB azt állapította meg, hogy „a módosított kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan meghatározzák egy jövőbeli költségvetési törvény egyik tételét, és ez – összhangban az Alkotmánybíróság 51/2001. (XI. 29.) határozatában foglaltakkal – nem bocsátható népszavazásra.”

Az Alkotmánybíróság a 33/2007. (VI. 6.) AB határozatával az OVB 107/2007. (III. 29.) OVB határozatát megsemmisítette, és az Országos Választási Bizottságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

II.

Az Országos Választási Bizottság az új eljárás lefolytatása során azt vette alapul, hogy – amint erre az Alkotmánybíróság a megsemmisítésről rendelkező határozatának 5. pontjában rámutatott – „...a megismételt eljárásban – összhangban Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (2) bekezdésében foglaltakkal – nemcsak az Alkotmánybíróság határozatának rendelkező része, hanem annak indokolása is köti, annak tartalmát az OVB a megismételt eljárásban és a határozathozatal során köteles figyelembe venni.”

Másként fogalmazva ez azt jelenti, hogy az Alkotmánybíróság határozata a maga egészében, egységében kötelezi az OVB-t, és az elutasított, az Alkotmánybíróság által el nem fogadott indokokra nem alapozhat újabb határozatot. Jogilag azonban nincs akadálya annak, hogy az új eljárásban, kizárólag új indokok alapján az OVB a kezdeményezés hitelesítését ismét megtagadja. Az OVB-nek ezt a jogát az Alkotmánybíróság sem korlátozhatja. Ere csak akkor lenne joga, ha az Alkotmánybíróságot megilletné a reformatórius jogkör. Ez esetben azonban az új eljárásnak nem lenne értelme. Addig azonban, amíg a törvényalkotó a megsemmisítéshez egyértelműen és kikerülhetetlenül hozzákapsolja az új eljárás lefolytatására való kötelezést, az OVB önállóan gyakorolja hatáskörét. Az új eljárásra utasítás tehát értelemszerűen, a szabályozás logikájából és szövegezéséből következően nem azonos meghatározott tartalmú döntésre kötelezéssel.

Ezt maga az Alkotmánybíróság is kimondta a 32/2007. (VI. 6.) AB határozatában: „döntése során mind az OVB, mind jogorvoslati eljárásában az Alkotmánybíróság a fennálló helyzethez igazodik. Az OVB az Alkotmány és a népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) vonatkozó rendelkezéseire figyelemmel, a döntéskor fennálló helyzetet alapul véve dönt a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítéséről, illetve annak megtagadásáról.”

Ere tekintettel az Országos Választási Bizottság a megismételt eljárásban megvizsgálta, hogy a jogi helyzetben időközben bekövetkezett változások befolyásolják-e a népszavazási kezdeményezés megítélését.

Az Országgyűlés a 2007. évi LVIII. törvénnyel módosította a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvényt (a továbbiakban: Kötv.). A módosítás két rendelkezésében is érinti a vizitdíjjal és a kórházi napidíjjal kapcsolatos szabályozást. A Kötv. egy új 97. §-sal egészült ki:

„97. § Az Egészségbiztosítási Alapból a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 35/A. §-a szerint nyújtott támogatás

a) a költségvetési rend szerint működő egészségügyi szolgáltatók mindenkor éves költségvetésének,

b) a nem költségvetési rend szerint gazdálkodó egészségügyi szolgáltatóknak a bevételét képezi.”

Az Országos Választási Bizottság a költségvetési törvény módosításának a jelenlegi és a jövőbeni költségvetésre való hatásáról és következményeiről szakvéleményt kért a pénzügyminisztertől.

A pénzügyminiszter szakvéleményében a módosítást a következőképpen indokolta:

„A költségvetés évközbéli módosításának indoka annak egyértelművé tétele, hogy az Egészségbiztosítási Alap bevételét képező díjak kiadásként történő elszámolását követően bevételként jelennek meg, mind a költségvetési szervként működő, mind a nem költségvetési szervként működő egészségügyi szolgáltatóknál.”

A szabályozás kihatásáról pedig az alábbiakat fogalmazta meg:

„A ...módosítás a költségvetés szerkezetét nem változtatja meg. A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény rendelkezései (12. sz. melléklet és 74. §) a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 35/A. §-a alapján az egészségügyi szolgáltatók által beszedett vizitdíjat és kórházi napidíjat az Egészségbiztosítási Alap költségvetési bevételeként, kiadási oldalon pedig céltartalékként kezeli, megjelölve a kiadás felhasználási helyét is, annak átcsoportosítását követően: Háziorvosi-, Háziorvosi ügyeleti ellátás-, Fogászati ellátás-, Laboratóriumi ellátás-, Összevont szakellátás jogcímenek (azaz azon szolgáltatóknál történhet meg a felhasználása, ahol a nevesített díjak beszedése jogszabály szerint megvalósult).”

Az OVB elemezve a Kötv. módosítását – figyelembe véve a pénzügyminiszter szakvéleményét is –, azt állapította meg, hogy az új szabályozás pontosította, de érdemben nem módosította a vizitdíjra és a kórházi napidíjra vonatkozó, a kötelező egészségbiztosításról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 18/A. §-ként, illetőleg a 35/A. §-ként az egyes egészségügyet érintő törvényeknek az egészségügyi reformmal kapcsolatos módosításáról szóló 2006. évi CXV. törvény 7. §, illetve 17. §-ával beiktatott rendelkezéseit. Tartalmilag nem változtatta meg a Kötv.-nek a vizitdíjra és a kórházi napidíjra vonatkozó szabályait sem.

Tekintettel arra, hogy változatlan tényállás és tartalmilag változatlan jogi szabályozás esetén az Alkotmánybíróság határozata – a fentiekben kifejtettek szerint – köti az

Országos Választási Bizottságot, ezért az OVB az aláírás-gyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette.

III.

Az Országos Választási Bizottság azonban – a népszavazásra feltett kérdést, az Alkotmányt és az Alkotmánybíróságnak az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a*) pontjára vonatkozó értelmezéseit ismételtén áttanulmányozva – továbbra is fenntartja azt a szakmai álláspontját, hogy a népszavazási kezdeményezés – az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a*) pontjában meghatározott, a „költségvetés” tárgykörébe tartozó kérdés, és mint ilyen az Alkotmányban szabályozott „tiltott tárgykörök” közé tartozik.

Az Alkotmánybíróság a 33/2007. (VI. 6.) AB határozatának indokolása szerint

„Az Alkotmánybíróság megerősíti: jövőbeli költségvetésre, valamely költségvetési törvényjavaslatra hivatkozva az aláírásgyűjtő ív hitelesítése megalapozottan nem tagadható meg, hacsak nem jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokról van szó [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 395.]. A vizitdíj az Egészségbiztosítási Alap hatályos költségvetésében sem kiadás a költségvetési törvény szempontjából, hanem bevétel. Az OVB ezért – a 16/2007. (III. 9.) AB határozatból (ABK 2007. március, 239.) következően – nem tagadhatta volna meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését. Az aláírásgyűjtő ív hitelesítése megtagadásának akkor lett volna helye, ha az OVB döntését az 51/2001. (XI. 29.) AB határozat szerint értelmezett kizáró okokra alapíthatja, ez a határozat tartalmaz ugyanis jövőbeli költségvetésre (jövőbeli kiadásokra) utaló kizáró tárgykört. ...

Az Alkotmánybíróság szerint valamely költségvetésben (vagy a kiadások tekintetében jövőbeli költségvetésben) szereplő nem minden előirányzat módosulása vagy módosítása vonja maga után szükségszerűen magának a költségvetési törvénynek a módosítását. Ha a népszavazás eredményes, és a választópolgárok úgy döntenek, hogy a feltett kérdéssel egyetértenek, akkor a vizitdíjról szóló népszavazás szükségszerű következménye az lehet, hogy a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 18/A. §-át, s nem a költségvetési törvényt, kell az Országgyűlésnek módosítania. Nem az Egészségbiztosítási Alap költségvetésének egyik sora, hanem ez a törvényi szabály vonatkozik arra a kérdésre, hogy kell-e vizitdíjat fizetni. Ez a törvényi szabály az, amelynek következménye a költségvetésben a vizitdíjra vonatkozó előirányzat megjelenése. Önmagában a vizitdíjjal összefüggő bevétel – vagy mint az OVB határozatában szerepel, tétel – elmaradása, az Alap költségvetésének ez a módosulása az Ebtv. módosítása következtében, a költségvetésről szóló törvényt nem érinti közvetlenül és jelentős módon. Eredményes népszavazásból sem következne okszerűen a költségvetési törvény módosítása. Ezért

az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *a*) pontjával nem ellentétes.”

Az OVB a megsemmisített határozataiban irányadónak tekintette az Alkotmánybíróságnak az 51/2001. (XI. 29.) AB határozatát, az 59/2004. (XII. 4.) AB határozatát és a 15/2005. (IV. 28.) AB határozatát. Az 51/2001. (XI. 29.) AB határozat indokolása szerint:

„Az alkotmányi felsorolásból következik, hogy az alkotmányi szabályozás kiemelkedő jelentőségével a tiltott tárgykörök zárt, szoros értelmezése áll összhangban. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a*) pontjában szereplő rendelkezés konkrét törvények, többek között a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény tartalmát vonja ki a népszavazás jogintézménye alól. A költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény az adott alkotmányi rendelkezés közvetlen végrehajtásaként megjelenő törvényhozási tárgykört jelenti. Az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *d*) pontjában, valamint a 32/C. § (1) bekezdésében szereplő költségvetés és annak végrehajtása (zárszámadás) fordulat teljes egészében megegyezik az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a*) pontjában szereplő kifejezésekkel. A költségvetésről szóló törvény fogalmába semmiképpen sem tartozhat bele az összes olyan jogszabály, amelynek pénzügyi-költségvetési vonzata van. A „költségvetés végrehajtásáról” fordulat pedig semmiképpen nem jelenti valamennyi, a költségvetés érvényesítését szolgáló törvény tartalmát, hanem kifejezetten a zárszámadási törvényre utal.”

A költségvetési törvény legfontosabb tartalmi eleme azonban maga a költségvetés, melyet az Áht. 7. § (2) bekezdése a következőképpen határoz meg:

„Áht. 7. § (1) Az államháztartás egyes alrendszeireiben a gazdálkodást éves költségvetés alapján kell folytatni.

(2) Az alrendszerek költségvetése olyan pénzügyi terv, illetve pénzügyi alap, amely az érvényességi időtartam alatt a feladat ellátásához teljesíthető jóváhagyott kiadásokat és teljesítendő várható bevételeket (költségvetési kiadásokat és költségvetési bevételeket) előirányzatként, illetve előirányzat-teljesítésként tartalmazza. ...”

A fenti törvényi fogalom egybevág a költségvetés tudományos fogalmával:

„A költségvetés az állam (az állami, illetve önkormányzati szervek) pénzgazdálkodását (bevételeit és kiadásait) teljes körűen tartalmazó, meghatározott időszakra vonatkozó, jóváhagyott (végrehajtandó) pénzügyi terv (az adott intézmény cselekvési programjának, illetve feladatellátásának pénzügyi vetülete), illetve tényleges kiadások és bevételek nyilvántartása.” (Lásd Pénzügyi jog, szerk. Földes Gábor KJK-Kerszöv 2000. 61. old.)

Az OVB értelmezése szerint az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *a*) pontja a költségvetés egészéről, valamennyi tartalmi eleméről való népszavazást minősíti tiltott törvényhozási tárgykörnek, mert a költségvetés bevételi és kiadási oldala nem választható el egymástól. Az államháztartás bármely alrendszerében a költségvetés bevételei kötelezően beszédendő források, melyek az állami (önkor-

mányzati) feladatellátáshoz szükségesek, e kiadások fedezetét jelentik.

Ha a népszavazásra bocsáthatóság szempontjából – az Alkotmánybíróság határozatában foglaltak szerint – lényegi különbséget teszünk a jövőbeni költségvetés bevételi illetőleg kiadási oldala között, és a jövőbeni költségvetés bevételi oldalának bármelyik – az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése *a*) pontjában fel nem sorolt – forrása (pl. járulékok, közszolgáltatásokért, illetve igazgatási szolgáltatásért fizetendő díjak stb.) népszavazás tárgyává tehető, akkor ez egyúttal a képviseleti, illetőleg a közvetlen demokrácia közötti eddigi határok átrendezését is jelenti, hiszen az Országgyűlés számára csupán az marad fenntartott hatáskör, hogy adók, illetékek vagy vámok formájában határozza meg az állami feladatok teljesítéséhez szükséges költségvetési bevételeket.

IV.

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint új összefüggésben merül fel a népszavazásra javasolt kérdésnek az OVB előző határozataiban többször kifejtett, burkolt alkotmánymódosítást eredményező jellege is annak következtében, hogy az Alkotmánybíróság a 27/2007. (V. 17.) AB határozatában megállapította:

„mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn, mert az Országgyűlés nem szabályozta törvényben, hogy az eredményes ügydöntő népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi az országgyűlést, így azt sem, hogy a népszavazás alapján meghozott (népszavazás által megerősített) törvényt mikortól lehet a törvényhozásra vonatkozó általános szabályok szerint módosítani vagy hatályon kívül helyezni.” Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy szabályozási feladatának 2007. december 31-ig tegyen eleget.

Az OVB a fenti AB határozat alapján megerősítve látja azt a – mindkét korábbi határozatában kifejtett érvét –, mely szerint a határidők törvényi rendezésére vonatkozó szabály hiányában a jelen kérdésben lefolytatott eredményes, a kérdésre igenlő választ adó népszavazás olyan bizonytalan határidejű törvényhozási moratóriumra kötelezné az Országgyűlést, amely csak a hatályos Alkotmánynak a képviseleti demokrácia és a közvetlen demokrácia intézményeire vonatkozó rendelkezései megváltoztatásával kaphat alkotmányos alapot. Ez – tekintettel az Alkotmánybíróság több határozatában [25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok] kifejtett következetes gyakorlatára is – a kérdés burkoltan alkotmánymódosítást kiváltó jellege miatt a hitelesítés akadályát képezné.

Az OVB azonban ezen indokot tekintve is tudomásul veszi, hogy az Alkotmánybíróság a 27/2007. (V. 17.) AB határozatában foglalt döntését nem vonatkoztatta a jelen népszavazási kezdeményezés elbírálására, és az abban

foglalt indokolást a jelen ügyben nem tekintette irányadónak, mondván az Országgyűlésnek nem keletkezne olyan jogalkotási kötelezettsége, amely csak az Alkotmány módosításával teljesíthető. [15/2007. (III. 9.) AB határozat.]

V.

A határozat az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *a*) pontján, az Abtv. 27. § (2) bekezdésén, a Ve. 130. § (3) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 157/2007. (VI. 25.) OVB h a t á r o z a t a

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. §-ának *b*) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Magyar Néppárt képviseletében eljáró Sebők István által benyújtott országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál [1051 Budapest, Roosevelt tér 1–3.; levél-cím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06 (1) 441-1729].

Indokolás

I.

Sebők István 2007. május 25-én országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be hitelesítés céljából az Országos Választási Bizottsághoz. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Magyar Köztársaságnak új alkotmánya legyen?”

Az Országos Választási Bizottság megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért hitelesítésének akadály nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án és 17. §-án, a Ve. 117. §-ának (1) bekezdésén, 118. § (3)–(5) bekezdésein, valamint 131. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
158/2007. (VI. 25.) OVB
h a t á r o z a t a**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. §-ának *b*) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Magyar Néppárt képviselőjében eljáró Sebők István által benyújtott országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál [1051 Budapest, Roosevelttér 1–3.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06 (1) 441–1729].

Indokolás

I.

Sebők István 2007. május 25-én országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be hitelesítés céljából az Országos Választási Bizottsághoz. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az új alkotmányt közvetlenül a választópolgárok népszavazás keretében fogadják el?”

Az Országos Választási Bizottság megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért hitelesítésének akadályja nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án és 17. §-án, a Ve. 117. §-ának (1) bekezdésén, 118. § (3)–(5) bekezdésein, valamint 131. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
159/2007. (VI. 25.) OVB
h a t á r o z a t a**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b*) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Bundschuh Nándor magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál [1051 Budapest, Roosevelttér 1–3.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06 (1) 441–1729].

Indokolás

I.

Bundschuh Nándor 2007. június 7-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Egyetért-e azzal, hogy egyetlen párt se részesülhessen költségvetési támogatásból?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az országos népszavazási kezdeményezés nyíltan arra irányul, hogy a politikai pártok tekintetében meghatározza a költségvetés tartalmát. Mivel a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 28/C. § (5) bekezdésének *a*) pontja kizárja országos népszavazás megtartását a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről és illetékekről, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról, a kezdeményezés nem hitelesíthető.

Kizárja továbbá a hitelesítést a kérdés burkoltan alkotmánymódosító jellege, amely figyelmen kívül hagyja, hogy az eredményes népszavazás alapján a pártok nem tudnák megfelelően érvényesíteni az Alkotmány 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat, amely szerint „a pártok közreműködnek a népakarat kialakításában és kinyilvánításában”.

II.

A határozat az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének a) pontján, az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, 10. §-ának b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 160/2007. (VI. 25.) OVB h a t á r o z a t a

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Bundschuh Nándor magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál [1051 Budapest, Roosevelt tér 1–3.; levél-cím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06 (1) 441-1729].

Indokolás

I.

Bundschuh Nándor 2007. június 7-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Egyetért-e azzal, hogy az országgyűlési képviselők minden bevétele adóalapot képezzen, költségterítéseiket pedig számlával kelljen igazolni?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt feltételnek, amely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. Ennek oka, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés valójában két különböző kérdés (kezdeményezés). Az egyik az országgyűlési képviselők által fizetendő – közelebbről meg nem határozott – adó alapját kívánja meghatározni, a másik pedig a képviselők által – meg nem határozott személyi minőségükben – igénybe vett költségterítések igénybevételét szabályozná. A két kérdés nem függ össze, önállóan is értékelhető kezdeményezések, így egy népszavazási kérdésben nem szerepelhetnek, hiszen a választópolgárnak nincs módja az aláírásgyűjtő íven jelezni, ha a két kérdés közül csak az egyiket támogatja. Az egyik kezdeményezést támogató aláírást viszont nem lehet az egy kérdésbe foglalással burkoltan egy másik kezdeményezés támogatására felhasználni.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja továbbá azt is, hogy a kezdeményezés második részében található kérdés tárgyában a 133/2007. (V. 8.) OVB határozattal a testület már hitelesített egy aláírásgyűjtő ívet, így e körben az Nsztv. 12. §-a alapján nem hitelesíthető újabb ív:

- a) a népszavazás megtartásáig, vagy
- b) a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg
- c) az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltéig.

A fenti indokok alapján az Országos Választási Bizottság a kezdeményezés elutasításáról döntött.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 12. §-án, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 162/2007. (VI. 25.) OVB h a t á r o z a t a

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. Vidosa Károly magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál [1051 Budapest, Roosevelt tér 1–3.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06 (1) 441-1729].

Indokolás

I.

Dr. Vidosza Károly 2007. június 15-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a háziorvosi-, fogászati- és járóbeteg szakellátásért, valamint a fekvőbeteg-gyógyintézet ellátásért a ejlen kérdésben megtartott népszavazást követő január 1-jétől kötelező legyen hálapénzt fizetni?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény

(a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ában megfogalmazott követelménynek, amely szerint a konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A kérdésben használt „hálapénz” fogalom ugyanis pontosan nem körülhatárolható, annak ellenére, hogy a közbeszédben elterjedt. Így nem határozható meg pontosan, hogy eredményes népszavazás esetében az Országgyűlést milyen jogalkotási kötelezettség terhelné.

További ellenérv a hitelesítéssel szemben, hogy egy olyan intézményt kíván kötelezővé tenni, amely jelenleg illegitim, a közfelfogás által elítélendő, és semmiképpen sem fér össze a Magyar Köztársaságnak az emberi méltóság tiszteletben tartására és jogállamiságra épülő alkotmányos rendjével.

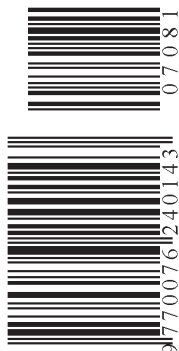
Mindezek alapján az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadta.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának *b)* és *c)* pontjain, valamint 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,

az Országos Választási Bizottság elnöke

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: Gilyán György. A szerkesztésért felelős: Kovácsné dr. Szilágyi-Farkas Zsuzsanna. Budapest V., Kossuth tér 1–3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2007. évi éves előfizetési díj: 99 792 Ft. Egy példány ára: 210 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +189 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

07.2164 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.